

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ

Τεχνολογικά χρονικά

Οι φοιτητές διαθέτουν
αλάνθαστο ένστικτο

Δημόσια Υγεία
Ο ρόλος του Επισκέπτη Υγείας

Η καταδίκη του πολέμου
μέσα από την τέχνη

ΤΕΥΧΟΣ

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ
ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ
ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ
2008

15

Τεχνολογικά χρονικά

Ιδιοκτησία	ΤΕΙ Αθήνας
Εκδότης	Δημήτριος Νίνος
	Πρόεδρος ΤΕΙ Αθήνας
Διευθυντής	Αντώνιος Καμμάρης
Συντακτική Επιτροπή	Δημήτριος Νίνος
	Μιχαήλ Μπρατάκος
	Ιωάννης Χάλαρης
	Απόστολος Παπαποστόλου
	Γεώργιος Γιαννακόπουλος
Επιμέλεια έκδοσης	Ιφιγένεια Αναστασάκου
	Ελένη Βαβουράκη
	Δώρα Φραγκούλη
	Δανάη Κονδύλη
Καλλιτεχνική	
Επιμέλεια έκδοσης	Έφη Παναγιωτίδη

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΕΙ ΑΘΗΝΑΣ

Πρόεδρος	Δημήτριος Νίνος
Αντιπρόεδρος	Αντώνιος Καμμάρης
Αντιπρόεδρος	Μιχαήλ Μπρατάκος
Αντιπρόεδρος	Ιωάννης Χάλαρης
Διευθύντρια ΣΕΥΠ	Ευαγγελία Πρωτόπαπα
Διευθυντής ΣΤΕΦ	Δημήτριος Βάττης
Διευθυντής ΣΓΤΚΣ	Νικήτας Χιωτίνης
Διευθυντής ΣΔΟ	Γεώργιος Πολυχρονόπουλος
Διευθυντής ΣΤΕΤΡΟΔ	Ιωάννης Τσάκνης
Γενική Γραμματέας	Κωνσταντίνα Μασούρα
Γραμματέας Συμβουλίου	Αφροδίτη Λάσκαρη

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΩΝ

Πρόεδρος ΕΕ&Ε	Μιχαήλ Μπρατάκος
	Αντιπρόεδρος ΤΕΙ-Α
Αντιπρόεδρος	Ιωάννης Τσάκνης
Μέλη ΕΕ&Ε	Ευαγγελία Πρωτόπαπα
	Γεώργιος Παναγιάρης
	Δήμος Τριάντης
	Γεώργιος Γιαννακόπουλος
	Πέτρος Πουλμέντης
Γραμματέας ΕΕ&Ε	Ιφιγένεια Αναστασάκου

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1 ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΤΗΣ ΕΚΔΟΣΗΣ 4

- 2 ΘΕΣΜΙΚΑ 8 ▪ Σύνοδος Προέδρων - Αντιπροέδρων ΤΕΙ
9 ▪ Επιστολή του Προέδρου του ΤΕΙ-Α προς τη Σύνοδο Προέδρων
12 ▪ Επιστολή του Προέδρου του ΤΕΙ-Α
προς τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας & Θρησκευμάτων
με θέμα τη "Ρύθμιση οικονομικών θεμάτων"
13 ▪ Απόφαση της Συνέλευσης του ΤΕΙ Αθήνας
14 ▪ Τετραετής Προγραμματισμός
15 ▪ Σύσκεψη των Προέδρων των ΕΕ&Ε
- 3 ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ 16 ▪ Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα με τίτλο "Οικονομικά
των Επιχειρήσεων και Πληροφορική"
- 4 ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ - ΟΜΙΛΙΕΣ 20 ▪ Δ. Νίνος: Οι φοιτητές διαθέτουν αλάνθαστο ένστικτο
23 ▪ Γ. Τσάκνης: Στην υποχρηματοδότηση οφείλεται η αναταραχή
- 5 ΑΡΘΡΑ - ΑΠΟΨΕΙΣ 26 ▪ Ν. Παταργιάς: τα βραβεία Νόμπελ και η Φυσική
31 ▪ Μ. Βενετίκου, Ε. Πολίτη, Α. Βασιλειάδου:
Ιστορική αναφορά στην ανθρώπινη αναπαραγωγή
και την τεχνητή της υποβοήθηση
36 ▪ Ε. Γκλίνου: Ο οπτικός σχεδιασμός σαν εργαλείο υπηρεσίας
της σύγχρονης εκπαιδευτικής πραγματικότητας
39 ▪ Α. Καμμάς: Μια ενδοχριστιανική σταυροφορία
42 ▪ Ν. Χιωτίνης: Περί της φαντασιακής ή φιλοσοφικής
θέσμισης των κοινωνιών
46 ▪ Α. Παπαποστόλου: Το τέλος του κινητού τηλεφώνου...
50 ▪ Αρετή Λάγιου, Μελπομένη Στοϊκίδου:
Δημόσια Υγεία: Ο ρόλος του Επισκέπτη Υγείας
54 ▪ Κ. Παπασταμούλης:
Η καταδίκη του πολέμου μέσα από την τέχνη
- 6 ΑΦΙΕΡΩΜΑ 58 Παγκόσμια ημέρα Εθελοντισμού
- 7 ΕΡΕΥΝΑ - ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ 60 Ε. Γαλιώτου: Ερευνητικό έργο "ΠΟΛΥΤΙΜΟ"
- 8 ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΖΩΗ 66 Α. Καυγά, Ο. Γκοβίνα: Εμμηνόπαυση -
Ένας σταθμός στη ζωή της γυναίκας
- 9 ΤΑ ΝΕΑ ΤΟΥ ΤΕΙ 71 Νέα της Διοίκησης, Νέα από τα Τμήματα,
Νέα της Επιτροπής Εκπαίδευσης και Ερευνών
- 10 ΦΟΙΤΗΤΙΚΑ ΝΕΑ 98
- 11 ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ 106
- 12 ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ 110

Τα άρθρα που δημοσιεύονται εκφράζουν
προσωπικές απόψεις των αρθρογράφων

Άγανητοί φίλοι,

Άλλη μια χρονιά έφτασε στο τέλος της. Μια χρονιά που την υποδεχτήκαμε με ιδιαίτερη χαρά κι ελπίδα, η οποία όμως μας επεφύλασσε πιολές δυσάρεστες εξελίξεις με αποκορύφωμα τον τραγικό θάνατο του δεκαπεντάχρονου νέου στα Εξάρχεια το βράδυ της 6ης Δεκεμβρίου.

Χιλιάδες τα γιατί και τα πώς που στοιχείωνουν τις σκέψεις μας από εκείνη τη μοιραία στιγμή. Ήταν άραγε το γεγονός αυτό που πυροδότησε τις ανεξέλεγκτες αντιδράσεις που ακολούθησαν; Πρόκειται για ένα σημείο των καιρών που διανύουμε ή μήπως αυτή η οργή σιγόκαιγε από καιρό και το μόνο που χρειαζόταν ήταν μια διέξοδος για να εκδηλωθεί;

Ίσως ο αντίκτυπος της παγκόσμιας πλέον οικονομικής ύφεσης να έχει αρχίσει να επηρεάζει δραματικά όλους τους τομείς της εθνικής μας οικονομίας γενικότερα και της ανθρώπινης δραστηριότητας ειδικότερα.

Όποια κι αν είναι η απάντηση στα ερωτήματα αυτά, το γεγονός είναι ένα. Η καθημερινότητά μας δε θα είναι πια η ίδια. Οι εικόνες καταστροφής σε όλες τις μεγάλες πόλεις της χώρας μας αποτελούν αδιάψευστη απόδειξη ότι διανύουμε την κρισιμότερη περίοδο των τελευταίων δεκαετιών, με αποτέλεσμα ο ερχομός του 2009 να μοιάζει περισσότερο απειλητικός, παρά να γεννά ελπίδες για διέξοδο από την υπάρχουσα κρίση.

Σε κάθε περίπτωση αυτό που θα πρέπει με κάθε θυσία να αποφύγουμε είναι οι ηχηρές διαπιστώσεις και οι βιαστικές καταδίκες. Αναμφι-

σβήτητα χρειάζονται εκ βάθρων αλλαγές παντού, στην πολιτική, στην παιδεία, στην κοινωνία, αλλά αυτές τις αλλαγές θα πρέπει να τις σχεδιάσουμε με νηφαλιότητα, σύνεση και συνέπεια.

Σε καμία περίπτωση η καταστροφή της δημόσιας και της ιδιωτικής περιουσίας δε θα πρέπει να εμφανιστούν ως κραυγή διαμαρτυρίας όσων πλήττονται από την οικονομική δυσπραγία. Οι οιεσδήποτε λανθασμένες πολιτικές αποφάσεις και τα κακώς κείμενα της ελληνικής πραγματικότητας δεν μπορούν να αποτελέσουν το άλλοθι όσων, εθιμικά πλέον και για λόγους που μόνον αυτοί γνωρίζουν, επιδίδονται σε βανδαλισμούς κρύβοντας τη δειλία τους πίσω από μια μαύρη κουκούλα παραπέμποντάς μας σε χρόνια και ήθη που όλοι μας προτιμούμε να ξεχάσουμε.

Οι εξελίξεις των τελευταίων ημερών δεν αποτελούν τυχαία γεγονότα. Είναι η φυσική συνέπεια διεργασιών που συντελούνται για χρόνια ολόκληρα και φέρνουν στην επιφάνεια όλα όσα ίσως θελημένα παραβλέπαμε.

Η καθημερινότητα μας χτυπούσε το καμπανάκι του κινδύνου. Εμείς όμως είχαμε αποδυθεί σε έναν ξέφρενο αγώνα δρόμου με έπαθλο την οικονομική ευμάρεια που θα συνέβαλε στην κοινωνική μας καταξίωση που φαίνεται πως είχε τα τελευταία χρόνια, για μεγάλη μερίδα του κοινωνικού συνόλου, πολύ μεγαλύτερη αξία από τη διαφύλαξη παραδοσιακών ανθρώπινων αξιών.

Η διαφύλαξη των παραδοσιακών αξιών δεν σημαίνει στείρα προσκόλληση στο παρελθόν,

αλλά εκπαιδευση των νέων γενεών, μέσα από τις πράξεις μας και τη στάση ζωής μας, του σεβασμού στην ανθρώπινη ζωή και της αδιαπραγμάτευτης αγάπης για την πατρίδα μας. Το απότομο τέλος της σύντομης ζωής του Αλέξη σήμανε και το τέλος της επίπλαστης ανεμελιάς και της παθητικότητάς μας. Επαναστάτησε η συνείδησή μας που δεν αρκείται πια στα στενά όρια του εγώ ή του εμείς. Ξύπνησαν οι τύψεις μας γιατί δεν αισθανόμαστε περηφάνια για όσα επιτρέψαμε να συμβούν, για την κληρονομιά που αφήνουμε πίσω μας.

Μεγάλο το μερίδιο της ευθύνης που μας αναλογεί. Επιτρέψαμε στους εκάστοτε κρατούντες να διαπραγματευθούν την ιστορία και τους αγώνες μας και να υποθηκεύσουν τις ζωές, το μέλλον μας και το μέλλον των παιδιών μας. Δεν ξεσκώθηκαν οι μαθητές, οι φοιτητές και η γενιά των 700 ευρώ. Ξεσκώθηκε η γενιά των προδομένων ονείρων.

Στη μεταπολεμική Ελλάδα του '50, στην Ελλάδα της μετανάστευσης του '60 ακόμη και στη δεκαετία του '70, η μόρφωση ήταν το κλειδί που θα άνοιγε την πόρτα ενός καλύτερου αύριο συνήθως μέσω της επαγγελματικής αποκατάστασης. Σήμερα στην Ελλάδα του 2008, όπου οι πτυχιούχοι ανέρχονται σε δεκάδες χιλιάδες, δεν είναι κανείς σε θέση να εγγυηθεί όχι μόνο εάν θα απασχοληθούν στο γνωστικό τους αντικείμενο αλλά και εάν θα απασχοληθούν σε οποιοδήποτε επαγγελματικό πεδίο.

Το Νοέμβριο του 1973 οι φοιτητές εξεγέρθηκαν ενάντια στο δικτατορικό καθεστώς διεκδικώντας τα αυτονόητα, "Ψωμί-Παιδεία-Ελευθερία". Το Δεκέμβριο του 2008 οι φοιτητές ξαναβγαίνουν στους δρόμους ζητώντας μια αξιοπρεπή θέση στην αγορά εργασίας. Τη δικαιούνται άλλωστε. Επέτυχαν σε εξετάσεις επί εξετάσεων, απέκτησαν πτυχία επί πτυχίων. Ζητούν σχολεία όπου διδάσκοντες και διδασκόμενοι θα αντλούν χαρά μέσα από

τη διαδικασία της μύησης στη γνώση. Ζητούν ελευθερία να διαχειριστούν οι ίδιοι το μέλλον τους, που οι επικρατούσες συνθήκες προδιαγράφουν δυσοίωνο.

"Σε καθετί που θα επιδιώξει κανείς, τα αποτελέσματα θα είναι ανάλογα με την εκπαίδευσή του".

Η ρήση αυτή του Πλάτωνα, επίκαιρη σήμερα όσο ποτέ, τοποθετεί τα πράγματα στη σωστή τους διάσταση και διαλύει τις ψευδαισθήσεις που σκόπιμα καλλιεργούν οι εκάστοτε κρατούντες, όταν διατείνονται ότι η παιδεία αποτελεί την πρώτη τους προτεραιότητα.

Η παιδεία οφείλει να είναι η πρώτη προτεραιότητα κι όσο όλοι εμείς αρκούμαστε σε ανακοινώσεις φιλόδοξων σχεδίων και μεταρρυθμιστικών πρωτοβουλιών, θα βρίσκουμε πάντοτε μπροστά μας ανήσυχους νέους να διαδηλώνουν και να διαμαρτύρονται.

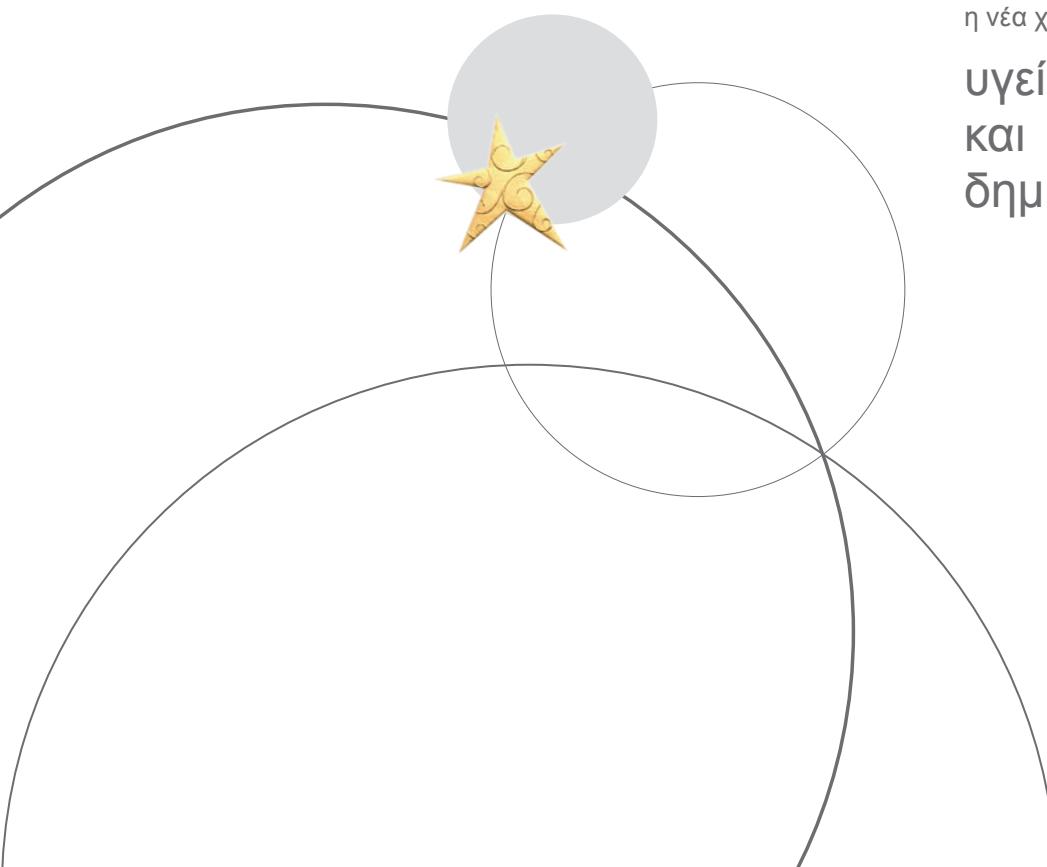
Πρόσφατα αντιμετωπίσαμε το απόλυτο χάος, σήμερα οφείλουμε να μαζέψουμε τα κομμάτια μας, να κάνουμε την αυτοκριτική μας, να αναλάβουμε τις ευθύνες που μας αναλογούν και να προχωρήσουμε χωρίς συμβιβασμούς και υποχωρήσεις κοιτάζοντας υπερήφανα μπροστά. Δε θα επιτρέψουμε σε κ α ν ε ν α να παίξει πολιτικά παιχνίδια με το πιο πολύτιμο αγαθό που μπορεί ο άνθρωπος να προσφέρει στον άνθρωπο, την παιδεία.

Εύχομαι καλές γιορτές σε όλους σας. Ελπίζω το 2009 να μη δοκιμάσει περισσότερο τις αντοχές μας, αλλά να μας επιφυλάσσει υγεία, επαγγελματικές επιτυχίες και πάνω απ' όλα κοινωνική πρόοδο και πολιτική σύνεση και ηρεμία.

Δημήτριος Νίνος
Πρόεδρος του ΤΕΙ Αθήνας

Ο Πρόεδρος
και το Συμβούλιο
του ΤΕΙ Αθήνας
σας εύχονται
η νέα χρονιά να είναι γεμάτη
υγεία, χαρά
και
δημιουργία!

ΘΕΣΜΙΚΑ

- Σύνοδος Προέδρων - Αντιπροέδρων ΤΕΙ
- Επιστολή του Προέδρου του ΤΕΙ-Α προς τη Σύνοδο Προέδρων
- Επιστολή του Προέδρου του ΤΕΙ-Α προς τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας & Θρησκευμάτων με θέμα τη “Ρύθμιση οικονομικών θεμάτων”
- Απόφαση της Συνέλευσης του ΤΕΙ Αθήνας
- Τετραετής Προγραμματισμός
- Σύσκεψη των Προέδρων των ΕΕ&Ε

2 ΘΕΣΜΙΚΑ ...

• • •

● Σύνοδος Προέδρων - Αντιπροέδρων ΤΕΙ

Από 29 έως 31 Οκτωβρίου 2008 πραγματοποιήθηκε στη Λάρισα
η 1^η Σύνοδος Προέδρων των Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων
της χώρας για το ακαδημαϊκό έτος 2008 - 2009, παρουσία του Υφυπουργού Παιδείας
κ. Σ. Ταλιαδούρου.

Η Σύνοδος Προέδρων - Αντιπροέδρων ΤΕΙ αποφάσισε τα παρακάτω:

- 1** Να ζητήσει από το ΥΠΕΠΘ την άμεση ικανοποίηση του διαχρονικού αιτήματος για μετονομασία των ΤΕΙ σε Πανεπιστήμια. Η Σύνοδος έχει επανειλημμένα τεκμηριώσει στο παρελθόν με προφορικές και έγγραφες εισηγήσεις αυτή την αναγκαιότητα. Οι πρόσφατες όμως εξελίξεις στο θέμα των "Κολεγίων" που σαφέστατα θα οδηγήσουν στο να έχουν οι απόφοιτοί τους επαγγελματικά δικαιώματα αποφοίτων Πανεπιστημίου, μας αναγκάζουν να επισημάνουμε ότι προσβάλλουν κατάφορα το δημόσιο χαρακτήρα της Ανώτατης Εκπαίδευσης, ως κοινωνικό αγαθό, και υποβαθμίζει το κύρος των πτυχίων των Πανεπιστημίων και ΤΕΙ. Εδικά για τα ΤΕΙ, που εκπληρώνουν όλες τις προϋποθέσεις, κατέστη πλέον άμεση αναγκαιότητα η λειτουργία τους ως Πανεπιστήμια με πλήρη ακαδημαϊκά χαρακτηριστικά και η προστασία των αποφοίτων τους με την έκδοση όλων των εκκρεμούντων επαγγελματικών δικαιωμάτων.
- 2** Να δηλώσει ότι αναμένει από την Πολιτεία την άμεση ικανοποίηση του παραπάνω δίκαιου και ώριμου αιτήματος και πάντως πριν την οριστικοποίηση του μηχανογραφικού δελτίου των υποψηφίων για την εισαγωγή τους στα ΑΕΙ 2009-10, διότι τυχόν μη ικανοποίηση του αιτήματος θα οδηγήσει τους υποψηφίους για την Ανώτατη Εκπαίδευση να προτιμήσουν την εύκολη λύση των ΚΕΣ απορρίπτοντας την επιλογή Τμημάτων των ΤΕΙ αλλά και αρκετών Πανεπιστημιακών Τμημάτων.
- 3** Να ζητήσει από το ΥΠΕΠΘ την άμεση σύσταση επιτροπής (από μέλη Ε.Π. / Δ.Ε.Π.) για τη σύνταξη Χωροταξικής Μελέτης για την Ανώτατη Εκπαίδευση με στόχο τη διαμόρφωση ισχυρών περιφερειακών Ιδρυμάτων. Πρέπει επιτέλους να σταματήσει (γιατί συνεχίζεται) η άναρχη και χωρίς προγραμματισμό δημιουργία ανά τη χώρα νέων Τμημάτων και Ιδρυμάτων. ☐

Για τη Σύνοδο Προέδρων - Αντιπροέδρων ΤΕΙ
Ιωάννης Φ. Κόκκορας
Πρόεδρος του ΤΕΙ Λάρισας

Επιστολή του Προέδρου του ΤΕΙ-Α προς τη Σύνοδο Προέδρων

29 Οκτωβρίου 2008

Αγανθοί συνάδελφοι,

Η απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου να καταδικάσει τη χώρα μας διότι δεν αναγνωρίζει τα διπλώματα που αποκτήθηκαν στα πλαίσια σπουδών στην Ελλάδα βάσει συμφωνίας δικαιοχρησης, δεν αποτελεί, ή τουλάχιστον δε θα έπρεπε να αποτελεί, κεραυνό εν αιθρίᾳ.

Οι απόψεις των Ευρωπαίων εταίρων μας επί του θέματος υπήρξαν πάντοτε σαφείς, συνεπώς η απόφαση ήταν αναμενόμενη. Πρόκειται για ένα γεγονός το οποίο δεν μπορούσαμε να αποτρέψουμε, ευελπιστούσαμε όμως ότι τόσο η Ευρωπαϊκή νομοθεσία όσο και οι πολιτικοί χειρισμοί του ΥΠΕΠΘ θα μας άφηναν κάποια περιθώρια να το διαχειριστούμε με τέτοιον τρόπο ώστε να ελαχιστοποιήσουμε τις τραγικές του συνέπειες.

Το θεωρώ κοινοτοπία αλλά θα καταφύγω στο χιλιοειπωμένο “**το ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα νοσεί**” και μάλιστα θα συμπληρώσω ότι **έχει πλέον φτάσει σε ένα κρίσιμο σημείο για την μελλοντική του εξέλιξη και υγεία.**

Βέβαια για όλους εμάς που εκπροσωπούμε τα ΤΕΙ, οι δυσοίωνες προοπτικές και τα αδιέξοδα υπήρξαν πάντοτε κομμάτι της καθημερινότητάς μας.

Αυτή καθαυτή η ίδρυση των ΤΕΙ τάραξε τα νερά της ανώτατης εκπαίδευσης ανοίγοντας μια νέα διάσταση στο χώρο, τον οποίον μέχρι τότε μονοπωλούσαν τα Πανεπιστήμια, συνεπώς η επικράτησή τους συνοδεύτηκε από έντονες αντιπαραθέσεις και μακροχρόνιους αγώνες. Στο μεγαλύτερο μέρος τους οι αγώνες αυτοί ήταν η φυσική συνέπεια της διφορούμενης

αντιμετώπισης των Ιδρυμάτων μας από μέρους της εκάστοτε πολιτικής ηγεσίας, που προσέτρεχε σε εμάς όταν χρειαζόταν να τονώσει τις τοπικές οικονομίες ιδρύοντας Σχολές και Τμήματα ΤΕΙ με την ίδια ευκολία που οι εμπορικές επιχειρήσεις ανοίγουν υποκαταστήματα, αλλά που φρόντιζε πάντοτε επιμελώς να μας παρουσιάζει ως τη δεύτερη ευκαιρία των υποψηφίων μετά από μια αποτυχημένη εισαγωγή σε ένα οποιοδήποτε Πανεπιστήμιο της χώρας.

Τα φετινά και όχι μόνο αποτελέσματα των πανελλαδικών εξετάσεων με τις χιλιάδες κενές θέσεις απέδειξαν με τον πλέον δυσάρεστο τρόπο ότι τα σοβαρά προβλήματα της παιδείας αντιμετωπίζονται με τη λήψη πρόχειρων και επιπλαίων μέτρων.

Το πρόβλημα της αύξησης των εισακτέων δε λύνεται με την αυθαίρετη και χωρίς κανένα προγραμματισμό ίδρυση νέων Τμημάτων ΤΕΙ. Σε καμία περίπτωση η βάση του δέκα δε διασφαλίζει τη βελτίωση του επιπέδου των υποψηφίων.

Χρειάστηκαν είκοσι ολόκληρα χρόνια εξαντλητικών αγώνων, αμφισβήτησης και σκεπτικισμού μέχρι το ΥΠΕΠΘ να προχωρήσει σε αναβάθμιση των ΤΕΙ παρά το γεγονός ότι συνέτρεχαν όλες οι απαραίτητες για αυτό θεσμικές προϋποθέσεις. Χρειάστηκαν γενναίες από μέρους μας πρωτοβουλίες, διαρκείς προσπάθειες και χειροπιαστά αποτελέσματα των δυνατοτήτων μας μέχρις ότου τα ΤΕΙ να γίνουν αποδεκτά από την ελληνική κοινή γνώμη, ενώ αντίθετα απαιτήθηκαν ελάχιστες νομοθετικές ρυθμίσεις του Υπουργείου Εμπορίου και αντίστοιχα νομικά παραθυράκια του ΥΠΕΠΘ μέχρις ότου να γίνουν τα ΚΕΣ ισότιμοι διεκδικητές

στην πίτα της ανώτατης εκπαίδευσης.

Κατά έναν παράδοξο τρόπο η Ευρώπη στην οποία καταφεύγουμε συχνά ως λαός για αναζήτηση προτύπων και αξιοπιστίας κατάφερε ένα βαρύ πλήγμα στην ίδια την καρδιά της εκπαίδευσης. Με μια απόφαση στην οποία γίνεται πολύς λόγος για διασφάλιση των επαγγελματικών δικαιωμάτων και καμία αναφορά στη διασφάλιση της ποιότητας της παρεχόμενης εκπαίδευσης εξομοιώνονται πλήρως τα ππυχία των ΤΕΙ και των Πανεπιστημίων με τους τίτλους σπουδών που παρέχουν τα διάφορα κολλέγια με την αιτιολογία ότι ένα δίπλωμα αναγνωρίζεται, όχι λόγω της ουσιαστικής αξίας της εκπαίδευσης που πιστοποιεί, αλλά διότι καθιστά δυνατή την πρόσβαση σε νομοθετικά κατοχυρωμένο επάγγελμα εντός του κράτους μέλους στο οποίο αποκτήθηκε ή αναγνωρίστηκε.

Ο σκοπός της ύπαρξης των ιδρυμάτων μας είναι να παρέχουν γνώση και πνευματική καλλιέργεια, να διδάσκουν το ήθος και την αρετή. Είναι ποτέ δυνατόν να απομονώνεται ο ακαδημαϊκός χαρακτήρας της εκπαίδευσης από τα επαγγελματικά δικαιώματα;

Σε μια περίοδο που οι οικονομικές, πολιτικές και κοινωνικές συγκυρίες συντείνουν στη διεύρυνση των κοινωνικών ανισοτήτων, η δημόσια δωρεάν ανώτατη εκπαίδευση που αποτελεί ίσως το μοναδικό εργαλείο εξάλειψής τους οδηγείται σε πλήρη απαξίωση. Στη θέση της ανθούν οι εκπαιδευτικές επιχειρήσεις, οι οποίες παράγουν γνώση κατά παραγγελία, εκμεταλλεύομενες πρώτα την αγωνία των γονέων να εφοδιάσουν τα παιδιά τους με ένα ππυχίο που θα διευκολύνει τη μετέπειτα επαγγελματική τους αποκατάσταση και κατά δεύτερον το αίσθημα αποτυχίας και την ευάλωτη ψυχική κατάσταση των υποψηφίων που είτε βίωσαν την αποτυχία στις Πανελλαδικές Εξετάσεις είτε “κίνησαν γι’ αλλού και αλλού η

βαθμολογία τους πήγε”.

Τα ΚΕΣ είναι γι’ αυτούς μια δεύτερη ευκαιρία στο όνειρο, πόσο μάλλον όταν αυτό πλασάρεται με εντυπωσιακό τρόπο. Διδασκαλία μέσα σε πλήρως εξοπλισμένες αίθουσες διδασκαλίας, εξεζητημένες τελετές αποφοίτησης σε φωταγωγημένα αμφιθέατρα, ππυχία σε πολυτελές χαρτί με μεγάλες υπογραφές και σφραγίδες.

Για άλλη μια φορά το Υπουργείο Παιδείας αποδεικνύεται ανεπαρκές για να διαχειριστεί το ζήτημα, όχι απαραίτητα λόγω ανικανότητας ή αιφνιδιασμού, αλλά σκόπιμα μιας και “τα κολέγια δίνουν μια ευκαιρία σε παιδιά που δεν μπόρεσαν να περάσουν στο Πανεπιστήμιο”, όπως ανέφερε χαρακτηριστικά προ καιρού ο Υπουργός, κ. Στυλιανίδης.

Τα Κέντρα Ελευθέρων Σπουδών δεν αποτελούν πλέον τον ανεπιθύμητο επισκέπτη που αργά ή γρήγορα θα φύγει. Ήρθαν για να μείνουν και μάλιστα με τη σφραγίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ήρθαν για να μείνουν οδηγώντας ταυτόχρονα τα Ιδρύματά μας στο μαρασμό και την εξαφάνιση.

Έχετε σκεφτεί ποτέ πόσο στοιχίζουν σε μια ελληνική οικογένεια οι σπουδές σε μια επαρχιακή πόλη με δεδομένο μάλιστα ότι η διάρκειά τους δεν είναι δυνατό να είναι μικρότερη από τέσσερα χρόνια; Εσείς ίσως όχι. Ο Έλληνας γονιός όμως, ως θύμα της διαρκώς εντεινόμενης οικονομικής δυσπραγίας, προσαρμόζει κάθε του κίνηση μέσα στα πλαίσια των οικονομικών του δυνατοτήτων. Για τη λήψη της πιο συμφέρουσας γι’ αυτόν απόφασης θα ακολουθήσει συγκεκριμένα βήματα:

Θα αντισταθμίσει τα υπέρ, ότι δηλαδή το παιδί του παραμένει στον τόπο διαμονής, συνεπώς δεν αντιμετωπίζει επιπλέον έξοδα διαμονής και σίτισης, ότι η διάρκεια σπουδών είναι μόλις τρία χρόνια, ότι ο χορηγούμενος τίτλος

σπουδών προέρχεται από πανεπιστήμιο του εξωτερικού και όχι από ένα άγνωστο Τμήμα ΤΕΙ της περιφέρειας, ότι τα επαγγελματικά του δικαιώματα είναι de facto κατοχυρωμένα από το Συμβούλιο Αναγνωρίσεως Επαγγελματικής Ισοτιμίας Τίτλων Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης, σε αντίθεση με τα επαγγελματικά δικαιώματα πτυχιούχων πολλών Τμημάτων ΤΕΙ που παραμένουν σε εκκρεμότητα επί δεκαετίες και η επιλογή του θα είναι σαφής και απόλυτα δικαιολογημένη.

Το ΥΠΕΠΘ απαιτεί την αξιολόγηση των ΤΕΙ μέσα από μια σειρά λεπτομερών διαδικασιών που θα επαληθεύσουν ή όχι τις προϋποθέσεις που οφείλουν αυτά να πληρούν ως ανώτατα τεχνολογικά ιδρύματα. Όσα ανταποκρίθουν με επιτυχία θα εξασφαλίσουν τη βιωσιμότητά τους και θα αντιμετωπίσουν επιτυχώς την πρόκληση του 2010. Συνεπώς τίποτε δεν αποτελεί κεκτημένο δικαίωμα για τα Ιδρύματά μας. Ο θεσμικός τους ρόλος τελεί διαρκώς υπό αίρεση. Από την άλλη η απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου δίνει στα κολέγια τη δυνατότητα να λειτουργούν ανεξέλεγκτα διότι το ΥΠΕΠΘ δεν μπορεί να τους ασκήσει κανέναν απολύτως έλεγχο. Οι όροι εισαγωγής, η ποιότητα της παρεχόμενης εκπαίδευσης, τα προσόντα του διδακτικού προσωπικού, η διάρκεια σπουδών καθορίζονται υποχρεωτικά από τα ξένα Πανεπιστήμια.

Μέσα σε αυτό το τελείως αντιφατικό κλίμα, μέσα σε αυτό το καθεστώς των άνισων ευκαιριών ο πρόσφατος νόμος Στυλιανίδη για τη λειτουργία των κολεγίων μεταβάλλεται αυτομάτως σε κενό γράμμα, δεν έχει απολύτως καμία βαρύτητα.

Ίσως θα χρειαστεί να περάσει πολύς καιρός για να μάθουμε εάν η νομοθετική αυτή πρωτοβουλία είχε ειλικρινή κίνητρα ή επρόκειτο για μια υπεκφυγή, ένας πολιτικός ελιγμός, δεδομένου ότι το ευρωπαϊκό δίκαιο υπερισχύει του εθνικού,

εάν η απόφαση του δικαστηρίου έδεσε τα χέρια του ΥΠΕΠΘ που είχε μεν την πρόθεση αλλά δε διέθετε τη δύναμη και τα μέσα ή εάν το έβγαλε από το αδιέξοδο της σύγκρουσης με ανθούσες οικονομικά επιχειρήσεις σε καιρούς χαλεπούς.

Αχαΐδητοι ευνάδελφοι,

Το οικοδόμημα των ΤΕΙ χτίστηκε με πολλές θυσίες. Η ανωτατοποίηση των ΤΕΙ δεν ήταν μια τυπική διαδικασία. Επιτεύχθηκε μέσα από διεκδικήσεις και σκληρή δουλειά. Τίποτε δε μας χαρίστηκε. Οφείλουμε να περιφρουρήσουμε το χώρο που μας ανήκει και να τον προάγουμε, διότι σε αντίθεση με τους ιδιοκτήτες των κολεγίων εμείς είμαστε δάσκαλοι, είμαστε δημόσιοι λειτουργοί ταγμένοι να υπηρετούμε το δημόσιο συμφέρον. Οφείλουμε να ενώσουμε τις φωνές και τις δυνάμεις μας και να μην επιτρέψουμε την εφαρμογή της απόφασης του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου, όχι μόνο γιατί υπονομεύει το μέλλον μας, αλλά, κυρίως, γιατί πλήττει την ουσία της εκπαίδευσης. Εκπαίδευση δεν είναι η διαδικασία παραγωγής πτυχιούχων, είναι η πορεία από το εγώ στο εμείς, είναι η διαμόρφωση κοινωνικής συνείδησης σε όλους αυτούς που αύριο θα βρίσκονται στα κέντρα λήψης αποφάσεων και μέσα από συνετούς χειρισμούς θα απομακρύνουν την οικονομία από τον κίνδυνο της οικονομικής ύφεσης και την κοινωνία από την απειλή της ηθικής απαξίωσης. ☐

Δημήτριος Νίνος

Καθηγητής

Πρόεδρος του ΤΕΙ Αθήνας

Επιστολή του Προέδρου του ΤΕΙ-Α προς τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας & Θρησκευμάτων με θέμα την “Ρύθμιση οικονομικών θεμάτων”

Κύριε Γιωαννιτζέ,

Με αφορμή τις συζητήσεις, τις προτάσεις και τα αιτήματα για χρηματοδότηση των ΤΕΙ κατά την πρόσφατη Σύνοδο στη Λάρισα, έχουμε να παρατηρήσουμε τα εξής:

- Η αύξηση της επιχορήγησης του ΤΕΙ Αθήνας από το 2004 μέχρι το 2008 για λειτουργικές δαπάνες και πληρωμή εκτάκτου προσωπικού ήταν 27,8%, δηλαδή 5,6% κατ' έτος, αύξηση κατά πολύ μικρότερη αναλογικά από όλα τα ΤΕΙ της χώρας.
- Σημειώνεται ότι η επόμενη μικρότερη αύξηση είναι 29,8% του ΤΕΙ Πειραιά και η μεγαλύτερη 222,2% του ΤΕΙ Ιονίων Νήσων.
- Το ΤΕΙ Αθήνας παρέχει σπουδές υψηλού επιπέδου, έχει τα περισσότερα Τμήματα (37 στο σύνολο) και το μεγαλύτερο αριθμό εγγεγραμμένων σπουδαστών (30.000). Οι ενεργοί σπουδαστές είναι περίπου το 70% των εγγεγραμμένων.
- Την ίδια στιγμή τα περιφερειακά ΤΕΙ, παρά το γεγονός ότι ο αριθμός των σπουδαστών τους είναι σημαντικά μικρότερος, επιχορηγούνται πολλαπλάσια σε σύγκριση με το ΤΕΙ Αθήνας.
- Ακόμη και αν δεχτούμε ότι υπάρχουν αυξημένες δαπάνες λόγω πολυεδρικότητας, σε καμία περίπτωση δεν δικαιολογείται τόσο μεγάλη ποσοστιαία απόκλιση στην επιχορήγηση.

Κύριε Γιωαννιτζέ,

Η αδικία στον τρόπο κατανομής των πιστώσεων σε βάρος του Ιδρύματός μας και προφανώς της παρεχόμενης εκπαίδευσης δεν μπορεί να συνεχιστεί.

Το ΤΕΙ Αθήνας εφαρμόζοντας τη μεθοδολογία που εσείς προτείνατε για τη σύνταξη των τετραετών προγραμμάτων υπολόγισε ότι το ύψος της επιχορήγησης για τις λειτουργικές δαπάνες θα έπρεπε να είναι 37.560.000,00 €.

Είναι υποχρέωση του ΥΠΕΠΘ να εφαρμόσει την παραπάνω μεθοδολογία στον τρόπο υπολογισμού και κατανομής των λειτουργικών δαπανών στα ΤΕΙ της χώρας.

Αναμένουμε την άμεση απάντησή σας επί των ανωτέρω, ώστε να καθορίσουμε τις μελλοντικές μας ενέργειες. ☐

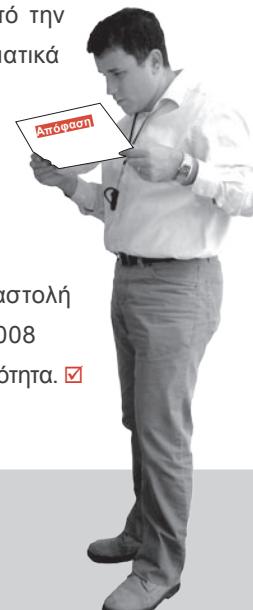
Δημήτριος Νίνος
Καθηγητής
Πρόεδρος του ΤΕΙ Αθήνας

Απόφαση

Η Συνέλευση του ΤΕΙ Αθήνας
στις 4-11-2008 αποφάσισε ότι:

- Η ίδρυση και λειτουργία των κολεγίων παρακάμπτει τη συνταγματική νομιμότητα, όπως αυτή προβλέπεται και ρυθμίζεται από το άρθρο 16 του Συντάγματος.
- Ο νόμος για την ίδρυση των κολεγίων κατοχυρώνει τον ιδιωτικό τομέα στο χώρο της Ανώτατης Πανεπιστημιακής και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης, που τελικά ολοκληρώνεται με την πρόσφατη απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου για την αναγνώριση των επαγγελματικών δικαιωμάτων στους αποφοίτους των κολεγίων.
- Όλη αυτή η διαδικασία θα έχει τρομερές συνέπειες στη λειτουργία όλων των Τμημάτων των ΤΕΙ της χώρας και κυρίως των περιφερειακών, τα οποία έχουν ήδη υποστεί συρρίκνωση του αριθμού των εισακτέων τους, με αποτέλεσμα να οδηγηθούν σταδιακά σε μαρασμό και τελικά σε οριστικό κλείσιμο.
- Με τη ευκαιρία αυτή η Συνέλευση του ΤΕΙ Αθήνας εκφράζει ομόφωνα τη διαφωνία της για την κατοχύρωση των επαγγελματικών δικαιωμάτων των αποφοίτων των Κέντρων Ελευθέρων Σπουδών και **ζητά**
  - ⇒ την οικονομική ενίσχυση όλων των ΤΕΙ της χώρας, τόσο για την κάλυψη λειτουργικών δαπανών όσο και στον τομέα των Δημοσίων Επενδύσεων, στα ίδια επίπεδα με των Πανεπιστημιακών Ιδρυμάτων, ώστε να αρθεί επιτέλους η οικονομική ανισότητα εις βάρος των Ιδρυμάτων μας,
  - ⇒ την αύξηση του αριθμού του μόνιμου ΕΠ στα ΤΕΙ, ο οποίος, έπειτα από την εφαρμογή του πρόσφατου νόμου για τη συνταξιοδότηση, έχει ελαττωθεί δραματικά
  - ⇒ την ενίσχυση των υποδομών των ιδρυμάτων μας ώστε να υπάρξει ουσιαστική αναβάθμιση των σπουδών, και
  - ⇒ την ικανοποίηση των οικονομικών αιτημάτων του ΔΠ των Πανεπιστημίων και ΤΕΙ με υλοποίηση της δέσμευσης για καταβολή της εφάπαξ αμοιβής του Ν 3205/2003.

Για όλους τους παραπάνω λόγους η Συνέλευση του ΤΕΙ-A αποφασίζει την αναστολή της λειτουργίας του ΤΕΙ Αθήνας την Τετάρτη 19-11-2008 και την Τρίτη 25-11-2008 και παράλληλη αποχή από κάθε εκπαιδευτική, ερευνητική ή επιστημονική δραστηριότητα.

τετραετής προγραμματισμός

2009 - 2012

Το Συμβούλιο του ΤΕΙ Αθήνας στην με αριθμό 40/ 24-10-2008 συνεδρίασή του και ενόψει του Τετραετούς Προγραμματισμού για τα έτη 2009-2012 έκανε τον προγραμματισμό δαπανών του τακτικού προϋπολογισμού για τα έτη 2009-2012 και παρουσιάζει τον σχετικό πίνακα ως κάτωθι:

KAE	ΟΝΟΜΑΣΙΑ	2008	2009	2010	2011	2012
0112	Επιχορήγηση για λειτουργικές δαπάνες	12.850.000,00	37.560.000,00	39.438.000,00	41.409.900,00	43.480.395,00
0111	Επιχορήγηση για πληρωμή ωρομίσθιου προσωπικού	10.300.000,00	10.815.000,00	11.355.750,00	11.923.537,50	12.519.714,38
0133	Επιχορήγηση για σίτιση σπουδαστών	2.400.000,00	2.520.000,00	2.646.000,00	2.778.300,00	2.917.215,00
Σύνολο		25.550.000,00	50.895.000,00	53.439.750,00	56.111.737,50	58.917.324,38

Για τον υπολογισμό των οικονομικών μεγεθών όσον αφορά τις δαπάνες πληρωμής ωρομίσθιου εκπαιδευτικού προσωπικού και σίτισης σπουδαστών, ελήφθησαν υπόψη οι επιχορηγήσεις του 2008, προσαυξημένες κατά 5% κατ' έτος και για τα επόμενα τέσσερα (4) έτη. Όσον δε αφορά τις λειτουργικές δαπάνες, με βάση υπολογισμού της επιχορήγησης το 2009 και προσαύξηση 5% κατ' έτος για τα υπόλοιπα έτη. Κατά τον υπολογισμό της επιχορήγησης του 2009 για λειτουργικές δαπάνες, ακολουθήσαμε τη μεθοδολογία που μας προτάθηκε από το ΥΠΕΠΘ.

Συγκεκριμένα:

1 Κατάταξη σπουδαστών σε επιστημονικές ομάδες

A: Επιστήμες Υγείας (ΣΕΥΠ)

Αριθμός σπουδαστών 8.000

Δείκτης κόστους σπουδών 4

B: Επιστήμες Μηχανικών, Γεωπονικές κ.λ.π

(ΣΤΕΦ - ΣΤΕΤΡΟΔΑ)

Αριθμ. Σπουδ. (4.000 + 1.500=5.500)

Δείκτης κόστους σπουδών 1,7

F: Τέχνες (ΣΓΤΚΣ)

Αριθμός σπουδαστών 2.000

Δείκτης κόστους σπουδών 1.3

Δ: Οικονομικές επιστήμες & Διοίκηση

Eπιχ/σεων (ΣΔΟ)

Αριθμός σπουδαστών 3.000

Δείκτης κόστους σπουδών 1

2 Πολλαπλασιασμός του αριθμού σπουδαστών με το δείκτη κόστους σπουδών ανά επιστημονική ομάδα, για να προκύψουν οι μονάδες φοιτητών.

3 Πολλαπλασιασμός των μονάδων φοιτητών με το ποσό των 800,00 ευρώ, που είναι η βασική επιχορήγηση για τη διδασκαλία ανά μονάδα φοιτητών (δεν περιλαμβάνεται επιχορήγηση για σίτιση, συγγράμματα & πόρους από Π.Δ.Ε).

Οι παραπάνω ενέργειες με αριθμούς, μας δίνουν το εξής αποτέλεσμα:

Ενεργοί Φοιτητές	Δείκτες κόστους σπουδών ανά Μονάδες Φοιτητών				Επιχορήγηση Mov. Σπουδ. X 800	
18.500	A:4	B:1,7	Γ:1,3	Δ:1		
	(8.000)	(5.500)	(2.000)	(3.000)		
	32.000	9.350	2.600	3.000	46.950	37.560.000,00 €

Συνολικό ποσό για λειτουργικές δαπάνες για το 2009 είναι 37.560.000,00 ευρώ.

Σύσκεψη των Προέδρων των ΕΕ&Ε

Λάρισα, 29 Οκτωβρίου 2008

Οι Πρόεδροι των Επιτροπών Εκπαίδευσης και Ερευνών των ΤΕΙ της χώρας στη συνεδρίαση που πραγματοποιήθηκε στη Λάρισα, παρουσία του Ειδικού Γραμματέα του Ενιαίου Διοικητικού Τομέα Διαχείρισης Προγραμμάτων ΚΠΣ,
κ. Πανδρεμένου και της Προϊσταμένης της Μονάδας Β2 της ΕΥΔ ΕΠΕΑΕΚ κ. **Μητσιάκη**, συζήτησαν τα παρακάτω θέματα:

- Πορεία προς το ΕΣΠΑ
- Πόροι Επιτροπών Εκπαίδευσης και Ερευνών
- Διαχειριστική Επάρκεια των Επιτροπών Εκπαίδευσης και Ερευνών για ανάληψη Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ
- Διατήρηση του στελεχιακού δυναμικού των Επιτροπών Εκπαίδευσης και Ερευνών που απέκτησε εμπειρία διαχειριζόμενο δράσεις ΕΠΕΑΚ.

3

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Μεταπτυχιακά

NEO μεταπτυχιακό πρόγραμμα στο ΤΕΙ Αθήνας

Τίτλος: "Οικονομικά των
Επιχειρήσεων και Πληροφορική"
MSc Program in Business
Economics and Informatics

Το νέο Μεταπτυχιακό πρόγραμμα του τμήματος Εμπορίας και Διαφήμισης σε σύμπραξη με το Πανεπιστήμιο του Illinois, Urbana-Champaign Campus (UIUC) των ΗΠΑ, εγκρίθηκε το Μάρτιο του 2007. Την ευθύνη της οργάνωσης και εκτέλεσης του ΠΜΣ έχει το Πανεπιστήμιο του Illinois, Urbana-Champaign Campus (UIUC) των ΗΠΑ.

Λίγα λόγια για το Τμήμα

Στόχος του τμήματος Εμπορίας και Διαφήμισης είναι η παροχή ολοκληρωμένων εμπορικών σπουδών στην επιστήμη του Μάρκετινγκ καθώς και στα επιμέρους πεδία αυτού όπως η Διοίκηση Μάρκετινγκ, η Διαφήμιση, η Έρευνα Αγοράς, οι Δημόσιες Σχέσεις, οι Πωλήσεις κλπ.

Το πρόγραμμα σπουδών του τμήματος εμπλουτίζεται και με επιλεγμένα μαθήματα οικονομικού και νομικού περιεχομένου ώστε οι παρεχόμενες γνώσεις να καλύπτουν πλήρως τις ανάγκες του φοιτητή στο χώρο της εργασίας του.

Σκοπός του προγράμματος

Σκοπός του μεταπτυχιακού προγράμματος με τίτλο "MSc Program in Business Economics and Informatics" είναι να παρέχει σε πτυχιούχους Ανώτατης Εκπαίδευσης, σύγχρονη και υψηλής τεχνολογίας εκπαίδευση Μεταπτυχιακού Επιπέδου και εξειδίκευση στα Οικονομικά των

Τμήμα
Εμπορίας και Διαφήμισης

ΤΕΙ - Α

Επιχειρήσεων και στην Πληροφορική, έτσι ώστε οι πτυχιούχοι του να αποκτήσουν ισχυρό επιστημονικό υπόβαθρο, σε νέες γνώσεις, εμπειρία και δεξιότητες για επιτυχή σταδιοδρομία στον ιδιωτικό, δημόσιο και ακαδημαϊκό τομέα στο αντικείμενο αυτό.

Μεταπτυχιακοί Τίτλοι

Το πρόγραμμα απονέμει Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης (Μ.Δ.Ε.) στον τομέα των Οικονομικών των Επιχειρήσεων και της Πληροφορικής (MSc Program in Business Economics and Informatics), εφόσον ο μεταπτυχιακός φοιτητής έχει επιτυχή εξέταση στα προβλεπόμενα από το οικείο πρόγραμμα μαθήματα, σε συνδυασμό με τη συμμετοχή του στο σύνολο των εκπαιδευτικών και ερευνητικών δραστηριοτήτων κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο πρόγραμμα Σπουδών του Πανεπιστημίου του Illinois, Urbana-Champaign Campus (UIUC) των ΗΠΑ και στις από 12.4.2006 και 20.7.2006 έγγραφες συμφωνίες των δύο Ιδρυμάτων.

Οι τίτλοι Σπουδών του εν λόγω ΠΜΣ απονέμονται από το Πανεπιστήμιο του Illinois, Urbana-Champaign Campus (UIUC) των ΗΠΑ και αναγνωρίζονται και ισοτιμώνται από το αρμόδιο όργανο με τους ίδιους όρους και τις ίδιες προϋποθέσεις όπως οι τίτλοι προγραμμάτων του Πανεπιστημίου του Illinois, Urbana-

Champaign Campus (UIUC) των ΗΠΑ που πραγματοποιούνται εξ ολοκλήρου στην έδρα του Πανεπιστημίου χωρίς τη σύμπραξη του ΤΕΙ Αθήνας.

Κατηγορίες Υποψηφίων

Στο ΠΜΣ γίνονται δεκτοί, μετά από επιλογή, Πτυχιούχοι Ανώτατης Εκπαίδευσης Ιδρυμάτων Εσωτερικού ή ομοταγών Ιδρυμάτων της Αλλοδαπής, αφού προσκομίσουν την ισοτιμία του τίτλου τους από το αρμόδιο όργανο.

Οι συμμετέχοντες πρέπει να γνωρίζουν αποδεδειγμένα την αγγλική γλώσσα.

Ο αριθμός των εισακτέων στο ΠΜΣ ορίζεται σε σαράντα (40) φοιτητές κατ' έτος.

Η επιλογή των εισακτέων γίνεται σύμφωνα με τα κριτήρια του Πανεπιστημίου του Illinois, Urbana-Champaign Campus (UIUC) των ΗΠΑ.

Χρονική Διάρκεια

Η χρονική διάρκεια του ΠΜΣ για την απονομή του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης ορίζεται σε τρία (3) διδακτικά εξάμηνα εκ των οποίων τα δύο (2) διδακτικά και το ένα (1) για την εκπόνηση μεταπτυχιακής εργασίας, σύμφωνα με το Πρόγραμμα Σπουδών του Πανεπιστημίου του Illinois, Urbana-Champaign Campus (UIUC) των ΗΠΑ.

Πρόγραμμα Σπουδών

Το Πρόγραμμα Σπουδών καταρτίζεται από το Πανεπιστήμιο του Illinois, Urbana-Champaign Campus (UIUC) των ΗΠΑ. Τα θέματα των εξετάσεων επιλέγονται από το ίδιο Πανεπιστήμιο, ενώ η πρόοδος των φοιτηών ελέγχεται από κοινού σε τακτικά συμβούλια που προγραμματίζονται κάθε περίοδο στην έδρα του ενός εκ των δύο Ιδρυμάτων. Οι αλλαγές των μαθημάτων του Προγράμματος Σπουδών γίνονται σύμφωνα με τις διαδικασίες ακαδημαϊκών

ελέγχων του Πανεπιστημίου. Η παρακολούθηση των μαθημάτων είναι υποχρεωτική και η διδασκαλία γίνεται στην Αγγλική γλώσσα.

Το Πρόγραμμα Σπουδών περιλαμβάνει τα παρακάτω μαθήματα:

Α' ΕΞΑΜΗΝΟ

1. Οικονομία Διοίκησης (Managerial Economics)
2. Μακροοικονομικά (Macroeconomics)
3. Ποσοτική Ανάλυση I (Quantitative Analysis I)
4. Ποσοτική Ανάλυση II (Quantitative Analysis II)
5. Πληροφορική I (Informatics I)

Β' ΕΞΑΜΗΝΟ

6. Βιομηχανική Οργάνωση (Industrial Organization)
  7. Αναδυόμενες Χρηματοοικονομικές Αγορές (Emerging Financial Markets)
  8. Marketing και Επιχειρηματικότητα (Marketing and Entrepreneurship)
  9. Πληροφορική II (Informatics II)
- Μεταπτυχιακή Εργασία (Master Thesis)

Για τυχόν ερωτήσεις ή περισσότερες πληροφορίες για το ΠΜΣ μπορείτε να στείλετε e-mail στη διεύθυνση: econ_msei@ad.uiuc.edu ή να επικοινωνήσετε με τους παρακάτω εκπαιδευτικούς του τμήματος Εμπορίας και Διαφήμισης του ΤΕΙ-Α:

Α. Κάβουρα

⌚ 210 5385233, 6973079504, 210 9828455,

✉ 210 5314878

✉ nkavoura@teiath.gr

Θ. Μπένος

⌚ 210 6010468 (απογεύματα)

✉ tbenos@gmail.com

Π. Τομάρας

⌚ 210 5385247, ✉ 210 5314878

✉ ptomaras@teiath.gr

Μ. Παπαμιχαήλ, Δ.Π.

⌚ 210 538520, ✉ 210 5314878

✉ marketing@teiath.gr ☑

Οι αιτήσεις για το Μεταπτυχιακό πρόγραμμα θα γίνονται δεκτές έως 10 Φεβρουαρίου 2009.

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ ΟΜΙΛΙΕΣ

Δ. Νίνος
Γ. Τσάκνης

Τ Ι
σημαίνει
Αθήνας: ποιότητα για το ΤΕΙ

Σε μια επιχείρηση η ποιότητα μεταφράζεται σε αποδοτικότητα δείκτες. Μετρήσιμα προϊόντα συγκεκριμένων προδιαγραφών που καλύπτουν συγκεκριμένες ανάγκες.

Τυρόπιτας ΤΕΙ: Ένα πρόϊόντα τα οποία τα κατ' εξοχήν παραγόμενα «προϊόντα» είναι η γνώση και η πνευματική καλλιέργεια και με δεδομένο ότι η εκπαίδευση πρέπει να είναι κατ' εξοχήν ανθρωποκεντρική, η εξαγωγή συμπερασμάτων αφενός δεν είναι τοσού ευκολή υπόθεση και αφετέρου εμπειρέει πλήθος κινήσυνων σε συνορά Συγκριτικά στοιχεία που φέρεται να αισθητούνται σε έξι γνώσηντα συμπεράσματα που γαραγτηρίζονται από διαφάνεια και αξιοπιστία.

Πως θα μπορούσε να ποιότητα το ΤΕΙ Αθήνας; Με των πτυχιούμων ανά έτος; Τις επιδόσεις; Το ποσοστό εγκατάστασης; Την ευκολία απορρόφησης; Την αγορά εργασίας; Το ποσούμαντον ιδρύματων; Την επιχείρηση; Τα τυπικά προσόντα του εκπαιδευτικού προσωπικού; Τα ουσιαστικά προσόντα του εκπαιδευτικού προσωπικού; Τα πικού; Την υλικοευελιξία; Την φήμη των πτυχιούμων; Την ερευνητική οφειλότητα; Τα αξιολόγησης πηγών προκαταβολής; Οταν άμως την καθητική μονοπαλεύει πεπιληπτική προβλημάτων, λούνηται από την άλειψη ουσιαστικής θεσμικής αυτονομίας οικονομικών πόρων, η διαφάνιση της ποιότητας συνιστά μάλλον περισσότερη πολυτέλεια.

Εντούτοις στο ίδιομά μας σε πολλά πλευρά μετατρέπεται το προσέγγιση του θέματος μέσω της αναθέωρησης των προγραμμάτων σπουδών, της μείωσης του αριθμού των εισακτέων, της του αριθμού των μελλοντικών προσωπικού, του διοικητικού προσωπικού, της ανακαίνισης των σταθερών, υλικοτεχνητικής υποδομής, των εργασιών και της κοινωνικού έργου.

Υπάρχει έδαφος στο ΤΕΙ Αθήνας για α εφαρμόνηση της Διοικησης Ολικής Ποιότητας.

Η αναθέωρηση στο ΤΕΙ Αθήνας συντάρχει στο σκοπό ύπαρξης όλων των εκπαιδευτικών δευτικών ιδρυμάτων. Εξ ικανώντας από αυτή τη βάση και αφού ληφθεί υπόψη ο ιδιαίτερος προσανατολισμός της Αιγαίου της ΤΕΙ στις ανάγκες της αγοράς εργασιών, όπου επιδεκατείς υφίστανται διαδίκτια σημασίας, πιστοποίησης, διαπιστώσουμε ότι γίνεται εφαρμογή της Διοικησης Ολικής Ποιότητας σε όλες τις πτυχές της εκπαιδευτικής διαδικασίας και σε όλες τις διοικητικές εργασίες.

Συγκεκριμένα, η κατάστιση Στρατηγικού ορθολογίου εξελίξεις του ΤΕΙ Αθήνας, αναθέωρηση των προγραμμάτων που αποδίδουν στην επενδυτική

3

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΝΙΝΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΤΕΙ-Α

**Στοχεύουμε ...
... κυρίως στον
άνθρωπο, στην
καλλιέργεια
και αξιοποίηση
των ιδιαίτερων
ικανοτήτων και
δεξιοτήτων του
και στο πώς οι
δραστηριότητες και
οι αποφάσεις μας
θα συμβάλλουν
στη βελτίωση της
καθημερινής του
ζωής χωρίς ποτέ
να παραβλέπουμε
ότι, ειδικά στις μέρες
μας, ο βιοπορισμός
εξελίσσεται σε θέμα
μείζονος σημασίας.**

Οι φοιτητές διαθέτουν αλάνθαστο ένστικτο

Επιδίωξή μας η διαρκής αναθεώρηση
των Προγραμμάτων Σπουδών

συνέντευξη στα ΝΕΑ (23-11-2008)
στον Φαίδωνα Κυδωνιάτη

Τι σημαίνει ποιότητα για το ΤΕΙ

Αθήνας :

Σε μια επιχείρηση η ποιότητα μεταφράζεται σε ποσοτικούς δείκτες. Μετρήσιμα προϊόντα συγκεκριμένων προδιαγραφών που καλύπτουν συγκεκριμένες ανάγκες της αγοράς. Σε ένα Τμήμα ΤΕΙ, όμως, όπου τα κατ' εξοχήν παραγόμενα «προϊόντα» είναι η γνώση και η πνευματική καλλιέργεια και με δεδομένο ότι η εκπαίδευση πρέπει να είναι κατ' εξοχήν ανθρωποκεντρική, η εξαγωγή συμπερασμάτων αφενός δεν είναι τόσο εύκολη υπόθεση και αφετέρου εμπεριέχει πλήθος κινδύνων όσον αφορά συγκριτικά στοιχεία που θα πρέπει να υιοθετηθούν ώστε να εξάγονται συμπεράσματα που να χαρακτηρίζονται από διαφάνεια και αξιοπιστία.

Πως θα μπορούσε να «μετρηθεί» η ποιότητα του ΤΕΙ Αθήνας; Με βάση τον αριθμό των πτυχιούχων ανά έτος; Τις ατομικές τους επιδόσεις; Το ποσοστό εγκατάλειψης των σπουδών; Την ευκολία απορρόφησης των πτυχιούχων από την αγορά εργασίας; Τα Προγράμματα Σπουδών; Τη διάρκεια των σπουδών; Την ερευνητική δραστηριότητα; Τα τυπικά προσόντα του εκπαιδευτικού προσωπικού; Τα ουσιαστικά προσόντα του εκπαιδευτικού προσωπικού; Τα

προσόντα του διοικητικού προσωπικού; Την υλικοτεχνική υποδομή; Την οικονομική ευελιξία του Ιδρύματος; Τη θεσμική του ελευθερία;

Αναμφισβήτητα όλα αυτά οφείλουν να περιλαμβάνονται σε ένα σύστημα αξιολόγησης της ποιότητας. Όταν όμως την καθημερινότητά μας μονοπωλεί η επίλυση προβλημάτων, που προκαλούνται από την έλλειψη ουσιαστικής θεσμικής αυτονομίας και οικονομικών πόρων, η διασφάλιση της ποιότητας συνιστά μάλλον περισσότερη πολυτελεία.

Εντούτοις στο Ίδρυμα μας επιχειρείται τα τελευταία χρόνια μια πολύπλευρη προσέγγιση του θέματος μέσω της αναθεώρησης των προγραμμάτων σπουδών, της μείωσης του αριθμού των εισακτέων, της ενίσχυσης του αριθμού των μελών εκπαιδευτικού προσωπικού, του διοικητικού προσωπικού, της ανακαίνισης των κτιριακών εγκαταστάσεων, της βελτίωσης της υλικοτεχνικής υποδομής, των συνθηκών εργασίας και της προσφοράς κοινωνικού έργου.

Υπάρχει έδαφος στο ΤΕΙ Αθήνας για εφαρμογή της Διοίκησης Ολικής Ποιότητας ;

Η αναζήτηση της ποιότητας ενυπάρχει στο σκοπό ύπαρξης όλων των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων. Ξεκινώντας από αυτή τη βάση και αφού ληφθεί υπόψη ο ιδιαίτερος προσανατολισμός

των TEI στις ανάγκες της αγοράς εργασίας, όπου επί δεκαετίες υφίστανται διαδικασίες πιστοποίησης, διαπιστώνουμε ότι γίνεται εφαρμογή της Διοίκησης Ολικής Ποιότητας σε όλες τις πτυχές της εκπαιδευτικής διαδικασίας και σε όλες τις διοικητικές εργασίες.

Συγκεκριμένα, η κατάρτιση Στρατηγικού Σχεδίου εξέλιξης του TEI Αθήνας, η διαρκής αναθεώρηση των προγραμμάτων σπουδών και των εκπαιδευτικών συγγραμμάτων, η υποχρεωτική τίρηση στατιστικών στοιχείων σπουδαστών και πτυχιούχων, η διενέργεια τακτικών ελέγχων νομιμότητας των διαδικασιών αξιολόγησης και πρόσληψης του ΕΠ, η αξιολόγηση μέσω εκθέσεων του διοικητικού προσωπικού δε θα μπορούσαν παρά να είναι δείκτες μέτρησης της ποιότητας του TEI, που όμως απλώς δεν

η εμπιστοσύνη με την οποία περιβάλλει όλες μας τις ερευνητικές πρωτοβουλίες ο ελληνικός επιχειρηματικός τομέας, το γεγονός ότι έγκριτα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας επιθυμούν να ενταχθούν στο ανθρώπινο δυναμικό του Ιδρύματός μας αποτελούν χαρακτηριστικά δείγματα της καλής μας γραφής.

Πρέπει το TEI Αθήνας

να έχει πελατο-κεντρική προσέγγιση ;

Τα TEI ιδρύθηκαν για να καλύψουν το κενό της ανώτατης τεχνολογικής εκπαίδευσης. Συνεπώς το TEI Αθήνας είναι εξ ορισμού προσανατολισμένο στις επιταγές της ελληνικής αγοράς εργασίας, λαμβάνει όμως εξίσου υπόψη τις ανάγκες της ελληνικής κοινωνίας γενικότερα, των σπουδαστών και των γονιών τους για τη διαμόρφωση των στρατηγικών του. Αυτό όμως, σε καμία περίπτωση, δε σημαίνει ότι παρέχει κατά παραγγελία εκπαίδευση γιατί με τον τρόπο αυτό θα υπονόμευε ένα σημαντικό κομμάτι του ρόλου του.

Σκοπός μας δεν είναι να μετατρέψουμε την τεχνολογική γνώση σε αναλώσιμο μεταβιβάσιμο προϊόν. Στοχεύουμε κυρίως στον άνθρωπο, στην καλλιέργεια και αξιοποίηση των ιδιαίτερων ικανοτήτων και δεξιοτήτων του και στο πώς οι δραστηριότητες και οι αποφάσεις μας θα συμβάλλουν στη βελτίωση της καθημερινής του ζωής χωρίς ποτέ να παραβλέπουμε ότι, ειδικά στις μέρες μας, ο βιοπορισμός εξελίσσεται σε θέμα μείζονος σημασίας.

Σε τι βαθμό επηρεάζεται η ποιότητα σπουδών από την ποιότητα του χώρου και πώς θα μπορούσε να εξασφαλιστεί ένας καλός συνδυασμός τους ;

Έχει προ πολλού παρέλθει ο καιρός που η μάθηση αποτελούσε τόσο επιτακτική ανάγκη, ώστε να παραβλέπονται οι ελλείψεις σε θέματα υλικοτεχνικής υποδομής. Συχνά μάλιστα παρατηρείται ότι οι ενδιαφερόμενοι δίνουν μεγαλύτερη βαρύτητα στις αίθουσες και τον εξοπλισμό τους από ότι στην ίδια τη διδασκαλία.

έχουν την αυστηρά τυποποιημένη μορφή ενός συστήματος πιστοποίησης.

Μετριέται το κόστος καλής ή κακής ποιότητας στα TEI και εάν ναι πώς ;

Στο TEI Αθήνας δε θεωρούμε τίποτε δεδομένο, ίσως γιατί δε μας χαρίστηκε ποτέ τίποτε. Διαρκώς αναζητούμε το καλύτερο για τα μέλη της κοινότητάς μας. Και αυτό είναι κάτι που η ελληνική κοινωνία το αναγνωρίζει, όπως άλλωστε δείχνουν και τα στατιστικά στοιχεία του ΥΠΕΠΘ, που εμφανίζουν το TEI Αθήνας ψηλά στις προτιμήσεις των υποψηφίων. Τα δεκάδες μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών σε συνεργασία με πανεπιστημιακά τμήματα του εσωτερικού και του εξωτερικού,

Οι νέοι σήμερα έχουν άμεση πρόσβαση και εξοικειώνονται από πολύ μικρή ηλικία με τις εφαρμογές της τεχνολογίας, ήδη μέσα από το περιβάλλον του σπιτιού τους.

Δεν μπορούμε να αξιώνουμε από αυτούς να αναπτύσσουν υψηλά ποιοτικά κριτήρια εκτός σχολείου και μέσα στην αίθουσα να τους διδάσκουμε τεχνογνωσία προφορικά. Η ιδανική κατάσταση θα ήταν λοιπόν μια πλήρως εξοπλισμένη εργαστηριακή αίθουσα, ένας ικανός εκπαιδευτικός με τα απαραίτητα πυκά προσόντα και πολλή διάθεση για προσφορά έργου και πάνω απ' όλα η δημιουργία προκλήσεων ώστε το ενδιαφέρον των διδασκομένων να παραμένει πάντοτε αμείωτο.

Εξαρτάται η ποιότητα ενός Ιδρύματος από οικονομικούς παράγοντες και μόνο και πώς σε περίοδο οικονομικής κρίσης μπορεί αυτή να διασφαλιστεί ;

Η ποιότητα εξαρτάται κυρίως από οικονομικούς παράγοντες. Η οικονομική ευχέρεια παρέχει εύρος επιλογών και διευρύνει τους ορίζοντες, ενώ η οικονομική δυσπραγία λειτουργεί μόνον περιοριστικά. Δυστυχώς στη χώρα μας η οικονομική κρίση δεν αποτελεί νέο φαινόμενο, όσον μάλιστα αφορά το ΤΕΙ Αθήνας, η ελλιπής χρηματοδότηση υπήρξε πάντοτε δεσμευτικός παράγοντας στη χάραξη της στρατηγικής του. Είναι το μεράκι μας και το γνωστό ελληνικό φιλότιμο που κάνουν τη διαφορά. Με αυτά αγωνιζόμαστε να αντισταθμίσουμε την ανυπαρξία οικονομικών πόρων.

Πώς μπορούμε να διακρίνουμε ένα ποιοτικό μάθημα από ένα μάθημα απλά επαρκές και πώς ωφελείται ο φοιτητής και πώς η επιδίωξη της ποιότητας θα περάσει ως συνείδηση στους φοιτητές και αυριανούς επαγγελματίες ως τμήμα της επαγγελματικής τους δραστηριότητας ;

Η διαρκής αναθεώρηση των προγραμμάτων σπουδών αποτελεί σταθερή επιδίωξη μας. Μαθήματα σύγχρονα που να ανταποκρίνονται

στις ανησυχίες των νέων αλλά και στις απαιτήσεις της αγοράς εργασίας. Σε κάθε περίπτωση όμως, η διδασκαλία τους γίνεται με βασικό κριτήριο να παρέχουν στους φοιτητές το απαραίτητο θεωρητικό υπόβαθρο και την αναγκαία εργαστηριακή εμπειρία, διότι δεν είναι δυνατόν όλα είναι εξίσου απαραίτητα και να κεντρίζουν το ενδιαφέρον στον ίδιο βαθμό.

Όσον αφορά τη μύησή τους στην ποιότητα, είναι ευθύνη όλων μας και κυρίως των διδασκόντων. Οι φοιτητές διαθέτουν αλάνθαστο ένστικτο και είναι σε θέση να αξιολογήσουν και το μάθημα και το διδάσκοντα. Όταν αυτός στέκεται με υπευθυνότητα απέναντι τους έχοντας ο ίδιος υιοθετήσει την επιδίωξη της ποιότητας στο έργο του, αυτοί απλώς ακολουθούν βιωματικά το παράδειγμά του. Η αναζήτηση για το καλύτερο είναι έμφυτο στοιχείο της ανθρώπινης φύσης, οι εκπαιδευτικοί οφείλουν να δημιουργήσουν τις απαραίτητες συνθήκες, ώστε οι φοιτητές να το διοχετεύσουν σε θετικές δραστηριότητες. ☐

Σύντομο Βιογραφικό Σημείωμα

Ο Δημήτριος Νίνος γεννήθηκε στην Αλεξανδρούπολη. Φοίτησε στο Πανεπιστήμιο Αθηνών όπου το 1969 απέκτησε πτυχίο Φυσικού. Συνέχισε τις σπουδές του στο Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο όπου το 1973 πήρε πτυχίο Μηχανικού.

Είναι κάτοχος MSc Ηλεκτρονικής και Ραδιοηλεκτρολογίας και Ph.D. του Τμήματος Φυσικής του Τομέα Ηλεκτρονικής του Πανεπιστημίου Αθηνών. Εργάστηκε αρχικά ως έμμισθος βοηθός στην έδρα Υψηλών Τάσεων και Ηλεκτρικών Μετρήσεων του ΕΜΠ. Στη συνέχεια εξελέγη δύο φορές Προϊστάμενος του Τμήματος Ηλεκτρονικής του ΤΕΙ Αθήνας, κατόπιν Διευθυντής της Σχολής Τεχνολογικών Εφαρμογών, ακολούθως Αντιπρόεδρος του ΤΕΙ Αθήνας και τέλος Πρόεδρος του ΤΕΙ Αθήνας κατά την περίοδο 1995 έως 2002 και από το 2005 έως και σήμερα.

Ασχολείται με τη συγγραφή βιβλίων του επιστημονικού του πεδίου, ενώ ερευνητικές εργασίες του έχουν δημοσιευθεί σε διεθνή περιοδικά και συνέδρια. Άρθρα του φιλοξενούνται στον ημερήσιο Τύπο και σε εκδόσεις του ΤΕΙ Αθήνας.

Συμμετείχε ενεργά σε πολλές επιτροπές και όργανα λήψης αποφάσεων για την αναβάθμιση και αξιολόγηση των ΤΕΙ, την ένταξή τους στην Ανώτατη Εκπαίδευση και τη λειτουργία Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων στο ΤΕΙ Αθήνας.

Στην υποχρηματοδότηση οφείλεται η αναταραχή

Πλήττονται περιφερειακά ΤΕΙ και Πανεπιστήμια

**ΓΙΑΝΝΗΣ
ΤΣΑΚΝΗΣ***

συνέντευξη (4-11-2008)
στο Δημήτρη Χρυσικόπουλο

**Τα ΤΕΙ δεν
έχουν τίποτα να
φοβηθούν από τα
κολέγια. Αρκεί η
πολιτεία να δώσει
επαγγελματικά
δικαιώματα
και στις 34
ειδικότητες των
ιδρυμάτων και
να τα ενισχύσει
οικονομικά.**

Το τελευταίο διάστημα παρατηρείται μια αναταραχή στα ΤΕΙ. Το ΤΕΙ Πειραιά ανέστειλε τη λειτουργία του, σε άλλα ιδρύματα καταγράφεται δυσφορία. Πού αποδίδετε εσείς αυτή την κατάσταση;

Η αναταραχή αυτή οφείλεται βασικά στην υποχρηματοδότηση. Με τον όρο αυτό εννοώ ότι η σχέση χρηματοδότησης ανά φοιτητή στα ΤΕΙ και στα Πανεπιστήμια είναι 1 προς 5. Τα ΤΕΙ λαμβάνουν ετησίως περίπου 160 εκατομμύρια ευρώ από το υπουργείο και τα Πανεπιστήμια λαμβάνουν 250 εκατομμύρια. Από αυτά τα 160 εκατομμύρια περίπου το 65%-70% δίδεται για τα συγγράμματα και για το έκτακτο εκπαιδευτικό προσωπικό και τα υπόλοιπα 50-55 εκατομμύρια μένουν για τα λειτουργικά έξοδα. Αντιθέτως, τα Πανεπιστήμια λαμβάνουν μόνο για λειτουργικές δαπάνες 250 εκατομμύρια, ενώ το έκτακτο προσωπικό και τα συγγράμματα καλύπτονται από άλλον κωδικό. Αυτό το καθεστώς είχαμε διεκδικήσει ως ομοσπονδία να αλλάξει και η προηγούμενη ηγεσία του υπουργείου Παιδείας είχε δεσμευτεί σε αυτή την κατεύθυνση. Ωστόσο, έως σήμερα δεν έχει υλοποιηθεί. Επίσης, θα πρέπει να επισημάνω ότι υπάρχει και το ζήτημα των μετεγγραφών, οι οποίες πολλές φορές φθάνουν και το 100% των εισακτέων

συνέντευξη στην εφημερίδα
City Press

**Όμως, σήμερα
ο αγώνας
είναι άνισος:
Ειδικότητες των
ΤΕΙ δεν έχουν
επαγγελματικά
δικαιώματα,
δεν έχουμε
χρήματα, άρα
δεν παίζουμε
με τους ίδιους
κανόνες.**

* Ο κ. Γ. Τσάκνης είναι Διευθυντής της Σχολής Τεχνολογίας Τροφίμων και Διατροφής του ΤΕΙ-Α

σε ένα τμήμα, γεγονός που συνεπάγεται την πρόσληψη ακόμα περισσότερου έκτακτου προσωπικού και την αγορά αναλωσίμων, με αποτέλεσμα τα χρήματα να μη φθάνουν για να καλύψουν τις λειτουργικές ανάγκες.

Πρόσφατα υπήρξε καταδικαστική για την Ελλάδα απόφαση του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΔΕΚ) για το ζήτημα της αναγνώρισης των επαγγελματικών δικαιωμάτων των πτυχιούχων ξένων πανεπιστημίων που συνεργάζονται με ελληνικά κολέγια. Ποιο είναι το σχόλιό σας;

Πιστεύω ότι η κατάσταση που διαμορφώνεται θα επηρεάσει όχι μόνο τα περιφερειακά ΤΕΙ αλλά και τα περιφερειακά Πανεπιστήμια. Κι αυτό διότι το κόστος ανά φοιτητή για μία ελληνική οικογένεια για σπουδές στην περιφέρεια αγγίζει και ενίστε ξεπερνά τα 800 ευρώ το μήνα. Οπότε εύλογα μπορεί κάποιος να σκεφθεί ότι θα είναι καλύτερο ο νέος αυτός να παραμείνει στην πόλη όπου ζει και να σπουδάσει σε κάποιο κολέγιο και, αν εφαρμοστεί η Οδηγία 36/2005, να έχει επαγγελματικά δικαιώματα, αντί να πάει σε μια πόλη της περιφέρειας και να σπουδάσει σε κάποιο ίδρυμα, χωρίς να έχει εξασφαλισμένα επαγγελματικά δικαιώματα.

Πάντως, ο υπουργός Παιδείας πρόσφατα τόνισε ότι τα δημόσια ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα δεν έχουν να φοβηθούν τίποτα από τα κολέγια...

Τα ΤΕΙ δεν έχουν τίποτα να φοβηθούν από τα κολέγια. Αρκεί η πολιτεία να δώσει επαγγελματικά δικαιώματα και στις 34 ειδικότητες των ιδρυμάτων, όπου αυτά εκκρεμούν, και παράλληλα, να ενισχύσει οικονομικά τα ΤΕΙ, ώστε να έχουν τη δυνατότητα να καλύπτουν τις λειτουργικές τους ανάγκες, να δημιουργούν τις υποδομές τους και να κάνουν έρευνα. Σε αυτήν τη βάση δεν θα υπήρχε λόγος να ανησυχούμε για τα κολέγια. Όμως, σήμερα ο αγώνας είναι άνισος: Ειδικότητες των ΤΕΙ δεν έχουν επαγγελματικά δικαιώματα, δεν έχουμε χρήματα, άρα

δεν παίζουμε με τους ίδιους κανόνες. Ένας πρόσθετος λόγος που μας προκαλεί ανησυχία είναι και το γεγονός ότι οι σπουδαστές στα ΤΕΙ εισάγονται με πανελλαδικές εξετάσεις, ενώ οι σπουδαστές των κολεγίων απλώς εγγράφονται σε κάποιο από αυτά. Επίσης, σπουδάζουν μόνο για τρία χρόνια, ενώ στα ΤΕΙ οι σπουδές είναι τετραετίες. Όλα αυτά σημαίνουν ότι υπάρχει αδικία για την επιλογή. Επίσης, αμφιβάλλω αν τα κολέγια διαθέτουν τις υποδομές και το εκπαιδευτικό προσωπικό ώστε να διασφαλίζουν υψηλού επιπέδου ανώτατες σπουδές.

Ο νόμος για τα κολέγια που ψηφίστηκε το καλοκαίρι δεν αποτελεί μια κάποια λύση για τον έλεγχο της ποιότητας της παρεχόμενης από αυτές τις δομές εκπαίδευσης;

Το ελληνικό κράτος, βάσει της απόφασης του ΔΕΚ, δεν μπορεί να παρέμβει και να ελέγχει το πρόγραμμα σπουδών ή το προσωπικό. Αυτά είναι αρμοδιότητα του Πανεπιστημίου με το οποίο συνεργάζεται το κολέγιο. Άρα η πολιτεία πρέπει να βρει τρόπο να παρέμβει και σε αυτό το ζήτημα.

Η ΟΣΕΠ ΤΕΙ συμμετέχει στις αυριανές κινητοποιήσεις για την εκπαίδευση. Έχετε πρόθεση να συνεργαστείτε και στη συνέχεια με τις υπόλοιπες εκπαιδευτικές ομοσπονδίες;

Βεβαίως, στο θέμα αυτό είμαστε απολύτως αλληλέγγυοι, καθώς θεωρούμε ότι όλοι διατρέχουμε τον ίδιο κίνδυνο. Πιθανόν τα ΤΕΙ να τον αντιμετωπίζουν σε μεγαλύτερο βαθμό, αλλά θεωρούμε ότι όλοι πρέπει να προχωρήσουμε σε κοινούς αγώνες για το θέμα των κολεγίων. ☐

5 ΑΡΘΡΑ ΑΠΟΨΕΙΣ

■ **N. Παταργιάς**

Τα βραβεία Νόμπελ και η Φυσική

■ **M. Βενετίκου, E. Πολίτη, A. Βασιλειάδου**

Ιστορική αναφορά στην ανθρώπινη αναπαραγωγή
και την τεχνητή της υποβοήθηση

■ **E. Γκλίνου**

Ο οπτικός σχεδιασμός σαν εργαλείο υπηρεσίας
της σύγχρονης εκπαιδευτικής πραγματικότητας

■ **A. Καμμάς**

Μια ενδοχριστιανική σταυροφορία

■ **N. Χιωτίνης**

Περί της φαντασιακής ή φιλοσοφικής
θέσμισης των κοινωνιών

■ **A. Παπαποστόλου**

το τέλος του κινητού τηλεφώνου...

■ **Αρετή Λάγιου, Μελπομένη Στοϊκίδου**

Δημόσια Υγεία: Ο ρόλος του Επισκέπτη Υγείας

■ **K. Παπασταμούλης**

Η καταδίκη του πολέμου μέσα από την τέχνη

τα βραβεία Νόμπελ και η Φυσική

του Ν. Παταριγιά*

O Σουηδός χημικός, μηχανικός και βιομήχανος Άλφρεντ Μπέρναρτ Νόμπελ (Alfred Bernhard Nobel) (1833-1896) σπούδασε στην Αγία Πετρούπολη της Ρωσίας και στις ΗΠΑ. Ασχολήθηκε με την Χημεία και κυρίως με τις εκρηκτικές ύλες. Τελειοποίησε τον τρόπο παρασκευής της νιτρογλυκερίνης και ίδρυσε εργοστάσιο παραγωγής της σε μεγάλες ποσότητες. Απέκτησε τεράστια περιουσία, μεγάλο μέρος της οποίας διέθεσε για φιλανθρωπικούς και ερευνητικούς σκοπούς. Το υπόλοιπο της περιουσίας του το κληροδότησε στο Ίδρυμα Νόμπελ. Προς τιμή του δόθηκε το όνομα Νομπέλιο (No) στο τεχνητό, ραδιενεργό χημικό στοιχείο που ανήκει στη σειρά των ακτινίδων.

Το έτος 1900, έπειτα από μία πολύπλοκη νομική διαδικασία, η διαθήκη του Άλφρεντ Νόμπελ εκτελέστηκε με την κατάρτιση ενός κώδικα κανονισμών βάσει των οποίων θα λειτουργούσε το Ίδρυμα Νόμπελ και την επόμενη χρονιά (1901) απονεμήθηκαν τα πρώτα φερώνυμα βραβεία. Βάσει της διαθήκης του διαθέτει τα εν λόγω βραβεία “πρέπει να δίνονται σε εκείνους, που στη διάρκεια του προηγούμενου έτους, μπόρεσαν να προσφέρουν στην ανθρωπότητα την μεγαλύτερη ευεργεσία” στους κλάδους Φυσικής, Χημείας, Ιατρικής, Λογοτεχνίας και για την Ειρήνη.

Αργότερα, η φράση “στη διάρκεια του προηγούμενου χρόνου” απαλύνθηκε και δόθηκε διασταλτική ερμηνεία “ότι το έργο ή η επινόηση που ενδέχεται να βραβευθούν με τους όρους της διαθήκης θα επιδεικνύουν τα πλέον σύγχρονα αποτελέσματα της εργασίας [...] έργα ή εφευρέσεις που υπάρχουν από παλιότερα, θα

λαμβάνονται υπόψη μόνο αν δεν είχε αναδειχθεί προηγουμένως η σπουδαιότητά τους”.

Το 1968 η Σουηδική Τράπεζα καθιέρωσε την απονομή βραβείου για τις **Οικονομικές επιστήμες** στη μνήμη του Σουηδού επιστήμονα Α. Νόμπελ και το πρώτο βραβείο στον τομέα αυτό δόθηκε τον επόμενο χρόνο.

Τα ετήσια βραβεία Νόμπελ (κατ’ άλλους Νομπέλ) απονέμονται κάθε χρόνο στις 10 Δεκεμβρίου, ανήμερα του θανάτου του δωρητή, από τέσσερα (4) ιδρύματα (3 Σουηδικά και 1 Νορβηγικό) τα οποία έχουν συσταθεί βάσει του κληροδοτήματος Νόμπελ, στη Στοκχόλμη και στο Όσλο. Πριν από την απονομή προηγείται μια πολύπλοκη διαδικασία.

Η Σουηδική Βασιλική Ακαδημία Επιστημών, ένα σώμα που κατά κύριο λόγο απαρτίζεται από Σουηδούς επιστήμονες και είναι οργανωμένο σε διάφορα τμήματα, εκλέγει πέντε (5) μέλη για κάθε μια από τις επιστημονικές επιτροπές,

*Ο κ. Ν. Παταριγιάς είναι καθηγητής του Γενικού Τμήματος Φυσικής - Χημείας & Τ/Υ

συμπεριλαμβανομένης και εκείνης για την Φυσική. Μία θέση στην επιστημονική επιτροπή Φυσικής καταλαμβάνει αυτοδικαίως ο Πρόεδρος του Τμήματος Φυσικής του Ιδρύματος Νόμπελ. Η πραγματική δύναμη στη διαδικασία εκλογής των επιστημόνων που θα βραβευθούν, βρίσκεται στα χέρια αυτών των επιτροπών.

Η επιτροπή για τη Φυσική συγκεντρώνει υποδείξεις υποψηφιοτήτων από ένα μεγάλο πλήθος εισηγητών, άλλων μόνιμων και άλλων οριζομένων σε **ad hoc** βάση.

Σε αυτούς που δικαιούνται πάγια να προτείνουν υποψηφίους, περιλαμβάνονται όλα τα μέλη της Επιτροπής και της Ακαδημίας, οι Νομπελίστες των παρελθόντων ετών και Καθηγητές Φυσικής στα ιστορικά Σκανδιναβικά Πανεπιστήμια και σε Ιδρύματα αναλόγου κύρους. Ως *ad hoc* εισηγητές ορίζονται καθηγητές των καλύτερων Πανεπιστημίων και μερικοί επιστήμονες οι οποίοι επιλέγονται σε ατομική βάση. Ορισμένοι εισηγητές κάνουν χρήση του δικαιώματός τους να προτείνουν υποψηφίους στην αρμόδια επιτροπή, η οποία στη συνέχεια εξετάζει όλες τις προτάσεις και συντάσσει λεπτομερείς εκθέσεις για ορισμένες από αυτές.

Η επιτροπή συσκέπτεται για να αποφασίσει ποιον υποψήφιο (ή ποιους υποψηφίους) θα προτείνει για βράβευση, αλλά δεν έχει καμία υποχρέωση να ακολουθήσει την πρόταση της πλειονότητας των εισηγητών. Μάλιστα, στις περισσότερες περιπτώσεις πριν το 1940, οι επιστήμονες που προτάθηκαν από τους περισσότερους εισηγητές δεν έτυχαν της αποδοχής της επιτροπής.

Για παράδειγμα, το 1919 ο Poincaré είχε την υποστήριξη τριάντα τεσσάρων (34) εισηγητών και ο Max Planck δέκα (10) και τελικά η επιστημονική επιτροπή αποφάσισε να προτείνει τον Ολλανδό Van der Waals τον οποίο είχε υποδείξει μόνο ένας (1) εισηγητής.

Μολονότι η απόφαση της επιτροπής αποτελεί τον κρίσιμο κρίκο του συστήματος για την αναγόρευση του νικητή, η διαδικασία δεν τελειώνει εδώ.

Η πρόταση της επιτροπής πρέπει να επικυρωθεί από το τμήμα Φυσικής της Σουηδικής Ακαδημίας και στη συνέχεια αυτή συζητιέται στην ολομέλεια της Ακαδημίας η οποία έχει και τον τελικό λόγο. Αν και η Ακαδημία σχεδόν πάντοτε συντάσσεται με την πρόταση της επιτροπής, δεν είναι υποχρεωμένη να ενεργήσει έτσι.

Το 1908, για παράδειγμα, η επιτροπή συνέστησε για βράβευση την υποψηφιότητα του Max Planck και το τμήμα Φυσικής της Ακαδημίας ενέκρινε την πρόταση. Όταν όμως, η Ακαδημία συνήλθε σε ολομέλεια ο υποψήφιος του τμήματος Φυσικής της Ακαδημίας απορρίφθηκε με σημαντική πλειοψηφία. Τελικά η ολομέλεια της Σουηδικής Ακαδημίας Επιστημών αποφάσισε να απονεμηθεί το Νόμπελ Φυσικής στο Γάλλο Φυσικό Gabriel Lippmann για την δημιουργία της πρώτης έγχρωμης φωτογραφίας το 1891 με την μέθοδο της συμβολής (interference methods).

Η διαδικασία αναγόρευσης του νικητή μπορεί κάλλιστα να καταλήξει στην απόφαση ότι ουδείς από τους προτεινόμενους υποψηφίους κρίνεται άξιος του βραβείου. Στην περίπτωση αυτή, το βραβείο αναβάλλεται για τον επόμενο χρόνο και συνήθως απονέμεται τότε. Ένα βραβείο μπορεί να αναβληθεί για έναν μόνο χρόνο. Αν δεν απονεμηθεί ούτε τη δεύτερη χρονιά, τότε θα «αναβληθεί δια παντός», δηλαδή, θα ακυρωθεί. Κάτι τέτοιο συνέβη πέντε φορές με το βραβείο Φυσικής: το 1916, το 1934, το 1940, το 1941 και το 1942.

Αφ' ότου πρωτοκαθιερώθηκε (1901) το βραβείο Νόμπελ, σημείωσε επιτυχία και έφτασε να θεωρείται το πλέον έγκυρο από όλα τα επιστημονικά βραβεία.

Κάθε βραβείο Νόμπελ απαρτίζεται από ένα μετάλλιο, ένα σημαντικό χρηματικό ποσό και ένα δίπλωμα.

Ένας από τους λόγους για το *status* του βραβείου και τη δημοσιότητα που το περιβάλλει είναι ασφαλώς το ύψος του χρηματικού ποσού που το συνοδεύει. Το 1901 το ποσό αυτό ανέρχονταν

περίπου στα 40.000 δολάρια, αντιστοιχώντας, εκείνη την εποχή, στο τριακονταπλάσιο των ετήσιων αποδοχών ενός καθηγητή Πανεπιστημίου. Ενισχυτικό για την αδιαμφισβήτητη σημαντικότητα του βραβείου είναι το γεγονός ότι η τελική επιλογή των τιμώμενων προσώπων συνήθως επικροτείται ομόφωνα από την επιστημονική κοινότητα της Φυσικής. Σε ελάχιστες περιπτώσεις επέσυρε την αποδοκιμασία της πλειονότητας των κορυφαίων Φυσικών.

Το πρώτο βραβείο Νόμπελ Φυσικής δόθηκε το έτος 1901 στον Γερμανό Βίλχελμ Ραίντγκεν (Wilhelm Roentgen) για την ανακάλυψη των Ακτίνων X (1895).

Την ίδια χρονιά το Νόμπελ Χημείας πήρε ο Ολλανδός Τζάκομπους Ενρίκους Βαντ Χοφ (Van't Hoff) για τους νόμους της χημικής δυναμικής και της ωσμωτικής πίεσης, ο Εμίλ φον Μπέρινγκ, από την Γερμανία, για την οροθεραπεία (Ιατρική), Ο Σιλλύ Προυντόν, από την Γαλλία, για την ποίησή του (Λογοτεχνία) και οι Ζαν Ανρί Ντυνάν, από την Ελβετία, που ίδρυσε του Ερυθρό Σταυρό στα 1864 και Φρεντερίκ Πασσύ, οικονομολόγος που ίδρυσε τη Γαλλική Εταιρεία Φίλων της Ειρήνης (βραβείο Ειρήνης). Τα βραβεία Νόμπελ για τις Θετικές Επιστήμες διατήρησαν τη φήμη που είχαν ως αυθεντικά διεθνή βραβεία στα οποία δεν ασκούσαν εμφανή επιρροή πολιτικοί και ιδεολογικοί παράγοντες. Από την άποψη αυτή πρέπει να επισημανθεί η μεγάλη διαφορά στα βραβεία για τις Θετικές Επιστήμες από τα βραβεία Ειρήνης και Λογοτεχνίας. Φυσικά, η πολιτική υπεισέρχεται στη διαδικασία λήψης των αποφάσεων, αλλά η απονομή του βραβείου υπαγορεύεται από επιστημονικά και όχι πολιτικά κριτήρια. Από τη σύσταση κιόλας του Ιδρύματος Νόμπελ έγινε αντιληπτό ότι το βραβείο δεν αποτελούσε προσωπική επιβράβευση μόνο του συγκεκριμένου επιστήμονα αλλά επίσης και του έθνους στο οποίο ανήκε ο

επιστήμονας.

Ο συναγωνισμός για την κατάκτηση του βραβείου αντιμετωπίζοταν ως άμιλλα μεταξύ εθνών, μια αντίληψη που επεκράτησε καθ' όλη τη διάρκεια του περασμένου αιώνα.

Από το έτος 1901 μέχρι το 2008 τα βραβεία Νόμπελ Φυσικής έχουν λάβει 185 επιστήμονες. Από τους βραβευθέντες μόνο δύο (2) ήταν γυναίκες και συγκεκριμένα η Marie Curie (1903) και η Maria Goepert Mayer (1963).

Οι περισσότεροι από τους Νομπελίστες στη περίοδο που εκπόνησαν το έργο τους, ήταν Ευρωπαίοι (55%) ή Αμερικανοί (42%). Από τον τρίτο κόσμο βραβεύθηκαν μόνο τρείς (3) και ουδέποτε τιμήθηκε κάποιος Αφρικανός ή Λατινο-αμερικός Φυσικός.

Τα φετινά (2008) Νόμπελ Φυσικής, τα οποία είχαν άρωμα CERN, κέρδισαν δύο Ιάπωνες Επιστήμονες και ένας Αμερικανός Ιαπωνικής καταγωγής.

Συγκεκριμένα, ο Αμερικανό-Ιάπωνας Γιοχίρο Νάμπου (Yoichiro Nambu) του Ινστιτούτου Ενρίκο Φέρμι (Enrico Fermi) του Πανεπιστημίου του Σικάγου κέρδισε το μισό βραβείο Φυσικής, “για την ανακάλυψη του μηχανισμού της αυθόρμητης συμμετρίας¹ στην υποατομική Φυσική” που συνοδεύεται από χρηματικό έπαθλο δέκα (10) εκατομμυρίων σουηδικών κορωνών (λίγο περισσότερα από ένα εκατομμύριο ευρώ). Ο καθηγητής Νάμπου, 87 χρονών σήμερα, γεννήθηκε και σπούδασε στο Τόκιο και μετανάστευσε στις ΗΠΑ το έτος 1952. Δίδαξε στο Institute for Advanced Physics όπου δίδασκε και ο Αϊνστάιν και στη συνέχεια στο Πανεπιστήμιο του Σικάγου. Η μαθηματική δουλειά του κατέδειξε ήδη από το έτος 1960 τη βάση “της αυθόρμητης σπασμένης συμμετρίας²” (spontaneous breaking of symmetry) μεταξύ της ύλης και αντιύλης.

Η σπασμένη συμμετρία είναι το “ευτύχημα”

¹ Η σημασία της συμμετρίας στην κατανόηση των νόμων της Φυσικής είναι μια σύγχρονη αντίληψη που ανήκει σχεδόν αποκλειστικά στον εικοστό αιώνα.

Yoichiro Nambu

Makoto Kobayashi

Toshihide Maskawa

“ Ο Αμερικανό-Ιάπωνας Γιοχίρο Νάμπου κέρδισε το μισό βραβείο Φυσικής. Το άλλο μισό του βραβείου Νόμπελ Φυσικής μοιράστηκαν οι Μακότο Κομπαγιάσι και ο θεωρητικός Φυσικός Τοσιχίντε Μασκάουα ”

στο οποίο οφείλεται η ύπαρξη του σύμπαντος και βρίσκεται στη ρίζα του Μπιγκ Μπάνγκ (Bing-Bang), της Μεγάλης Έκρηξης από την οποία, όπως πιστεύουν σήμερα οι κοσμολόγοι, δημιουργήθηκε το σύμπαν πριν, από 15 έως 20 δισεκατομύρια χρόνια.

Το άλλο μισό του βραβείου Νόμπελ Φυσικής μοιράστηκαν οι Μακότο Κομπαγιάσι (Makoto Kobayashi), 64 χρόνων, που εργάστηκε ως ερευνητής στον τομέα των υψηλών ενεργειών και στη συνέχεια, έως και σήμερα, στις εγκαταστάσεις του φημισμένου επιταχυντή αδρονίων Tsukuba της Ιαπωνίας και ο Θεωρητικός Φυσικός Τοσιχίντε Μασκάουα (Toshihide Maskawa), 68 χρόνων, ο οποίος εργάζεται στο Yukawa Institute του Κιότο. Οι δύο αυτοί Ιάπωνες επιστήμονες κέρδισαν το (μισό) βραβείο “για την ανακάλυψη της σπασμένης συμμετρίας, η οποία προβλέπει την ύπαρξη στη φύση τουλάχιστον τριών οικογενειών από Κουάρκ”.

Με την έρευνά τους, στη δεκαετία του 70, προχώρησαν περαιτέρω τη δουλειά του καθηγητή

Νάμπου και απέδειξαν θεωρητικά την ύπαρξη και τρίτης γενιάς Κουάρκ και λίγο αργότερα επιβεβαίωσαν τη θεωρία τους και πειραματικά. Τα Κουάρκ είναι τα αδιαίρετα σωματίδια που συγκροτούν τα νετρόνια και πρωτόνια (όλα τα αδρόνια) τα οποία και αποτελούν τα συστατικά του πυρήνα του ατόμου. Οι εργασίες των τριών βραβευθέντων Φυσικών αφορούν επιστημονικά επιτεύγματα της δεκαετίας του '70 και αναφέρονται στην συμμετρία και την ασυμμετρία της ύλης και αντιύλης και στοχεύουν στην ανακάλυψη του μυστικού της δημιουργίας του σύμπαντος και των δομικών του συστατικών.

Τι σημαίνουν όμως αυτές οι ανακαλύψεις;
Σήμερα πολλοί ερευνητές εργάζονται πάνω στις ιδέες που ξεπήδησαν από τις εργασίες του Νάμπου και τα μαθηματικά «εργαλεία» τα οποία εκείνος είχε επινοήσει. Παράλληλα όμως με βάση τη θεωρία του για το αυθόρμητο σπάσιμο της συμμετρίας μπόρεσε να δοθεί μια κάποια εξήγηση για το πως στο ξεκίνημα του σύμπαντος, αν και όλα ήταν συμμετρικά και ισορροπημένα από την άποψη των δυνάμεων και τα σωματίδια

² Αυθόρμητο σπάσιμο της συμμετρίας είναι το φαινόμενο όπου η θεμελιώδης κατάσταση ενός φυσικού συστήματος έχει μικρότερη συμμετρία από την συμμετρία που παρουσιάζει το σύστημα.

δεν είχαν μάζα, με το σπάσιμο της CP (Conjugate – Parity) συμμετρίας, τα σωματίδια άρχισαν, κατά ασύμμετρο τρόπο, να αποκτούν μάζα.

Όσο για τους Κομπαγιάσι και Μασκάουα τιμήθηκαν γιατί κατάφεραν να συμπληρώσουν, εκεί όπου η επιστημονική κοινότητα είχε σηκώσει ψηλά τα χέρια, κατά απροσδόκητο τρόπο την εικόνα των δομικών λίθων της ύλης και να προχωρήσουν αρκετά οι έρευνες, έτσι ώστε σήμερα το καθιερωμένο πρότυπο (Standard Model) μαζί με τον μηχανισμό του (υποθετικού) σωματιδίου Higgs να δίνουν μια λογικά συνεπή ερμηνεία της μεγάλης μάζας των μποζονίων W και Z.

Σήμερα τα επιστημονικά βραβεία Νόμπελ ταυτίζονται στη συνείδησή μας με την ακαδη-

μαϊκή ελίτ και σπάνια αναρωτιόμαστε ποια σχέση έχουν με τη δική μας καθημερινότητα. Και όμως σχεδόν πάντοτε έχουν!

Εφέτος τιμώνται (Nobel Ιατρικής) εκείνοι που ανακάλυψαν δύο ιούς οι οποίοι προκαλούν σοβαρές ανθρώπινες ασθένειες, τον ίο HPV (Human Papilloma Virus) που προκαλεί τον καρκίνο του τραχήλου της μήτρας και τον ίο HIV (Human Immunodeficiency Virus) που προκαλεί το AIDS.

Επίσης εκείνοι (Nobel Χημείας) που ανακάλυψαν την πράσινη φθορίζουσα πρωτεΐνη (G.F.P) που εκτός από την αμιγώς ερευνητική αξιοποίησή της χρησιμοποιείται και για κοινωφελείς σκοπούς και τέλος εκείνοι που «σπάζοντας» τις συμμετρίες κατάφεραν να κρατήσουν τη Φυσική ακέραια. ☐

Εκπαιδευτικοί από την Κίνα στο ΤΕΙ Αθήνας

Στις 27 Νοεμβρίου 2008 επισκέφθηκε το ίδρυμά μας 15μελής ομάδα καθηγητών από ιδιάφορα Πανεπιστήμια, Ινστιτούτα και επιστημονικούς φορείς του Πεκίνου.

Τους Κινέζους επισκέπτες υποδέχθηκαν εκ μέρους του ΤΕΙ ο Αντιπρόεδρος κ. Ι. Χάλαρης και οι καθηγητές κ.κ. Γ. Παναγιάρης, Μ. Περιβολιώτου και Ε. Βαβουράκη, ενώ ο Πρόεδρος τους παρέθεσε γεύμα στο κεντρικό εστιατόριο του Ιδρύματος.

Στην πολύ ενδιαφέρουσα συνάντηση αντηλλάγησαν απόψεις και εμπειρίες σχετικές με την Τριτοβάθμια εκπαίδευση και των δυο πλευρών, διερευνήθηκαν οι δυνατότητες διμερών συνεργασιών, ενώ επίσης έγινε ξενάγηση στα εργαστήρια του τμήματος Συντήρησης Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης και σε χώρους της Κεντρικής Διοίκησης. Έντονο ενδιαφέρον εκδηλώθηκε τόσο για το θεσμικό πλαίσιο της Τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην Ελλάδα και

τις δυνατότητες έρευνας και συνεργασίας που αυτό προσφέρει, όσο και για τις δυνατότητες απορρόφησης των αποφοίτων μας στην αγορά εργασίας.

Οι επισκέπτες διαπίστωσαν πολλά κοινά στοιχεία στον πολιτισμικό χαρακτήρα της εκπαίδευσης και στις δυο χώρες, δήλωσαν εντυπωσιασμένοι από τη δυναμική του Ιδρύματος και αισιόδοξοι για συνεργασία στο άμεσο μέλλον. ☐

Ιστορική αναφορά στην ανθρώπινη αναπαραγωγή

και την τεχνητή της υποβοήθηση

Μ. Βενετίκου*, Ε. Πολίτη**, Α. Βασιλειάδου**

Hαναπαραγωγή πάντοτε εντυπωσίαζε την ανθρωπότητα τόσο από φιλοσοφική όσο και από επιστημονική άποψη.

Ο Αριστοτέλης αφέρωσε σημαντικό χρόνο για να την μελετήσει.

Πολύ αργότερα, ο William Harvey (1578-1657) έκανε έρευνες και παρατηρήσεις σε κοπάδια ελαφιών και έγραψε μία διατριβή πάνω στο θέμα της αναπαραγωγής των ζώων (De generatione animalium, 1651). Ένας από τους πρώτους μικροσκόπους, ο Antonij van Leeuwenhoek (1632-1723) συνεισέφερε σημαντικά στις γνώσεις της αναπαραγωγής με τις παρατηρήσεις του στα ανθρώπινα σπερματοζωάρια.

Ανακάλυψη των σπερματοζωαρίων

Σε μια δημοσίευσή του ο C. Huygens (Journal des Savants, 1678) αναφέρεται στα σπερματοζωάρια. γράφοντας “Δημιουργούνται από μία διαφανή ουσία, οι κινήσεις τους είναι πολύ απότομες και το σχήμα τους είναι παρόμοιο

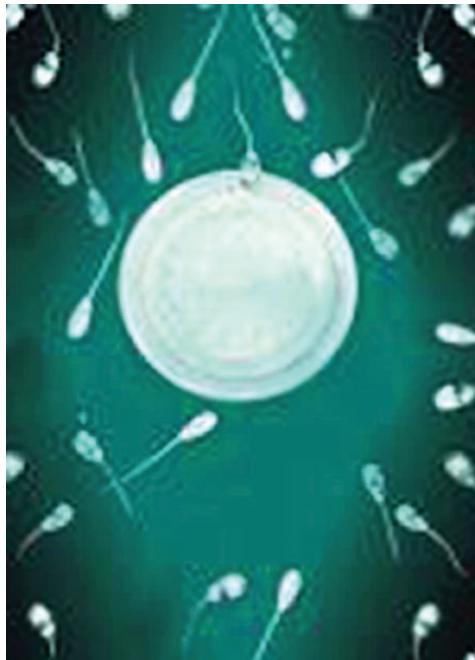
με των βατράχων πριν δημιουργηθούν τα άκρα τους”. Αυτή ήταν η πρώτη δημοσιευμένη παρατήρηση πάνω στα σπερματοζωάρια μετά τις έρευνες του Leeuwenhoek πάνω στα μικροσκοπικά πλάσματα που ονομάστηκαν εκείνη την εποχή ανθρωπάρια ή σκουλήκια του σπέρματος. Ο Leeuwenhoek είχε ήδη αναφέρει τις παρατηρήσεις του σ' ένα γράμμα στη Βασιλική Ακαδημία, το 1678, το οποίο τελικά δημοσιεύθηκε το 1679 (Leeuwenhoek, 1941). Τα μέλη της Ακαδημίας ενδιαφέρθηκαν πολύ γι αυτούς τους ζωντανούς οργανισμούς στο σπέρμα και ζήτησαν από τον Leeuwenhoek να εξετάσει και το σπέρμα άλλων ειδών.

Υπήρχε μία διχογνωμία σχετικά με το ποιος ήταν πρώτος, ο A. Leeuwenhoek ή ο N. Hartsoeker ο οποίος ανέφερε επίσης τις παρατηρήσεις του στο σπέρμα του πετεινού το 1678 και υποστήριζε ότι πρώτος είχε παρατηρήσει τα ανθρωπάρια μέσα στο σπέρμα (Cole 1930).

Πολλοί επιστήμονες είχαν πεισθεί ότι τα σπερματοζωάρια ήταν παράσιτα. Μερικοί υποστήριζαν ότι ήταν απαραίτητα για τη σύλληψη, ενώ άλλοι σκέπτονταν ότι ήταν μεν συστατικό του πλάσματος αλλά στην πραγματικότητα έπαιζαν δευτερογενή ρόλο αναμειγνύοντας διάφορα συστατικά. Οι διχογνωμίες πάνω στο ρόλο των σπερματοζωαρίων μπορεί να φαίνονται περίεργες σήμερα, ωστόσο η ανακάλυψη του

*Η κ. Μ. Βενετίκου είναι ιατρός ενδοκρινολόγος, καθηγήτρια Παθοφυσιολογίας - Νοσολογίας της ΣΕΥΠ του ΤΕΙ Α

**Οι κ.κ. Ε. Πολίτη και Α. Βασιλειάδου είναι τελειόφοιτες του τμ. Επισκεπτών-τριών Υγείας

Ζυγώτη δεν αναφέρθηκε παρά μόνο στα 1827 από τον C. E. von Baer και τον E. van Beneden, οι οποίοι παρατήρησαν την γονιμοποίηση στα θηλαστικά στα 1875.

Συνεπεία αυτού, πολλοί επιστήμονες μέχρι και το 1850 συνέχιζαν να υποστηρίζουν ότι τα σπερματοζωάρια ήταν παράσιτα και το όνομα σπερματοζωάρια χρησιμοποιήθηκε από τον von Baer για πρώτη φορά το 1827 με την έννοια των παρασίτων. Στα 1835 ο ανατόμος R. Owen όχι μόνον κατηγοροποίησε τα σπερματοζωάρια ως παράσιτα αλλά τα κατέταξε στην κατηγορία των εντοζώων (προθελμίνθων). Όμως οι έρευνες του Ελβετού επιστήμονα A. Kolliker (1841) απέδειξαν ότι τα σπερματοζωάρια ήταν κινητικά αυτόλογα κύτταρα τα οποία αναπτύσσονταν από τα κύτταρα των όρχεων με μια διαδικασία ιστογένεσης. Πίστευε ότι το σπέρμα ήταν οργανωμένο μέρος του σπερματικού υγρού ανάλογο με τα ερυθρά αιμοσφαίρια. Άκομα και τότε ο ακριβής ρόλος των σπερματοζωαρίων στη δημιουργία παρέμενε ασαφής για πολλά χρόνια. Φαίνεται ότι υπήρχε μεγάλη διαμάχη η οποία και

καθιστέρησε την ανακάλυψη των γεγονότων.

Το ανθρωπάριο

Σύμφωνα με τον Cole (1930), ο πρώτος συγγραφέας που δημοσίευσε μια μελέτη για το προδημιουργούμενο έμβρυο μέσα στο σπέρμα και συγκεκριμένα στη κεφαλή του σπέρματος, ήταν ο Hartsoeker (1694). Παρ' όλα αυτά ο Hartsoeker δεν ανέφερε ότι είδε ακριβώς το ανθρωπάριο μέσα στο σπερματοζωάριο.

Το ανθρωπάριο των σπερματοζωαρίων κέρδισε πίστη στο κοινό, αλλά και στους επιστήμονες. Για 150 χρόνια η ιστορία με το ανθρωπάριο μέσα στο σπερματοζωάριο είχε πολλούς φανατικούς οπαδούς.

Το 1750, πιθανώς ο G. d' Agoty ανέφερε ότι μία μορφή ενός μη αναλογικού εμβρύου υπάρχει στο σπέρμα του ανθρώπου (Cole, 1930).

Ανάδειξη του ρόλου των

σπερματοζωαρίων στη γονιμοποίηση

Ο Ιταλός επιστήμονας Lazaro Spallanzani (1729-1799) έστρεψε την προσοχή του στο σπέρμα το 1770. Παρατήρησε σπέρμα από διάφορα θηλαστικά, ψάρια και αμφίβια και επιβεβαίωσε την παρουσία των σπερματοζωαρίων. Σε πειράματα με βατράχους απέδειξε ότι τα ωοκύτταρα μπορούν να αναπτυχθούν μέσα στα αμφίβια μόνο μετά από επαφή με το σπέρμα και αυτό πιθανώς να είναι το πρώτο παράδειγμα για την *in vitro* γονιμοποίηση. Βρήκε ότι η ικανότητα γονιμοποίησης του σπέρματος καταστρέφοταν εάν επιδρούσε ζέστη ή αν αναμειγνυόταν με ορισμένα ποσά ξυδιού, αλατιού ή οινοπνεύματος. Επίσης παρατήρησε ότι αν φίλτραρε το σπέρμα ελάττωνε την ικανότητά του για γονιμοποίηση, αλλά αν το υλικό συλλεγόταν μέσα στο φίλτρο και διαλυόταν ξανά στο νερό τότε μπορούσε να συμβεί γονιμοποίηση. Δυστυχώς, τα πειράματα του Spallanzani παρ' ότι ήταν κομψά δεν θεωρήθηκαν τόσο σημαντικά τόσο από τον ίδιο όσο και από την επιστημονική κοινότητα. Επειδή και

ο Spallanzani πίστευε ότι τα σπερματοζωάρια ήταν παράσιτα, θεώρησε ότι μερικά άλλα στοιχεία του σπερματικού υγρού που είχαν ήδη διατηρηθεί μέσα στα φίλτρα θα πρέπει να ήταν οι γονιμοποιητικοί παράγοντες. Στις αρχές του δεκάτου ενάτου αιώνα ο Ελβετός ιατρός Jean-Louis Prevost και ο Γάλλος επιστήμονας Jean-Baptiste Dumas έδειξαν ότι τα σπερματοζωάρια ήταν παρόντα μέσα στους όρχεις σε διάφορα είδη ζώων και συμπέραναν ότι θα πρέπει να παράγονται εκεί. Η δουλειά τους δέχτηκε πολύ κριτική στον καιρό τους. Περισσότερο μέρος της έρευνάς τους δημοσιεύθηκε στα *Annales des Sciences Naturelles* την περίοδο 1821-30.

Αντίθετα με την γενικώς επικρατούσα άποψη, πίστευαν ότι τα σπερματοζωάρια δεν ήταν παράσιτα, αλλά το αποτέλεσμα μιας αληθούς διαδικασίας έκκρισης καθώς και η ενεργός αρχή της γονιμοποίησης (Farley, 1982).

Σε επόμενα πειράματα, οι Prevost και Dumas έδειξαν πέραν πάσης αμφιβολίας, ότι τα κινητά σπερματοζωάρια ήταν απαραίτητα για τη γονιμοποίηση των ωοκυττάρων των βατράχων. Υπέθεσαν ότι κάθε σπερματοζωάριο γονιμοποιούσε ένα μοναδικό ωάριο. Επανέλαβαν δε τα πειράματα φίλτρου που έκανε ο Spallanzani. Τελική επιβεβαίωση για τη χρησιμότητα της ένωσης του σπερματοζωαρίου-ωαρίου στη διάρκεια της σεξουαλικής αναπαραγωγής ήταν το αποτέλεσμα των παρατηρήσεων ενός μεγάλου αριθμού ειδών σε διάφορες δεκαετίες (Farley, 1982). Ήδη από το 1952, ο H. Nelson ανέφερε ότι παρατήρησε ότι το σπέρμα της ασκαρίδος εισερχόταν στο εντελώς διάφανο ωάριο. Ο G. Newport, το 1853, ανέφερε ότι είδε γονιμοποίηση στα αμφίβια και κατόπιν ο E. van Beneden (1875) και ο O. Hertwig (1876) ανέφεραν τις δικές τους παρατηρήσεις όσον αφορά τη γονιμοποίηση των θηλαστικών.

Ο H. Fol στις παρατηρήσεις του στα ψάρια το 1879 πρόσεξε τη διείσδυση ενός μοναδικού σπερματοζωαρίου μέσα στο ωοκύτταρο

και την δημιουργία άρρενα προπυρήνα που κινούμενος ενωνόταν με τον θήλυ προπυρήνα. Ο vanBeneden (1879) περιέγραψε την ελάττωση του αριθμού των χρωματοσωμάτων στους γαμέτες της ασκαρίδος και πρότεινε ότι τα χρωματοσώματα είναι οι φυσικοί τροχοί της κληρονομικότητας (1883).

Ανακάλυψη του ωοκυττάρου των θηλαστικών

Πρώτες εμβρυολογικές μελέτες

Η πρώτη περιγραφή των ωοθυλακίων στις ωοθήκες και του ωχρού σωματίου έγινε από τον Vesalius το 1555, ενώ ο μαθητής του, Fallopius περιέγραψε τις σάλπιγγες, (φαλλοπιανούς σωλήνες) το 1562 και έκανε περισσότερες παρατηρήσεις σχετικά με τις ωοθήκες (Short, 1977). Ο Fabricius (1533-1619) αφού εκπαιδεύτηκε από τον Fallopius, δημοσίευσε ένα θαυμάσιο βιβλίο (“De Formatio Foetus”, 1604) πάνω στη συγκριτική ανατομία του θήλεος αναπαραγωγικού συστήματος. Ο Fabricius ήταν καθηγητής του Harvey (1578-1657), που δημοσίευσε τα αποτελέσματα των μελετών του στην αναπαραγωγή το 1651 στο “De Generatione Animalium”. Και παρ’ όλο που ο Harvey πίστευε το “ex ovo omnia”, ωστόσο θεωρούσε λανθασμένα ότι το ωοκύτταρο ήταν το προϊόν της σύλληψης (Short, 1977).

Σημαντική συνεισφορά έκανε ο Δανός R. deGraaf, από το όνομά του δε ονομάστηκαν τα ωθυλάκια γρααφιανά. Επίσης έκανε την πρώτη λεπτομερή περιγραφή του ωχρού σωματίου. Το 1794, ο W. Hunter παρατήρησε ότι δύο ωχρά σωμάτια σχετίζονταν με περιπτώσεις διδύμων, ενώ ένα ωχρό σωμάτιο σχετιζόταν με μονές κυήσεις (Short 1977). Κατά τη διάρκεια του πρώτου μέρους του δεκάτου ενάτου αιώνα, οι Prevost και Dumas, έχοντας παρατηρήσει μεγάλες αλλαγές στα γρααφιανά ωθυλάκια μερικές μέρες μετά τη δημιουργία του ωχρού σωματίου, παρατήρησαν μικρά ωοειδή σωμάτια μέσα στους ωαγωγούς. Έτσι θεώρησαν ότι τα ωοκύτταρα των θηλαστικών γονιμοποιούνταν στους ωαγωγούς.

Σημαντική πρόοδο στην γνώση της αναπαραγωγικής λειτουργίας προσέφερε ο εμβρυολόγος C. E. von Baer. Το 1826 απομόνωσε το ωοκύτταρο κατά τη διάρκεια των μελετών του πάνω στης ωοθήκες μιας σκύλας. Αυτή η ανακάλυψη αναφέρθηκε στην κλασσική του μονογραφία, το 1827, "De ovi mammalium et hominis genesi" (Poynter, 1968). Μετά από εξοντωτικές μελέτες

σύγκρισης, κατέγραψε τα πρώτα στάδια της εμβρυικής ανάπτυξης και βοήθησε τους M. Schneiden και T. Schwann να θεμελιώσουν την θεωρία του κυττάρου (1838).

Τεχνητή γονιμοποίηση

Ο J. Hunter αναφέρεται συχνά ως ο πρώτος που έκανε τη διαδικασία της τεχνητής γονιμοποίησης στα 1790. Φαίνεται ότι το 1776, ένας ασθενής του ο οποίος υπέφερε από υπογονιμότητα λόγω υποσπαδία, κατάφερε με την καθοδήγησή του να γονιμοποιήσει επιτυχώς τη γυναίκα του, στο σπίτι, χρησιμοποιώντας μία σύριγγα.

Η πρώτη δημοσιευμένη παρατήρηση επιτυχούς ανθρώπινης τεχνητής γονιμοποίησης, έγινε από τον γιατρό, Girault, το 1838 στη Γαλλία. Μία ασθενής του, μια νεαρή κοντέσσα, γέννησε φυσιολογικό υιό στα 1839.

Το 1866, ο γυναικολόγος J. M. Sims (1813-1883) δημοσίευσε ένα βιβλίο για την υπογονιμότητα, όπου αναφερόταν στη τεχνητή γονιμοποίηση. Όπως αναφέρεται από τον Poynter το βιβλίο του Sims ήταν να προκληθεί πολύ μεγάλη συζήτηση στους ιατρικούς κύκλους. Η πρακτική της τεχνητής γονιμοποίησης κέρδισε αποδοχή γρήγορα στη Γαλλία και το 1888, ένα βιβλίο από τον Lajatre στο Bordeaux εκδόθηκε δεκαέξι φορές. Η πρώτη αναφορά σχετικά με γονιμοποίηση από δότη έγινε από τον Paolo Mantegazza το 1887.

Με εξάρεση τη Γαλλία, η ευρεία αποδοχή της τεχνητής γονιμοποίησης στο ιατρικό κοινό, χρειάστηκε πολλές δεκαετίες, ιδιαίτερα στις ΗΠΑ και την Αυστραλία.

Κρυοδιατήρηση

των αναπαραγόμενων ιστών

Η δράση χαμηλών θερμοκρασιών στα σπερματοζωάρια αναφέρθηκε για πρώτη φορά από τον L. Spallanzani (1776). Ο πρώτος όμως που συνέστησε την χρήση των τραπεζών σπέρματος, ήταν ο P. Mantegazza, καθηγητής

παθολογίας στην Παβία το 1866. Όμως, αυτό επετεύχθη μετά την ανακάλυψη των πολύ αποτελεσματικών κρυοπροστατευτικών ιδιοτήτων της γλυκερόλης από τον Polge (1949). Οι πρώτες ανθρώπινες γεννήσεις που προέκυψαν από την τεχνητή γονιμοποίηση από κρυοδιατηρημένο σπέρμα αναφέρονται από τον Bunge και Sherman το 1953. Μεχρι το 1976, 1500 γεννήσεις προέκυψαν από αυτήν την διαδικασία σύμφωνα με τον Sherman (1976). Ο Whittingham και οι συνεργάτες του το 1972 αναφέρουν την επιτυχή κρυοδιατήρηση εμβρύων ποντικού στους -196 έως -269 βαθμούς Κελσίου. Οι πρώτες ανθρώπινες εγκυμοσύνες που προέκυψαν από μεταφορά κρυοδιατηρημένων εμβρύων αναφέρονται από τον Zeilmaker και τους συνεργάτες του (1984).

Προς την εξωσωματική γονιμοποίηση (*in vitro* fertilization (IVF))

Οι πρώτες προσπάθειες εξωσωματικής γονιμοποίησης με ζωϊκούς γαμέτες δημοσιεύτηκαν από τον Shenk (1878) και τον Long (1912) με αμφίβολη αποδοχή. Πιθανώς, το 1951 καθόρισε την μοντέρνα εποχή της ενεργοποίησης του σπέρματος τόσο από τον C. Austin (1914-2004) και όσο και από τον Chang. Ο Austin και οι συνεργάτες του (1958) δημοσίευσαν την πρώτη απόδειξη για την αντίδραση που γινόταν στο ακρόσωμα, την ακροσωμιακή αντίδραση όπως λέγεται πριν από την διείσδυση των σπερματοζωαρίων μέσω της διασυγούς ζώνης στα ωάρια. Η πρώτη αναφορά της επιτυχούς IVF χρησιμοποιώντας ενεργοποιημένο σπέρμα στο εργαστήριο, έγινε από τον Yanagimachi και Chang (1963). Αυτοί άνοιξαν τον δρόμο προς το IVF.

Η πρώτη αναφορά ανθρώπινου IVF ήταν από τον Edwards το 1969, ο οποίος παρατήρησε τριπυρηνική δημιουργία σε μερικά ωοκύτταρα. Το 1970 ανέφερε ότι είχε επιτύχει εμβρυϊκή ανάπτυξη σε στάδιο 16 κυττάρων και τελικά το 1978, η ίδια ομάδα επέτυχε την πρώτη γέννηση

που προέκυψε μετά από τεχνητή γονιμοποίηση. Τα αποτελέσματα παρουσιάστηκαν σε μια ανακοίνωση στο Βασιλικό Κολέγιο των Γυναικολόγων και Μαιευτήρων, τον Ιανουάριο του 1979. Ακολούθησαν και άλλες δημοσιεύσεις, το 1980 (Edwards και συν., 1980). Μετά, επιτυχείς IVF εγκυμοσύνες αναφέρθηκαν στην Αυστραλία και στην Νέα Ζηλανδία.

Ακόμη και σήμερα τα παγκόσμια δεδομένα δεν είναι ακριβή.

Θεωρητικά θα πρέπει να υπολογίζουμε ότι τα τελευταία 25 χρόνια γεννήθηκαν 250.000 έως 500.000 παιδιά με τις τεχνικές της γονιμοποίησης IVF.

Επιλεγμένη βιβλιογραφία

- Austin CR (1951) *Observations on the penetration of sperm into the mammalian egg*. Aust J Sci Res (B) 4: 581-592.
- Chang MC (1951) *The fertilizing capacity of spermatozoa deposited into the fallopian tubes*. Nature 168: 697-698.
- Cole FJ (1930) *Early theories of sexual generation* (Oxford University Press, Oxford).
- Edwards RG, Bavister BD, Steptoe PC (1969) *Early stages of fertilization in vitro of human eggs matured in vitro*. Nature 221 : 632-635.
- Edwards RG, Steptoe PC, Purdy JM (1980) *Establishing full-term human pregnancies using cleaving embryos grown in vitro*. Br J Obstet Gynaecol 87 : 737-756.
- Farley J (1982) *Gametes and Spores. Ideas about sexual reproduction, 1750-1914* (The Johns Hopkins University Press, Baltimore and London).
- Leeuwenhoek A. Edited by a Committee of Dutch Scientists (1941). *The Collected Letters, Volume II, 1676-1679* (Swets and Zeitlinger Ltd, Amsterdam).
- Poynter FNL (1968) *Hunter, Spallanzani and the history of artificial insemination*. In Stevenson LG and Multhauf RP (Eds). *Medicine, Science and Culture* (The Johns Hopkins Press, Baltimore, MD).
- Short RV (1977) *The discovery of the ovaries*. In Zuckerman S and Weir BJ (Eds). *The Ovary 2nd edn* (Academic Press, New York).
- Yanagimachi R and Chang MC (1963) *Fertilisation of hamster eggs in vitro*. Nature 200 : 281-282.
- Zeilmaker G, Alberda A, van Gent I et al. (1984) *Two pregnancies following transfer of intact frozen-thawed embryos*. Fertil Steril 42 : 293-296.

Οπτικός σχεδιασμός

σαν εργαλείο υπηρεσίας
της σύγχρονης εκπαιδευτικής
πραγματικότητας

της Ε. Γκλίνου*

Hέννοια του επαγγελματισμού στις καλές τέχνες και ειδικότερα στις οπτικές τέχνες κατατρέχονταν πάντα από τον μύθο του «καλλιτέχνη ήρωα», κοινωνικά αποστασιοποιημένου, του επαναστάτη που έχει την ειδική πρόσβαση σε συναισθήματα και γνώσεις που οι κανονικοί άνθρωποι δεν έχουν. Η ιδέα ότι μια υπερφυσική ικανότητα θα γινόταν επάγγελμα αποτέλεσε παραδοξότητα και είναι η πηγή μιας γνωσιακής παραφωνίας: **Αν πρέπει να είσαι «πτειραγμένος» για να είσαι καλλιτέχνης, τότε η εκπαίδευση δεν μπορεί να σε κάνει πιο «πτειραγμένο».** Ή μπορεί; Το πρόβλημα προφανώς έγκειται στον μύθο, όχι στην διδασκαλία. Με το να φέρεις την διδασκαλία της θεωρίας τέχνης μέσα στον ακαδημαϊκό χώρο και μάλιστα των εφαρμοσμένων τεχνών, μετακινείς την έμφαση του «πώς» να κάνουμε το έργο στο «γιατί» κάνουμε ένα έργο, όπως το κάνουμε. Είναι προφανές ότι αυτό το «γιατί» έδωσε ώθηση σε ένα διαφορετικό «πώς» να κάνουμε ένα έργο εφαρμοσμένου σχεδιασμού. Ακόμα και αν διδάσκουμε αποκλειστικά λογισμικά εφαρμοσμένου σχεδιασμού με αυστηρά τεχνικό κώδικα, το ανατιθέμενο θέμα προς σχεδιασμό αντανακλά, συνειδητά ή ασυνείδητα, ένα εννοιολογικό πλαίσιο δράσης, το οποίο αν έχει και θεωρητική υποστήριξη, έχει και ποιότητα.

Ο χώρος του εφαρμοσμένου σχεδιασμού και ειδικότερα του οπτικού σχεδιασμού, δυστυχώς είναι εξαιρετικά παρεξηγημένος ή και άγνωστος στην ακαδημαϊκή κοινότητα. Εννοώ την ακαδημαϊκή εκπαίδευση εντός του περιβάλλοντος της τεχνολογικής, διότι στις μέρες μας δίνονται τα τεχνολογικά εργαλεία να συνδυάσουμε άρρηκτα, με στόχο την ποιότητα, το «γιατί» της θεωρίας με το «πώς» του εργαστηρίου. Θεωρώ δε εξαιρετικά παρεξηγημένη την βάση του διαλόγου που γίνεται με το ΥΠΕΠΘ για το θέμα αναλογίας ωρών θεωρίας και εργαστηρίων, δεδομένου ότι το εργαστήριο είναι αδύνατο να πραγματώσει ότι το μυαλό δεν συνέλαβε. Τότε θα παραγόταν έργο αμιγώς στο πεδίο του άμορφου.

Ο οπτικός σχεδιασμός και γενικότερα ο εφαρμοσμένος σχεδιασμός έχει τις ρίζες του στην θεωρία του βασικού σχεδίου και της αισθητικής παιδείας του εικαστικού και αρχιτεκτονικού έργου.

Την τελευταία 10ετία, η οπτική πληροφορία είναι κυρίαρχη στο περιβάλλον μας. Νέοι τομείς και ειδικότητες έχουν εμφανιστεί παράλληλα με τον χώρο που παραδοσιακά ονομάζουμε “Γραφιστική”. Πλέον στα εξελιγμένα προγράμματα σπουδών του εξωτερικού, τα τμήματα Γραφιστικής έχουν ενσωματωθεί στην θεματική περιοχή του επικοινωνιακού σχεδιασμού, ή ακόμη και των

*Η κ. Ε. Γκλίνου είναι αν. καθηγήτρια του τμ. Γραφιστικής της ΣΓΤΚΣ

media labs. Οι νέοι όροι είναι η οπτικοποίηση της πληροφορίας, οπτικοποίηση της στρατηγικής, οπτικοποίηση εννοιών.

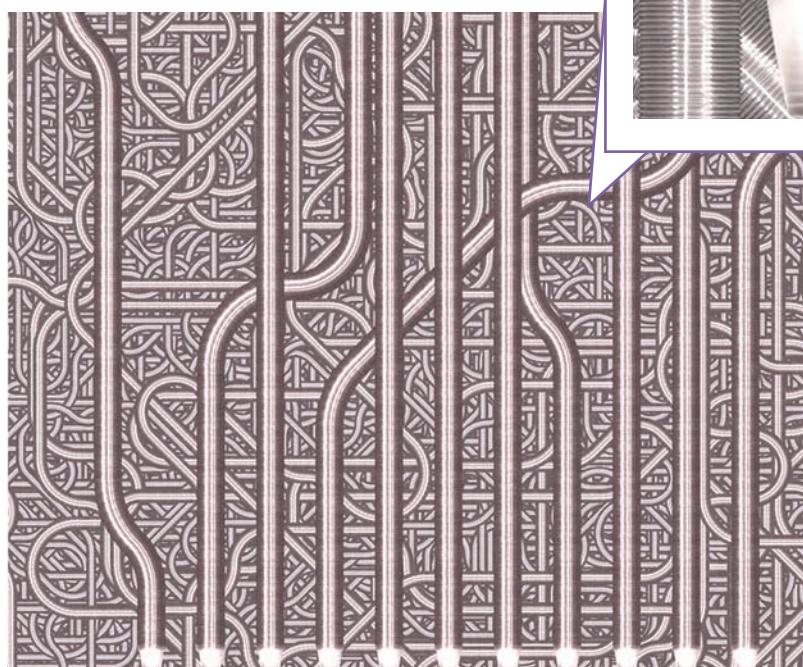
Η θεωρία της Σημειωτικής και της κριτικής σκέψης πάνω στην οπτική επικοινωνία, συνέβαλαν, επέσπευσαν και τροποποίησαν την παραδοσιακή ανάγκη της χρήσης της εικόνας, σε τέτοιο βαθμό, ώστε πλέον σε όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης του δυτικού κόσμου, τα διδακτικά αντικείμενα να στηρίζονται πλήρως στις αρχές του οπτικού εγγραμματισμού.

Για παράδειγμα, το ότι η εφαρμογή των αρχών της σημειολογίας βοήθησε στον οπτικό σχεδιασμό τραπεζών δεδομένων και γενικότερα διαδραστικών εφαρμογών και χαρτογράφησης πληροφοριών στο διαδίκτυο, ώστε να είναι πιο εύχρηστες κλπ., επηρέασε αντανακλαστικά και τον αμιγώς γραφιστικό σχεδιασμό των εκπαιδευτικών βιβλίων και όλου του έντυπου κόσμου.

Ο οπτικός σχεδιασμός, μέσω των εφαρμογών των κανόνων της γραφιστικής, αντανακλά

την κατανόηση, με απλά εργαλεία, εξαιρετικά πολυδιάστατων θεμάτων προς παρουσίαση. Στα περισσότερα προγράμματα πανεπιστημάτων του εξωτερικού, οι αρχές του γραφιστικού σχεδιασμού διδάσκονται σε βάθος σε αμιγώς επιστημονικούς τομείς.

Το να αποσχιστούν μαθήματα όμως από τις ιστορικές καταβολές της καλλιτεχνικής τους προέλευσης, είναι ένα θέμα προς συζήτηση. Για να γίνει πιο κατανοητό σε όσους από τους συναδέλφους ανήκουν σε άλλα τμήματα του ΤΕΙ εκτός των καλλιτεχνικών, που διαβάζουν το παρόν, αρκεί να αναφέρω το εξής: **Όλα τα τμήματα ΤΕΙ, όλων των ειδικοτήτων,**

1 εκατομμύριο πλαστικά ποτήρια, ο αριθμός που χρησιμοποιείται καθημερινά κάθε έξι ώρες από όλες τις αεροπορικές πτήσεις στην Αμερική για το 2008

αντιμετωπίζουν το θέμα του γραφιστικού σχεδιασμού και της απόδοσης της οπτικής πληροφορίας όταν καλούνται οι σπουδαστές να σχηματοποιήσουν την σκέψη τους σε ένα έντυπο στην πτυχιακή τους εργασία.

Η πτυχιακή εργασία, όλων ανεξαρτήτως των ειδικοτήτων ΤΕΙ, μπορεί και πρέπει να είναι ένα έργο έρευνας, εύκολα κατανοητό, με ζωντανούς χάρτες απόδοσης πληροφοριών, με σχεδιαγράμματα δεδομένων ευφάνταστα και πρωτότυπα. Ακόμη και πριν, κατά την σύλληψη της ιδέας, αν ο σπουδαστής είχε την ικανότητα να οπτικοποιήσει ένα μοντέλο σκέψης με απλά γραφικά, βάζοντας στα ανάλογα σημεία και επίπεδα τις πληροφορίες που έχει συλλέξει, θα μπορούσε εξαρχής να διευρύνει το ερευνητικό του πεδίο, να συμπτύξει τις πληροφορίες που θέλει, να γίνει ο εννοιολογικός σχεδιαστής της επιστημονικής του παρουσίασης.

Η σύγχρονη κουλτούρα έχει δυστυχώς χάσει κάθε επαφή με τις αρχετυπικές καταβολές και τις βάσεις κατανόησης απλών γραμμών και σχημάτων. Συνηθίζουμε να βλέπουμε τους αριθμούς σαν ποσοτικές ποιότητες και τους χρησιμοποιούμε αποκλειστικά με υπολογιστικό τρόπο. Άλλα οι αριθμητικές αρχές βρίσκονται βαθειά στο υποσυνείδητό μας και έχουν μια βαθύτατη ψυχολογική και πνευματική επίδραση επάνω μας. Το ίδιο ακριβώς συμβαίνει και με τα απλά βασικά σχήματα που, άρρηκτα δεμένα με τις αριθμητικές αρχές μας επικοινωνούν με τον ορατό κόσμο που μας περιβάλλει.

Είναι εύκολο να δούμε γιατί οι αριθμοί χρησιμοποιούνται σχεδόν μόνο σαν εργαλείο καταμέτρησης. Παρέχουν μια επαρκή και συστηματική γλώσσα, με την οποία μετράμε το χώρο και τον χρόνο. Οι αριθμοί βρίσκονται κάτω από την τεχνολογική εξέλιξη που έδωσε ώθηση στην βιωσιμότητα πενταπλάσιων πληθυσμών στον πλανήτη από ό,τι στο παρελθόν. Οι αριθμοί είναι αυτοί που θα μας δώσουν σε έναν τέτοιο συμπτιεσμένο πληθυσμιακά πλανήτη το μέγεθος

και την αναλογία της ποιότητας σε σχέση με την ποσότητα. Η κυρίαρχη δυτική κουλτούρα έχει μόλις αρχίσει να αντιλαμβάνεται το κόστος της ποσότητας έναντι της ποιότητας, όταν δεν υπάρχει αμοιβαία ανταπόδοση.

Τελικά, και όχι μακριά από τις μέρες μας, αυτό θα μας επηρεάσει με μια ποικιλία τρόπων. Η ποσότητα από μόνη της δεν έχει από πού να κρατηθεί, είναι μετέωρη. Το ίδιο ισχύει και για τον σχεδιασμό των προγραμμάτων σπουδών. Είναι ευθύνη μας να παράγουμε είτε εντός των σχολών εφαρμοσμένων καλών τεχνών, είτε σε όλες ανεξαρτήτως τις ειδικότητες ΤΕΙ, έργο που, επειδή είναι καλοσχεδιασμένο, εύκολα κατακτά την συνείδηση και εκπέμπει απλά και αποτελεσματικά τον εαυτό του.

Κατ' αναλογία με την περιβαντολογική μόλυνση δεν μας επιτρέπεται πλέον στο χώρο της τεχνολογικής εκπαίδευσης, που σίγουρα έχει τα εργαλεία να αντιμετωπίσει την πρόκληση, να συνεισφέρουμε στον σκοπιδότοπο της πληροφορίας που έχει πλημμυρίσει διαδικτυακά τον πλανήτη. Έχω δε την πεποίθηση ότι θα έπρεπε να δούμε όλο το νέο σχεδιασμό προγραμμάτων από τη σκοπιά της γλώσσας της σοφίας των αριθμών και των σχημάτων.

Χρειαζόμαστε επιτακτικότατα σαν εκπαιδευτική κοινότητα, νέο επικοινωνιακό σχεδιασμό των διδασκομένων αντικειμένων, με στόχο τα διδασκόμενα αντικείμενα να έχουν “λόγο” και επικοινωνία με τον επαγγελματικό και κοινωνικό χώρο της χώρας μας, χρειαζόμαστε άλλο δομικό σχεδιασμό ως προς τα προγράμματα σπουδών και κυρίως ως προς το τι εκπέμπουμε σαν προσωπικότητες στους σπουδαστές. Η αφετηρία μας θα έπρεπε να είναι η ρήση του αειμνήστου γραφίστα Alan Fletcher “Less is more”, το λιγότερο (αλλά σοφά σχεδιασμένο) είναι περισσότερο. ☐

Μια ενδοχριστιανική σταυροφορία

Αποτελεί σύνηθες λάθος η αντίληψη ότι οι σταυροφορίες αποτέλεσαν, αποκλειστικά και μόνο, εκστρατείες των πιστών (χριστιανών) κατά των απίστων (του Ισλάμ) με στόχο την ανάκτηση της κυριαρχίας των Αγίων Τόπων και, ιδιαίτερα, της Ιερουσαλήμ.

Σταυροφορίες υπήρξαν και μέσα σε ενδοχριστιανικά πλαίσια και μάλιστα, μία από αυτές έμεινε στην ιστορία σαν πρότυπο αγριότητας, υπενθυμίζοντας δια μέσου των αιώνων την αλήθεια της ρήσης ότι “οι αιματηρότεροι πόλεμοι ήσαν, πάντα, οι εμφύλιοι”.

του Α. Καμμά*

Η σταυροφορία αυτή, που πραγματοποιήθηκε στις αρχές του 13^{ου} αιώνα ήταν η **Σταυροφορία κατά των Αλβιγήνων** (Croisade des Albigeois). Τι όμως ήταν ακριβώς αυτή η αιματηρή ενδοχριστιανική διαμάχη;

Περί το 1150 οι ευγενείς που επέστρεψαν από τη δεύτερη σταυροφορία εισήγαγαν στην Ευρώπη την **αίρεση των Καθαρών** η οποία βρήκε πολλούς υποστηρικτές στη νότια Γαλλία και, ιδιαίτερα, στο Λάνγκεντοκ (Languedoc) και την περιοχή του Αλμπί (Albi), από όπου πήρε και το όνομά της ένα παρακλάδι της αίρεσης αυτής, οι Αλβιγήνοι ή Αλβιγιοί ή Αλβιγαίοι (Albigois).

Οι **Καθαροί** δεν εδέχοντο τη Θεία φύση του Χριστού, απέρριπταν την ενσάρκωση και την Ανάστασή Του και πρέσβευαν ότι οι δυνάμεις που εξουσίαζαν τον άνθρωπο ήταν το **Καλό (πνεύμα)** και το **Κακό (σώμα και υλικά αγαθά)**.

Οι ιερείς των ονομάζοντο Τέλειοι (Parfaits), ζούσαν μοναχικό και ιδιαίτερα λιτό βίο και οι πιστοί της αίρεσης πίστευαν ότι, προς το τέλος της ζωής των, όφειλαν να ζητήσουν άφεση αμαρτιών, κάτι που πραγματοποιείτο με μία επίθεση των χειρών των ιερέων των επτά αυτών, γνωστή ως Παρηγορία (Consolamentum).

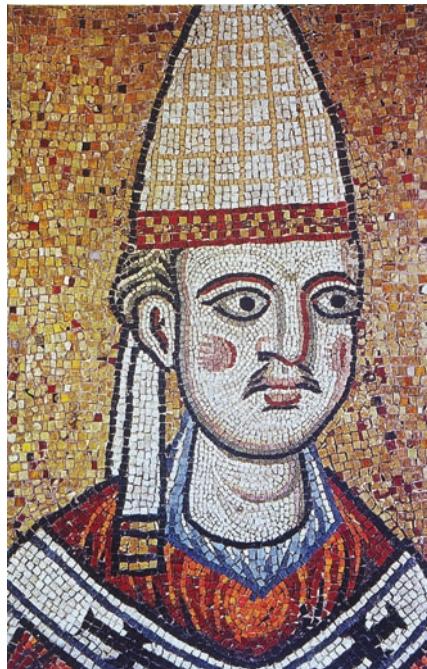
Στην ουσία, η αίρεση αυτή, αποτελούσε μία παραλλαγή της Μανιχαϊστικής αντίληψης της αντίθεσης του καλού (φως) και του κακού (σκότος), των απόψεων των Χριστιανών Γνωστικών των πρώτων μεταχριστιανικών αιώνων και των ορφικών διδασκαλιών περί μετενσάρκωσης.

Κάθε πιστός, μέσω της παρηγορίας, προσέγγιζε την τελειότητα την οποίαν, κάποτε, μπορούσε να κατακήσει και να ενωθεί με τον Θεό, σταματώντας έτσι την περιπλάνησή του μέσω των μετενσαρκώσεων.

Ο ιδιαίτερα ασκητικός βίος και η αμεσότητα της επικοινωνίας των Καθαρών με τις λαϊκές μάζες, σε συνδυασμό με την εκτός ορίων διαφθορά του Κλήρου της Ρωμαιοκαθολικής εκκλησίας, συνετέλεσαν στην ταχεία εξάπλωση της επιρροής των στη νότια Γαλλία, τη Φλάνδρα, την Καμπανία, την Αγγλία και την περιοχή του Ρήνου.

Ιδιαίτερα στη νότια Γαλλία, όπου η αίρεση αυτή υποστηρίχθηκε ανοιχτά από τον Ραϋμόνδο ΣΤ', κόμη της Τουλούζης και πολλές οικογένειες ευγενών η ισχύς των Καθαρών πήρε τέτοιες διαστάσεις που ανησύχησαν ιδιαίτερα τόσο τη

*Ο κ. Α. Καμμάς είναι ιατρός, Αντιπρόεδρος του ΤΕΙ-Α

Ο Πάπας Ιννοκέντιος Γ', υποκινητής της σταυροφορίας κατά των Καθαρών

Ρωμαιοκαθολική εκκλησία όσο και τους ηγέτες - φεουδάρχες του Βορρά.

Έτσι το 1208, όταν οι φανατικοί Αλβιγήνοι δολοφόνησαν τον επίτροπο του πάπα Ιννοκέντιου Γ' (Innocent III), Πέτρο του Καστελνό (Pierre de Castelnau), αυτός κήρυξε Σταυροφορία κατά της αίρεσης, εξομοιώνοντας αυτή με τις Σταυροφορίες κατά των απίστων και υποσχόμενος ότι τα εδάφη των αιρετικών θα ανήκαν σε αυτούς οι οποίοι θα τα κατακτούσαν.

Ο Σιμόν Δ', κόμης του Μονφόρ (Simon IV, Comte de Montfort), ο οποίος ανέλαβε την ηγεσία της Αλβιγιανής Σταυροφορίας, γεννήθηκε το 1165, ήταν γόνος αριστοκρατικής οικογένειας του Île de France και πήρε μέρος στην Δ' Σταυροφορία. Το 1209 συγκέντρωσε πολυπληθές στράτευμα και, διαμέσου της κοιλάδας του Ροδανού (Rhône), κατέκτησε τον Ιούλιο του ιδίου έτους την Μπεζιέ (Béziers) και τον Σεπτέμβριο την Καρκασόν (Carcassonne).

Από όπου, όμως, περνούσαν οι Σταυροφόροι κατέσφαζαν τους ντόπιους πληθυσμούς και

κατέστρεφαν χωριά και πόλεις.

Μόνο στην Μπεζιέ οι κατακρεουργηθέντες κάτοικοι της υπολογίζονται σε 7.000.

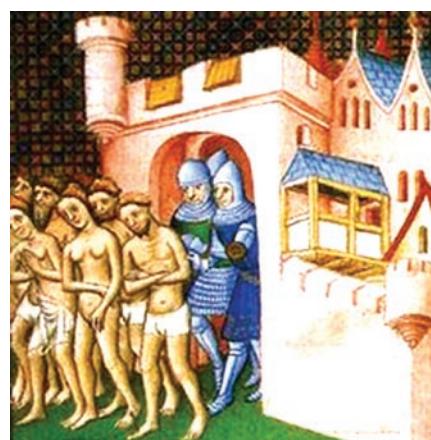
Εκτιμώντας τη συνεισφορά του στον πόλεμο κατά των αιρετικών ο πάπας της Ρώμης αναγνώρισε σ' αυτόν τον τίτλο του Υποκόμη (Vicomte) της Μπεζιέ και της Καρκασόν.

Οι φιλοδοξίες όμως του Σιμόν ντε Μονφόρ ήσαν ευρύτερες και περιελάμβαναν και τις εκτάσεις του Κόμητα της Τουλούζης ο οποίος, εν τω μεταξύ, βρήκε σύμμαχο στο πρόσωπο του βασιλιά της Αραγωνίας Πέτρου Β' (Pierre II d'Aragon).

Ο ενωμένος όμως στρατός του Ραϋμόνδου ΣΤ' και του Πέτρου Β' υπέστη πανωλεθρία από τους Σταυροφόρους του Σιμόν το 1213 στη μάχη του Μουρέ (Muret), όπου 20.000 στρατιώτες και ο βασιλιάς της Αραγωνίας βρήκαν φρικτό θάνατο. Αν και κύριος πλέον μιας τεράστιας σε έκταση περιοχής ο Σιμόν ντε Μονφόρ δεν μπορούσε να καθυποτάξει τους κατοίκους της Τουλούζης οι οποίοι συνεχώς εξεγείροντο.

Το 1218, κατά τη διάρκεια μιας πολιορκίας της πόλης ο ηγέτης της Αλβιγιανής Σταυροφορίας σκοτώθηκε από μια πέτρα εκτοξευμένη εναντίον του από έναν καταπέλτη που εχειρίζοντο γυναίκες.

Τον διαδέχθηκε στην ηγεσία του στρατεύματος ο γιος του Αμαυρί ο οποίος όμως δεν διέθετε ούτε

Οι Καθαροί εκδιώκονται από την Carcassonne

Ο θάνατος του Simon de Montfort στην πολιορκία της Toulouse, το 1218. Πίνακας Alphonse Marie de Neuville

τις ικανότητες ούτε τον χαρακτήρα του πατέρα του. Λίγα χρόνια αργότερα, όταν ο βασιλιάς της Γαλλίας Λουδοβίκος Ή', ο Λέων (Louis le Lion, 1187-1226) εκστράτευσε, υπό την παρότρυνση του πάπα Ονώριου Γ' κατά των Αλβιγήνων, ο Amauri παρεχώρησε όλα τα δικαιώματά του επί της κομητείας της Τουλούζης και, γενικότερα, της περιοχής του Λάνγκεντοκ (Languedoc) στον βασιλέα της Γαλλίας.

Τρία χρόνια αργότερα, το 1229, ο Λουδοβίκος Θ' της Γαλλίας υπέγραψε με το διάδοχο του θανόντος Ραϋμόνδου ΣΤ', τον κόμη Ραϋμόνδο Ζ' της Τουλούζης συμφωνία τερματισμού του πολέμου. Η αίρεση των Καθαρών διατηρήθηκε μέχρι το 1244 οπότε και το τελευταίο οχυρό της, ο πύργος του Montsegur παραδόθηκε μετά μία σκληρή, δεκάμηνη πολιορκία.

Έτσι έκλεισε ο κύκλος αυτής της αιματηρής ενδοχριστιανικής σταυροφορίας που, υπό το πρόσχημα της ορθότητας της Χριστιανικής πίστης, καταστρατήγησε το βασικότερο δόγμα της, το “Αγαπάτε Άλλήλους”. ☐

1^η Δεκεμβρίου Παγκόσμια ημέρα κατά του AIDS

Εγώ ψωλάγαρα... Εσύ;

Με ευκαιρία την Παγκόσμια Ημέρα κατά του AIDS ανακοινώθηκε από τους αρμόδιους φορείς ότι στην Ελλάδα όχι μόνο δεν μειώθηκε ο αριθμός των νέων κρουσμάτων, αλλά παρουσίασε και μικρή αύξηση σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά. Η πλειονότητα των νέων περιστατικών μόλυνσης με τον ιό αφορά άτομα ηλικίας 25 έως 44 ετών. Το μεγαλύτερο ποσοστό των ανδρών είναι ηλικίας 30 έως 34 ετών, ενώ στις γυναίκες η προεξάρχουσα ηλικιακή ομάδα ήταν αυτή των 25 έως 29 ετών.

Τα άτομα που έχουν προσβληθεί από τον ιό HIV αντιμετωπίζονται, ακόμα και από το φιλικό τους περιβάλλον, με φόβο και προκατάληψη που είναι αποτέλεσμα της άγνοιας γύρω από την ασθένεια. Συχνά παρατηρούνται παρόμοια φαινόμενα κοινωνικού αποκλεισμού και από επταγγελματίες στο χώρο της υγείας, που δεν είναι εξειδικευμένοι στην αντιμετώπιση του AIDS.

Πρέπει να γίνει κατανοητό από όλους ότι το AIDS δεν μεταδίδεται με τις φιλικές και κοινωνικές σχέσεις, δεν μεταδίδεται με μια αγκαλιά αγάπης και συμπαράστασης.

Το AIDS μεταδίδεται από άγνοια, επειδή δεν γνωρίζουμε ποιες είναι οι αναγκαίες προφυλάξεις και πολύ περισσότερο, επειδή δεν φροντίζουμε να ενημερωθούν οι νέοι από νωρίς, θεωρώντας εσφαλμένα ότι η ασθένεια πλήττει συγκεκριμένες κοινωνικές ομάδες.

Το AIDS αφορά όλους μας. Δεν υπάρχουν περιθώρια για εφησυχασμό... ☐

Ε. Βαβουράκη

Περί της φαντασιακής ή φιλοσοφικής θέσμισης των κοινωνιών

του N. M. Χιωτίνη*

Εχει γίνει πλέον από όλους κατανοητό πως οι κοινωνίες υπάρχουν, επιβιώνουν και εξελίσσονται, πάνω σε στοιχεία φαντασιακά, εξ' αιτίας δηλαδή φαντασιακών σημασιών και όχι πάνω σε στοιχεία "πραγματικά", με την σημερινή συρρικνωμένη έννοια του όρου, ή πάνω σε στοιχεία "οικονομικά", με την μαρξιστική έννοια του όρου. Κάνουμε αυτές τις διευκρινίσεις γιατί τελικώς και το κοινώς καλούμενο "φαντασιακό" περί πραγματικού πρόκειται. Ο ίδιος ο Marx διαβεβαίωνε πως ο Απόλλων των Δελφών ήταν στη ζωή των Ελλήνων μία δύναμη τόσο πραγματική όσο και οποιαδήποτε άλλη, η δε υποτιθέμενη "πραγματική" Οικονομία έχει καταδήλως φαντασιακά θεμέλια: η περίφημη Πολιτική Οικονομία δεν είναι παρά επιστήμη της ανθρώπινης συμπεριφοράς και έχει πρωτίστως να κάνει με τις προτεραιότητες της ζωής των ανθρώπων, των αναγκών τους και των επιθυμιών τους, που διαμορφώνονται από σημασίες φαντασιακές, τουλάχιστον εξ' ίσου με τις όποιες "πραγματικές" ανάγκες, επιθυμίες και προτεραιότητες και στο βαθμό που αυτές είναι ανεξάρτητες από τις "φαντασιακές". Οι κοινωνιολόγοι σήμερα αποδέχονται, σχεδόν στο σύνολό τους, την "φαντασιακή θέσμιση των κοινωνιών" - όπως την διετύπωσε ο K. Καστοριάδης - και το ότι χωρίς

αυτή τη φαντασιακή θεμελίωση δεν θα υπήρχε ούτε κοινωνία ούτε ιστορία. Οι φαντασιακές σημασίες είναι που κοινωνικοποιούν τα άτομα, τους δίνουν ταυτότητα, κριτήρια, κανόνες, αξίες και προτεραιότητες ζωής και συνέχουν την καταπληκτική ποικιλία, συνεργία και ισορροπία των θεσμών, μέσα σε μια κοινωνία.

Θα πρέπει όμως να συμπληρώσουμε κάτι πολύ βασικό πάνω στο θέμα αυτό, που είτε αγνοείται είτε δεν του δίδεται η πρέπουσα σημασία, με συνέπεια όχι μόνο την ελλειπή, αλλά την ολοσδιόλου λανθασμένη αντίληψη του Τρόπου με τον οποίον ο άνθρωπος υπάρχει, δρά, αναπτύσσεται, δημιουργεί Ιστορία: Η φαντασιακή αυτή θέσμιση των κοινωνιών οφείλεται στον Τρόπο με τον οποίον ο Άνθρωπος κάθε φορά αντιλαμβάνεται και ερμηνεύει τον Κόσμο μέσα στον οποίον βρίσκεται, με τις όποιες χωρικές, χρονικές ή άλλου είδους διαστάσεις ή ποιότητές του, καθώς και την υπαρξιακή θέση και ρόλο του μέσα σ' αυτόν, οφείλεται μ' άλλα λόγια στην φιλοσοφική του στάση. Οφείλεται, αυτή η φαντασιακή θεμελίωση των κοινωνιών, στην φιλοσοφική στάση των ανθρώπων ως άτομα - ο δε Άνθρωπος είναι κατ' εξοχην και από τη φύση του φιλοσοφικό όν - και ως κοινωνία, κοινωνία με φιλοσοφική θεμελίωση, φιλοσοφικό συλλογικό σχέδιο και στόχο. Είναι προφανές

*Ο κ. N. Χιωτίνης είναι καθηγητής, Διευθυντής της Σχολής Γραφικών Τεχνών και Καλλιτεχνικών Σπουδών

ότι εδώ πρέπει να αντικατασταθεί ο όρος “φαντασιακή θέσμιση της κοινωνίας” με τους καταδήλως ακριβέστερους “φιλοσοφική θέσμιση της κοινωνίας” ή “οντολογική θέσμιση της κοινωνίας”.

Η προσεκτική αναδρομή στην Ιστορία, επιβεβαιώνει πως πρωταρχικό μέλημα του Ανθρώπου - βασική, αν όχι η βασικότερη, προτεραιότητα της ίδιας του της ζωής - υπήρξε η συνδιαλλαγή του με τον κάθε φορά θεωρούμενο ως προϋπάρχοντα Κόσμο, η με τον ένα ή τον άλλο τρόπο επέκταση της χωρικής και χρονικής του εμβέλειας πρός αυτόν τον προϋπάρχοντα Κόσμο, προαιώνια αρχή ή τάξη, εκπτερεύουσα αρχή ή ότι άλλο αυτός ο Κόσμος σήμαινε γι' αυτόν, με στόχο την ικανοποίηση της ζωτικής γι' αυτόν ανάγκης να αποκτήσει υπαρξιακή ταυτότητα και σιγουριά: Ήδη από την αυγή της Ιστορίας του Ανθρώπου, στην λεγόμενη προ-Ιστορία, κεντρικό ρόλο στις κοινωνίες των ανθρώπων των σπηλαίων διεδραμάτιζε ο Σαμάν της φυλής - μάγος, αρχηγός ή ιερέας - ακριβώς γιατί είχε την ικανότητα να επικοινωνεί ή να ελέγχει το επέκεινα της “φυσικής” και ορατής πραγματικότητας. Στην αμέσως μετέπειτα μεγαλιθική περίοδο της προϊστορίας, αυτή την ανάγκη Κοσμικής επικοινωνίας ικανοποιούσαν τα Menhir. Πρόκειται περί τεραστίων όρθιων

λίθων έφταναν μέχρι τους 300 τόνους σε βάρος και τα 23 μέτρα σε ύψος, που τοποθετούντο ανά εκατοντάδες σε σειρές ή σε κύκλο, με προφανή συμπαντικό συμβολισμό και αισθητική δύναμη. Η προτεραιότης που δινόταν στην διά μέσου αυτών Κοσμική επικοινωνία ή “κοσμική επέκταση” της καθημερινής “φυσικής ζωής” είναι προφανής: δεν έχουν σωθεί κατοικίες ή άλλου είδους κτίσματα που να ικανοποιούν τις λεγόμενες καθημερινές ανάγκες, που σημαίνει ότι αυτές δεν αποτελούσαν γι' αυτούς την αποκλειστική προτεραιότητα της ζωής τους, κάθε άλλο μάλιστα: είναι σαφές πως η ανάγκη εξήγησης του Κόσμου, εύρεσης υπαρξιακού πεδίου αναφοράς της ανθρωπότητας, επέκτασης της εμβέλειας της καθημερινής “φυσικής” ζωής, υπήρξε αν όχι το πρωταρχικό, τουλάχιστον εκ των πρωταρχικών μελημάτων των ανθρώπων.

Στην Αίγυπτο, όλη η ζωή φαίνεται να ήταν μία τελετή ένταξης στην αιώνια Τάξη: αυτό προοδίει η αρχιτεκτονική τους - καταδήλως εκφράζουσα αυτήν την προτεραιότητα της ζωής των αιγυπτίων - με τις δια-κοσμητικές παραστάσεις της, καθώς και όλες οι υπόλοιπες μορφές Τέχνης. Στην Ελλάδα η ερμηνεία του Κόσμου και της υπαρξιακής θέσης και ρόλου του Ανθρώπου μέσα σ' αυτόν, περιεβλήθη τη μορφή του Μύθου. Οι Έλληνες κατέβασαν τους Θεούς χαμηλά στη

Το νεολιθικό μνημείο Stonehenge στο Ηνωμένο Βασίλειο

γη, για ν' ανέβουν στην συνέχεια ψηλά μαζί τους. Αυτή η ελληνική πολιτιστική πρόταση, απετέλεσε γι' αυτούς σαφή προτεραιότητα βίου, που σαφώς εκφραζόταν σε κάθε εκδήλωσή τους: στη Πολιτική, στο Θέατρο, στη συστηματική Σκέψη - αυτό που σήμερα ονομάζουμε φιλοσοφία - στην αρχιτεκτονική και στις υπόλοιπες μορφές της Τέχνης. Η πρώτη Ρωμαϊκή περίοδος - δηλ. αυτή κατά την οποία πρωτεύουσα της αυτοκρατορίας ήταν η Ρώμη - δεν στάθηκε ικανή να ανακόψει την δυναμική της ελληνικής πολιτιστικής πρότασης, που οδήγησε σε μια νέα ακμή, στη λεγόμενη βυζαντινή εποχή: σαφής προτεραιότητα του βίου η "θέωση" του Ανθρώπου, η καλλιέργεια, μέσω της εκκλησιαστικής εμπειρίας, της σχέσης Θεού και Ανθρώπου. Μία από τις αυστηρότερες ποινές για τους χριστιανούς της εποχής εκείνης, υπήρξε ο αποκλεισμός τους από την θεία λειτουργία, από την καθημερινή δηλαδή προσπάθεια καλλιέργειας της Προσωπικής τους σχέσης με την εκπορεύουσα αρχή τους, την Αλήθεια, τον Θεό.

Αλλά και από την λεγόμενη Αναγέννηση και μετά, μέχρι τις μέρες μας, η φιλοσοφική θεμελίωση ή θέσμιση των κοινωνιών είναι που καθορίζει τον τρόπο ύπαρξης και εξέλιξής τους, είναι που καθορίζει τον τρόπο ζωής και σκέψης των ανθρώπων. Η σταδιακή απόρριψη των μέχρι τότε Οντολογιών - που κακώς ονομάζονται «θρησκείες», με την σημερινή επικρατούσα αντίληψη περί της εννοίας του όρου αυτού - δεν σημαίνει πως οι κοινωνίες έχουν πάψει να είναι φιλοσοφικώς θεμελιωμένες, παρά την φαινομενική οπισθοχώρηση της συστηματικής φιλοσοφικής σκέψης, που και αυτό δεν είναι αληθές: ναι μεν οι παραδοσιακώς αποκαλούμενοι φιλόσοφοι εγκατέλειψαν σταδιακώς κάθε προσπάθεια συστηματικής οντολογικής σκέψης, αυτή όμως δεν έπαψε να υπάρχει: οι Φυσικοί είναι αυτοί που, ίσως άθελά τους, διούλεψαν πάνω σ' αυτήν, τη διέπλασαν και την πέρασαν στις κοινωνίες

τους, δημιουργώντας μία άλλη Κοσμοεικόνα, μια άλλη αντίληψη περί του Κόσμου, της έννοιας της Ύπαρξης και της πραγματικότητας, περί του Ανθρώπου και του ρόλου του μέσα σ' αυτόν το νέο Κόσμο. Από την λεγόμενη λοιπόν Αναγέννηση, ξεκινά μία σταδιακή εγκατάλειψη όλων των μέχρι τότε υπαρξιακών πεδίων αναφοράς της ανθρωπότητας, που καταλήγει σε μία άνευ ιστορικού προηγουμένου θεώρηση πως ο Κόσμος, το Σύμπαν, η Πραγματικότητα, δεν είναι τίποτα περισσότερο από μία μεγάλη μηχανή που υπακούει σε συγκεκριμένους "φυσικούς νόμους", δεν είναι τίποτ' άλλο παρά ένα καλοκουρδισμένο ρολόϊ που ελάχιστα ενδιαφέρει ποιός το κατασκεύασε, αφού τώρα φαίνεται να λειτουργεί από μόνο του με αυστηρή "λογική" συνέπεια. **Αν ο άνθρωπος αποκρυπτογραφήσει αυτούς τους "φυσικούς νόμους", τότε θα μπορεί να ελέγξει την Φύση,** την ίδια την Πραγματικότητα, τον ίδιο τον Κόσμο και να τους καταστήσει υπηρετικούς των δικών του "αναγκών" και επιδιώξεων, που έχουν επικεντρωθεί πλέον στο εκάστοτε παρόν, στην νέα έννοια περί "ανάπτυξης" και ευζωίας που γνωρίζουμε. Αυτό δε, γιατί η νέα αυτή μηχανιστική εικόνα για το Σύμπαν και την λειτουργία του, επεκτάθηκε μοιραίως και στην βιολογία με την σχεδόν αυτονόητη επικράτηση της ολιστικής δαρβίνειας αντίληψης περί των "ειδών", του ανθρώπου και της ίδιας τελικώς της Ιστορίας. Ο Άνθρωπος δεν αποτελεί παρά κρίκο στην αλυσίδα της εξέλιξης των ειδών, βρίσκεται στο ίδιο υπαρκτικό επίπεδο με τα υπόλοιπα έμβια όντα του πλανήτη αυτού - όπως άλλωστε και η λεγόμενη "βαθιά οικολογία" υποστηρίζει σήμερα - δεν αποτελεί παρά ένα τυχαίο "φυσικό" σύμπτωμα. Φυσικό επακόλουθο αυτού, η νοηματοδότηση της ανθρώπινης ύπαρξης να αφορά μόνο στο παρόν και να αντλείται από την άμεση και επαληθεύσιμη εμπειρία. Παραγωγή και κατανάλωση, "εδώ και τώρα", ίσου η νέα νοηματοδότηση της ζωής, που σαφώς οφείλεται

"Death of Socrates", Jaques - Louis David, 1787

στην νέα φιλοσοφική θέσμιση των σημερινών κοινωνιών, τουλάχιστον αυτών της νεωτερικής «Δύσης».

Πρέπει να γίνει κατανοητό ότι τα όποια προβλήματα, ή αδιέξοδα, αντιμετωπίζει σήμερα η ανθρωπότητα, πηγάζουν από αυτήν την φιλοσοφική της θεμελίωση ή θέσμιση. Από τη στιγμή που θεωρείται ότι ο Άνθρωπος δεν αποτελεί παρά ένα τυχαίο "φυσικό" συμβάν μέσα σε μια Κοσμική μηχανή που υπάρχει και λειτουργεί ανεξαρτήτως αυτού, πως η ίδια του η ύπαρξη δεν μπορεί να αντλήσει νόημα παρά μόνο στα στενά χρονικά όρια μεταξύ της "φυσικής" του γέννησης και του θανάτου του και οποιαδήποτε άλλη προσπάθεια επέκτασης της χωρικής, χρονικής ή άλλου είδους εμβελείας του στερείται νοήματος, πρός τί η μέριμνα ή ο σεβασμός προς τον συνάνθρωπό του, πρός την ίδια την κοινωνία, πρός τον ίδιο τον πλανήτη, αν αυτό δεν εξυπηρετεί στενώς ωφελιμιστικούς και ατομικούς σκοπούς του παρόντος χώρου και χρόνου; Οι "ηθικοί" κανόνες που κατά καιρούς και κατά διαφόρους τρόπους μπαίνουν στην καθημερινή ζωή του - π.χ. μέσω "θρησκειών" ή μέσω κοινωνικοπολιτικών ιδεολογημάτων - αν δεν συνάδουν απολύτως με την φιλοσοφική

θεμελίωση της νεωτερικής εποχής, δεν αποτελούν παρά άλλοθι της, άλλοθι του νεωτερικού Τρόπου, που μάλιστα δεν είναι και καθόλου πειστικό. Όλη η Δύση αναπτύχθηκε και εξακολουθεί να αναπτύσσεται πάνω στις πλάτες του λεγομένου Τρίτου Κόσμου και τώρα προσπαθεί να αποφύγει την εξ' αυτού απειλή με μέσα κάθε άλλο παρά "ηθικά". Το ίδιο ίσχυε άλλωστε και για τις πρώην κατ' ευφημισμό σοσιαλιστικές χώρες της ανατολικής Ευρώπης. Η οποιαδήποτε επιδίωξη επίλυσης των πολλαπλών προβλημάτων, αν όχι αδιεξόδων, που αντιμετωπίζει η σημερινή ανθρωπότητα, έχει να κάνει με την φιλοσοφική θεμελίωση που τα δημιούργησε. Η επιβίωση και εξέλιξη των κοινωνιών, εξαρτάται από τη φιλοσοφική της θέσμιση, η δε σημερινή δήθεν Πολιτική, πρέπει να την επαναποθετήσει ως το κεντρικό της ζήτημα, αν θέλει να αναχθεί σε Πολιτική και αν δεν θέλει να επικυρώσει το ήδη από πολλούς προαναγγελλόμενο τέλος της ή στο από τον Hegel προαναγγελθέν τέλος της ίδιας της Ιστορίας.

Ο ρόλος της Παιδείας στην ολοένα και επιτακτικότερη ανάγκη θεμελίωσης ενός νέου Πολιτισμού, που θα ξαναβάλει τον Άνθρωπο στην Ιστορία, καθίσταται έτσι ιδιαίτερα κρίσιμος.

το τέλος του κινητού τηλεφώνου...

του Α. Παπαποστόλου*

H πρώτη μου συσκευή ήταν το Ericsson 765, προτού η Sony συγχωνευθεί με την Ericsson. Μόλις είχα προσθέσει ένα ασημένιο κάλυμμα, ένα αξεσουάρ για κινητά το οποίο ήταν δημοφιλές την εποχή εκείνη και έδινε μια εντυπωσιακή εμφάνιση στην συσκευή μου. Το πήρα στα χέρια μου και πληκτρολόγησα τον αριθμό ενός φίλου μου και μίλησα μαζί του. Μόλις είχα πραγματοποιήσει την πρώτη μου κλήση από το κινητό μου τηλέφωνο. Μπορώ να πω μετα βεβαιότητος ότι ήμουν κατενθυσιασμένος από το γεγονός ότι μόλις είχα ανακαλύψει ένα νέο κόσμο, τον κόσμο της κινητής τηλεφωνίας.

Μια δωδεκαετία αργότερα το κινητό τηλέφωνο φτάνει στην παρακμή του.

Η τεχνολογία που έγινε δημοφιλής κατά την διάρκεια εκείνων των χρόνων δίνει πλέον τη θέση της στο διαδίκτυο. Μια ολόκληρη κουλτούρα, αυτή της κινητής τηλεφωνίας, η οποία αποτελεί αναπόσπαστο μέρος αυτής της γενιάς, φθίνει και σιωπηλά αντικαθείστατε παντού από το διαδίκτυο.

Σε λίγα χρόνια η τεχνολογία πάνω στην οποία χτίστηκαν τα κινητά τηλέφωνα θα έχει μόνον ιστορική αξία. Φυσικά οι ανθρώποι ακόμα θα έχουν την ανάγκη να μιλούν μέσω κινητών συσκευών οι οποίες όμως δεν θα είναι βασισμένες στην τεχνολογία που χρησιμοποιούν μέχρι

σήμερα τα κινητά τηλέφωνα.

Σύμφωνα με το ηλεκτρονικό λεξικό yourdictionary.com “Το κινητό τηλέφωνο είναι μια ασύρματη ράδιο συσκευή η οποία βασίζεται σε συστήματα επικοινωνίας που έχουν τις περιοχές κάλυψης τους σε κυψέλες με ενέργεια χαμηλής κατανάλωσης με ξεχωριστό πομπό και δέκτη” (<http://www.yourdictionary.com/cellular-phone>).

Στο μέλλον τα κινητά δεν θα χρησιμοποιούν την προηγούμενη τεχνολογία με πομπό και δέκτη (κυψέλες), αλλά θα εκμεταλλεύονται την τεχνολογία του «Internet». Πολλοί δημοσιογράφοι που ασχολούνται με την τεχνολογία συμφωνούν με την άποψη του J. Dudley ότι «Το κινητό διαδίκτυο απειλεί την κλασική κινητή τηλεφωνία».

Η κινητή τηλεφωνία μέσα από το διαδίκτυο απειλεί τα κλασσικά μέχρι τώρα πρωτόκολλα (CDMA, GSM) και η χρήση της υπηρεσίας φωνής μέσω διαδικτύου (VoIP) έρχεται να αντικαταστήσει την κλασική κινητή τηλεφωνία καθώς και την χρήση σταθερού τηλεφώνου στο σπίτι.

Σήμερα οι περισσότεροι από εμάς συνδέονται στο διαδίκτυο από το σπίτι τους ή μέσω του κινητού τηλεφώνου τους, χρησιμοποιώντας την όποια υπηρεσία τους παρέχεται από τις εταιρίες κινητής τηλεφωνίας, με μεγάλο κόστος σε πολλές περιπτώσεις.

*Ο κ. Α. Παπαποστόλου είναι επίκουρος καθηγητής του τμ. Γραφιστικής της ΣΓΤΚΣ

Παρόλα αυτά οι περισσότερες συσκευές είναι εξοπλισμένες και έτοιμες να εκμεταλλευτούν την σύνδεση στο διαδίκτυο μέσω ασύρματου “Internet” γνωστό και ως “Wi-Fi”, όπου αυτό είναι διαθέσιμο, δημιουργώντας έτσι μια νέα τεχνολογική καινοτομία για το μέλλον.

“Ονομάστε το όπως θέλετε, WLAN, Ασύρματο Δίκτυο ή Wi-fi όλα ανήκουν στην ίδια οικογένεια. Τα πρωτόκολλα συνεχώς αναβαθμίζονται αλλά οι περισσότερες συσκευές χρησιμοποιούν τα πρωτόκολλα 802.11b και 802.11g καθώς και το πιο καινούριο και ταχύτερο 802.11n. Αρχικά η τεχνολογία αυτή μπορούσε να χρησιμοποιηθεί μόνο σε υπολογιστές αλλά σήμερα μπορεί να την βρει κανείς σε PDA's τηλεοράσεις και σε τηλεφωνικές συσκευές. Καθώς η τεχνολογία φωνής μέσω διαδικτύου (VoIP) γίνεται όλο και πιο δημοφιλής θα δούμε όλο και περισσότερες φορητές συσκευές που θα παρέχουν δυνατότητα σύνδεσης στο ασύρματο Internet (Wi-Fi) (Cocquio)”.

Τα ασύρματα δίκτυα καλύπτουν όλο και μεγαλύτερες περιοχές. Οι περισσότερες καφετέριες και εστιατόρια παρέχουν δωρεάν ασύρματο Internet για να δελεάσουν περισσότερους πελάτες. Στο μέλλον το ασύρματο Internet θα βρίσκεται παντού και ο καθένας θα μπορεί να συνδεθεί στο διαδίκτυο από οποιοδήποτε μέρος. Αρκετές πόλεις στο εξωτερικό (αλλά και πρόσφατα στο εσωτερικό) έχουν ήδη αρχίσει να προσφέρουν δωρεάν ασύρματο Internet. Ας πάρουμε για παράδειγμα την Καλιφόρνια των Η.Π.Α από όπου συνήθως ξεκινούν οι νέες τεχνολογικές επαναστάσεις. Σε πολλές πόλεις της Καλιφόρνια τα δωρεάν WI-FI είναι γεγονός ενώ σε αρκετές ακόμα είναι υπό εγκατάσταση.

Στο ξεκίνημα η «ομπρέλα» θα καλύπτει μόνο περιοχές γύρω από την πόλη.

Όμως πολλές εταιρίες δείχνουν ενδιαφέρον να δημιουργήσουν μια «ασύρματη ομπρέλα» για ένα παγκόσμιο ασύρματο δίκτυο. «Εταιρίες όπως η Google και η Skype ενδιαφέρονται να

επενδύσουν και βρίσκονται ανάμεσα στους υποστηρικτές μιας καινοτόμου Ισπανικής ιδέας που ακούει στο όνομα “Fon” και έχει σκοπό να δημιουργήσει μια παγκόσμια ομπρέλα ενός ασύρματου δικτύου ανάμεσα σε 1 εκατομμύριο σημεία πρόσβασης, γνωστά και ως “HotSpot” έως το 2010 (Morse)”. Η Google βέβαια δεν υποστηρίζει μόνο το “FON”. Σύμφωνα με το fishtrain.com “θέλει να δημιουργήσει ακόμα ένα δίκτυο και να καλύψει ολόκληρη την Αμερική ώστε να δημιουργήσει ακόμα περισσότερους χρήστες που αναγκαστικά θα οδηγούνται στην ιστοσελίδα της φέρνοντας έτσι περισσότερα κέρδη”.

Αν αυτό συμβεί θα έχει σαν αποτέλεσμα άσχημες επιπτώσεις για τις εταιρίες κινητής τηλεφωνίας και τους παροχείς υπηρεσιών Internet, ενώ θα αποτελεί κέρδος για την Google αλλά και τον τελικό χρήστη που θα του παρέχεται δωρεάν σύνδεση στο διαδίκτυο.

“Μεγάλες εταιρίες όπως οι Verizon Communications Inc. και η AT&T Inc αναμένεται να εμπλακούν στην δημοπρασία για το “ραδιο” φάσμα των 700MHz επενδύοντας δισεκατομμύρια δολάρια. Η Google αναφέρει ότι είναι διατεθειμένη να επενδύσει τουλάχιστον 4.6 δισεκατομμύρια δολάρια για να λάβει ένα μέρος της πίτας του φάσματος αυτού. Κάτι τέτοιο θα εδραιώσει την Google ως έναν τεράστιο παροχέα υπηρεσιών Internet και τηλεπικοινωνίας (Hiawatha)”.

αντικαταστήσουν τις κεραίες του κυψελοειδούς δικτύου και να τοποθετήσουν σημεία ασύρματου Internet (hot spots) ή ακόμα να μην αντέξουν και να εξαφανιστούν από την αγορά των επικοινωνιών. Ένα πράγμα είναι σίγουρο, **ότι δεν εξελίσσεται θα εκλείψει**. Αντιθέτως, τα νέα για τους κατασκευαστές κινητών συσκευών είναι ενθαρρυντικά καθώς έχουν προβλέψει για την υποστήριξη voIP και ασύρματου Internet.

“Η υπηρεσία φωνής (voIP) έγινε φορητή”, αναφέρει ο πρόεδρος της Νόκια Jorma Ollila, αποκαλύπτοντας πως το πρώτο μοντέλο που θα υποστηρίζει voIP βρίσκεται πλέον στα στάδια μαζικής παραγωγής.

“Η υπηρεσία φωνής είναι μια αναπτυσσόμενη τεχνολογία που θα προσφέρει τηλεφωνήματα με χαμηλό κόστος στους χρήστες προοθύντας τις κλήσεις μέσω του διαδικτύου” (Mark Odell and Kate Mackenzie).

Οι περισσότερες συσκευές πλέον υποστηρίζουν την τεχνολογία ασύρματου Internet και μπορούν να πραγματοποιήσουν κλήσεις εκμεταλλευμένες την υπηρεσία voIP, γι'αυτό οι κατασκευαστές δεν έχουν πρόβλημα όταν θα αντικατασταθεί η παλαιότερη τεχνολογία των κυψελών. Πιστεύω ότι στο μέλλον οι συσκευές θα δίνουν τη δυνατότητα στον χρήστη να επικοινωνήσει μέσω εικόνας, γραφής ή ήχου, σε χαμηλό ή ανύπαρκτο κόστος. Αυτή η γενική σκέψη αποτελεί την πιο ακριβή πρόβλεψη που μπορώ να κάνω για μια τεχνολογία που συνεχώς εξελίσσεται και γεννά νέες τεχνολογίες και ιδέες για τις οποίες απαιτείται περισσότερη έρευνα.

Δώδεκα χρόνια από τον καιρό καιρό που πραγματοποίησα την πρώτη μου κλήση από κινητό τηλέφωνο στην Ελλάδα, πραγματοποιώ σήμερα το πρώτο μου διαδικτυακό τηλεφώνημα από την φορήτη συσκευή μου στην Νότια Καλιφόρνια, κάνοντας χρήση του δωρεάν ασύρματου δικτύου στο Δυτικό Hollywood. Είμαι ενθουσιασμένος. Ανακάλυψα και πάλι έναν νέο κόσμο, τον κόσμο του “Webphony” (διαδικτυακού τηλεφώνου). ☐

Βιβλιογραφία

- Business Com Inc. Retrieved November 02, 2007 from http://www.bcsatellite.net/eng_index.html
- Cellular phone (2007), retrieved November 02, 2007 from <http://www.yourdictionary.com/cellular-phone>
- Chan (2007) Google's Internet Plan. Retrieved November 02, 2007 from <http://fishtrain.com/2007/10/10/googles-internet-plan/>
- Cocquio, M. (2007, February 27) The Australian, (Tuesday IT Tabloid Edition), IT ExecTech / Exec Tech / Computers:3)
- Retrieved November 02, 2007, from Lexis Nexis
- Dudley, J. (2007, April 4). The net benefits for callers. The Courier Mail, the guide:T04. Retrieved November 02, 2007, from Lexis Nexis
- Hiawatha, B. (2007, July 21) Google aims to boost wireless competition - Company fears it'll be frozen out of markets seeks a deal with FCC. The Boston Globe (third edition), Business: B5. Retrieved November 02, 2007, from Lexis Nexis
- Mackenzie, K & Odell, M. (2006, February 20). Internet telephony set to go mobile Handset makers and network operators are having to prepare for the VoIP revolution. Financial Times (London Edition), companies international:2. Retrieved November 02, 2007, from Lexis Nexis
- McLeod, D (2006, November 17). Talk gets cheaper. Financial Mail (South Africa), science & technology:14. Retrieved November 02, 2007, from Lexis Nexis
- Morse, J. (2006, February 13). Global Wireless. RCR Wireless News, 16. Retrieved November 02, 2007, from Lexis Nexis
- Municipal broadband nationwide (2007). Retrieved 02 November 2007 http://www.news.com/Municipal-broadband-and-wireless-projects-map/2009-1034_3-5690287.html

Αρετή Λάγιου, Μελπομένη Στοϊκίδου*

Δημόσια Υγεία: Ο ρόλος του Επισκέπτη Υγείας

Δημόσια υγεία είναι η επιστήμη και η τέχνη της προαγωγής της υγείας, της πρόληψης της νόσου και της παράτασης της ζωής μέσω οργανωμένων προσπαθειών της κοινωνίας (Acheson, 1988, ΠΟΥ, 1998). Η άσκηση του επαγγέλματος του Επισκέπτη/τριας Υγείας (ΕΥ) συνίσταται ακριβώς σε συντονισμένες ενέργειες που στοχεύουν στην προστασία και στην προαγωγή της φυσικής, ψυχικής, συναισθηματικής και κοινωνικής υγείας και ευημερίας του ατόμου, της οικογένειας και των κοινωνικών ομάδων.

Αρχές και αξίες του επαγγελματία Επισκέπτη Υγείας

Η προστασία και η προαγωγή της υγείας επιτυγχάνεται μέσω της εφαρμογής βασικών αρχών και επιμέρους μεθοδολογικών προσεγγίσεων που ταυτοποιήθηκαν για πρώτη φορά στη δεκαετία του 1970 στη Μεγάλη Βρετανία (Council for the Education and Training of Health Visitors - CETHV 1977) και επικεντρώνονται:

- στην αναζήτηση και ταυτοποίηση των αναγκών υγείας
- στην ενθάρρυνση της συνειδητοποίησης των αναγκών υγείας
- στην ενίσχυση των ατόμων/ομάδων προκειμένου να αντιμετωπίσουν αποτελεσματικά τις ανάγκες υγείας
- στην καθοδήγηση και τον συντονισμό των ενεργειών και των παρεχόμενων υπηρεσιών
- στην συμμετοχή στη διαμόρφωση πολιτικών υγείας.

Οι αρχές που διέπουν το έργο του ΕΥ βασίζονται σε μια κυρίαρχη φιλοσοφία σύμφωνα με την οποία:

- η υγεία αντιμετωπίζεται ως διαδικασία - και όχι ως υφιστάμενη (ή μή) κατάσταση - που προσδιορίζεται και εκτιμάται στο συνολικό κοινωνικό-πολιτιστικό πλαίσιο που βιώνεται
- οι στάσεις, οι επιλογές και οι συμπεριφορές των ατόμων ή των ομάδων σχετικά με ζητήματα υγείας είναι καταρχήν αποδεκτές και σε καμιά περίπτωση καταδικαστέες ή αποριπτέες.

Η αποδοχή της φιλοσοφίας και η ορθή και αποτελεσματική εφαρμογή των επαγγελματικών αρχών και αξιών κατευθύνουν και εξασφαλίζουν την ποιοτική παροχή φροντίδας υγείας, ενώ καθιστούν τον ΕΥ τον πλέον προσβάσιμο επαγγελματία στην κοινότητα. Σε ένα τέτοιο πλαίσιο εξασφαλίζεται η προστασία και η προαγωγή της υγείας του ατόμου, της οικογένειας και της κοινότητας καθώς ο ΕΥ επικεντρώνει την προσοχή του και κατευθύνει τις ενέργειες του:

*Η κ. Α. Λάγιου είναι αν. καθηγήτρια και η κ. Μ. Στοϊκίδου καθηγήτρια στο τμήμα Επισκεπτών/τριων Υγείας

- στην αναζήτηση, ταυτοποίηση και ικανοποίηση των αναγνωρισμένων αλλά και των μη αναγνωρισμένων αναγκών υγείας
- στην προληπτική δράση δίνοντας έμφαση στην ορθή διαχείριση παραγόντων που επηρεάζουν την υγεία.

Η προσπάθεια ταυτοποίησης και ικανοποίησης των μη «αναγνωρισμένων» από τα άτομα/ομάδες αναγκών υγείας, προκαλεί πιθανόν σύγχυση στο πλαίσιο λειτουργίας ενός συστήματος υγείας που είναι δομημένο στην αρχή του να λειτουργεί και να καθοδηγείται από τις αναγνωρισμένες και εκφρασμένες ανάγκες των «πελατών» του. Παρόλα αυτά η προληπτική δράση είναι μια στρατηγική που μακροπρόθεσμα αποδεικνύεται αποτελεσματικότερη και αποδοτικότερη (Billings 2000, Cowley 1996, Kelsey 2000).

Πεδίο δράσης του επαγγελματία ΕΥ

Ενώ η δημόσια υγεία σαν αντίληψη και σαν πρακτική λειτουργεί σε συλλογικό επίπεδο, δεν μπορεί να επιτύχει τους στόχους της αγνοώντας το άτομο.

Η δημόσια υγεία επιδρά στην υγεία του κάθε ατόμου αλλά και η υγεία κάθε ατόμου έχει επιδράσεις στην συνολική υγεία του πληθυσμού (Cowley, 2002).

Η συγκεκριμένη αποσαφήνιση καθίσταται καθοριστικής σημασίας για την αποφυγή συγχύσεων και αντιφάσεων που αφορούν τόσο την επικέντρωση των δράσεων και των παρεμβάσεων του επαγγελματία ΕΥ όσο και τον ρόλο και τις αρμοδιότητες των εμπλεκομένων επαγγελματιών υγείας.

Επισή, ο ΕΥ δραστηριοποιείται σε ένα ευρύ πλαίσιο δομών όπως στο σπίτι, στο σχολείο, στο εργασιακό περιβάλλον, σε υπηρεσίες πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας, στην κοινότητα. Ασχολείται κύρια και κατά προτεραιότητα με την προστασία και την προαγωγή της υγείας των περισσότερο ευάλωτων πληθυσμιακών ομάδων όπως οι επίτοκες, τα βρέφη/παιδιά, οι έφηβοι, τα άτομα τρίτης ηλικίας, άτομα με ειδικά προβλήματα υγείας, δυσχέρεια στη δημιουργία και διατήρηση υγειών διαπροσωπικών σχέσεων, αλλά και άτομα που κινδυνεύουν με

Η καταδίκη του πολέμου μέσα από την τέχνη

του Κ. Παπασταμούλη*

Όταν τα Γαλλικά στρατεύματα του Ναπολέοντα εισέβαλαν στην Ισπανία, εκδηλώθηκε λαϊκή στάση απέναντι στις δυνάμεις εισβολής από τους πατριώτες Ισπανούς που προέβαλλαν σθεναρή αντίσταση και που κατέληξε στο άσκοπο αιματοκύλισμα της 3^{ης} Μαΐου του 1808.

Την ημέρα αυτή εκτελέστηκαν μαζικά τετρακόσιοι Ισπανοί πολίτες. Ο Φραντζέσκο Γκόγια τότε,

ένας από τους μεγαλύτερους ζωγράφους όλων των εποχών, δημιουργεί ένα από τα γνωστότερα αντιπολεμικά έργα, «ΤΙΣ ΕΚΤΕΛΕΣΙΕΣ ΤΩΝ ΣΤΡΕΑΣΠΙΣΤΩΝ ΤΗΣ 3^{ΗΣ} ΜΑΪΟΥ.»

Σε ένα νυχτερινό τοπίο με βαρύ μαύρο ουρανό και στο βάθος ένα συγκρότημα κτιρίων της Πόλης της Μαδρίτης, μας δείχνει τις απάνθρωπες εκτελέσιες των πατριωτών Ισπανών που δέχονται τα πυρά των Γάλλων στρατιωτών.

*Ο κ. Κ. Παπασταμούλης είναι Ζωγράφος και καθηγητής στη Σχολή Γραφικών Τεχνών και Καλλιτεχνικών Σπουδών του ΤΕΙ Αθηνας.

Οι Γάλλοι στρατιώτες παρουσιάζονται σαν μια απρόσωπη μηχανή βίας και καταστροφής καταλαμβάνοντας το μισό δεξιό του πίνακα.

Οι εκτελούμενοι Ισπανοί δεν είναι στρατιώτες, είναι απλοί άνθρωποι του λαού ακόμα και ένας καλόγερος, όπως φαίνεται από τα ρούχα τους, που αντιτάσσονται με την απορία και τον τρόμο στα πρόσωπά τους μπροστά στα όπλα των εκτελεστών τους. Ανήμποροι μπροστά στην παράλογη βία σηκώνουν με περιφρόνηση το ανάστημά τους, βάφοντας με το αίμα τους την ισπανική γη.

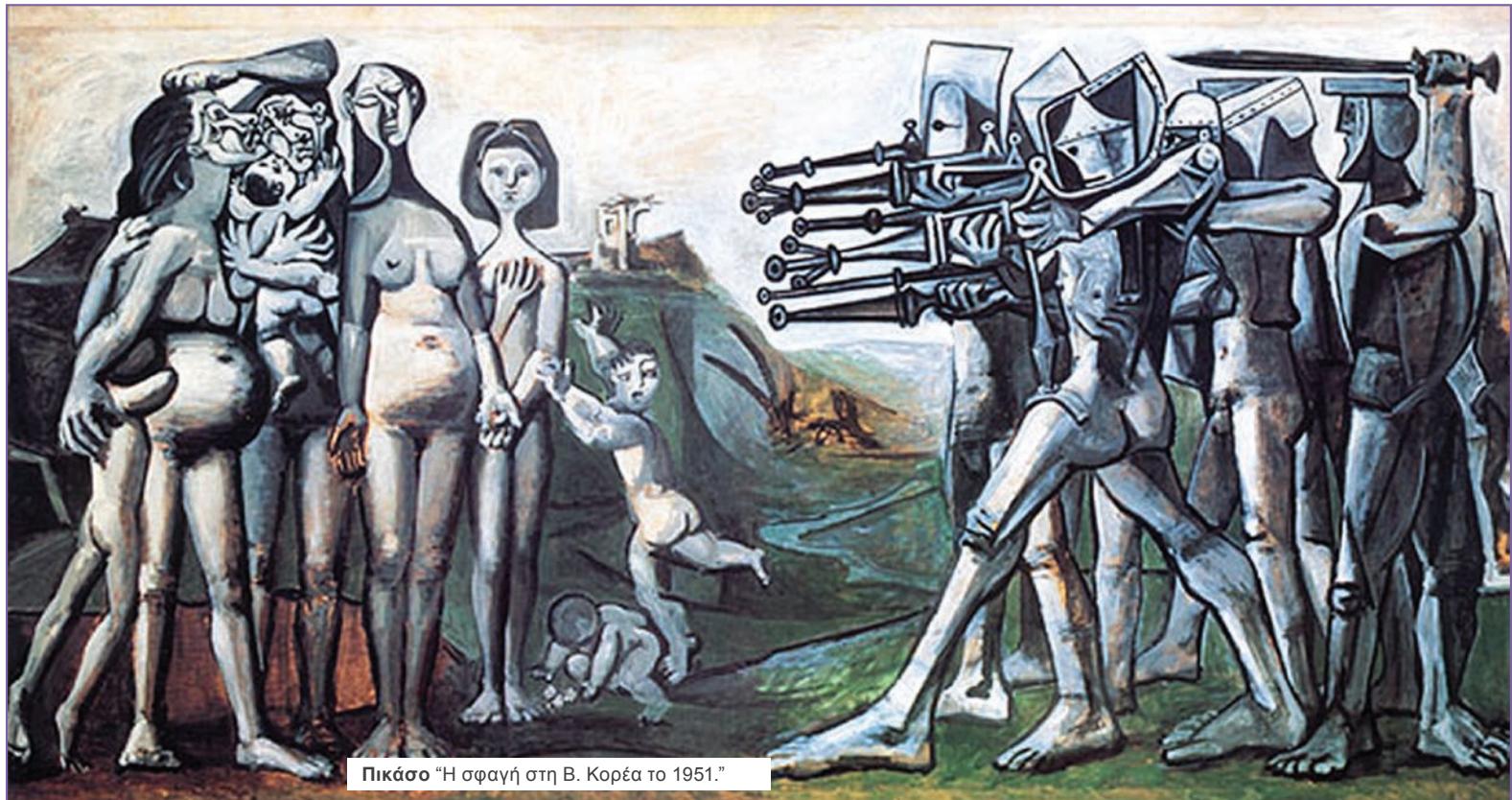
Ανάμεσά τους ξεχωρίζει ο αγωνιστής με το άσπρο πουκάμισο, που προτείνοντας τα στήθη του στον εχθρό φωνάζει για την ελευθερία της χώρας του.

Είναι τοποθετημένος στην χρυσή τομή του πίνακα και γίνεται το θέμα στο έργο, τραβώντας

το μάτι του θεατή με τη φωτεινότητα του λευκού και την έκφραση του προσώπου του, που αντιμάχεται τη θλίψη και τα σκοτεινά χρώματα του πίνακα, σαν μοναδική ελπίδα στο βίαιο γεγονός που εξελίσσεται.

Περιφρονεί βαθειά ο ζωγράφος τα πρόσωπα των εκτελεστών και τους παρουσιάζει από την πλάτη και από το πίσω μέρος, τους δείχνει σαν στολές σε παράταξη, σαν ζεμένα ζώα με παρωπίδες, σαν μια απρόσωπη μάζα άβουλων δειλών που η δύναμή τους είναι οι σφαίρες τους.

Αντίθετα δίνει βαρύτητα στα πρόσωπα των αγωνιστών, δείχνοντας με τις εκφράσεις τους τον ηρωισμό και την περηφάνια των Ισπανών πατριωτών. Στον τόπο της εκτέλεσης μας δείχνει ότι δεν ακολουθείται καμιά στρατιωτική διαδικασία, δείχνοντας ότι έχουν προηγηθεί κι' άλλες εκτελέσεις με τους σκοτωμένους και θα

ΑΦΙΕΡΩΜΑ

6

Διεθνής Ημέρα Εθελοντισμού

για την Οικονομική

και Κοινωνική Ανάπτυξη

5 Δεκεμβρίου

Διεθνής Ημέρα Εθελοντισμού

για την Οικονομική και Κοινωνική Ανάπτυξη

Η αλληλεγγύη και ένα αίσθημα ευθύνης απέναντι στους συνανθρώπους, καθώς και η ανάγκη να αισθάνεται κανείς χρήσιμος, αποτελούν τα βασικά κίνητρα του εθελοντισμού.

Συμμετέχοντας στον κοινωνικό βίο, οι πολίτες μετατρέπουν σε πράξη τη βούληση για συγκεκριμένη δράση. Το άτομο εργάζεται για τους συνανθρώπους του είτε στον ελεύθερό του χρόνο είτε στο πλαίσιο μιας εθελοντικής υπηρεσίας και, κατ' αυτόν τον τρόπο, τίθεται, διατρέχοντας συχνά σοβαρούς οικονομικούς κινδύνους ή διακινδυνεύοντας ακόμη και την υγεία του, στην υπηρεσία του κοινωνικού συνόλου. Ακριβώς αυτή η μορφή της ενεργού συμμετοχής του ευρωπαίου πολίτη στα κοινά δημιουργεί στις κοινωνίες μας την έντονη αίσθηση του ανήκειν των πολιτών σε αυτές.

Οχι μόνο οι κυβερνήσεις, αλλά και άλλοι ενδιαφερόμενοι παράγοντες, όπως τα κοινοβούλια, οι περιφερειακές και τοπικές αρχές και οι οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, οφείλουν να αναγνωρίσουν τη σημασία του εθελοντισμού και να μεριμνήσουν ενεργά για την προώθησή του, διότι, κατ' αυτόν τον τρόπο, προβάλλεται καλύτερα ο ρόλος του εθελοντισμού και βελτιώνεται η κοινωνική του αναγνώριση.

Αποσπάσματα από τη Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής με θέμα: «Εθελοντισμός: ο ρόλος του στην ευρωπαϊκή κοινωνία και ο αντίτυπός του»

Ε. Γαλιώτου
Ερευνητικό έργο
“ΠΟΛΥΤΙΜΟ”

7

ΕΡΕΥΝΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ

Ερευνητικό έργο “ΠΟΛΥΤΙΜΟ”

της Ε. Γαλιώτου*

**Σύστημα Επεξεργασίας,
Διαχείρισης και
Παροχής Πρόσβασης
στο Περιεχόμενο
Πολύτιμων Βιβλίων και
Χειρογράφων της Ιεράς
Μονής Ευαγγελισμού
της Θεοτόκου Σκιάθου.**

Ο στόχος του ερευνητικού έργου “ΠΟΛΥΤΙΜΟ” ήταν η χρησιμοποίηση καινοτόμων τεχνικών επεξεργασίας εικόνας, αναγνώρισης προτύπων και επεξεργασίας φυσικής γλώσσας για την ανάπτυξη ενός πρωτοποριακού πληροφοριακού συστήματος για την διαχείριση και παροχή πρόσβασης στο περιεχόμενο της συλλογής βιβλίων και χειρογράφων της Ιεράς Μονής Ευαγγελισμού της Θεοτόκου Σκιάθου. Η ιστορική αυτή Μονή ιδρύθηκε το 1794 και στη βιβλιοθήκη της βρίσκονται -μεταξύ άλλων - έντυπα βιβλία του 16^{ου} έως και του 19^{ου} αιώνος, χειρόγραφα των πέντε τελευταίων αιώνων, πατριαρχικά μολυβδόβουλα, σιγίλια και επιστολές.

Το έργο χρηματοδοτήθηκε από την Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας στα πλαίσια του επιχειρησιακού προγράμματος “Κοινωνία της Πληροφορίας” (πρόγραμμα: “Επεξεργασία Εικόνων, Ήχου και Γλώσσας”) και υλοποιήθηκε από κοινοπραξία που απαρτίζοταν από την εταιρεία BSI A.E. (ανάδοχος του έργου), το Εργαστήριο Υπολογιστικής Ευφυΐας του Ε.Κ.Ε.Φ.Ε. “Δημόκριτος” και το Τμήμα Πληροφορικής του ΤΕΙ Αθήνας.

Συνολικός προϋπολογισμός του Έργου

559.595,00 €

Προϋπολογισμός για το τμ. Πληροφορικής

65.000,00 €

Επιστημονική υπεύθυνη του Έργου

Ε. Γαλιώτου,

επικ. καθηγήτρια του τμήματος Πληροφορικής

Μέλη της ερευνητικής ομάδας

από το τμήμα Πληροφορικής

Χ. Σκουρλάς, καθηγητής

Ν. Βασιλάς, καθηγητής

Γ. Πάντζιου, καθηγήτρια

Συμμετείχαν επίσης οι κ. κ. I. Μανωλέσσου και A. Ράλλη από το Τμήμα Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Πατρών καθώς και οι υποψήφιοι διδάκτορες Πληροφορικής A. Λαμπρόπουλος, Δ. Σωτηρόπουλος και Γ. Ζήκος.

Διάρκεια του Έργου

3 Ιουλίου 2006 έως 31 Μαρτίου 2008

Σκοπός του Έργου

Η ανάπτυξη ενός καινοτόμου συστήματος

*Η κ. Ε. Γαλιώτου είναι αναπληρώτρια καθηγήτρια στο Τμήμα Πληροφορικής

ανοιχτής αρχιτεκτονικής για την επεξεργασία, διαχείριση και παροχή πρόσβασης στο περιεχόμενο πολύτιμων βιβλίων και χειρογράφων το οποίο βασίζεται στο ψηφιοποιημένο ιστορικό υλικό της Ιεράς Μονής Ευαγγελισμού της Θεοτόκου Σκιάθου, αλλά μπορεί να επεκταθεί και σε αντίστοιχες ιστορικές συλλογές βιβλίων και χειρογράφων άλλων φορέων στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Η συγκεκριμένη Μονή είχε ήδη προχωρήσει στην ψηφιοποίηση μεγάλου μέρους της συλλογής της (80 ψηφιοποιημένα βιβλία και χειρόγραφα τα οποία αντιστοιχούν σε 52.000 σελίδες -μερικά εκ των οποίων είναι δίγλωσσα: Ελληνικά και Λατινικά-) με τη βοήθεια του Τμήματος Πληροφορικής.

Στα πλαίσια του έργου, χρησιμοποιήθηκαν καινοτόμες τεχνικές επεξεργασίας εικόνας, αναγνώρισης προτύπων και επεξεργασίας γλώσσας για την ανάπτυξη ενός πρωτοποριακού πληροφοριακού συστήματος για την διαχείριση και παροχή πρόσβασης στο περιεχόμενο της συλλογής βιβλίων και χειρογράφων της Μονής καθώς και την ανάπτυξη περιβάλλοντος ηλεκτρονικής πλοιόγησης στο υλικό.

Το σύστημα δίνει - μεταξύ άλλων - τη δυνατότητα στους χρήστες:

- Να βελτιώσουν την ποιότητα του ψηφιοποιημένου βιβλίου ή χειρογράφου και να αναδείξουν τις περιοχές του κειμένου. Με τον τρόπο αυτό παρακάμπτονται οι δυσκολίες πρόσβασης στο περιεχόμενο των ιστορικών εγγράφων που οφείλονται στην παλαιότητά τους.
- Να αναζητήσουν λέξεις απευθείας στο περιεχόμενο των ψηφιοποιημένων εγγράφων παρακάμπτοντας συμβατικές μεθόδους οπτικής αναγνώρισης χαρακτήρων που αποδεικνύονται αναποτελεσματικές στην περίπτωση των ιστορικών εγγράφων της Μονής.
- Να χρησιμοποιήσουν προηγμένες τεχνικές επεξεργασίας φυσικής γλώσσας για την πραγματοποίηση “έξυπνων” αναζητήσεων.

➤ Να εξάγουν το πλήρες κείμενο από ψηφιοποιημένα δίγλωσσα εκκλησιαστικά κείμενα (Ελληνικά - Λατινικά) για περαιτέρω μελέτη.
Στο σχήμα 1 φαίνεται η δομή του συστήματος «ΠΟΛΥΤΙΜΟ».

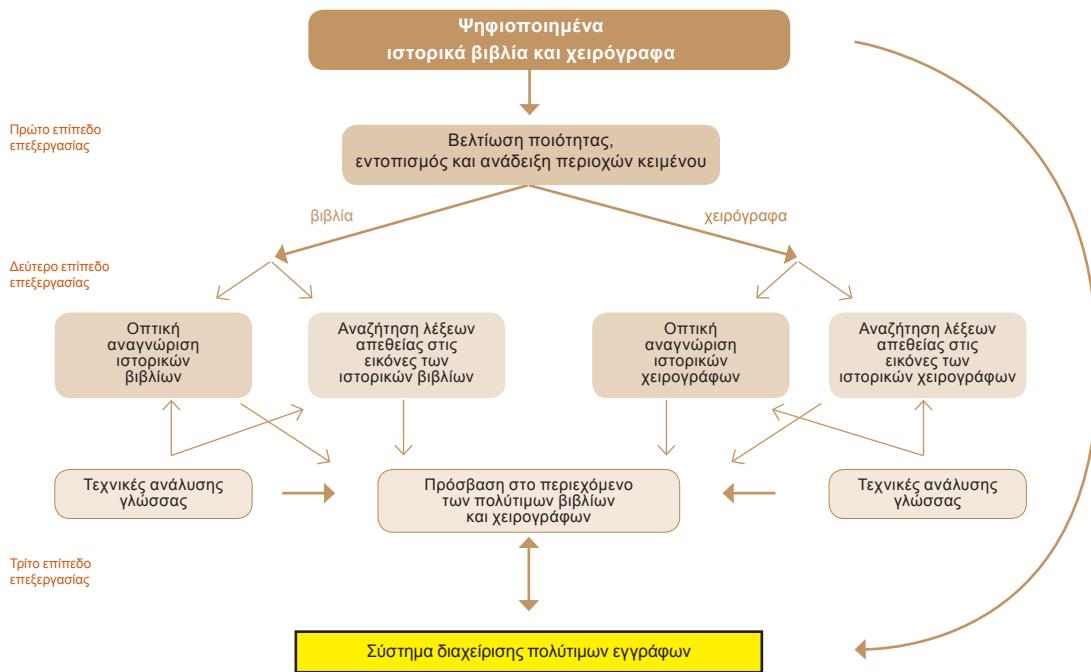
Η μεθοδολογία υλοποίησης του έργου αφορά τέσσερις διακριτές φάσεις και συγκεκριμένα:

- Ανάλυση απαιτήσεων χρηστών και προδιαγραφών συστήματος
- Ανάπτυξη εργαλείων επεξεργασίας και παροχής πρόσβασης στο περιεχόμενο των ιστορικών βιβλίων και χειρογράφων
- Ανάπτυξη περιβάλλοντος διαχείρισης ιστορικών εγγράφων, ολοκλήρωση και έλεγχος του συστήματος
- Διάχυση και εκμετάλλευσης των αποτελεσμάτων

Οι φάσεις αυτές κατανεμήθηκαν στις ακόλουθες οκτώ ενότητες εργασίας:

- ΕΕ1:** Απαιτήσεις και προδιαγραφές
- ΕΕ2:** Βελτίωση της ποιότητας και ανάδειξη περιοχών κειμένου
- ΕΕ3:** Οπτική αναγνώριση ιστορικών τυπωμένων κειμένων
- ΕΕ4:** Οπτική αναγνώριση ιστορικών χειρογράφων
- ΕΕ5:** Αναζήτηση λέξεων σε ιστορικά βιβλία και χειρόγραφα
- ΕΕ6:** Βελτίωση με χρήση μεθόδων επεξεργασίας γλώσσας
- ΕΕ7:** Ανάπτυξη περιβάλλοντος διαχείρισης ιστορικών εγγράφων - ολοκλήρωση και έλεγχος του συστήματος
- ΕΕ8:** Διάχυση και εκμετάλλευση των αποτελεσμάτων

Στα πλαίσια του έργου, η ομάδα του ΤΕΙ Αθήνας - εκτός από τη συμμετοχή της και σε άλλες ενότητες εργασίας - ήταν ο υπεύθυνος φορέας

Σχήμα 1: Δομή συστήματος “ΠΟΛΥΤΙΜΟ”

υλοποίησης της ενότητας εργασίας με τίτλο “Βελτίωση με Χρήση Μεθόδων Επεξεργασίας Γλώσσας”. Η ενότητα εργασίας αυτή, είχε στόχο τη βελτίωση της διαδικασίας της αναζήτησης και κινήθηκε γύρω από τέσσερις άξονες:

1. **Δημιουργία καταλόγων λέξεων για τη βελτίωση της διαδικασίας του εντοπισμού των λέξεων.**
2. **Δημιουργία γεννήτριας λέξεων με στόχο τον εντοπισμό όλων των κλιτών μορφών στο κείμενο.**
3. **Δημιουργία και χρήση λεξικού συνωνύμων για αποτελεσματικότερη πρόσβαση στο σημασιολογικό περιεχόμενο των iσtοriκών εγγράφων.**
4. **Αναζήτηση σε δίγλωσσα iσtοriκά κείμενα (Ελληνικά - Λατινικά).**

Τα εργαλεία και οι μεθοδολογίες που έχουν αναπτυχθεί στα πλαίσια της ενότητας εργασίας αυτής από την ομάδα του ΤΕΙ Αθήνας, αναμένεται να αξιοποιηθούν και εκτός των αυστηρών

πλαισίων του έργου. Πιο συγκεκριμένα:

- Η γεννήτρια λέξεων που χαρακτηρίζουν τα βιβλία που απαρτίζουν το σώμα κειμένων είναι το πρώτο - από όσο είμαστε σε θέση να γνωρίζουμε - σύστημα αυτόματης μορφολογικής επεξεργασίας της γλώσσας της περιόδου αυτής. Παρουσιάζει λοιπόν ενδιαφέρον τόσο από την άποψη της μεθοδολογίας όσο και από την άποψη της μελέτης της Ελληνικής γλώσσας της εποχής. Για τον λόγο αυτό, μπορεί να επεκταθεί και να συμβάλλει στην αναζήτηση και άλλων iσtοriκών κειμένων αλλά και να αποτελέσει εργαλείο που θα διευκολύνει το έργο των μελετητών της διαχρονικής εξέλιξης της Ελληνικής γλώσσας.
- Η επέκταση του λεξικού συνωνύμων που στα πλαίσια του έργου καλύπτει λέξεις που χαρακτηρίζουν το σώμα κειμένων, μπορεί να συμβάλλει στην αναζήτηση σε iσtοriκά κείμενα με διαφορετική θεματική αλλά και στη δημιουργία ηλεκτρονικών γλωσσικών πόρων χρήσιμων στη μελέτη της διαχρονικής εξέλιξης της Ελληνικής γλώσσας.

➤ Τέλος, η επέκταση του συστήματος ευθυγράμμισης δίγλωσσων κειμένων και αναζήτησης σ' αυτά αναμένεται να συμβάλλει στη μελέτη εκκλησιαστικών κειμένων και στη δημιουργία αντίστοιχων ηλεκτρονικών γλωσσικών πόρων. Το τριήμερο 6 έως 8 Μαρτίου 2008 εκπρόσωποι των τριών φορέων της κοινοπραξίας (BSI A.E., Ε.Κ.Ε.Φ.Ε «Δημόκριτος», ΤΕΙ Αθήνας) ταξίδεψαν στη Σκιάθο για να εγκαταστήσουν το «ΠΟΛΥΤΙΜΟ» στην Ι.Μ. Ευαγγελίστριας. Το σύστημα εγκαταστάθηκε στη βιβλιοθήκη της Μονής και απέσπασε πολύ θετικά σχόλια κατά την επίδειξή του στους παρισταμένους και εν δυνάμει χρήστες του. Έκτοτε είναι στη διάθεση κάθε ενδιαφερομένου επισκέπτη της Μονής. Ο τελικός έλεγχος του έργου «ΠΟΛΥΤΙΜΟ» έγινε στις 9 Σεπτεμβρίου 2008 από εκπροσώπους της ΓΓΕΤ οι οποίοι διαπίστωσαν την πλήρη επίτευξη των στόχων του έργου μέσω της συνεργασίας των φορέων της σύμπραξης, η οποία υπήρξε εξαιρετικά αρμονική και γόνιμη. ☐

Αναφορές

- [1] A. Lampropoulos, E. Galiotou, I. Manolessou, A. Ralli, "A Finite-State Approach to the Computational Morphology of Early Modern Greek", Proceedings of the 7th wseas International Conference on Applied Computer Science (ACS'07), pp. 242-245, Venice, Italy, 2007.
- [2] A. Lampropoulos, D. Sotiropoulos, G. Zikos, I. Manolessou, A. Ralli, C. Skourlas, E. Galiotou, "Improving the access to the content of Greek historical documents", Proceedings of the 2nd International Scientific Conference eRA, Piraeus, Greece, 2007.
- [3] D. Sotiropoulos, E. Galiotou, C. Skourlas, "Application of a Word-Alignment Algorithm to Bilingual Greek-Latin Documents", Proceedings of the 7th wseas International Conference on Applied Computer Science (ACS'07), 238-241, Venice, Italy, 2007.
- [4] D. Turcato, F. Popowich, J. Toole, D. Fass, D. Nicholson, D. Tisher, "Adapting a synonym database to specific domains", J. Klavans and J. Gonzalo J. (eds.) Proceedings of the ACL Workshop on Recent Advances in Natural Language Processing and Information Retrieval, pp. 1-11, 2000.
- [5] H. Schmid, "A Programming Language for Finite State Transducers", Proc. FSMNLP 2005, Helsinki, Finland, 2005.
- [6] P. Fung, K. Church, "K - vec A new approach for Aligning Parallel texts", Proc. 15th International Conference on Computational linguistics, Kyoto, Japan, 1994, pp. 1096 - 1102.

Το Ιατρείο του ΤΕΙ Αθήνας λειτουργεί καθημερινά

Προσωπικό:

Πρωί: 8.00 π.μ. έως 2.30 μ.μ.

Παναγιώτης- Κωνσταντίνος Χάικος, Καρδιολόγος

Παρασκευή Κόρρα - Μανδελιά,
Νοσηλεύτρια - Επισκέπτρια Υγείας

Απόγευμα: 2.30 μ.μ.έως 5.30 μ.μ.

Δευτέρα και Τρίτη

Νικόλαος Ζιώρης, Χειρουργός

Τετάρτη

Παύλος Πετρίδης, Ορθοπαιδικός

Πέμπτη

Νικηφόρος Κλήμης, Γυναικολόγος

Δευτέρα έως Παρασκευή:

Κωνσταντίνος Μπούρας, Νοσηλευτής

Εμμηνόπαυση

Ένας σταθμός στη ζωή της γυναίκας

A. Καυγά, Ο. Γκοβίνα*

Οι ασθένειες των γυναικών είναι δυσνόητες επειδή βιώνονται μόνο από τις γυναίκες

Ιπποκράτης, "Περί γυναικείων"

Kάθε χρόνο 25 εκατομμύρια γυναίκες σε όλο τον κόσμο εισέρχονται στην εμμηνόπαυσιακή περίοδο της ζωής τους. Για την επόμενη 20ετία ο αριθμός αυτός αναμένεται να φθάσει τα 47 εκατομμύρια (Βλάχου 2002). Η μέση ηλικία εκδήλωσης της εμμηνόπαυσης είναι η ηλικία των 50 ετών με ακραίες φυσιολογικές αποκλίσεις 40-58 ετών. Στην Ελλάδα ο πληθυσμός των γυναικών που βρίσκονται περί την εμμηνόπαυση (45-54 ετών) είναι 768.748 (Ε.Σ.Υ.Ε. 2007).

Το θέμα της εμμηνόπαυσης απασχολεί την επιστήμη από αρχαιοτάτων χρόνων και έχει συνδεθεί με το σύστημα αξιών και πεποιθήσεων των διαφόρων πολιτισμών. Για παράδειγμα, οι Κινέζοι σέβονται και τιμούν κάθε ηλικιακό στάδιο στη ζωή της γυναίκας και δεν έχουν ούτε καν τις λέξεις για να χαρακτηρίσουν τα συμπτώματα της εμμηνόπαυσης. Από την άλλη μεριά οι δυτικές κοινωνίες είναι έντονα προσανατολισμένες στη νεότητα και έχουν στερήσει τη γυναίκα από την αυτοεκτίμησή της κατά την εμμηνόπαυσιακή ηλικία, ακόμα και η αναφορά στην ηλικία αυτή ενέχει ένα κοινωνικό στίγμα.

Η εμμηνόπαυση δεν είναι ασθένεια. Είναι μια φυσιολογική περίοδος της ζωής της γυναίκας που οριοθετεί το τέλος της αναπαραγωγικής

περιόδου και τη μετάβαση από τη γόνιμη στη μη γόνιμη περίοδο της ζωής της. Η διαδικασία αυτή έχει συσχετισθεί με συναισθηματικές και σωματικές διαταραχές που η κάθε γυναίκα τις βιώνει με διαφορετικό τρόπο, ανάλογα με το δικό της πολιτισμικό προφίλ. **Ο Freud συσχέτισε την απώλεια της παραγωγικής ικανότητας της γυναίκας με το συναίσθημα του πένθους και της μελαγχολίας.** Αυτό ερμηνεύεται και από το γεγονός ότι η εμμηνόπαυση είναι μια διαδικασία της μέσης ηλικίας της γυναίκας και έχει συνδυαστεί με την απώλεια της νιότης και τη φυσιολογική βιολογική φθορά. **Από την άλλη μεριά όμως με την αύξηση του προσδόκιμου επιβίωσης των γυναικών η εμμηνόπαυση αποτελεί σταθμό για την αρχή μιας νέας περιόδου της ζωής που μπορεί να αποδειχθεί ενδιαφέρουσα, σημαντική, ευχάριστη και χρήσιμη.**

Η εμμηνόπαυση είναι μια εξελισσόμενη διεργασία που οφείλεται στη σταδιακή έκπτωση της λειτουργίας των ωθηκών και έχει σαν αποτέλεσμα την ελάττωση των επιπέδων των γυναικείων ορμονών, οιστρογόνων και προγεστερόνης. Ο ρόλος των ορμονών αυτών είναι να προάγουν την ανάπτυξη και λειτουργία της μήτρας, του κόλπου και των μαστών και επιδρούν

*Οι κ.κ. A. Καυγά και Ο. Γκοβίνα είναι καθηγήτριες Εφαρμογών στο τμήμα Νοσηλευτικής Β'

άμεσα ή έμμεσα σε άλλα όργανα και επηρεάζουν τον ψυχισμό της γυναίκας. **Το διάστημα που χαρακτηρίζεται από την μειωμένη αναπαραγωγική ικανότητα μέχρι την πλήρη απουσία της εμμήνου ρύσης χαρακτηρίζεται σαν κλιμακτήριος και διαρκεί κατά μέσο όρο 2 χρόνια.** Η κλιμακτήριος διακρίνεται στην προεμμηνοπαυσιακή, περιεμμηνοπαυσιακή και εμμηνοπαυσιακή φάση. Ο ακριβής ορισμός της εμμηνόπαυσης είναι η οριστική διακοπή της εμμήνου ρύσης δηλαδή η πλήρης απουσία της για διάστημα 1 έτους (φυσική εμμηνόπαυση).

ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΜΜΗΝΟΠΑΥΣΗΣ ΣΤΟΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ

Η συμπτωματολογία της εμμηνόπαυσης ποικίλει και έχει βρεθεί ότι έχει σχέση με το κοινωνικο-οικονομικό επίπεδο και τη φυσική κατάσταση της γυναίκας. Ένα ποσοστό 20% των γυναικών δεν αναφέρει καθόλου ενοχλήματα. Μερικά από τα συμπτώματα μπορεί να είναι αρκετά σοβαρά και να επηρεάζουν την ποιότητα της ζωής των γυναικών.

Γενικά τα **συμπτώματα** που απασχολούν τις γυναίκες στην κλιμακτήριο (κλιμακτηριακό σύνδρομο) είναι τα παρακάτω:

Αγγειοκινητικές διαταραχές

(εξάψεις, αίσθηση ζεστού και κρύου, εφιδρώσεις, νυκτερινοί ιδρώτες, σύνδρομο κουρασμένων ποδιών (Wesstrom 2008), ταχυκαρδία). Τα συμπτώματα υποχωρούν αυτόματα και σταδιακά και μόνο το 20-25% των γυναικών εμφανίζουν εξάψεις 4-5 χρόνια μετά την εμμηνόπαυση. Οι εξάψεις εμφανίζονται σε μεγαλύτερο ποσοστό στις γυναίκες της λευκής φυλής ενώ είναι σχεδόν άγνωστο σύμπτωμα στις Γιαπωνέζες.

Ψυχο-συναισθηματικές διαταραχές

(άγχος, κατάθλιψη, συχνές εναλλαγές διάθεσης, αίσθημα κόπωσης, μειωμένη σεξουαλική επιθυμία, αϋπνίες και μειωμένη ικανότητα ανταπόκρισης στις καθημερινές υποχρεώσεις).

Διαταραχές του ουροποιογεννητικού συστήματος

(κολπική ατροφία και ατροφία της ουρήθρας και της ουροδόχου κύστης με συνέπεια τις συχνές λοιμώξεις, δυσουρία, συχνουρία, ακράτεια, δυσπαρεύνια (πόνος κατά τη σεξουαλική επαφή, ξηρότητα κόλπου, κνησμός)).

Εκτός από τα άμεσα προβλήματα της εμμηνόπαυσης υπάρχουν και οι **ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ** που έχουν σχέση με την έλλειψη των οιστρογόνων όπως η οστεοπόρωση και οι καρδιαγγειακές διαταραχές.

Οστεοπόρωση

Η ελάττωση των επιπέδων των οιστρογόνων μετά την εμμηνόπαυση είναι ο σημαντικότερος παράγοντας της μετα-εμμηνοπαυσιακής μορφής οστεοπόρωσης. Η οστική απώλεια υπολογίζεται στο 3% κάθε χρόνο για τα πρώτα 5 χρόνια μετά την εμμηνόπαυση. Η απώλεια της οστικής μάζας έχει σαν αποτέλεσμα τη μείωση του σωματικού ύψους, την κινητική δυσχέρεια και την αύξηση του κινδύνου καταγμάτων.

Καρδιαγγειακή νόσος

Η έλλειψη των οιστρογόνων έχει σαν αποτέλεσμα την ελάττωση της ελαστικότητας των αγγείων και την αύξηση της αρτηριακής πίεσης. Επίσης έχει αρνητική επίδραση στο λιπιδαιμικό προφίλ με αύξηση της ολικής χοληστερόλης και μείωση της HDL (καλής χοληστερόλης). Οι παραπάνω αλλαγές έχουν σαν συνέπεια τον υπερδιπλασιασμό των καρδιαγγειακών επεισοδίων στις γυναίκες μετά την εμμηνόπαυση.

ΕΜΜΗΝΟΠΑΥΣΗ ΚΑΙ ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΟΡΜΟΝΙΚΗΣ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Η ορμονική θεραπεία είναι η υποκατάσταση της ωθητικής λειτουργίας με τη χορήγηση μικρής δόσης οιστρογόνων ή συνδυασμού οιστρογόνων και προγεστερόνης. Η ορμονική αυτή υποστήριξη έχει σκοπό την προστασία από καρδιαγγειακές προσβολές και την πρόληψη ή καθυστέρηση εμφάνισης της οστεοπόρωσης. Παράλληλα

ανακουφίζει τη γυναίκα από τα εμμηνοπαυσιακά συμπτώματα και βελτιώνει την ποιότητα της ζωής της. Ωστόσο η θεραπεία αυτή δεν ενδείκνυται για όλες τις γυναίκες (Barnabei et al 2005). Την απόφαση για την ορμονική υποστήριξη θα την λάβει η γυναίκα σε συνεννόηση με το γιατρό της. Μεγάλη σημασία για τη σωστή απόφαση έχει το ατομικό και οικογενειακό της ιστορικό, η ηλικία, η φυλή και η ύπταρξη κάποιων επιβαρυντικών παραγόντων όπως το κάπνισμα, η παχυσαρκία κ.α. Κατά καιρούς οι έρευνες έχουν συσχετίσει την ορμονική θεραπεία με την αύξηση της αρτηριακής πίεσης, με θρομβοεμβολικά επεισόδια και με την αύξηση του κινδύνου για καρκίνο του μαστού και του ενδομητρίου. Από τις μελέτες φαίνεται ότι η σωστή επιλογή των γυναικών που μπορούν να πάρουν ορμονοθεραπεία, η χρονική διάρκεια της θεραπείας και ο τακτικός κλινικός και εργαστηριακός έλεγχος είναι μερικά κριτήρια που διασφαλίζουν και

προστατεύουν τη γυναίκα από τις αρνητικές συνέπειες της ορμονοθεραπείας. Οι γυναίκες είναι διστακτικές στην απόφαση για έναρξη ή όχι της θεραπείας γιατί θεωρούν τα συμπτώματα της εμμηνόπαυσης σαν κάτι φυσικό και αναμενόμενο και από την άλλη μεριά έχουν έντονη την πεποίθηση ότι τα φάρμακα που χρησιμοποιούνται για την ορμονική θεραπεία έχουν σοβαρές παρενέργειες.

ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΘΕΡΑΠΕΙΕΣ

Εκτός της ορμονικής υποστήριξης υπάρχει και μια πληθώρα άλλων τεχνικών και μεθόδων που μπορούν να εφαρμοσθούν σαν εναλλακτικές λύσεις. Οι εναλλακτικές αυτές «θεραπείες» είναι η ομοιοπαθητική, η χρήση των φυτο-οιστρογόνων, η βοτανοθεραπεία, η αρωματοθεραπεία και άλλες προσεγγίσεις (διαλογισμός, yoga κλπ). Οι εναλλακτικές θεραπείες χρησιμοποιούνται κυρίως από μια ομάδα γυναικών επειδή συνάδουν περισσότερο με τον φιλοσοφικό τους προσανατολισμό και τις γενικότερες πεποιθήσεις τους για την υγεία και τη ζωή.

Φυτο-οιστρογόνα

Είναι φυσικές ουσίες (στερόλες) με αποτελέσματα ίδια με τα οιστρογόνα. Μπορούν να ταξινομηθούν σε διάφορες κατηγορίες και βρίσκονται στη σόγια, στο λάδι από σπόρους λιναριού, στο κόκκινο τριφύλλι, στα βλαστάρια από κουκιά. Σε μελέτες σε πληθυσμούς που καταναλώνουν μεγάλες ποσότητες φυτο-οιστρογόνων όπως

η Κίνα και η Ιαπωνία οι γυναίκες εμφανίζουν λιγότερες εμμηνοπαυσιακές ενοχλήσεις και τα περιστατικά καρκίνου του μαστού και του ενδομητρίου είναι αξιοσημείωτα χαμηλά σε σύγκριση με τις δυτικές χώρες.

Ομοιοπαθητική

Οι απόψεις των ομοιοπαθητικών σχετικά με τα προβλήματα της εμμηνόπαυσης είναι ότι πρόκειται για εκδηλώσεις υπαρχουσών ανισορροπιών που βελτιώνονται μόνο με την ομαλοποίηση του φυσικού και ψυχικού κόσμου της γυναίκας. Μέσα σ' αυτό το πλαίσιο οι γυναίκες ενθαρρύνονται να προετοιμαστούν για την εμμηνόπαυση φροντίζοντας γενικότερα την υγεία τους και αναπτύσσοντας μια θετική στάση για την εμμηνόπαυση πριν την εμφάνισή της. Στόχος της ομοιοπαθητικής είναι αρχικά η ολιστική αξιολόγηση των συμπτωμάτων και στη συνέχεια η επιλογή της κατάλληλης θεραπείας.

Βοτανοθεραπεία

Τα βότανα μπορούν να αποβούν πολύ αποτελεσματικά στην ανακούφιση από τα συμπτώματα της εμμηνόπαυσης. Τα περισσότερα από αυτά που συνταγογραφούνται είναι ασφαλή και ήπια. Χορηγούνται περισσότερο σε συνδυασμούς φαρμακευτικών φυτών και η χρήση τους θα πρέπει να γίνεται με μέτρο και να διακοπεί αμέσως αν εμφανιστούν παρενέργειες.

Αρωματοθεραπεία

Αποτελεί μια ενδιαφέρουσα εναλλακτική λύση για την αντιμετώπιση των συμπτωμάτων γιατί

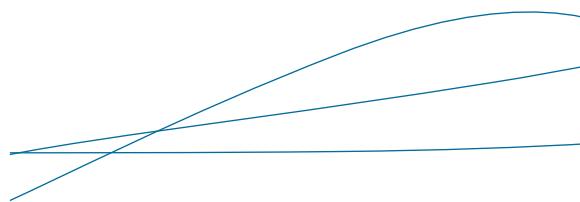

συντελεί γενικότερα στην προαγωγή της υγείας και της ευεξίας τόσο της σωματικής όσο και της ψυχικής. Τα αιθέρια έλαια που χρησιμοποιούνται στην αρωματοθεραπεία είναι συμπυκνωμένα αποστάγματα από φυτά και προσφέρουν ένα ευχάριστο αίσθημα χαλάρωσης και μείωσης του άγχους. Αρωματικά έλαια κατάλληλα για την αντιμετώπιση ενοχλημάτων της εμμηνόπαυσης είναι το κυπαρίσσι, το γεράνι, το τριαντάφυλλο, το δενδρολίβανο και η λεβάντα.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΙΚΑ οι εναλλακτικές θεραπείες βελτιώνουν την ποιότητα της ζωής και μπορεί να χρησιμοποιηθούν σε γυναίκες απρόθυμες να χρησιμοποιήσουν συμβατική θεραπεία. Το θέμα της εμμηνόπαυσης είναι τελείως προσωπικό και γι αυτό η κάθε γυναίκα θα πρέπει να αντιμετωπίζεται σαν εξειδικευμένη περίπτωση. Η εμμηνόπαυση δεν είναι ασθένεια. Η γυναίκα χρειάζεται πληροφόρηση για να κατανοεί τις αλλαγές που γίνονται στο σώμα της και υποστήριξη από το περιβάλλον της.

Ακολουθώντας τις παρακάτω **συμβουλές**

- μπορεί να μετριάσει τα συμπτώματα και να βελτιώσει την ποιότητα της ζωής της:
- ✓ να ασκείται καθημερινά
- ✓ να έχει σωστή διατροφή,
- πλούσια σε βιταμίνες και ασβέστιο
- ✓ να διατηρεί το βάρος της σε φυσιολογικά επίπεδα
- ✓ να μην καπνίζει
- ✓ να περιορίσει την κατανάλωση αλκοόλ και καφεΐνης
- ✓ να κοιμάται κανονικά
- ✓ να έχει ενδιαφέροντα, χόμπι, ασχολίες
- ✓ να έχει τακτική ιατρική παρακολούθηση. ☐

Βιβλιογραφία

- Barnabei VM, Cochrane BB, Aragaki AK, Nygaard I, Williams RS, McGovern PG, Young RL, Wells EC, O'Sullivan MJ, Chen B, Schenken R, Johnson SR, Women's Health Initiative Investigators (May 2005) Menopausal symptoms and treatment-related effects of estrogen and progestin in the Women's Health Initiative., *Obstetrics and Gynecology*, 105 (5 Pt 1), 1063-73
- Κρετσάς Γ. (2003). Σύγχρονη Μαιευτική - Γυναικολογία. Πασχαλίδης Αθήνα.
- Βλάχου Ε. (2002). Η επίδραση της ορμονικής θεραπείας στην ψυχική κατάσταση των μετεμηνόπαυσιακών γυναικών. Διδακτορική διατριβή. Ε.Κ.Π.Α. ΕΘΝΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΛΛΑΔΑΣ. Δεδομένα 2007.
- Im E.O. (2007). A feminist approach to research on menopausal symptom experience. *Family and Community Health* 30, 315-23
- Wesstrom J., Nilsson S., Sundstrom-Poromaa I., Ulfberg J. (2008). Restless legs syndrome among women: prevalence, co-morbidity and possible relationship to menopause. *Climacteric* 11(5):422-28.

ΙΑΤΡΕΙΑ ΚΛΙΜΑΚΤΗΡΙΟΥ ΕΜΜΗΝΟΠΑΥΣΗΣ

“Αρεταίο” Νοσοκομείο Αθηνών

✉ Βασ. Σοφίας 76
Λειτουργεί καθημερινά: 9.00-14.00
⌚ για ραντεβού: 210 7286284

Γενικό Νοσοκομείο “Αττικόν”

✉ Ρίμνη 1, Χαϊδάρι
Λειτουργεί κάθε Δευτέρα και Πέμπτη: 9.00-11.30
⌚ για ραντεβού: 1535

Γενικό Νοσοκομείο “Αλεξάνδρα”

✉ Βασ. Σοφίας 80
Λειτουργεί καθημερινά: 8.30-12.15
⌚ για ραντεβού: 1535

Γενικό Κρατικό Νοσοκομείο Νίκαιας

✉ Δ. Μαντούβαλου 3
Λειτουργεί κάθε Τρίτη: 10.00-12.00
⌚ για ραντεβού: 213 2077418
Γενικό Νοσοκομείο-Μαιευτήριο “Ελένα Βενιζέλου”
✉ πλατεία Έλενας Βενιζέλου 2
Λειτουργεί κάθε Τρίτη και Πέμπτη: 9.00-14.00
⌚ για ραντεβού: 210 6402599, 210 6424068
Δημοτικό Νοσοκομείο Αθηνών “Η Ελπίς”
✉ Δημητσάνας 7
Λειτουργεί κάθε Πέμπτη: 10.00-11.30
⌚ για ραντεβού: 210 6494212

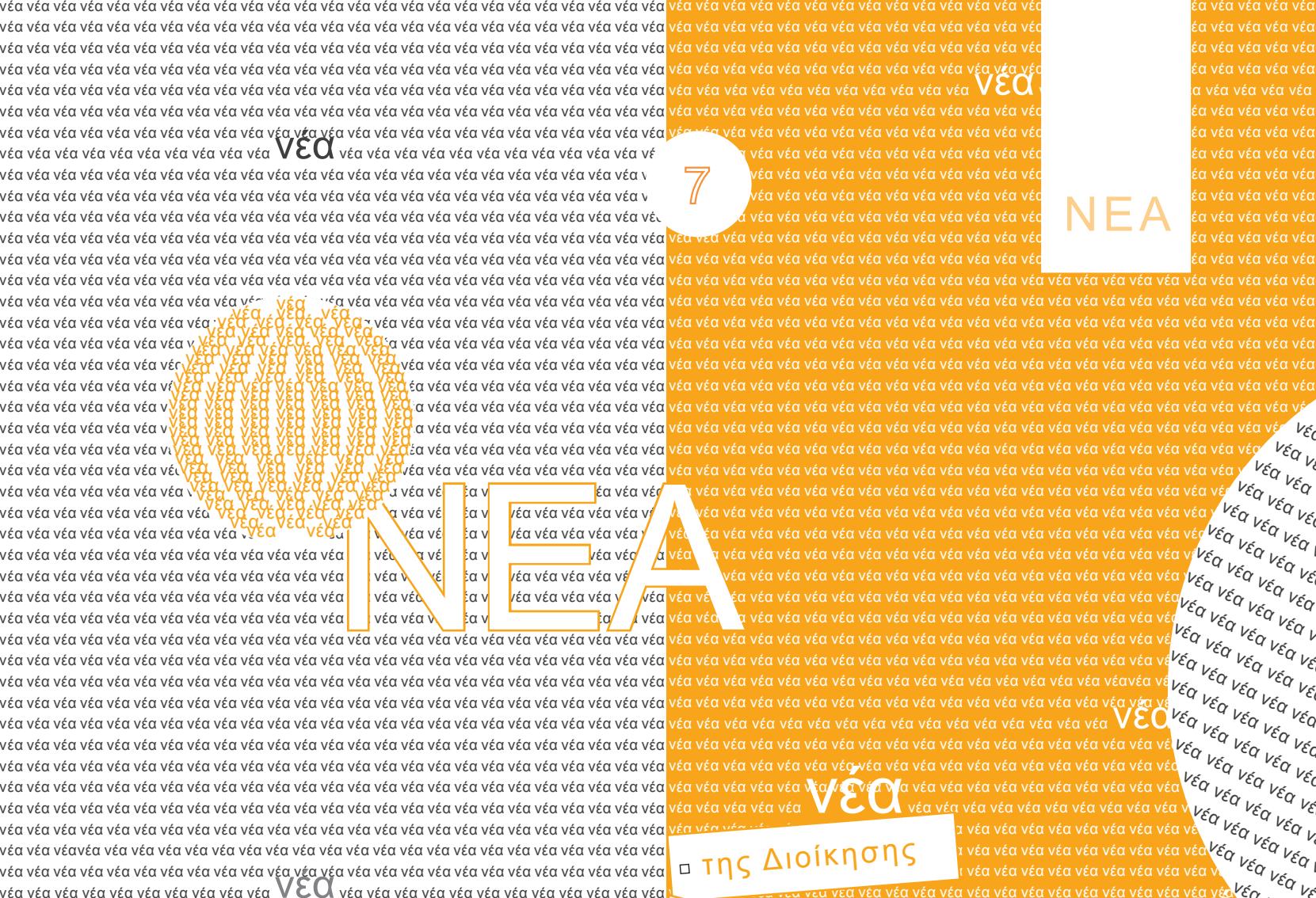
NEA

7

NEA της Επιτροπής Εκπαίδευσης & Ερευνών

της Διοίκησης

από τα Τμήματα

Έργα στο ΤΕΙ Αθήνας

Από τον Οκτώβριο έως το Δεκέμβριο του 2008 πραγματοποιήθηκαν διάφορα έργα, που αφορούσαν στην ανακαίνιση και συντήρηση των κτιρίων του ΤΕΙ.

Μερικά από αυτά είναι τα παρακάτω:

Έργα που ολοκληρώθηκαν

- ✓ Κατασκευή εσωτερικής εγκατάστασης δικτύου Φυσικού αερίου του εστιατορίου και των εργαστηρίων της ΣΤΕΤΡΟΔ.
- ✓ Προμήθεια και τοποθέτηση θυρών ασφαλείας στο ΤΕΙ-Α.
- ✓ Αντικατάσταση παραθύρων στο κτίριο ΠΡΟΚΑΤ - ΣΓΤΚΣ.
- ✓ Διαμόρφωση χώρου γραφείου νέου Αντιπροέδρου του ΤΕΙ Αθήνας.
- ✓ Προμήθεια και εγκατάσταση υδραυλικής μπάρας για τον έλεγχο της εισόδου στη δυτική πύλη του ΤΕΙ Αθήνας.
- ✓ Προμήθεια ηλεκτρονικού εξοπλισμού και ηλεκτρολογικού υλικού.
- ✓ Εγκατάσταση φωτιστικών σωμάτων σε χώρους του ΤΕΙ-Α.
- ✓ Εγκατάσταση ασύρματου δικτύου internet σε κοινόχρηστους χώρους του ΤΕΙ Αθήνας και σε παραρτήματά του.
- ✓ Προμήθεια φυτών και υλικών για τον περιβάλλοντα χώρο του ΤΕΙ-Α.

Έργα υπό εκτέλεση

- ✓ Μεταλλική κατασκευή για την επίσκεψη των κλιματιστικών μονάδων Αμφιθέατρου, κυλικείου - αίθριου - εστιατορίου του ΤΕΙ-Α.
- ✓ Επένδυση με αλουμίνιο μονωμένων σωληνώσεων στο δώμα της Βιβλιοθήκης.
- ✓ Εγκατάσταση δικτύου Φυσικού Αερίου στο εστιατόρειο του ΤΕΙ-Α.
- ✓ Προμήθεια και εγκατάσταση ηχητικών και μικροφωνικών εγκαταστάσεων στα Αμφιθέατρα Πληροφορικής, ΣΓΤΚΣ και Φυσικής.
- ✓ Προμήθεια και εγκατάσταση εξοπλισμού για βιντεοπροβολή.
- ✓ Αναδιαμόρφωση αιθουσών του Τμήματος Ιατρικών Εργαστηρίων της ΣΕΥΠ κλπ χώρων του ΤΕΙ-Α.
- ✓ Αναδιαμόρφωση γραφείων καθηγητών της ΣΔΟ.
- ✓ Συντήρηση λεβήτων και καυστήρων.

Ο διαγωνισμός για το έργο ανελκυστήρες στο ΤΕΙ-Α αναβλήθηκε για τις 22-1-2009.

Το έργο επαναχρωματισμός χώρων του ΤΕΙ-Α και των παραρτημάτων του για το έτος 2009 βρίσκεται στο στάδιο δημοπράτησης.

Υπηρεσία Webhosting

Η υπηρεσία **Private Webhosting** προσφέρει τη δυνατότητα στους χρήστες του ΤΕΙ Αθήνας να φιλοξενούν τις προσωπικές τους σελίδες και αρχεία κάτω από το <http://users.teiath.gr/username> (όπου “username” μπαίνει το όνομα του χρήστη).

Ασύρματο δίκτυο στο ΤΕΙ.

FreeSpot_TEIATH

Στις εγκαταστάσεις του ΤΕΙ Αθήνας λειτουργεί πλέον ασύρματη πρόσβαση στο internet. Οι χώροι που καλύπτονται και μπορούν να έχουν πρόσβαση οι χρήστες είναι οι κυριότεροι χώροι συνάθροισης των κτιρίων όπως:

- Κεντρικός διάδρομος
- Κυλικεία (κεντρικό, Θηβών 274 και Μητροδώρου 22)
- Εστιατόριο
- Αίθρια σχολών
- Βιβλιοθήκη
- Αμφιθέατρα (Πληροφορικής, ΣΤΓ&Σ, Φυσικής)
- Συνεδριακό Κέντρο
- Ισόγειο Γροκάτ ΣΕΥΠ
- Ισόγειο κτηρίου Πληροφορικής
- Πευκώνας

Η πρόσβαση στο ασύρματο δίκτυο του ΤΕΙ Αθήνας γίνεται με κωδικό πρόσβασης (username / password) ο οποίος χορηγείται από το Κέντρο Διαχείρισης Δικτύου που στεγάζεται στο Πολυγωνικό κτήριο. Όσοι έχουν ήδη εκδώσει κωδικό για πρόσβαση μέσω Dialup μπορούν να χρησιμοποιήσουν τον κωδικό αυτό. ☑

Κανονισμός Λειτουργίας

Η υπηρεσία παρέχεται μόνο στους μόνιμους καθηγητές και το διοικητικό προσωπικό του ιδρύματος και είναι εξαρχής ενεργοποιημένη. Ο χώρος που διατίθεται σε κάθε χρήστη έχει μέγεθος 50 MB και έχει αρχικά τοποθετηθεί μια πρότυπη απλή σελίδα.

Περιορισμοί

- Οι σελίδες πρέπει να έχουν τις καταλήξεις .html και .htm, ενώ οι κεντρικές σελίδες του κάθε καταλόγου (directory) πρέπει να ονομάζονται index.html ή index.htm.
  - Δεν επιτρέπεται το ανέβασμα σελίδων τύπου cgi scripts και γενικότερα η χρήση δυναμικών σελίδων (php, asp), ενώ δεν παρέχεται πρόσβαση σε βάσεις δεδομένων.
  - Απαγορεύεται η δημοσίευση σελίδων για εμπορικούς/κερδοσκοπικούς σκοπούς.
  - Απαγορεύεται η δημοσίευση πορνογραφικού υλικού καθώς και υλικού που αποτελεί κλοπή πνευματικής ιδιοκτησίας.
  - Απαγορεύεται η δημοσίευση υλικού που δεν συνάδει προς την Ακαδημαϊκή φυσιογνωμία των ιστοσελίδων.
- Για περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να επικοινωνήσετε με το **helpdesk** (τηλ. 210-5385149 ή email στο helpdesk@teiath.gr)
- Το σχετικό manual με οδηγίες χρήσης της παραπάνω υπηρεσίας έχει αναρτηθεί στο site του noc (<http://www.noc.teiath.gr>). ☑

Τεχνολογία στο ΤΕΙ Αθήνας

Ανάπτυξη των υποδομών ΤΠΕ* για την προώθηση του εκπαιδευτικού και ερευνητικού έργου

Στο πλαίσιο ανάπτυξης των υποδομών Τεχνολογικών, Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) για την προώθηση του εκπαιδευτικού και ερευνητικού έργου αλλά και για τη διάχυση της σχετικής πληροφόρησης του έργου πραγματοποιήθηκαν τα παρακάτω:

1 **Σχεδιάστηκε και υλοποιήθηκε υπηρεσία Webhosting για την φιλοξενία προσωπικών σελίδων.**

2 Πραγματοποιείται σε ομάδες, σύμφωνα με πρόγραμμα που έχει διανεμηθεί, η εκπαίδευση στη χρήση του νέου δικτυακού τόπου του ΤΕΙ Αθήνας, ώστε οι υπεύθυνοι τμημάτων και διοίκησης να μπορούν να αναρτούν επικαιροποιημένη πληροφόρηση για τα θέματα

της αρμοδιότητάς τους. Η πειραματική λειτουργία και η εκπαίδευση θα πραγματοποιηθεί σε demo του συστήματος, πανομοιότυπο σε λειτουργικές ικανότητες με το πραγματικό site.

3 Ενισχύθηκε η Υπηρεσία Δικτύων με επιπλέον προσωπικό ειδικότητας Πληροφορικής, ώστε να υποστηριχθούν εργασίες εγκατάστασης και ρύθμισης εξοπλισμού Υπολογιστικών Συστημάτων σε εργαστήρια πληροφορικής. Αφορά Τμήματα που δεν έχουν αντίστοιχο ΕΤΠ ή άλλο μηχανισμό υποστήριξης. Μετά την εγκατάσταση του εξοπλισμού, η ευθύνη λειτουργίας τους ανήκει στα ίδια τα Τμήματα. ☐

Ιωάννης Χάλαρης,
καθηγητής

* Τεχνολογικών, Πληροφορικής & Επικοινωνιών

"Αυριανή", 20-11-2008

TEI Αθήνας κατά Αλαβάνου

Μνημείο λιθελογραφίας αποτελούν οι απόψεις του Προέδρου του ΤΕΕ στο κείμενο "να κλείσουν τα TEI" που δημοσιεύθηκε στον Επενδυτή, καταγγέλλει το TEI Αθήνας το οποίο με ανακοίνωσή του σημειώνει τα εξής:

"Υπερβαίνοντας τα εσκαμμένα ο κύριος πρόεδρος του ΤΕΕ δεν διστάζει να αποκαλέσει "επικίνδυνους για τη δημόσια ασφάλεια" τους αποφοίτους των TEI, "μαιμού" τα πτυχία τους και "εθνικό μειοδότη" τον Υπουργό Παιδείας και όλα αυτά για την προάσπιση των συντεχνιακών διεκδικήσεων των μελών του ΤΕΕ, ενόψει χορηγήσεως επαγγελματικών δικαιωμάτων στους αποφοίτους των TEI, υποχρέωσης που η Πολιτεία ήλθε μετά από πολύχρονη απουσία της να καλύψει.

Κατά την άποψή του η Ελλάδα δεν έχει ανάγκη ειδικοτήτων Ανωτάτης Εκπαίδευσης προερχόμενων από σπουδές στα TEI, απαξιώνοντας με την ιδιότητα λογική του, φυσικοθεραπευτικές, αισθητικούς, πλεκτρονικούς, νοσηλευτές και όλες τις ειδικότητες των Τμημάτων των Σχολών των Τεχνολογικών Ιδρυμάτων, ζητώντας, εν έτει 2008, να υποβαθμιστούν αυτές σε επίπεδο Μέσων Τεχνικών Σχολών.

Η Διοίκηση του TEI Αθήνας δε θα παρακολουθήσει τον πρόεδρο του ΤΕΕ στη θεσμική εκτροπή του. Άλλωστε, είναι πλέον σαφές ότι, το πραγματικό του κίνητρο δεν είναι η περιφρούρηση της πανεπιστημιακής εκπαίδευσης, αλλά η παρεμποδίσηση της εγγραφής νέων επιστημόνων στο ΤΕΕ. Η Διοίκηση του TEI Αθήνας αρκείται μόνο στο να επισημάνει ότι η στελέχωση όλων των επικειρήσεων με αποφοίτους TEI και η καταξίωσή τους στην αγορά εργασίας αποτελούν αδιάσειτη απόδειξη της σαθρότητας των απόψεων του Προέδρου του ΤΕΕ".

"Εθνος", 20-11-2008

KOINΩΝΙΑ

ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ Απεργίες σε ΑΕΙ και ΤΕΙ

■ **Συνεχίζονται** οι αντιδράσεις στα πανεπιστήμια και τα τεχνολογικά εκπαιδευτικά ίδρυματα για τα Κολέγια, καθώς για σήμερα έχουν προκρύψει απεργία οι καθηγητές των AEI και TEI.

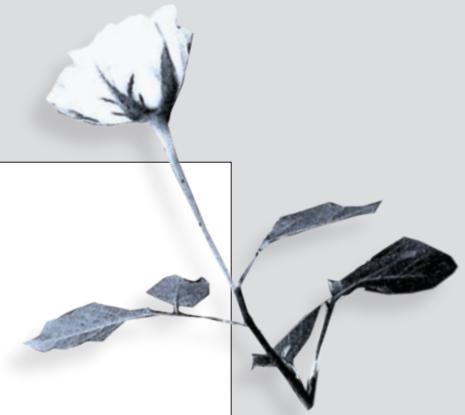
Η ομοσπονδία των πανεπιστημιακών προχωράει σε δύο 48ωρες απεργίες (19-20 και 25, 26 Νοεμβρίου), ενώ οι καθηγητές των TEI πραγματοποιούν σήμερα 24ωρη απεργία.

Και οι δύο ομοσπονδίες ζητούν από την κυβέρνηση να μην προχωρήσει στην ενσωμάτωση της κοινοτικής οδηγίας, με την οποία αναγνωρίζονται τα επαγγελματικά δικαιώματα των αποφοίτων Κολεγίων.

Κατά τα λοιπά, επίθεση προς τον πρόεδρο του ΤΕΕ, Γ. Αλαβάνο, εξαπέλυσε κάθες ο πρόεδρος του TEI Αθήνας Δ. Νίνος, με αφορμή δηλώσεις του κ. Αλαβάνου για τους αποφοίτους των TEI.

Ο κ. Νίνος, σκολιάζοντας τις απόψεις του προέδρου του ΤΕΕ, που δημοσιεύτηκαν στις 15 Νοεμβρίου, αναφέρει μεταξύ άλλων: «Υπερβαίνοντας τα εσκαμμένα, ο κύριος πρόεδρος του ΤΕΕ δεν διστάζει να αποκαλέσει "επικίνδυνους για τη δημόσια ασφάλεια" τους αποφοίτους των TEI, "μαιμού" τα πτυχία τους και "εθνικό μειοδότη" τον υπουργό Παιδείας και όλα αυτά για την προάσπιση των συντεχνιακών διεκδικήσεων των μελών του ΤΕΕ, ενόψει χορηγήσεως επαγγελματικών δικαιωμάτων στους αποφοίτους των TEI, υποχρέωσης που η Πολιτεία ήλθε μετά από πολύχρονη απουσία της να καλύψει».

• • •

Συγνώμη Αλέξανδρε

Δεν σε γνώρισα ποτέ προσωπικά.

Γνώρισα όμως χιλιάδες παιδιά της γενιάς σου που απόρησαν στην αρχή και οργίσθηκαν αργότερα για μία κοινωνία για την οποία δεν ήσαν υπεύθυνοι αλλά κλήθηκαν να αποδεχθούν και να λειτουργήσουν μέσα σ' αυτήν.

Μία κοινωνία δημιούργημα μιας παλιότερης γενιάς στην οποία οι μόνοι θεσμοί ήταν η αναξιοκρατία, το ρουσφέτι, ο παραγοντισμός και η διάλυση κάθε έννοιας κοινωνικής συνοχής.

Πίστεψέ με υπήρξαν πολλοί που αγωνίσθηκαν να μη φτιαχτεί μία τέτοια κοινωνία.

Απέτυχαν όμως και σήμερα, δεν έχουν πια τίποτε άλλο να κάνουν από το να ζητήσουν ένα μεγάλο συγνώμη για την αδυναμία τους αυτή, ακόμα και για την ανικανότητά τους να φτιάξουν μια κοινωνία δικαίου και αξιοκρατίας, ήθους και αρετής, ποιότητας και αλληλεγγύης.

Αλέξανδρέ μας συγνώμη.

Η σφαίρα που τόσο άδικα και τόσο πρόωρα έκοψε το νήμα της ζωής σου ήταν, σύγχρονα, και μία σφαίρα στα δικά μας σωθικά, στην αυταρέσκεια της δικής μας ευδαιμονίας, στη λογική του παραλογισμού που δεκαετίες τώρα βιώνουμε μέσα από την ψευδαίσθησή μας ότι υπηρετούμε μια παιδεία για τον άνθρωπο, τη νέα γενιά και την πατρίδα.

Από εκεί που βρίσκεσαι, με τη μεγαλοσύνη και την ανιδιοτέλεια της ηλικίας σου συγχώρεσέ μας που προσπαθήσαμε αλλά δεν μπορέσαμε, που αγωνισθήκαμε αλλά αποτύχαμε, που επιχειρήσαμε αλλά διαψεύσθηκαμε.

Αλέξανδρε συγνώμη .....

Αντώνιος Καρμάς,
καθηγητής

νέα από τα Τμήματα

➡ ➔ Τμήμα Δημοσίων και Διεθνών Σχέσεων

προγράμματα κινητικότητας

LLP/Erasmus και Leonardo da Vinci

Με απόφαση του Συμβουλίου του ΤΕΙ Αθήνας ορίστηκαν οι Ακαδημαϊκοί Υπεύθυνοι του Προγράμματος Δια Βίου Μάθησης/ERASMUS και του Προγράμματος Δια Βίου Μάθησης/LdV των Σχολών του ΤΕΙ-Α και των επιμέρους Τμημάτων του.

Ιδρυματικοί Συντονιστές

Ιδρυματικός Συντονιστής του Προγράμματος   **Γεώργιος Παναγιάρης,**
Δια Βίου Μάθησης / **ERASMUS**   καθηγητής τμήματος ΣΑΕΤ

Ιδρυματικός Συντονιστής του Προγράμματος   **Κωνσταντίνος Σφλώμος,**
Δια Βίου Μάθησης / **LdV**   καθηγητής τμήματος Τεχνολογίας Τροφίμων

**Ακαδημαϊκοί Υπεύθυνοι των Σχολών και
Ακαδημαϊκοί Υπεύθυνοι των Τμημάτων**

A. Σχολή Διοίκησης και Οικονομίας

Ιδρυματικός Υπεύθυνος Σχολής	Σούλης Σωτήριος, καθηγητής τμήματος ΔΜΥΠ
Ντόντη Άννα	καθηγήτρια εφαρμογών τμήμα Τουριστικών Επιχειρήσεων
Τουρνά-Γερμανού Ελένη	αναπλ. καθηγήτρια τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων
Δήμας Γεώργιος	επικ. καθηγητής τμήμα Διοίκησης Μονάδων Υγείας και Πρόνοιας
Κάβουρα Ανδρονίκη	επικ. καθηγήτρια τμήμα Εμπορίας και Διαφήμισης
Κυριάκη - Μάνεση Δάφνη	αναπλ. καθηγήτρια τμήμα Βιβλιοθηκονομίας και Συστημάτων Πληροφόρησης

Β. Σχολή Γραφικών Τεχνών και Καλλιτεχνικών Σπουδών

Ιδρυματική Υπεύθυνη Σχολής Περιβολιώτη Μαργαρίτα αναπλ. καθηγήτρια τμήματος Εσωτερικής Αρχιτεκτονικής, Διακόσμησης & Σχεδιασμού Αντικειμένων

Αργυροπούλου Βασιλική καθηγήτρια τμήμα **Συντήρησης Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης**

Γεωργιάδου Ζωή αναπλ. καθηγήτρια τμήμα Εσωτερικής Αρχιτεκτονικής, Διακόσμησης & Σχεδιασμού Αντικειμένων

Κοντογιώργης Αριστείδης επικ. καθηγήτρις τμήμα **Φωτογραφίας και Οπτικοακουστικών Τεχνών**

Μούρη Ελένη επικ. καθηγήτρια τμήμα **Γραφιστικής**

Σταθάκης Κυριάκος καθηγητής τμήμα **Τεχνολογίας Γραφικών Τεχνών**

Γ. Σχολή Επαγγελμάτων Υγείας και Πρόνοιας

Βαβουράκη Ελένη **Ιδρυματική Υπεύθυνη Σχολής**, επικ. καθηγήτρια

Λυκερίδου - Αβραμιώτη Αικατερίνη αναπλ. καθηγήτρια τμήμα **Μαιευτικής**

Βάτου Πανορέα επικ. καθηγήτρια τμήμα **Κοινωνικής Εργασίας**

Παπαπροκόπιου Αναστασία επικ. καθηγήτρια τμήμα **Προσχολικής Αγωγής**

Κομπότη Αικατερίνη καθηγήτρια εφαρμογών τμήμα **Φυσικοθεραπείας**

Χριστοπούλου Ιωάννα καθηγήτρια τμήμα **Νοσηλευτικής Α'**

Νικολάου Μαρία καθηγήτρια εφαρμογών τμήμα **Νοσηλευτικής Β'**

Δρακόπουλος Παναγιώτης καθηγητής τμήμα **Οπτικής & Οπτομετρίας**

Προμπονάς Αντώνιος επικ. καθηγητής τμήμα **Οδοντικής Τεχνολογίας**

Πρωτόπαπα Ευαγγελία καθηγήτρια τμήμα **Αισθητικής και Κοσμητολογίας**

Νοταρά Βενετία καθηγήτρια εφαρμογών τμήμα **Επισκεπτών-τριών Υγείας**

Φύτου-Παλληκάρη Αθηνά καθηγήτρια τμήμα **Ιατρικών Εργαστηρίων**

Σηφάκη Μαρία καθηγήτρια εφαρμογών Τμήμα **Εργοθεραπείας**

Νεστορίδου Αικατερίνη επικ. καθηγήτρια Τμήμα **Δημόσιας Υγιεινής**

Κουμαριανός Δημήτριος καθηγητής Εφαρμογών Τμήμα **Ραδιολογίας-Ακτινολογίας**

Δ. Σχολή Τεχνολογικών Εφαρμογών	
Ιδρυματικός Υπεύθυνος Σχολής	Χρυσουλάκης Ιωάννης καθηγητής τμήματος Πολιτικών Έργων Υποδομής
Παγούνης Βασίλειος	αναπληρωτής καθηγητής τμήμα Τοπογραφίας
Αξοόπουλος Πέτρος	καθηγητής τμήμα Ενεργειακής Τεχνολογίας
Βαλαής Ιωάννης	καθηγητής Εφαρμογών τμήμα Τεχνολογίας Ιατρικών Οργάνων
Παραλίκα Μαρία	αναπλ. καθηγήτρια τμήμα Πολιτικών Έργων Υποδομής
Κεκλίκογλου Ιωάννης	καθηγητής τμήμα Πληροφορικής
Βουδούρης Κωνσταντίνος	επίκουρος καθηγητής τμήμα Ηλεκτρονικής
Στεφανάκος Χρήστος	επικ. καθηγητής τμήμα Ναυπηγικής
Ε. Σχολή Τεχνολογίας Τροφίμων και Διατροφής	
Ιδρυματικός Υπεύθυνος Σχολής	Τυμπής Δημήτριος καθηγητής Εφαρμογών τμήματος Τεχνολογίας Τροφίμων
Χατζηλαζάρου Αρχοντούλα	επικ. καθηγήτρια τμήμα Οινολογίας
Τυμπής Δημήτριος	καθηγητής Εφαρμογών τμήμα Τεχνολογίας Τροφίμων

Σύντομα Νέα

από το Πρόγραμμα L.L.P/Erasmus

- ✓ Από την αρχή του Οκτωβρίου του 2008 και μέχρι τα τέλη Δεκεμβρίου **μετακινήθηκαν**, στα πλαίσια του προγράμματος L.L.P/Erasmus, 56 φοιτητές, 3 καθηγητές και 4 άτομα Δ.Π από το Τ.Ε.Ι Αθήνας προς διάφορα ίδρυματα της ΕΕ. Κατά το ίδιο διάστημα το ίδρυμα μας υποδέχθηκε 10 ξένους φοιτητές, και 17 ξένους καθηγητές.
- ✓ Υπογράφηκε η σύμβαση, σχετικά με την **επιχορήγηση** για την κινητικότητα ERASMUS ακαδημαϊκού έτους 2008-2009 στα πλαίσια του προγράμματος L.L.P/ERASMUS από το Τ.Ε.Ι Αθήνας και το I.K.Y.
- ✓ Πραγματοποιήθηκε **ημερίδα** στις 31-10-2008 στο ΥΠΕΠΘ σχετικά με την πρακτική άσκηση των φοιτηών. Την ημερίδα παρακολούθησαν η ακαδ. υπεύθυνος της ΣΕΥΠ, **Ελένη Βαβουράκη** και το Διοικητικό Προσωπικό του τμήματος Δημοσίων και Διεθνών Σχέσεων **Ιωάννα Μπιζιργιάννη**, **Βίκυ Αλετρά** και **Γιοβάνα-Μαρία Πουλή**. Ένας από τους ομιλητές της ημερίδας ήταν ο **Κωνσταντίνος Σφλώμος**, καθηγητής του τμήματος Τεχνολογίας Τροφίμων της Σχολής Τεχνολογίας Τροφίμων και Διατροφής.
- ✓ Στις 28-11-2008 υποβλήθηκε στην Εθνική Μονάδα Συντονισμού ο **Τελικός απολογισμός** του Προγράμματος L.L.P/ERASMUS για Σπουδές και Πρακτική Άσκηση ακαδημαϊκού έτους 2007-2008. ☑

**Δραστηριότητες προγραμμάτων πρακτικής άσκησης
Leonardo da Vinci (λεο-Θεσεις) και Erasmus (era-places)
για τους μήνες Οκτώβριο-Νοέμβριο-Δεκέμβριο 2008**

***Προγράμματα
LEONARDO DA VINCI**

1. Πρόγραμμα ΛΕΟ-ΘΕΣΕΙΣ

Στις αρχές Οκτωβρίου 2008 υπεγράφη η σύμβαση του Προγράμματος ΛΕΟ-ΘΕΣΕΙΣ*2007 με την Εθνική Μονάδα Συντονισμού, το Ι.Κ.Υ. Το Πρόγραμμα προβλέπεται να ολοκληρωθεί στις 31 Μαΐου 2009. Αφορά 32 τοποθετήσεις (εξάμηνες & τρίμηνες) για πρακτική εξάσκηση νέων πτυχιούχων, από 18 Ελληνικά Ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, σε Επιχειρήσεις που βρίσκονται σε 20 χώρες της Ε.Ε. και συγκεκριμένα:

Αυστρία, Βέλγιο, Βουλγαρία, Κύπρος, Γερμανία, Εσθονία, Ισπανία, Φινλανδία, Γαλλία, Ουγγαρία, Ιρλανδία, Ιταλία, Λετονία, Μάλτα, Νορβηγία, Πορτογαλία, Ρουμανία, Σουηδία, Σλοβενία και Μ. Βρετανία.

Έχουν ήδη τοποθετηθεί 10 νέοι πτυχιούχοι από το ΤΕΙ Αθήνας, το Πάντειο Πανεπιστήμιο, το Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, το Πανεπιστήμιο Κρήτης και το ΤΕΙ Πειραιά στο Βέλγιο, τη Γερμανία, την Ισπανία, την Ιταλία, την Κύπρο, τη Σουηδία και τη Φινλανδία. Οι υπόλοιπες τοποθετήσεις έχουν προγραμματιστεί να ξεκινήσουν το αργότερο μέχρι τέλος Φεβρουαρίου 2009. ☐

2. Πρόγραμμα e-Dairy farm

Ολοκληρώθηκε και υποβλήθηκε η Τελική έκθεση του Προγράμματος και η απορροφητικότητα του Προγράμματος ήταν 100%. ☐

***Πρόγραμμα
ERASMUS (ERA-PLACES)**

Υπεγράφη η σύμβαση επιχορήγησης του Προγράμματος ERA-PLACES με τη Εθνική Μονάδα Συντονισμού, Ι.Κ.Υ., για το ακαδημαϊκό έτος 2008-2009. Το Πρόγραμμα θα ολοκληρωθεί στις 30 Σεπτεμβρίου 2009. Αφορά 30 τρίμηνες τοποθετήσεις φοιτητών για πρακτική άσκηση σε χώρες της Ε.Ε., από 18 Ελληνικά Ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, τα οποία ανήκουν στον Όμιλο του ΤΕΙ Αθήνας.

Με την υπογραφή της Σύμβασης, η Εθνική Μονάδα Συντονισμού, Ι.Κ.Υ., χορήγησε στον Όμιλο του ΤΕΙ Αθήνας το Πιστοποιητικό Όμιλου τοποθέτησης φοιτητών με ισχύ μέχρι το 2013.

Ο όμιλος του ΤΕΙ είναι και ο μοναδικός που συντονίζεται από Ελληνικό Εκπαιδευτικό Ιδρυμα.

Ήδη βρίσκονται σε επιχειρήσεις χωρών της Ε.Ε. (Γερμανία, Ισπανία, Ιταλία, Κύπρος, Νορβηγία, Πορτογαλία, Μ. Βρετανία), 10 φοιτητές από το ΤΕΙ Αθήνας και τα συμμετέχοντα στο Όμιλο εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Πάντειο Πανεπιστήμιο, ΤΕΙ Λαμίας, ΤΕΙ Καλαμάτας και ΤΕΙ Μεσολογγίου).

Η νέα πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για συμμετοχή φοιτητών σε όλα τα συνεργαζόμενα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, ανακοινώθηκε και ήδη αξιολογούνται οι αιτήσεις των υποψηφίων και στις αρχές του νέου έτους θα μετακινηθούν οι υποψήφιοι στις Επιχειρήσεις. ☐

ΙΚΥ και ΤΕΙ-Α στην ΕΥΡΩΠΗ

Τον τελευταίο καιρό καταγράφεται μεγάλη πρόοδος και εμφανίζονται σημαντικές καινοτομίες σε πολλούς τομείς της Ανώτατης Τεχνολογικής Εκπαίδευσης και Έρευνας και ειδικότερα στην ευρωπαϊκή πορεία των Πανεπιστημίων και των ΤΕΙ της χώρας μας. Το ΤΕΙ της Αθήνας, με τον έναν ή τον άλλον τρόπο και τη συστηματική δουλειά μελών του Εκπαιδευτικού αλλά και του Διοικητικού Προσωπικού, πρωτοστατεί στις ενέργειες αυτές, οι οποίες προσδίδουν ευρωπαϊκή ποιοτική διάσταση και αξία, σε όλο το εκπαιδεύτικο μας σύστημα.

Από τις σημαντικότερες ανακατατάξεις και καινοτομίες στο χώρο της Δια Βίου Μάθησης θεωρούνται οι δράσεις, που συντονίζονται και χρηματοδοτούνται από το νέο Lifelong Learning Programme (LLP) και ειδικότερα το υποπρόγραμμα Leonardo da Vinci.

Σε περασμένα τεύχη των Τεχνολογικών Χρονικών έχει γίνει πολλαπλή αναφορά στα διάφορα σχέδια (projects) του Leonardo da Vinci, τα οποία συντονίζει το Ιδρυμά μας, εδώ και περισσότερο από δέκα χρόνια. Ενδεικτικά αναφέρονται τα πολλαπλά σχέδια κινητικότητας φοιτητών και νέων πτυχιούχων με το ακρωνύμιο **ΛΕΟ-ΘΕΣΕΙΣ**, το ευρωπαϊκό δίκτυο Πανεπιστημίων και Επιχειρήσεων Food-MAC, το πιλοτικό σχέδιο **e-Dairy Farm**, το Σχέδιο Μεταφοράς Καινοτομίας (ΤΟΙ) **Oeno-MAC**, και πρόσφατα οι Εταιρικές Σχέσεις-Δίκτυα **AGRO-**

MACVET, NEW FOOD TECH, καθώς και ο Όμιλος ...Πανεπιστημίων και... ΤΕΙ, συντονιστής του οποίου είναι το ΤΕΙ Αθήνας. Οι δυνατότητες που παρέχονται σε όλο το φάσμα τη Ανώτατης Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (και όχι μόνον) είναι πραγματικά απεριόριστες. Πολλές όμως από αυτές παραμένουν ανεκμετάλλευτες είτε λόγω ελλειπούς ενημέρωσης ή για άλλους λόγους. Με στόχο λοιπόν την παρουσίαση ενός σαφούς και ολοκληρωμένου κειμένου που θα αναλύει τις δράσεις και τις δυνατότητες του Προγράμματος Leonardo da Vinci, κρίθηκε σκόπιμο να συνταχθεί ένα ανάλογο ενημερωτικό κείμενο. Στην αναζήτηση του βασικού πληροφοριακού υλικού από τους οδηγούς και τις ιστοσελίδες του Προγράμματος, εντόπισα ένα πραγματικά αξιόλογο ενημερωτικό φυλλάδιο με τίτλο **“Τομεακό Πρόγραμμα Leonardo da Vinci”** το οποίο αποτελεί έκδοση και ιδιοκτησία του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών (ΙΚΥ). Το ΙΚΥ, ως γνωστόν, εδώ και ένα περίπου χρόνο, μαζί με τις υπόλοιπες δράσεις του Προγράμματος LLP (ERASMUS κλπ), συντονίζει, τολμώ να πώ με μεγάλη επιτυχία, και αποτελεί την Εθνική Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος Leonardo da Vinci.

Τη στιγμή που εντοπίστηκε ένα τόσο σαφές και ολοκληρωμένο πληροφοριακό υλικό για το Πρόγραμμα LdV, δεν θα είχε νόημα να ξαναγράψω τα ίδια πράγματα, με... άλλα λόγια. Με την άδεια λοιπόν και τις ευχαριστίες μας

προς το ΙΚΥ, αναδημοσιεύουμε, (copy-paste: η πιο γλυκειά εντολή του υπολογιστή, που έχει αυξήσει κατακόρυφα την παραγωγικότητα των “συγγραφέων”) κείμενα του ενημερωτικού αυτού φυλλαδίου, προς... γνώση και συμμόρφωση.

Περισσότερες πληροφορίες και λεπτομέρειες για την ανάπτυξη και υλοποίηση των παραπάνω σχεδίων του Προγράμματος Leonardo da Vinci, παρέχονται από:

- α. Το ΙΚΥ στο www.iky.gr
- β. Την Ευρωπαϊκή Επιτροπή: <http://ec.europa>

Κ. Σφλώμος, Ιδρυματικός Υπεύθυνος του 1^{ου} Προγράμματος LdV

Τομεακό πρόγραμμα LEONARDO DA VINCI *γιώντη χωρίς όρια*

Το τομεακό πρόγραμμα LEONARDO DA VINCI απευθύνεται σε όσους δραστηριοποιούνται στην επαγγελματική εκπαίδευση -εκτός της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (International Standard Classification of Education, Επίπεδα 5 και 6, τα οποία καλύπτονται από τις δράσεις του προγράμματος Erasmus)- και κατάρτιση, καθώς και στις ανάγκες των ιδρυμάτων και των οργανισμών που παρέχουν ή διευκολύνουν ανάλογη κατάρτιση. Στόχος του προγράμματος είναι η αύξηση της ελκυστικότητας, της ποιότητας και της επίδοσης των συστημάτων Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (Ε.Ε.Κ.), η βελτίωση των συστημάτων διαφάνειας, πληροφόρησης και επαγγελματικού προσανατολισμού, η αναγνώριση δεξιοτήτων και επαγγελματικών προσόντων και η ενδυνάμωση της ευρωπαϊκής διάστασης.

Το πρόγραμμα LEONARDO DA VINCI περιλαμβάνει: **α) κεντρικές δράσεις**, για τις οποίες η επιλογή των αιτήσεων και η διαχείριση των εγκεκριμένων προγραμμάτων γίνεται από τον Εκτελεστικό Οργανισμό “Εκπαίδευση, Οπτικοακουστικός τομέας και Πολιτισμός” (Education, Audiovisual & Culture Executive Agency) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και **β) αποκεντρωμένες δράσεις**, για τις οποίες η επιλογή των προγραμμάτων και η Διοικητική και Οικονομική διαχείριση γίνεται από τις αρμόδιες Εθνικές Μονάδες κάθε χώρας. Για τη χώρα μας Εθνική Μονάδα έχει οριστεί το Ίδρυμα Κοατικών Υποτροφιών (Ι.Κ.Υ.).

Κεντρικές Δράσεις

- Πολυμερή σχέδια LEONARDO DA VINCI:
Ανάπτυξη Καινοτομίας (Multilateral Projects - Development of Innovation)

Leonardo da Vinci (1452-1519)

Ιταλός επιστήμονας, τεχνολόγος, εφευρέτης, καλλιτέχνης, φιλόσοφος που χαρακτηρίζεται -δικαίως- ως “Το πρόσωπο της Αναγέννησης”

- Θεματικά Δίκτυα LEONARDO DA VINCI
(Thematic Networks)
- Συνοδευτικά μέτρα (Accompanying Measures)

Αποκεντρωμένες Δράσεις

Οι αποκεντρωμένες δράσεις διακρίνονται σε:

- 1. Κινητικότητα (Mobility).** Απευθύνεται σε:
  - Άτομα σε αρχική επαγγελματική κατάρτιση (IVT)
  - Άτομα στην αγορά εργασίας (PLM)
  - Επαγγελματίες της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (VETPRO)
- 2. Εταιρικές Σχέσεις (Partnerships)**
- 3. Πολυμερή Σχέδια Μεταφοράς**
Καινοτομίας (Transfer of Innovation)
- 4. Προταρασκευαστικές Επισκέψεις-
Σεμινάρια Εξέύρεσης Εταίρων
(Preparatory visits - Contact Seminars)**
- 5. Πιστοποιητικό Κατάρτισης**
LEONARDO DA VINCI
(Leonardo da Vinci Mobility Certificate)

1. Leonardo da Vinci - Κινητικότατα

A Κινητικότητα ατόμων, που συμμετέχουν σε προγράμματα αρχικής επαγγελματικής καιάρτισης (IVT-Initial Vocational Training), δηλαδή μαθητευομένων, μαθητών επαγγελματικής κατάρτισης.
Επιλέξιμοι φορείς: Φορείς που παρέχουν επαγγελματική εκπαίδευση- κατάρτιση σε επίπεδο ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (International Standard Classification of Education, Επίπεδο 3 - Επαγγελματικά Λύκεια, Επαγγελματικές Σχολές - ΥΠ.Ε.Π.Θ-, Ο.Τ.Ε.Κ., μαθητείας του Ο.Α.Ε.Δ.-, Σχολικά Εργαστηριακά Κέντρα κ.λπ.)

B Κινητικότητα ατόμων στην αγορά εργασίας (PLM-People in the labour market), δηλαδή ανέργων, εργαζομένων, αυτοαπασχολουμένων.

Επιλέξιμοι φορείς: Φορείς οι οποίοι υλοποιούν προγράμματα συνεχιζόμενης επαγγελματικής

κατάρτισης (Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης, Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης, Επιχειρήσεις κ.λπ.)

Γ Κινητικότητα Επαγγελματιών της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (VETPRO - VET Professionals), δηλαδή καθηγητών δευτεροβάθμιας επαγγελματικής εκπαίδευσης, εκπαιδευών, συμβούλων επαγγελματικού προσανατολισμού, εργασιακών συμβούλων, στελεχών διαχείρισης και ανάπτυξης ανθρώπινου δυναμικού σε επιχειρήσεις κ.ά.).

Επιλέξιμοι φορείς: Κέντρα Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού, Κέντρο Προώθησης στην Απασχόληση, Κέντρα Συνοδευτικών Υποστηρικτικών Υπηρεσιών, Εταιρείες Εξεύρεσης Ανθρώπινου Δυναμικού, Ενώσεις Εκπαιδευτών/ Καθηγητών Δευτεροβάθμιας Επαγγελματικής Εκπαίδευσης κ.λπ.

Η πραγματοποίηση κατάρτισης στο εξωτερικό- Πού και πώς

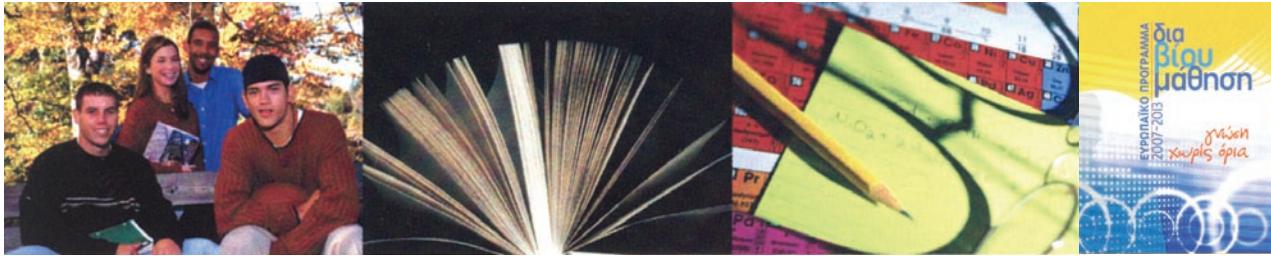
Η επαγγελματική κατάρτιση λαμβάνει χώρα σε φορέα κατάρτισης ή μια επιχείρηση που βρίσκεται σε άλλη συμμετέχουσα χώρα, ο οποίος λειτουργεί ως εταίρος υποδοχής.

Με ενδιαφέρει να συμμετάσχω. Ποιά είναι η διαδικασία για την υποβολή της αίτησης;

Τα άτομα που συμμετέχουν λαμβάνουν την επιχορήγησή τους στο πλαίσιο ενός προγράμματος κινητικότητας οργανωμένου από ένα συντονιστικό φορέα. Μεμονωμένοι υποψήφιοι δεν μπορούν να υποβάλουν αίτηση για επιχορήγηση στην Εθνική Μονάδα Ι.Κ.Υ. απευθείας.

2. LEONARDO DA VINCI **Νέο!** Εταιρικές Σχέσεις

Οι εταιρικές σχέσεις που αναπτύσσονται στο πλαίσιο του τομεακού προγράμματος Leonardo da Vinci αφορούν μικρής κλίμακας διακρατικές συνεργασίες μεταξύ φορέων που δραστηριοποιούνται στον τομέα της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (εκτός της

τριτοβάθμιας εκπαίδευσης - International Standard Classification of Education, Επίπεδα 5 και 6) και Κατάρτισης για την από κοινού επεξεργασία θεμάτων κοινού ενδιαφέροντος. Τα σχέδια που αναπτύσσονται στο πλαίσιο εταιρικών σχέσεων μπορούν να εστιάσουν περισσότερο στην ενεργό συμμετοχή των εκπαιδευομένων, ενώ άλλα θα επικεντρωθούν στη συνεργασία μεταξύ επαγγελματιών του χώρου της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης.

Ποιά είναι τα χαρακτηριστικά μιας LdV εταιρικής σχέσης;

Η εταιρική σχέση αποτελείται από τουλάχιστον 3 οργανισμούς-εταίρους, εκ των οποίων ο ένας αναλαμβάνει το ρόλο του συντονιστή-εταίρου. Ο συντονιστής εταίρος υποβάλλει και την αίτηση επιχορήγησης. Η διάρκεια των σχεδίων είναι δύο έτη. Η Εθνική Μονάδα χρηματοδοτεί τα ταξίδια που απαιτείται να πραγματοποιηθούν, προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι της εταιρικής σχέσης.

Επιλέξιμοι φορείς

- Ιδρύματα ή οργανισμοί που παρέχουν δυνατότητες επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης στους τομείς που καλύπτονται από το τομεακό πρόγραμμα LEONARDO DA VINCI.
- Ενώσεις και εκπρόσωποι όσων εμπλέκονται στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, συμπεριλαμβανομένων των ενώσεων εκπαιδευομένων, γονέων των εκπαιδευομένων

και εκπαιδευτών/καθηγητών Ε.Ε.Κ.

■ Επιχειρήσεις, κοινωνικοί εταίροι και άλλοι εκπρόσωποι της επαγγελματικής ζωής, συμπεριλαμβανομένων εμπορικών και βιομηχανικών επιμελητηρίων.

■ Φορείς που παρέχουν επαγγελματικό προσανατολισμό και συμβουλευτική σε θέματα κατάρτισης και απασχόλησης.

■ Φορείς αρμόδιοι για συστήματα και πολιτικές που αφορούν την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση σε τοπικό, περιφερειακό, ή τομεακό εθνικό επίπεδο.

■ Ερευνητικά κέντρα, Ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και φορείς που δραστηριοποιούνται στη Δια Βίου Μάθηση και εμπλέκονται είτε στην ανάπτυξη περιεχομένου κατάρτισης σε τομεακό επίπεδο ή/και στην παιδαγωγική στήριξη της Ε.Ε.Κ. (συμπεριλαμβανομένης της παιδαγωγικής των ξένων γλωσσών και των Νέων Τεχνολογιών).

■ Μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί, εθελοντικοί φορείς, μη κυβερνητικές οργανώσεις (ΜΚΟ), με αποδεδειγμένη εμπλοκή στην Ε.Ε.Κ.

3. Πολυμερή σχέδια

LEONARDO DA VINCI:

Μεταφορά καινοτομίας

Σκοπός των Πολυμερών Σχεδίων LEONARDO DA VINCI - «Μεταφορά Καινοτομίας» είναι η Βελτίωση της ποιότητας και της ελκυστικότητας του Ευρωπαϊκού συστήματος Ε.Ε.Κ. με την υιοθέτηση και ενσωμάτωση καινοτόμου

περιεχομένου ή αποτελεσμάτων από προηγούμενα σχέδια LEONARDO DA VINCI ή από άλλα καινοτόμα σχέδια σε δημόσια και/ή ιδιωτικά συστήματα επαγγελματικής κατάρτισης και εταιρεία σε εθνικό, περιφερειακό, τοπικό ή τομεακό επίπεδο.

Η μέγιστη διάρκεια των σχεδίων είναι δύο έτη.

Επιλέξιμοι φορείς

- Ιδρύματα ή οργανισμοί που παρέχουν δυνατότητα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης στους τομείς που καλύπτονται από το τομεακό πρόγραμμα LEONARDO DA VINCI.
- Ενώσεις και εκπρόσωποι όσων εμπλέκονται στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, συμπεριλαμβανομένων των ενώσεων εκπαιδευομένων, γονέων των εκπαιδευομένων και εκπαιδευτών/καθηγητών Ε.Ε.Κ.
- Επιχειρήσεις, κοινωνικοί εταίροι και άλλοι εκπρόσωποι της επαγγελματικής ζωής συμπεριλαμβανομένων εμπορικών και Βιομηχανικών επιμελητηρίων.
- Φορείς που παρέχουν επαγγελματικό προσανατολισμό και συμβουλευτική σε θέματα κατάρτισης και απασχόλησης.
- Φορείς αρμόδιοι για συστήματα και πολιτικές που αφορούν την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση σε τοπικό, περιφερειακό, ή τομεακό εθνικό επίπεδο.
- Ερευνητικά κέντρα, Ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και φορείς που δραστηριοποιούνται στη Δια Βίου Μάθηση και εμπλέκονται είτε στην ανάπτυξη περιεχομένου κατάρτισης σε τομεακό επίπεδο ή/και στην παιδαγωγική στήριξη της Ε.Ε.Κ. (συμπεριλαμβανομένης της παιδαγωγικής των ξένων γλωσσών και των Νέων Τεχνολογιών).
- Μη κερδοσκοπικό οργανισμοί, εθελοντικοί φορείς, μη κυβερνητικές οργανώσεις (M.K.O.). με αποδεδειγμένη εμπλοκή στην Ε.Ε.Κ.

4. Προπαρασκευαστικές Επισκέψεις-Σεμινάρια Εξεύρεσης Εταίρων

Σκοπός των προπαρασκευαστικών επισκέψεων είναι η επίσκεψη ενός-σπάνια δύο ατόμων- από το φορέα αποστολής σε ένα ή δύο μελλοντικά ιδρύματα-εταίρους υποδοχής προκειμένου να επεξεργαστούν από κοινού το σχέδιο, που πρόκειται να υποβάλουν για χρηματοδότηση (συνήθως κατά την επόμενη πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος). Υπάρχει επίσης η δυνατότητα να χρηματοδοτηθεί η συμμετοχή σε σεμινάρια εξεύρεσης εταίρων, που πραγματοποιούν οι Εθνικές Μονάδες του Προγράμματος Δια Βίου Μάθηση. Η διάρκεια της προπαρασκευαστικής επίσκεψης/σεμιναρίου εξεύρεση 5 εταίρων μπορεί να είναι 1-5 ημέρες (συμπεριλαμβανομένου του ταξιδιού).

5. Πιστοποιητικό Κατάρτισης Νέο!

LEONARDO DA VINCI

Το πιστοποιητικό Κατάρτισης θα απονέμεται κατόπιν αξιολόγησης σε φορείς που έχουν υλοποιήσει προγράμματα Κινητικότητας και το περιεχόμενο του προγράμματος θεωρείται εξαιρετικής ποιότητας, τόσο ως προς το σχεδιασμό, τη διοικητική και οικονομική παρακολούθηση και την αξιολόγηση του προγράμματος κατάρτισης, όσο και ως προς την πολιτική, τη στρατηγική, τη λειτουργική και οικονομική ικανότητα του φορέα. Το συγκεκριμένο πιστοποιητικό θα έχει συγκεκριμένη χρονική ισχύ (4 έτη), θα είναι συνδεδεμένο με το σχέδιο και δε θα επεκτείνεται αυτόματα σε άλλα σχέδια ή τμήματα του φορέα, εκτός αν προβλέπεται επαρκώς τεκμηριωμένα στην αίτηση, θα παρέχει τη δυνατότητα υποβολής απλοποιημένης αίτησης και δε θα αποτελεί εγγύηση αυτόματης χρηματοδότησης του σχεδίου. Το πιστοποιητικό κατάρτισης για την Κινητικότητα μπορεί να ανακληθεί σε περίπτωση μη συμμόρφωσης προς τις προδιαγραφές ποιότητας που περιγράφονται στην αίτηση και σε περίπτωση παραβίασης των διοικητικών και οικονομικών κανόνων του προγράμματος LEONARDO DA VINCI. ☐

➡ ➔ Δραστηριότητες του Τμήματος Κοινωνικής Συμβουλευτικής Υπηρεσίας *

* Η Κοινωνική Συμβουλευτική Υπηρεσία διοργάνωσε σειρά σεμιναρίων που απευθύνονταν στους σπουδαστές με πολύ ενδιαφέροντα θέματα.

1. Σεμινάριο με θέμα “Διαχείριση Στρες” για 4 δίωρες εβδομαδιαίες συναντήσεις (έναρξη συναντήσεων 7-11-2008).
2. Σεμινάριο με θέμα “Δεξιότητες Μελέτης και Οργάνωση Χρόνου” για 4 δίωρες εβδομαδιαίες συναντήσεις (έναρξη συναντήσεων 20-11-2008).
3. Οκτάρο βιωματικό Σεμινάριο στις 2 και 3/12/2008 για την κατανόηση του φαινομένου της τοξικοεξάρτησης, σε συνεργασία με τον Τομέα Πρόληψης του ΚΕΘΕΑ.
4. Δίωρη εισήγηση στις 9-12-2008 με θέμα “Χαρακτηριστικά προσωπικότητας και Μηχανισμοί Άμυνας. Ο ρόλος τους στην προσαρμογή του ατόμου”.
5. Δίωρη εισήγηση στις 13-12-2008 με θέμα “Φυσιολογική και παθολογική πορεία του πένθους”.

* Ημέρες εθελοντικής αιμοδοσίας

Μία κοινωνική προσφορά των φοιτητών και του προσωπικού του ΤΕΙ

Όπως κάθε χρόνο έτσι και φέτος το ΤΕΙ Αθήνας διοργάνωσε στις στις 20-11-2008 και 1-12-2008, στο προαύλιο χώρο της Κεντρικής πύλης του ΤΕΙ, ημέρες εθελοντικής αιμοδοσίας σε συνεργασία με το Κέντρο Αιμοδοσίας του Λαϊκού Νοσοκομείο Αθηνών. ☑

* Πρόγραμμα για σπουδαστές με μαθησιακές δυσκολίες

Στην Κοινωνική Υπηρεσία του ΤΕΙ Αθήνας λειτουργεί πρόγραμμα ενίσχυσης σπουδαστών με μαθησιακές δυσκολίες που υποστηρίζεται από Λογοθεραπευτή συνεργάτη της Υπηρεσίας.

Όποιος σπουδαστής επιθυμεί μπορεί να απευθυνθεί στην Κοινωνική Υπηρεσία (δίπλα στο Γυμναστήριο του ΤΕΙ-Α) κάθε Δευτέρα και Τετάρτη 10.00- 13.00.

Επειδή η διαθεσιμότητα είναι περιορισμένη θα τηρηθεί απόλυτη σειρά προτεραιότητας και οι αιτήσεις θα ακολουθήσουν την διαδικασία εκτίμησης και αξιολόγησης, προκειμένου να ενταχθούν στο πρόγραμμα. ☑

Τεχνολογικά Χρονικά ISSN 1791-7247

Τα Τεχνολογικά καταχωρήθηκαν στον Διεθνή Συλλογικό Κατάλογο Εκδόσεων σε Σειρές στο Παρίσι με τον αριθμό ISSN 1791-7247.

νέα της Επιτροπής Εκπαίδευσης & Ερευνών

εγκρίσεις νέων προγραμμάτων

Νέα

Τίτλος έργου:

Integration of novel NANOparticle based technology for THERapeutics and diagnosis of different types of cancer - NANOTHER

Φορέας χρηματοδότησης:

EC - SEVENTH FRAMEWORK PROGRAMME (FP7)

Προϋπολογισμός ΤΕΙ Αθήνας: 455.040,00 €

Διάρκεια Έργου: 48 μήνες

Σύντομη περιγραφή

Το πρόγραμμα NANOTHER αποσκοπεί στην ενοποίηση 5 βασικών στοιχείων της τρέχουσας τεχνολογίας: **α)** Τεχνολογία λειπουργικότητας Νανοσωματίδων (ΝΣ), **β)** φθορισμός / σκιαγραφικά & τεχνολογία διαγνωστικών αντισωμάτων & απεικονιστικός εξοπλισμός, **γ)** νέα

συστήματα παροχής και ενεργοποίησης φαρμάκων, **δ)** νέες χρήσεις ηλεκτρομαγνητικής τεχνολογίας και ιατρικού εξοπλισμού, **ε)** Τεχνολογία RNAi.

Βασικός στόχος του έργου είναι η διερεύνηση της επιτυχούς σύνθεσης και εφαρμογής νανοδιαβιβαστών, συμπεριλαμβανομένου siRNA, ως θεραπευτικών μέσων. Οι νανοδιαβιβαστές που θα συντεθούν θα αξιολογηθούν απεικονιστικά με τεχνικές μαγνητικού Πυρηνικού συντονισμού (MRI) και πυρηνικής ιατρικής (PETT/SPECT). Τα νανοσωματίδια θα συντελέσουν στην έγκαιρη διάγνωση και θεραπεία του καρκίνου.

Επιστημονικός Υπεύθυνος:
Γ. Λούντος,
επίκουρος καθηγητής
τμήμα Τεχνολογίας
Ιατρικών Οργάνων

Τίτλος έργου:

Η διερεύνηση κυκλοφοριακών προβλημάτων του Δήμου Νέας Κυδωνίας Χανίων Κρήτης και προτάσεις κυκλοφοριακής επίλυσης και αναδιοργάνωσης

Μελετητική Ομάδα:

I. Χρυσουλάκης, I. Τυρινόπουλος, Δ. Δελής, Νικ. Χρυσουλάκης, Ε. Πόντας, 5 Πολιτικοί Μηχανικοί, 3 Συγκοινωνιολόγοι, 2 Πληροφορικοί, φοιτητές

Φορέας χρηματοδότησης:

Δήμος Νέας Κυδωνίας Χανίων Κρήτης

Προϋπολογισμός: 50.000,00 €

Διάρκεια Έργου: 12 μήνες

Σύντομη περιγραφή

Σκοπός της μελέτης είναι η διερεύνηση των κυκλοφοριακών προβλημάτων του Δήμου Νέας Κυδωνίας Χανίων Κρήτης και προτάσεις κυκλοφοριακής επίλυσης και τοπικών διαμορφώσεων.

Τα αναμενόμενα αποτελέσματα της μελέτης είναι η βελτίωση της συγκοινωνιακής ροής και η μείωση των προβλημάτων στην Παλιά Εθνική Οδό που διέρχεται μέσα από τον Δήμο.

Επιστημονικός Υπεύθυνος:
I. Χρυσουλάκης,
καθηγητής

τμήμα Πολιτικών Έργων
Υποδομής

Τίτλος έργου:

Η διερεύνηση κυκλοφοριακών προβλημάτων των Μαζικών Συγκοινωνιών του Δήμου Ηρακλείου Κρήτης και προτάσεις κυκλοφοριακής επίλυσης, τοπικών διαμορφώσεων και αναδιοργάνωσης των διαδρομών

Ερευνητική Ομάδα:

I. Χρυσουλάκης,
I. Τυρινόπουλος,
ΝΙΚ. Χρυσουλάκης,
Ε. Πόντας,
Σπ. Παρασκευόπουλος,
Συγκοινωνιολόγοι,
Πληροφορικοί, φοιτητές

Φορέας χρηματοδότησης:

Δήμος Ηρακλείου Κρήτης
Προϋπολογισμός: 47.000,00 €

Διάρκεια Έργου: 7 μήνες

Σύντομη περιγραφή

Το έργο θα περιλαμβάνει τα εξής:

- απογραφή και αποτίμηση του υφισταμένου κυκλοφοριακού συστήματος αστικών συγκοινωνιών
- μετρήσεις φόρτων κυκλοφορίας και εισερχομένων εξερχομένων επιβατών κατά την περίοδο αιχμής
- έλεγχος υφισταμένων διαδρομών αστικών λεωφορείων
- κυκλοφοριακή αναδιοργάνωση του δικτύου αστικών συγκοινωνιών
- τροποποιήσεις λεωφοριοδιαδρομών αστικής συγκοινωνίας.

Επιστημονικός Υπεύθυνος:
I. Χρυσουλάκης,
καθηγητής
τμήμα Πολιτικών Έργων
Υποδομής

Τίτλος έργου:

Τεχνική υποστήριξη του Δήμου Ηρακλείου Κρήτης σε θέματα κυκλοφορίας και αναδιοργάνωσης αστικών συγκοινωνιών και ενημέρωση - επικοινωνία με τους δημότες

Ερευνητική Ομάδα:

I. Χρυσουλάκης, I. Τυρινόπουλος,
ΝΙΚ. Χρυσουλάκης, E. Πόντας,
Σπ. Παρασκευόπουλος,
Επικοινωνιολόγοι,
Πληροφορικοί, φοιτητές

Επιστημονικός Υπεύθυνος:
I. Χρυσουλάκης,
καθηγητής

τμήμα Πολιτικών Έργων
Υποδομής

Φορέας χρηματοδότησης:

Δήμος Ηρακλείου Κρήτης

Προϋπολογισμός: 43.000,00 €

Διάρκεια Έργου: 8 μήνες

Σύντομη περιγραφή

Το έργο θα περιλαμβάνει τα εξής:

Τεχνική Υποστήριξη του Δήμου Ηρακλείου Κρήτης σε θέματα Αστικών Συγκοινωνιών, συνεργασία με τις τεχνικές υπηρεσίες του Δήμου και τον Δήμαρχο και τους αρμοδίους Αντιδημάρχους για την κυκλοφοριακή τακτική, τον γενικό και τοπικό σχεδιασμό και την επίλυση προβλημάτων.

<http://www.espa.gr/>

Για ενημέρωση σχετικά με τα Συγχρηματοδοτούμενα Αναπτυξιακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2007-2013.

Τίτλος έργου:

**Έρευνα και εκπαίδευση για
τη συντήρηση του τροχού
του ατμόπλοιου Πατρίς**

**Επιστημονικός
Υπεύθυνος:
Β. Αργυροπούλου,
καθηγήτρια**

τμήμα ΣΑΕΤ

Φορέας χρηματοδότησης:

Δωρεά μέσω της ΔΕΚΕΕ

Προϋπολογισμός: 30.000,00 €

Διάρκεια Έργου: 18 μήνες

Σύντομη περιγραφή

Αντικείμενο του παραπάνω έργου είναι η έρευνα για την συντήρηση του μεταλλικού τροχού του τροχοκίνητου ατμόπλοιου «ΠΑΤΡΙΣ», το οποίο

έχει υποστεί αλλοιώσεις και φθορές λόγω της παραμονής του στο θαλάσσιο περιβάλλον, καθώς και η εκπαίδευση των τεχνικών του Βιομηχανικού Μουσείου Σύρου ώστε να μπορούν να αναλάβουν να φέρουν σε πέρας τη διαδικασία της αποχλωρίωσης.

Το ευρωπαϊκό έργο NEARCTIS

Επιστημονικός Υπεύθυνος: **Δρ. I. Χρυσουλάκης**, καθηγητής, Συγκοινωνιολόγος

ΤΟ ΤΕΙ ΑΘΗΝΑΣ συμμετέχει στο έργο N.E.A.R.C.T.IS (Network of Excellence: Advanced Road Cooperative Traffic management in the Information Society) που χρηματοδοτείται από την Ε.Ε.

Πρόκειται για ένα ακαδημαϊκό Δίκτυο το οποίο περιλαμβάνει τις σημαντικότερες ερευνητικές ακαδημαϊκές ομάδες, οι οποίες ασχολούνται με τον τομέα της διαχείρισης και της βελτιστοποίησης κυκλοφοριακών συστημάτων, με ιδιαίτερη έμφαση στα συνεργαζόμενα συστήματα.

Το έργο διαπραγματεύεται το κατά πόσο τα συνεργαζόμενα συστήματα βελτιστοποιούν την κυκλοφορία οχημάτων, αλλά στο ευρύτερο αντικείμενο του περιλαμβάνει και κατά πόσο τα συνεργαζόμενα συστήματα πρέπει να ενσωματώνονται στο συνολικό σύστημα διαχείρισης της κυκλοφορίας.

Αναγκαίο είναι να αναπτυχθούν συστήματα όπως η ασφάλεια, η κατανάλωση ενέργειας, οι περιβαλλοντολογικές επιπτώσεις και η κυκλο-

φοριακή συμφόρηση τα οποία και αποτελούν εμπόδια για την κινητικότητα.

Κύριο αντικείμενο του έργου είναι η δημιουργία ενός εικονικού ερευνητικού ίνστιτούτου το οποίο μέσα από την αλλαγή δεδομένων, πειραμάτων, αποτελεσμάτων και βιβλιογραφικών βάσεων δεδομένων να οργανώνει την διάχυση της γνώσης και των ερευνητικών αποτελεσμάτων.

Για να επιτευχθούν τα παραπάνω, το έργο θα συμπεριλάβει κοινές δράσεις των φορέων που συμμετέχουν, προδιαγραφές εκτελεσθέντων προγραμμάτων, εκπαίδευση των ερευνητών και διάχυση των αποτελεσμάτων στην επιστημονική κοινότητα της Ε.Ε.

Άμεση συνεργασία θα υπάρχει με τις τοπικές αρχές, συμβούλους με τη βιομηχανία και τους διαχειριστές κυκλοφοριακών συστημάτων.

Στο έργο συμμετέχουν οι κ.κ. **Ευαγγελία Πόντα, Μάκης Νάτσης και Νίκος Χρυσουλάκης**.

Επικεφαλής του συνολικού δικτύου είναι το INRETS (Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών για τις Μεταφορές, Γαλλία).

Συμμετοχή του Προσωπικού του Ειδικού Λογαριασμού σε σεμινάρια και ημερίδες

Τεχνική συνάντηση με θέμα “Γραφεία Διασύνδεσης - Πρακτική Άσκηση - Επιχειρηματικότητα”

Το ΤΕΙ Αθήνας συμμετείχε στην τεχνική συνάντηση με θέμα “Γραφεία Διασύνδεσης - Πρακτική Άσκηση - Επιχειρηματικότητα” στα πλαίσια του Ε.Π. “Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση 2007-2013” κατά την οποία παρουσιάστηκαν η πρόταση για το περιεχόμενο των παραπάνω πράξεων και το αρχικό σχέδιο της “Μελέτης Ωρίμανσης για την εξειδίκευση δράσεων Πρακτικής Άσκησης στα ΑΤΕΙ στα πλαίσια του Ε.Π. “Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση” Περιόδου 2007 - 2013. Επίσης συζητήθηκε η διαμόρφωση του οριστικού περιεχομένου - κείμενο της πρόσκλησης προς τα ΤΕΙ για τη συμμετοχή τους στο πρόγραμμα των Γραφείων Διασύνδεσης, της Πρακτικής Άσκησης και της Επιχειρηματικότητας. Στην τεχνική συνάντηση που πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα στις 10-11-2008, συμμετείχαν η κ. **I. Αναστασάκου**, Προϊσταμένη του τμ. Ερευνητικών Προγραμμάτων, ο κ. **Δ. Τριάντης**, καθηγητής τμ. Ηλεκτρονικής και ο κ. **Π. Τσιάκας**, Σύμβουλος Διαχείρισης Προγραμμάτων. ☐

Τεχνική συνάντηση με θέμα “Διαδικασία κλεισμάτος πράξεων ΕΠΕΑΕΚ και ανοίγματος πράξεων του Ε.Π. “Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση””

Το ΤΕΙ Αθήνας συμμετείχε στη διήμερη τεχνική συνάντηση που πραγματοποίησε η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠΕΑΕΚ στο **Ναύπλιο στη 1 και 2 Δεκεμβρίου 2008**.

Κατά την πρώτη μέρα της διήμερης τεχνικής συνάντησης συζητήθηκαν θέματα που αφορούσαν στις διαδικασίες πρόσκλησης και υποβολής προτάσεων καθώς και αξιολόγησης και ένταξης πράξεων. Κατά τη δεύτερη μέρα της συνάντησης συζητήθηκαν η πορεία υλοποίησης έργων ΕΠΕΑΕΚ, οι διαδικασίες ολοκλήρωσης πράξεων, οι χρηματοδοτήσεις και το πρόγραμμα καταγραφής ολοκλήρωσης πράξεων και εκτίμησης δαπανών. ☐

συλλυπητήρια...

Στις 4-12-2008 η εκπαιδευτική κοινότητα του ΤΕΙ Αθήνας έχασε έναν σημαντικό συνάδελφο και φίλο τον **Λευτέρη Τσαμανή**, καθηγητή της Μαιευτικής - Γυναικολογίας του τμήματος Μαιευτικής. Το κενό που άφησε είναι μεγάλο και δυσαναπλήρωτο, τόσο για τους συναδέλφους του που έχασαν ένα ευσυνείδητο συνεργάτη όσο και για τους φοιτητές του που έχασαν έναν εξαίρετο και αφοσιωμένο δάσκαλο. Καλό του ταξίδι, θα ζει πάντοτε στις σκέψεις και στις καρδιές μας. ☐

FP7

Πρόσκληση υποβολής προτάσεων προγράμματος FP7 - “Συνεργασία”

Ανακοινώθηκαν οι νέες προσκλήσεις υποβολής προτάσεων στο πλαίσιο του ειδικού προγράμματος “Συνεργασία” του 7^{ου} Προγράμματος Πλαισίου.

Οι θεματικές προτεραιότητες, οι καταληκτικές ημερομηνίες υποβολής προτάσεων καθώς και οι ηλεκτρονικές διευθύνσεις από τις οποίες μπορείτε να λάβετε περισσότερες πληροφορίες, φαίνονται στον παρακάτω πίνακα:

1

Θεματική Προτεραιότητα	Καταληκτική ημερομηνία υποβολής	Ηλεκτρονική Διεύθυνση
Information and Communication Technologies	20/01/2009 - 24/05/2011 01/04/2009	http://cordis.europa.eu/fp7/dc/index.cfm?fuseaction=UserSite.FP7DetailsCallPage&call_id=189 http://cordis.europa.eu/fp7/dc/index.cfm?fuseaction=UserSite.FP7DetailsCallPage&call_id=185
Energy - Information and Communication Technologies	31/03/2009	http://cordis.europa.eu/fp7/dc/index.cfm?fuseaction=UserSite.FP7DetailsCallPage&call_id=186
Environment (including Climate Change) - Nanosciences, Nanotechnologies, Materials and new Production Technologies	31/03/2009 17/02/2009	http://cordis.europa.eu/fp7/dc/index.cfm?fuseaction=UserSite.FP7DetailsCallPage&call_id=181 http://cordis.europa.eu/fp7/dc/index.cfm?fuseaction=UserSite.FP7DetailsCallPage&call_id=177 http://cordis.europa.eu/fp7/dc/index.cfm?fuseaction=UserSite.FP7DetailsCallPage&call_id=176
Nanosciences, Nanotechnologies, Materials and new Production Technologies	31/03/2009	http://cordis.europa.eu/fp7/dc/index.cfm?fuseaction=UserSite.FP7DetailsCallPage&call_id=175 http://cordis.europa.eu/fp7/dc/index.cfm?fuseaction=UserSite.FP7DetailsCallPage&call_id=179 http://cordis.europa.eu/fp7/dc/index.cfm?fuseaction=UserSite.FP7DetailsCallPage&call_id=178

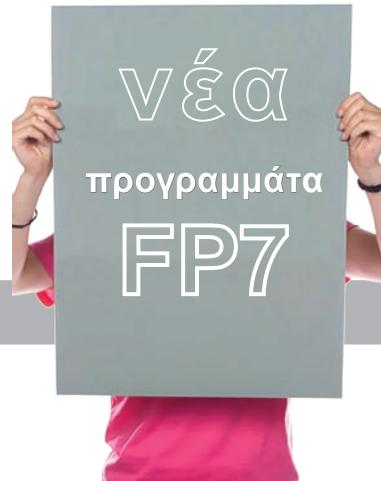
Πρόσκληση υποβολής προτάσεων νέου ειδικού προγράμματος FP7 - "ΙΔΕΕΣ"

Σας ενημερώνουμε ότι ανακοινώθηκαν 3 νέες προσκλήσεις υποβολής προτάσεων για το πρόγραμμα «ΙΔΕΕΣ» του 7ου Προγράμματος Πλαισίου.

Οι προθεσμίες των προσκλήσεων ανάλογα με τη θεματική προτεραιότητα καθώς και οι ηλεκτρονικές διευθύνσεις από τις οποίες μπορείτε να λάβετε περισσότερες πληροφορίες, είναι οι ακόλουθες:

Θεματική Προτεραιότητα	Καταληκτική ημερομηνία υποβολής	Ηλεκτρονική Διεύθυνση
Physical Sciences and Engineering	25/03/2009	http://cordis.europa.eu/fp7/dc/index.cfm?fuseaction=UserSite.IdeasDetailsCallPage&call_id=184
Social Sciences & Humanities	15/04/2009	http://cordis.europa.eu/fp7/dc/index.cfm?fuseaction=UserSite.FP7DetailsCallPage&call_id=187
Life Sciences	06/05/2009	http://cordis.europa.eu/fp7/dc/index.cfm?fuseaction=UserSite.FP7DetailsCallPage&call_id=188

Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να έρχονται σε επαφή και με το σύμβουλο διαχείρισης προγραμμάτων του Ιδρύματος κ. Τσιάκα Παναγιώτη (τηλ. 210-5385894).

Πρόσκληση υποβολής προτάσεων Ε.Υ.Δ. Επιχειρησιακού Προγράμματος "Ψηφιακή Σύγκλιση"

Σας ενημερώνουμε ότι έχει ανοίξει νέα πρόσκληση υποβολής προτάσεων στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος "Ψηφιακή Σύγκλιση". Η καταληκτική ημερομηνία για την υποβολή προτάσεων είναι ανοικτή.

Οι οδηγίες προς τους ενδιαφερομένους καθώς και το πακέτο των εγγράφων για την υποβολή προτάσεων είναι διαθέσιμα από την παρακάτω διεύθυνση:

http://www.infosoc.gr/infosoc/el-GR/grafeiotypou/news/opis_news/p02_1.2_v01__22-10-2008.htm

Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να έρθουν σε επαφή και με τον σύμβουλο διαχείρισης προγραμμάτων του Ιδρύματος κ. Τσιάκα Παναγιώτη (τηλ. 210-5385894).

Σ
Ο
Β
Ω
Λ
Δ
Ω
Λ
Δ

Σ
Ο
Β
Ω
Λ
Δ
Ω
Λ
Δ

ATZENTA

Σύντομα νέα του ΤΕΙ-Α

⇒ Συνέντευξη - Συγκέντρωση με την **Γενική Γραμματέα της ΚΕ του ΚΚΕ Αλέκα Παπαρήγα** 14-10-08 ΤΕΙ Αθήνας- Αμφιθέατρο Πληροφορικής.

⇒ Η κ. **Χατζηνικολάου Ουρανία**, μόνιμο ΔΠ, ορίστηκε Αναπληρώτρια Προϊσταμένη της Γραμματείας του Τμήματος Πολιτικών Έργων Υποδομής της ΣΤΕΦ.

⇒ Στις 24 με 26 Σεπτεμβρίου 2008 πραγματοποιήθηκε στα Ιωάννινα το 17^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών. Από το ΤΕΙ Αθήνας συμμετείχαν οι **Χ. Μπάφα, Μ. Μαρινοπούλου και Π. Βαλιμήτη**, διοικητικοί υπάλληλοι του τμ. Εκδόσεων & Βιβλιοθήκης. Συζητήθηκαν θέματα που αφορούσαν τον σχεδιασμό και την αξιολόγηση των σύγχρονων βιβλιοθηκών, βιβλιομετρικοί δείκτες αξιολόγησης δημοσιεύσεων κ.α.

⇒ Κυκλοφόρησε και διανεμήθηκε σε διάφορους φορείς και στο προσωπικό του ΤΕΙ Αθήνας το **Ημερολόγιο του 2009**. Και η φετινή έκδοση του Ημερολογίου απέσπασε θετικά σχόλια από τους αποδέκτες τόσο για την καλαισθησία όσο και για τη χρηστικότητά της.

⇒ Ολοκληρώθηκε και κατατέθηκε στην Αρχή Διασφάλισης Ποιότητας Ανώτατης Εκπαίδευσης (ΑΔΙΠ) η έκθεση εσωτερικής αξιολόγησης των τμημάτων Ηλεκτρονικής και Πληροφορικής του ΤΕΙ Αθήνας. Η ΑΔΙΠ συγκρότησε ήδη Επιτροπή Εξωτερικής Αξιολόγησης για το τμήμα Πληροφορικής, η οποία ζεκίνησε το έργο της στις 24/11/2008, ενώ αναμένεται η συγκρότηση Επιτροπής και για το τμήμα Πληροφορικής.

⇒ Στις 2 Οκτωβρίου στο Συνεδριακό κέντρο του ΤΕΙ Αθήνας πραγματοποιήθηκε κοινή συνεδρίαση της ΜΟ.ΔΙ.Π. με τα μέλη των ΟΜ.Ε.Α. όλων των Τμημάτων του ΤΕΙ Αθήνας, παρουσία του προέδρου της Α.ΔΙ.Π. κ. **Αμούργη** και των μελών της, κ.κ. **Οικονόμου Κλεομένη και Τσακλόγλου Πάνο**. **Σκοπός** της συνάντησης ήταν η πορεία παρακολούθησης και συντονισμού των διαδικασιών αξιολόγησης των έξι Τμημάτων που συμμετέχουν απ' την αρχή στην πιλοτική εφαρμογή, αλλά και όλων των άλλων Τμημάτων που έχουν ξεκινήσει την αξιολόγηση, προς επίλυση τυχόν αποριών, δυσκολιών και την αντιμετώπιση αυτών.

Ευλογή αιρετών μοντέλων φωτογραφικών μηχανών

Σε ειδικά διαμορφωμένες προθήκες στο Συνεδριακό Κέντρο του Ιδρύματος εκτίθεται η συλλογή από παλαιά μοντέλα φωτογραφικών μηχανών του αείμνηστου **Φίλωνα Τσιλομελέτη**, ο οποίος διετέλεσε μέλος του εκπαιδευτικού προσωπικού της **Σχολής Γραφικών Τεχνών και Καλλιτεχνικών Σπουδών**.

Η σπάνια αυτή συλλογή αγοράστηκε από το ΤΕΙ κατά τη διάρκεια της προεδρίας του καθηγητή **Παναγιώτη Ντόβα**, έπειτα από παρότρυνση των καθηγητών **Μενέλαου Μελετζή** και **Ανδρέα Γκολφινόπουλου**. Δυστυχώς, παρέμεινε για μεγάλο χρονικό διάστημα σε αποθηκευτικό χώρο της ΣΓΤΚΣ μέχρις ότου την ανέσυραν σπουδαστές του Τμήματος Φωτογραφίας. Ακολούθησε λεπτομερής καταγραφή της και έπειτα από πρωτοβουλία του Προέδρου κυρίου **Νίνου** ελήφθη η απόφαση να εκτεθεί σε ένα χώρο όπου μπορεί να εκτιμηθεί και να αξιοποιηθεί κατά τον αποτελεσματικότερο τρόπο. ☐

9

ΤΑ ΝΕΑ ΤΟΥ ΤΕΙ

Εκλογή αιρετών εκπροσώπων του Μόνιμου ΔΠ και ΕΤΠ

Από τις εκλογές τις 29^η Νοεμβρίου 2008 για την εκλογή αιρετών εκπροσώπων

■ για το Υπηρεσιακό και Πειθαρχικό Συμβούλιο ΔΠ και ΤΕ του ΤΕΙ Αθήνας εξελέγησαν οι παρακάτω:

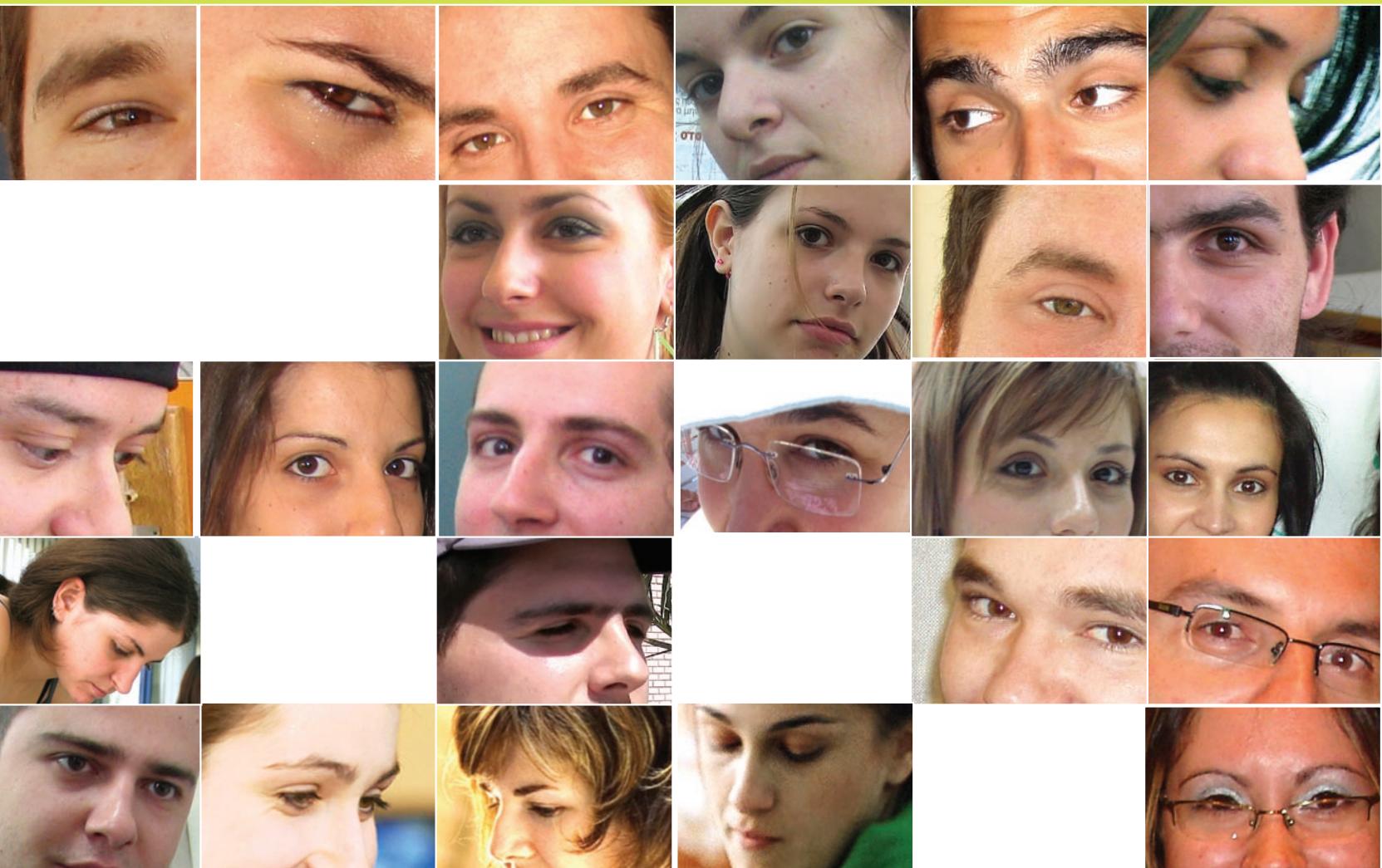
Τακτικά μέλη: **Νικολέττα Μαγγανιά, Παναγιώτης Σπηλιόπουλος**

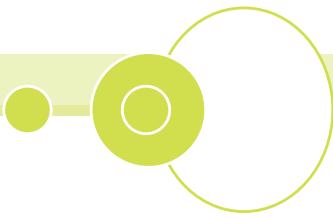
Αναπληρωματικό μέλος: **Σωτήριος Ντέρης**.

■ για το Υπηρεσιακό και Πειθαρχικό Συμβούλιο ΕΤΠ εξελέγη

Τακτικό μέλος: **Ελένη Ρούβαλη**. ☐

Η παιδεία και η επέτειος του Πολυτεχνείου

[... σκέψεις ενός υποψήφιου φοιτητή]

Οι φοιτητές του πολυτεχνείου με τον αγώνα τους, κατόρθωσαν να πετύχουν μια μεγάλη και σημαντική κοινωνική αλλαγή. Με τρεις λέξεις που όλοι γνωρίζουμε, “ΨΩΜΙ-ΠΑΙΔΕΙΑ-ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ” εξέφρασαν την απαίτηση και το όραμα τους για το οποίο αγωνίστηκαν ενάντια στον ολοκληρωτισμό της δικτατορίας. Ας εμβαθύνουμε ομως λίγο στη λέξη παιδεία.

Χρέος του δημοκράτη είναι να συντελέσει στην ανάπτυξη της παιδείας προς εκείνες ακριβώς τις κατευθύνσεις που φοβάται ο ολοκληρωτισμός. Είναι καθολικό καθήκον όλων όσων επιθυμούν την ελευθερία να αγωνιστούν να διαφυλάξουν και να βελτιώσουν το θεσμό της παιδείας, καθώς εκείνη καθορίζει κατά μεγάλο βαθμό τη ζωή όλων. Η ύπαρξη όμως της ιδανικής παιδείας προϋποθέτει εναν δημοκρατικό και ελεύθερο τρόπο οικοδόμησης του θεσμού, δυναμικό και προοδευτικό, ανεπηρέαστο από ολοκληρωτικές αντιλήψεις.

Κατ’ αρχάς θα πρέπει να κατανοήσουμε τον όρο παιδεία καθώς και τη σημασία της. Αρκεί να σκεφτούμε οτι όλα τα μεγάλα προβλήματα της κοινωνίας πηγάζουν από την έλλειψη παιδείας, όπως για παράδειγμα ο ρατσισμός και ο απολυταρχισμός. Είναι εύλογο να σκεφτούμε ποσα δεινά θα είχε αποφύγει ο άνθρωπος εαν υπήρχε ο θεσμός της σωστής παιδείας. Με τον όρο αυτό λοιπόν θα πρέπει να νοείται ενας υγιής και δημοκρατικός θεσμός που θα έχει ως στόχο την ανάπτυξη και την ολοκλήρωση της ανθρώπινης

προσωπικότητας.

Πρέπει όμως να επισημανθεί το γεγονός ότι η παιδεία βασίζεται μεν στο εκπαιδευτικό σύστημα, αλλα δεν εξαρτάται πλήρως από αυτό. Φορείς της παιδείας είναι επίσης η οικογένεια αλλά και οι κοινωνικές ομάδες που ανήκει ο καθένας. Για να υπάρξει βέβαια η ιδανική παιδεία, επιβάλλεται η ύπαρξη ενός άρτια καταρτισμένου εκπαιδευτικού συστήματος το οποίο δε μπορεί παρά να έχει ως στόχο τη σωστή διαπαιδαγώγηση του ανθρώπου καθώς και την πλάση μιας ελεύθερης και ισχυρής προσωπικότητας. Ενα τέτοιου είδους εκπαιδευτικό σύστημα οφείλει να είναι ανθρωποκεντρικό και κυρίως να εστιάζει στην πνευματική καλλιέργεια, όπως επίσης και στη διαρκή αναζήτηση για νέες γνώσεις.

Στην σημερινή εποχή, αυτού του είδους η παιδεία πιθανόν να ακούγεται ως μια ουτοπική έννοια. Σε μια εποχή που η ανθρώπινη αξία μετριέται σε επίπεδο μισθοδοσίας και οικονομικής ευρωστίας, η πνευματική καλλιέργεια τείνει να μοιάζει με μια ρομαντική και αναχρονιστική θεωρία. Είναι καιρός όμως να συνειδητοποιήσουμε οτι η εξέλιξη του ανθρώπινου είδους και πολιτισμού δε μπορεί να βασιστεί σε κεφάλαια και μετοχές, αλλά όπως ιστορικά αποδεικνύεται, στη διεύρυνση του πνευματικού μας ορίζοντα. Εάν θέλουμε λοιπόν να εξασφαλίσουμε εναν καλύτερο κοσμό για εμάς και για τις επόμενες γενιές, πρέπει να επικεντρωθούμε περισσότερο στην πνευματική μας

παιδεία και λιγότερο στο ματεριαλιστικό τρόπο ζωής που αφήσαμε να επιβάλει η εποχή της πληροφορίας και ο σύγχρονος ολοκληρωτισμός της, άτυπος μεν, εμφανής δε.

Στην περίπτωση λοιπόν που κατορθώσουμε να προσδιορίσουμε την έννοια της παιδείας με μια εκπαιδευτική, βιωματική και ελεύθερη έννοια θα έχει γίνει το πρώτο βήμα για το σωστό προσανατολισμό της. Ένας θεσμός που θα ταυτίζεται με τη δημιουργία ελεύθερων, αυτοδύναμων και αδιαίρετων προσωπικοτήτων, με πλήρη κοινωνική και πολιτική συνείδηση, αγωγή και υπευθυνότητα.

Με αυτού του είδους την παιδεία θα μπορέσει να εξελιχθεί το ανθρώπινο είδος και να δημιουργήσει τις βάσεις για έναν καλύτερο κόσμο, μια ανώτερη κοινωνία, ελεύθερη δημοκρατική και προοδευτική, πλήρως απεξαρτημένη από ολοκληρωτικές και απολυταρχικές αντιλήψεις.

Για αυτήν την παιδεία αγωνίστηκαν οι φοιτητές στο Πολυτεχνείο και αυτήν την παιδεία οφείλουμε να θεσμοθετήσουμε. Είναι χρέος μας και δικαίωμα μας, ως άνθρωποι.

A. Παπαγεωργίου,
μαθητής Λυκείου

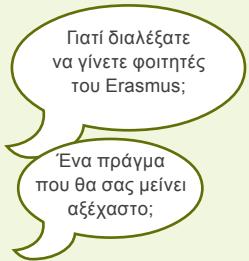

συνέντευξη φοιτητριών Erasmus

Erasmus: ένα παράθυρο στον κόσμο

Η Αναστασία Κοζαδοπούλου (Α) και η Βάλια Παπαρδάκη (Β), φοιτήτριες του τμήματος Φυσικοθεραπείας έκαναν το τρίμηνο Erasmus στο Πανεπιστήμιο της Valencia στην Ισπανία την άνοιξη του 2008 και απάντησαν στις ερωτήσεις του περιοδικού του ΤΕΙ-Α “Ευρώπαις”.

Γιατί διαλέξατε να γίνετε φοιτητές του Erasmus;

- Α.** Για την εμπειρία και για ένα καλύτερο βιογραφικό.
- Β.** Για την εμπειρία και για να γνωρίσω την κουλτούρα μιας άλλης χώρας.

Προσδοκίες που εκπληρώθηκαν:

- Α.** Είδα διαφορετική εφαρμογή τεχνικών από αυτές που είχα διδαχτεί εδώ.
- Β.** Ό,τι προσδοκούσα, εκπληρώθηκε και ως προς τη γνώση και ως προς την πολιτισμική εμπειρία.

Φόβοι που επαληθεύτηκαν;

- Α-Β.** Ότι οι Ισπανοί δεν θα μιλούσαν αγγλικά!

Το μεγαλύτερο πρόβλημα που αντιμετωπίσατε;

- Α-Β.** Η διαμονή. Τελικά λύθηκε (πληρώνοντας) με μεσιτική εταιρία.

Ένα πράγμα που θα σας μείνει αξέχαστο;

- Α-Β.** Ο πανικός των 3 πρώτων ημερών και η ικανοποίηση ότι τελικά τα βγάλαμε πέρα και επιβιώσαμε.

Ένα που θα θέλατε να ξεχάσετε οπωσδήποτε;

- Α-Β.** Τίποτα, τα κρατάμε όλα σαν καταπληκτική εμπειρία.

Αν μπορούσατε να χαρακτηρίσετε με μια λέξη αυτό που ζήσατε, ποιά θα ήταν αυτή η λέξη;

- Α.** Ιδιαίτερο!
- Β.** Survival!

Προτάσεις των φοιτητριών:

- ✓ λιγότερη γραφειοκρατία
- ✓ πιο ευέλικτο σύστημα και από τις δύο πλευρές
- ✓ κάποιος να σε περιμένει όταν φθάνεις

Ημέρες ορκωμοσίας

Από 3 έως 18 Νοεμβρίου 2008 έγιναν στο πλήρως ανακαινισμένο Συνεδριακό Κέντρο του ΤΕΙ Αθηνας οι τελετές ορκωμοσίας των νέων πτυχιούχων όλων των Τμημάτων του Ιδρύματος, σύμφωνα με τον νέο κανονισμό.

Οι σπουδαστές μας έζησαν μια από τις σπουδαιότερες μέρες της ζωής τους, μαζί με τους συγγενείς και τους φίλους τους, στο πολιτισμένο και ωραίο περιβάλλον του Συνεδριακού Κέντρου, κλείνοντας με όμορφες εικόνες την περίοδο των φοιτητικών τους χρόνων.

Στους αποφοίτους μας ευχόμαστε υγεία και καλή σταδιοδρομία, πιστεύοντας ότι τα εφόδια που πήραν από το Ίδρυμα μας θα τους ανοίξουν το δρόμο για μια καλύτερη ζωή.

αθλητικές δραστηριότητες

Οι αθλητικές δραστηριότητες στο ΤΕΙ Αθήνας έχουν ήδη ξεκινήσει και μπορούν να συμμετάσχουν όλοι οι φοιτητές/τριες, εκπαιδευτικοί και διοικητικοί υπάλληλοι του Ιδρύματος.

Το γυμναστήριο εξοπλίστηκε με δύο επιπλέον διαδρόμους, δύο ποδήλατα και δύο ελλειπτικά καθώς και με ελεύθερα μέσα για την βελτιώση της σωματικής διάπλασης, όπως fitballs και αλτήρες. Το γυμναστήριο λειτουργεί καθημερινά, Δευτέρα με Πέμπτη 09.00 - 17.00 και την Παρασκευή 09.00 - 16.00. Πραγματοποιούνται προγράμματα φυσικής κατάστασης και μυϊκής ενδυνάμωσης.

Η λειτουργία των τμημάτων **Ξιφασκίας** και **Επιτραπέζιας Αντισφαίρισης** καθώς και τα εργαστηριακά μαθήματα του Τμήματος Αισθητικής, Αισθητική Γυμναστική I, II, III έχουν ήδη ξεκινήσει.

Τα μαθήματα κολύμβησης στο **Δημοτικό Κολυμβητήριο Χαϊδαρίου** θα ξεκινήσουν την Τρίτη 13 Ιανουαρίου 2009, 09.00 - 11.00 π.μ.. Κάθε Τρίτη και Πέμπτη καθηγητής Φυσικής Αγωγής θα βρίσκεται στο κολυμβητήριο για να σας βοηθήσει να βελτιώσετε τη φυσική σας κατάσταση αλλά και να διδάξει τεχνικές κολύμβησης.

Οι εκπαιδευτικές εκδρομές για **Χιονοδρομία** θα ξεκινήσουν μετά τις διακοπές των Χριστουγέννων και μπορούν να συμμετάσχουν εκτός από φοιτητές/τριες, διοικητικοί υπάλληλοι και εκπαιδευτικοί. Επίσης, μετά το Πάσχα θα πραγματοποιηθούν εκδρομές για **Rafting** και **πεζοπορία**.

Για όλες τις δραστηριότητες οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να ενημερώνονται στο Γυμναστήριο του Ιδρύματος και στο τηλέφωνο 210 5385163. ☎

Απαραίτητα δικαιολογητικά για την έκδοση και ανανέωση της κάρτας αθλούμενου για το γυμναστήριο του ΤΕΙ Αθήνας

1. Μία φωτογραφία
2. Βεβαίωση γιατρού παθολόγου ή καρδιολόγου (Δημόσιου Φορέα ή Ιδιώτη)
3. Αντίγραφο της φοιτητικής ταυτότητας για το τρέχον ακαδημαϊκό έτους 2008-2009

Απαραίτητα δικαιολογητικά για την κάρτα κολυμβητηρίου

1. Μία φωτογραφία
2. Βεβαίωση γιατρού καρδιολόγου καθώς και δερματολόγου (Δημόσιου Φορέα ή Ιδιώτη)
- 3 Αντίγραφο της φοιτητικής ταυτότητας για το τρέχον ακαδημαϊκό έτους 2008-2009

Η κατάθεση των δικαιολογητικών

Θα ξεκινήσει από 2-10-2008 και κάθε Τρίτη και Πέμπτη από τις 11 π.μ. έως και τις 13.00 μ.μ. στο Τμήμα Δημοσίων & Διεθνών Σχέσεων (Αγ. Σπηρίδωνος & Μήλου 1, 1^{ος} όροφος) τηλ. 210 53 85 127.

Οι “πράσινοι” πληροφορικάριοι

Στο προηγούμενο τεύχος μας αναφερθήκαμε συνοπτικά στη

μεγάλη επιτυχία τεσσάρων φοιτητών του τμ.

Πληροφορικής του ΤΕΙ Α που κατέκτησαν ως

“eRecycle Team” την 3^η θέση στο διαγωνισμό

Image Cup της Microsoft.

Τα Τεχνολογικά Χρονικά συναντήθηκαν με δυο

από τα μέλη της eRecycle Team, τη Βασιλική

Τσακανίκα και τον Βασίλη Παπαφώτη, και

επανέρχονται με περισσότερες - και πολύ

ενδιαφέρουσες- πληροφορίες.

Τι είναι το eRecycle;

Το eRecycle είναι ένα project διαχείρισης ανακυκλώσιμων, το όποιο δημιουργήθηκε από 4 φοιτητές του τμήματος πληροφορικής στο ΤΕΙ Αθηνών, τους Τσακανίκα Βασιλική, Γεωργίου Χρήστο, Προβατόπουλο Ευστράτιο και Παπαφώτη Βασίλειο. Το eRecycle ξεκίνησε με σκοπό να μπει στον παγκόσμιο διαγωνισμό Microsoft Imaging Cup, έναν διαγωνισμό καινοτομίας, με φετινό θέμα την βιοήθεια του περιβάλλοντος μέσα από την τεχνολογία. Ήρθε 3^ο στα τελικά της Ελλάδας.

Το eRecycle είναι ένα σύστημα διαχείρισης των ανακυκλώσιμων υλικών που στοχεύει σε 4 τομείς.

- α. Να διευκολύνει το απλό νοικοκυρίο στην ανακύκλωση.
- β. Να επιβραβεύσει όσους ανακυκλώνουν.
- γ. Να φέρει σε επαφή τους καταναλωτές με αυτούς οι οποίοι ανακυκλώνουν τα υλικά.
- δ. Να αυξήσει το ποσοστό της ανακύκλωσης στην χώρα μας.

Πως δουλεύει αναλυτικά η ιδέα

Για την επίτευξη αυτών των στόχων εμείς προτείναμε μία πλατφόρμα μέσω της οποίας ο χρήστης αφού ολοκληρώσει την εγγραφή του δηλώνει πιστήτες ανακυκλώσιμων που

έχει μαζέψει και κανονίζει ένα ραντεβού για την παραλαβή αυτών από το σπίτι του εντός 3 ημερών την ώρα που αυτός επιθυμεί. Στην συνέχεια γίνετε επαλήθευση των ποσοτήτων που δήλωσε και κερδίζει πόντους ανάλογα με το υλικό που παραδίδει. Τέλος εξαργυρώνει τους πόντους που συλλέγει παίρνοντας κάποιο δώρο ακριβώς όπως λειτουργεί το σύστημα στις υπεραγορές.

Ας δούμες όμως πιο αναλυτικά τα βήματα που θα ακολουθήσει όποιος θέλει να ανακυκλώσει με την βοήθεια του eRecycle:

1 Ο χρήστης κάνει εγγραφή στο σύστημα. Η εγγραφή είναι ικανή και αναγκαία συνθήκη προκειμένου να μπορεί να καταχωρήσει τα ανακυκλώσιμα που έχει στην διάθεση του, να πάρει τους αντίστοιχους πόντους ώστε να μπορεί να αγοράσει τα δώρα που επιθυμεί.

2 Αφού λοιπόν ο χρήστης έχει πλέον λογαριασμό μπορεί οποιαδήποτε στιγμή να κάνει Login χρησιμοποιώντας τα ατομικά του στοιχεία.

3 Για να καταχωρήσει τα σκουπίδια που έχει αρκεί να πατήσει στην επιλογή «Καταχώρηση Ανακυκλώσιμων». Εκεί εμφανίζεται ένα panel στο οποίο ο χρήστης έχει την δυνατότητα να καταχωρήσει τις ποσότητες που διαθέτει (μετρώντας σε σακούλες) για τα υλικά χαρτί, αλουμίνιο και πλαστικό. Οι μπαταρίες καταχωρούνται ανά τεμάχιο. Αφού ολοκληρωθεί η διαδικασία ο χρήστης πατάει το κουμπί «Τελική Καταχώρηση» για να αποθηκευτούν οι αλλαγές του.

4 Ο χρήστης μετά την ολοκλήρωση του προηγούμενου βήματος μπορεί να δει κατά προσέγγιση τους πόντους που θα κερδίσει. Όμως οι πραγματικοί πόντοι που αντιστοιχούν στα συγκεκριμένα ανακυκλώσιμα καταχωρούνται όταν ταυτοποιηθούν τα στοιχεία του χρήστη και οι ποσότητες από το eRecycle.

5 Κατά την ολοκλήρωση του βήματος 3 ο χρήστης έχει την δυνατότητα να κλείσει ένα ραντεβού με τους υπαλλήλους, μέσα από μια λίστα από προτεινόμενες μέρες και ώρες. Την συγκεκριμένη ώρα και μέρα οι υπάλληλοι παραλαμβάνουν από τον χώρο του τα ανακυκλώσιμα απαλλάσσοντας τον έτσι από τον περιττό κόπτο.

6 Όταν ο κάθε χρήστης μαζέψει ένα σύνολο από πόντους μπορεί να πατήσει στην καρτέλα «Παραγγελία Δώρου» και να δει μια λίστα με όλα τα δώρα που προσφέρει η εταιρία, με μια σύντομη περιγραφή, καθώς και τους πόντους τους οποίους «κοστίζει» το κάθε δώρο. Έτσι μπορεί να επιλέξει το δώρο της αρεσκείας του και να το παραλάβει μέσα σε λίγες μέρες.

7 Ο χρήστης μπορεί επίσης να δει και να τροποποιήσει εάν θέλει το προφίλ του πατώντας στο κουμπί «Προβολή Προφίλ».

To project , μετά την κατάκτηση της τρίτης θέσης στον τελικό του Μαΐου και στην προσπάθεια του να ωριμάσει και να βγει στην αγορά , για νομικούς καθαρά λόγους μετονομάστηκε σε ΦΟΙΝΙΚΑΣ αφού ακριβώς όπως το πουλί αναγεννιέται μέσα στις φλόγες έτσι θέλουμε και τα σκουπίδια μας να ανακυκλώνονται. Αυτή την στιγμή στεγάζεται στο www.foinikas.com η δοκιμαστική έκδοση του ΦΟΙΝΙΚΑ που στην ουσία σκοπεύει στην σφυγμομέτρηση του κοινού απέναντι σε μια τέτοια ιδέα.

Τσακανίκα Βασιλική
Παπαφώτης Βασίλειος

Ανακοινώσεις φοιτητών σε συνέδρια πτυχιακών εργασιών του τμήματος
Επισκεπτών-τριών Υγείας

Το Τμήμα Επισκεπτών-τριών Υγείας συμμετείχε στις εργασίες του 20^{ου} Συνεδρίου της Ελληνικής Εταιρείας Κοινωνικής Παιδιατρικής και Προαγωγής της Υγείας (Ε.Ε.Κ.Π.Π.Υ.), που πραγματοποιήθηκε στις 27-28 Σεπτεμβρίου στην Καλαμπάκα - Δεσκάτη, με αναρτημένη ανακοίνωση που προέκυψε από πτυχιακή εργασία φοιτητών με θέμα "Μελέτη για τις αντιλήψεις και τις γνώσεις των γονέων για την στοματική υγεία των παιδιών τους στους Δήμους Περιστερίου και Αγίων Αναργύρων" και εισηγήτρια την κ. **Βάγκα Ελισσάβετ**, Εργαστηριακό Συνεργάτη του Τμήματος. ☐

Θεατρική ομάδα του ΤΕΙ-Α

Όσοι ενδιαφέρονται να συμμετάσχουν στη θεατρική ομάδα του ΤΕΙ μπορούν να δηλώσουν συμμετοχή μέχρι τις 15 Νοεμβρίου 2008 στον υπεύθυνο της ομάδας, κ.
Παναγιώτη Σπηλιόπουλο στο τμήμα Δημοσίων και Διεθνών Σχέσεων του ΤΕΙ-Α.
Περισσότερες πληροφορίες στο τηλέφωνο 210 5385127.

[Αγ. Σπυρίδωνος & Μήλου 1, 1ος όροφος]

ταμείο αρωγής απόρων φοιτητών ΤΕΙ Αθήνας

Αριθμός Λογαριασμού: 105 / 480667-02 Εθνική Τράπεζα Ελλάδος. ☐

11

ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ

■ Αθήνα, 24 Σεπτεμβρίου 2008

Λευτέρης Κ. Αυγενάκης

Βουλευτής ΝΔ Ηρακλείου

■ Αθήνα, 3 Οκτωβρίου 2008

Μιλτιάδης Ι. Βαρβιτσιώτης

Βουλευτής ΝΔ Β' Αθηνών

■ 10 Νοεμβρίου 2008

Δρ. Ε. Λυκούρη - Λαζάρου

Καθηγήτρια Βιβλιοθηκονομίας

Μας είπαν...

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΑΕΥΤΕΡΗΣ Κ. ΑΥΤΕΝΑΚΙΣ
Βουλευτής Ν. Ηρακλείου - ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ
Βουλευτής Β' Αθηνών - ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Αθήνα, 24 Σεπτεμβρίου 2008

Προς
Αξιότιμο Καθηγητή κ. Δημήτριο Νίνο
Πρόεδρο του ΤΕΙ Αθήνας

Αξιότιμε κύριε Καθηγητά,

Σας ευχαριστώ θερμά για το πολύτιμο δώρο που μου προσφέρατε.

Η άρτια και επιμελημένη έκδοση αποτελεί ένα σημαντικό πόνημα για την ανάδειξη των επίκαιων ζητημάτων που απασχολούν το χώρο των ΤΕΙ, αλλά, κυρίως, μια σημαντική πρωτοβουλία για την έναρξη ενός ανοιχτού διαλόγου με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς. Η συγκεκριμένη έκδοση έρχεται σε μια κρίσιμη περίοδο που παρατηρείται έντονη κινητικότητα στο χώρο της ανώτατης εκπαίδευσης, και ενημερώνει με σαφήνεια και χαρακτηριστική παρρησία για τα λειτουργικά και θεσμικά προβλήματα των ΤΕΙ. Αποτελεί σημαντικό έργο και θεωρώ πως μπορεί να προλειάνει το έδαφος για μια γόνιμη συζήτηση και να δημιουργήσει τις προϋποθέσεις για την επίλυση των προβλημάτων.

Ελπίζω η προσπάθεια σας για την ποιοτική αναβάθμιση των ΤΕΙ να τελεσφορήσει. Σας διαβεβαιώνω ότι θα με βρείτε συμπαραστάτη και συνοδοιπόρο στις προσπάθειες σας.

Εύχομαι καλή επιτυχία και καλή συνέχεια στο παραγωγικό σας έργο.

Με θερμούς χαιρετισμούς,

**Λευτέρης Κ. Ανγενάκης
Βουλευτής ΝΔ Ηρακλείου**

Αθήνα, 3 Οκτωβρίου 2008

Πρόεδρο του ΤΕΙ Αθήνας
Καθηγητή κ. Δημήτριο Νίνο

Με ιδιαίτερο ενδιαφέρον έλαβα το βιβλίο σας με τίτλο «Λόγοι - Αντίλογοι», το οποίο αποτελεί ομοιογονυμένως ένα εξαιρετικά ενδιαφέρον και ενημερωμένο σύγγραμμα.

Από την πλευρά μου θα ήθελα να σας συγχαρώ για όλες τις προσπάθειες που έχετε καταβάλλει προς την ανάδειξη του ΤΕΙ Αθήνας και να τονίσω ότι θα βρίσκομαι πάντοτε στη διάθεση σας.

Με φιλικούς χαιρετισμούς,

Μιλτιάδης Βαρβιτσιώτης

10 Νοεμβρίου 2008

Προς τον
Καθηγητή κ. Δ. Νίνο
Πρόεδρο ΤΕΙ Α

Έλαβα την έκδοση του ΤΕΙ Α «Λόγοι και Αντίλογοι» και ευχαριστώ για την ενημέρωση.

Με μεγάλη χαρά παρακολουθώ την πρόοδο των Σχολών μέσα από τις σελίδες των Τεχνολογικών Χρονικών. Όλες οι εκδόσεις είναι προσεγμένες και ως προς την εμφάνιση και ως προς το σχετικό με το αντικείμενο των σπουδών ενδιαφέρον περιεχόμενο. Το ημερολόγιο μας κρατάει συντροφιά και μας φέρνει κοντά στο ΤΕΙ-Α θυμίζοντας ημέρες αρχαίες. Ευχές για πρόοδο και επιτυχίες.

Με εκτίμηση

Δρ. Ε. Λυκούρη - Λαζάρου
καθηγήτρια Βιβλιοθηκονομίας

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΚΔΗΛΩΣΗ που πραγματοποιήθηκε στις 29 Νοεμβρίου 2008 στο Καποδιστριακό και στην οποία συμμετέχαν διατελέσαντες Πρόεδροι και Αντιπρόεδροι των TEI της χώρας κατά την χρονική περίοδο 2000 - 2005.

Ηυερολόγιο Εκδηλώσεων

Ημερολόγιο εκδηλώσεων

Εκδηλώσεις και συμμετοχές του ΤΕΙ-Α

Διήμερο Συνέδριο με θέμα:

“Προβολή και Διάχυση
των Αποτελεσμάτων
της Οριζόντιας Δράσης των
Γραφείων Διασύνδεσης
των Ελληνικών ΤΕΙ”

της Οριζόντιας Δράσης
Γραφείων Διασύνδεσης των Ελληνικών ΤΕΙ

H Οριζόντια Δράση (ΟΔ) των Γραφείων Διασύνδεσης των ελληνικών ΤΕΙ διοργάνωσε με μεγάλη επιτυχία διήμερο συνέδριο με θέμα “Προβολή και Διάχυση των Αποτελεσμάτων της Οριζόντιας Δράσης των Γραφείων Διασύνδεσης των Ελληνικών ΤΕΙ” το οποίο πραγματοποιήθηκε στις 26-27 Νοεμβρίου στο Ξενοδοχείο Athens Imperial Hotel, στην Αθήνα.

Το Συνέδριο χαιρέτησε ο Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων κ. **Ταλιαδούρος** καθώς και ο Ειδικός Γραμματέας του ΕΠΕΑΕΚ κ. **Πλανδρεμένος**.

Η Οριζόντια Δράση των Γραφείων Διασύνδεσης των ελληνικών ΤΕΙ είναι μία κοινή δράση όλων των Γραφείων Διασύνδεσης των ΤΕΙ της Ελλάδας που αποσκοπεί στην προώθηση, δικτύωση και προβολή των Γραφείων

Διασύνδεσης.

Στο Συνέδριο παρουσιάστηκε ο Απολογισμός της Οριζόντιας Δράσης καθώς και όλες οι Μελέτες που πραγματοποιήθηκαν στα πλαίσια της λειτουργίας της Ο.Δ.

Ειδικότερα για τα έτη 2001 έως 2008 ολοκληρώθηκαν, όλα τα προβλεπόμενα από το Τεχνικό Δελτίο Υποέργα, συνολικά 9 τον αριθμό, τα σημαντικότερα των οποίων είναι τα παρακάτω:

- **Σχεδιασμός και ανάπτυξη**
Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος
- **Συγκεντρωτική - Συγκριτική μελέτη Οδηγών Επαγγελμάτων**
- **Μελέτη ανάπτυξης ηλεκτρονικού περιοδικού**
- **Συγκριτική μελέτη παρακολούθησης αποφοίτων.**

Επίσης κατά τη διάρκεια του διήμερου συνεδρίου συζητήθηκε η ανάγκη συνέχισης της λειτουργίας των Γραφείων Διασύνδεσης και η εύρεση λύσης για την χρηματοδότηση του Γ.Δ. μετά την 30^η Ιουνίου 2008, όπου και έληξε το έργο. Ήδη η διακοπή της χρηματοδότησης έχει δημιουργήσει πλήθος προβλημάτων στη δυναμική πορεία λειτουργίας των Γραφείων Διασύνδεσης καθότι το προσωπικό υποστήριξης έχει μειωθεί δραματικά.

Ως διέξοδος στην παρούσα κρίση προτείνεται η ολοκλήρωση της προκήρυξης του Έργου Πρακτική Άσκηση - Γραφεία Διασύνδεσης -

Επιχειρηματικότητα στο ΕΣΠΑ το ταχύτερο δυνατό και η σταδιακή ένταξη των Γραφείων Διασύνδεσης στην οργανωτική δομή των Ιδρυμάτων εξασφαλίζοντας τη συνέχιση της λειτουργίας τους.

Η Οριζόντια Δράση των Γραφείων Διασύνδεσης των ΤΕΙ χρηματοδοτήθηκε για πρώτη φορά στα πλαίσια του Επιχειρησιακού Προγράμματος Εκπαίδευσης και Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΕΠΕΑΕΚ I) από το Β' ΚΠΣ και στη συνέχεια από το Γ' ΚΠΣ (ΕΠΕΑΕΚ II) με το ποσό των 736.268 €. Η απορρόφηση του έργου ανήλθε στο 98%. ☐

R O K O S

“Ανοξείδωτα Ταξίδια • Stainless Travels”

Έκθεση γλυπτικής με τίτλο

“Ανοξείδωτα Ταξίδια”

του Κυριάκου Ρόκου

2-12-2008 έως 3-1-2009

Η έκθεση γλυπτικής με τίτλο “Ανοξείδωτα Ταξίδια”

του Κυριάκου Ρόκου, καθηγητή του τμήματος

Συντήρησης Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης του

ΤΕΙ Αθήνας, φιλοξενήθηκε στην αίθουσα τέχνης

“Εκφραση - Γιάννα Γραμματοπούλου” από τις 2

Δεκεμβρίου 2008 έως τις 3 Ιανουαρίου 2009. ☑

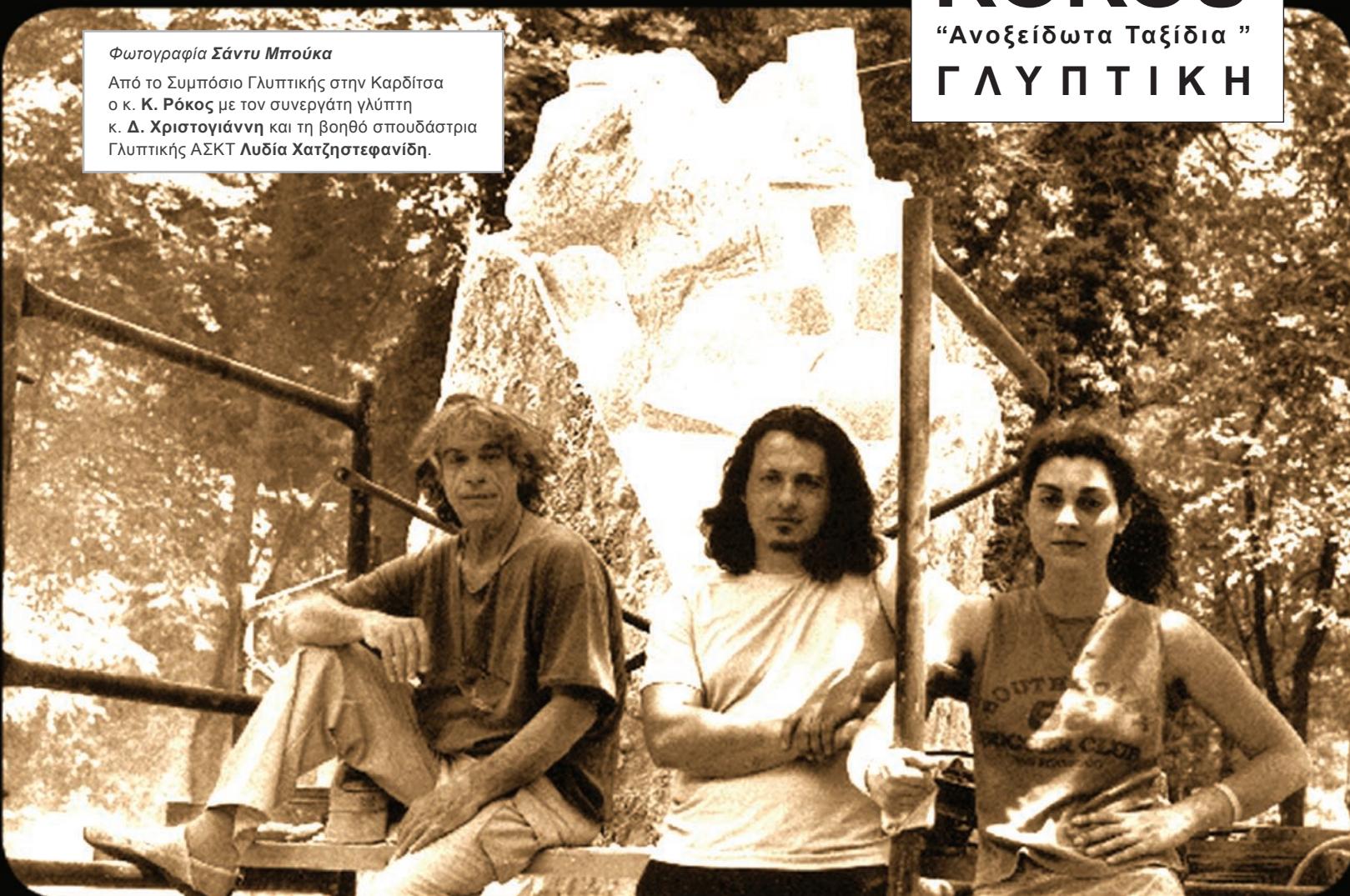
... Καλοτυχίων των εαυτό μου, ωστι αυτό μηρείς έραδε,
ωστισ ιδρώτα είναι εργάτης και ίστρερα καλλιτέχνης ...

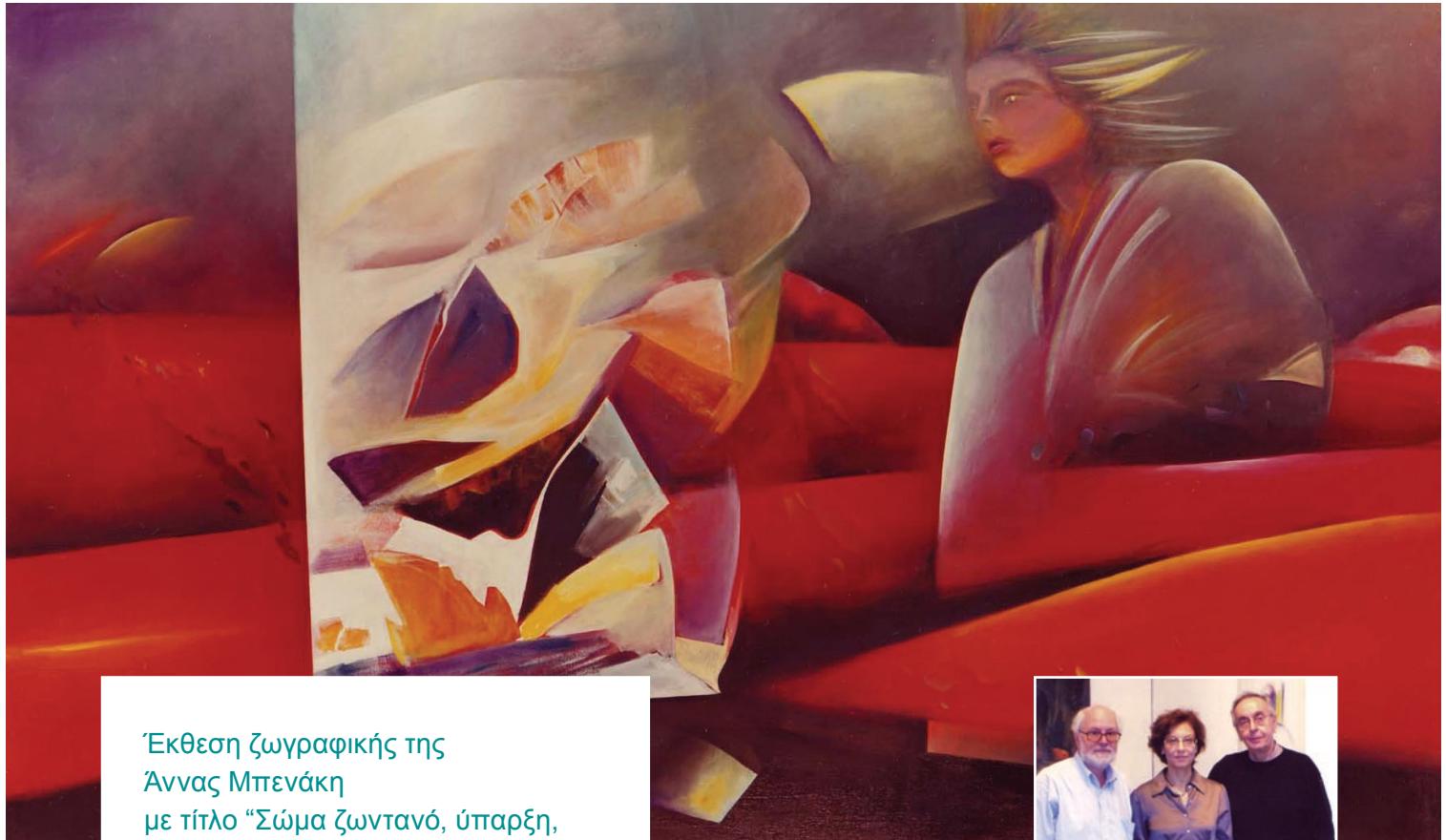
... Η τέχνη δεν είναι γνώση,
είναι καλλιέργεια και στάση γνώσης ...

Φωτογραφία Σάντου Μπούκα

Από το Συμπόσιο Γλυπτικής στην Καρδίτσα
ο κ. Κ. Ρόκος με τον συνεργάτη γλύπτη
κ. Δ. Χριστογιάννη και τη βοηθό σπουδάστρια
Γλυπτικής ΑΣΚΤ Λυδία Χατζηστεφανίδη.

ROKOS
“Ανοξείδωτα Ταξίδια ”
ΓΛΥΠΤΙΚΗ

Έκθεση ζωγραφικής της
Άννας Μπενάκη
με τίτλο “Σώμα ζωντανό, ύπαρξη,
άνθρωπος” (Οδυσσέας Ελύτης).
Αίθουσα Γραμμάτων και Τεχνών
“ΠΟΛΥΕΔΡΟ”, Πάτρα
31/10 έως 19/11/2008

*

Στα εγκαίνια της έκθεσης ζωγραφικής παρευρέθησαν προσωπικότητες των Γραμμάτων και των Τεχνών, όπως ο επίτιμος διδάκτωρ του Τμήματος Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, ποιητής και συγγραφέας **Δημήτρης Δασκαλόπουλος**, η **Ελευθερία Κρούπη Κολώνα**, διδάκτωρ Νεοελληνικής Λογοτεχνίας, Σχολική Σύμβουλος Φιλολόγων στην Πάτρα, εικαστικοί και γενικά σημαντικοί εκπρόσωποι των Γραμμάτων και των Τεχνών.

Για το έργο της Άννας Μπενάκη έγραψαν...

Δρ. Στέλιος Λυδάκης, Ιστορικός της Τέχνης καθηγητής στο Πανεπιστήμιο Αθηνών:

“... Ο στόχος της ζωγράφου επικεντρώνεται ουσιαστικά στην χρωματική αξιοποίηση όλων των λεπτομερειών της ανθρωποκεντρικής εικόνας κι εδώ υπεισέρχεται η σουρεαλιστική

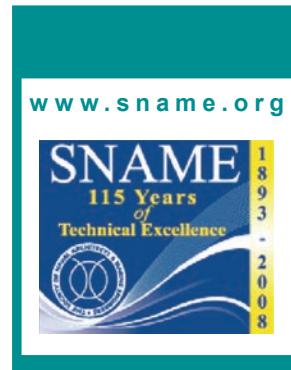
ονειρική συσχέτιση, αφού χρησιμοποιείται ένα αντιρεαλιστικό χρώμα μεγάλης έντασης, που διαχέεται παντού μεταβαλλόμενο σε απροσδιόριστα σχήματα. Έτσι ο ρεαλισμός του σώματος συνυπάρχει με αντιρεαλιστικά ή σουρεαλιστικά εκφραστικά μέσα και μ' αυτό τον τρόπο διαμορφώνεται η σχέση ανάμεσα στην πραγματικότητα και στη φαντασία, ανάμεσα στο χειροπιαστό και στο ονειρικό. Η Άννα Μπενάκη προσδίδει πάθος στο χρώμα και γενικά ξέρει να ενδυναμώνει με μπαρόκ μέσα την εκφραστική δύναμη των συνθέσεών της, που σε ορισμένες περιπτώσεις αποκτούν οργαστικό και τιτανικό χαρακτήρα.”

Sandro Trotti, Τακτικός καθηγητής Ζωγραφικής της Σχολής Καλών Τεχνών της Ρώμης:

“... Το σύνολο του έργου της Άννας Μπενάκη διακρίνεται από τιμιότητα και μια ελκυστική δύναμη γραφής». ☑

* Στη φωτογραφία, από δεξιά ο ιδιοκτήτης του ΠΟΛΥΕΔΡΟΥ **Κώστας Καπελάς**, η εικαστικός **Άννα Μπενάκη** και ο **Δημήτρης Δασκαλόπουλος**, επίτιμος διδάκτωρ του Τμήματος Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, ποιητής και συγγραφέας.

SNAME European regional Office
Tel. 210 982 2126 / 210 452 8200

Τ Μ Η Μ Α Ν Α Υ Π Η Γ Ι Κ Η Σ

Παρουσίαση της **Society of Naval Architects & Marine Engineers - SNAME,**

1 Δεκεμβρίου 2008, Αίθουσα συσκέψεων της Βιβλιοθήκης του ΤΕΙ-Α

Mε πρωτοβουλία του Προϊσταμένου του Τμήματος Ναυπηγικής, **Κ. Μπελιμπασάκη** και του αναπλ. καθηγητή **I. Μαυράκη** διοργανώθηκε παρουσίαση της “**Society of Naval Architects & Marine Engineers - SNAME**” στους σπουδαστές του Τμήματος Ναυπηγικής του ΤΕΙ Αθήνας. Την παρουσίαση έκανε ο κ. **Πέτρος Λαλάγκας**, Ναυπηγός και Διευθυντής του Περιφερειακού Ευρωπαϊκού Γραφείου της SNAME και αφορούσε τους σκοπούς και τις δραστηριότητες της SNAME.

H Society of Naval Architects and Marine Engineers είναι η μεγαλύτερη και αρχαιότερη επαγγελματική και επιστημονική ένωση των Ναυπηγών Μηχανολόγων Μηχανικών με έδρα τις Η.Π.Α., ενώ διατηρεί αριθμό παραρτημάτων σε όλο τον κόσμο, μεταξύ των οποίων και το νεοσυσταθέν παράρτημα Ευρώπης που λειτουργεί στην Ελλάδα στον Πειραιά.

Η SNAME διατηρεί έναν αριθμό τεχνικών επιτροπών που λειτουργούν συνεχώς και δραστηριοποιούνται σε όλα τα επιστημονικά

και εξειδικευμένα θέματα Ναυπηγικής, Ναυτικής Μηχανολογίας, Θαλάσσιας Τεχνολογίας, Παράκτιων Κατασκευών και Ωκεάνιας Μηχανικής. Επίσης, εκδίδει σε τακτική βάση **τεχνικά και επιστημονικά περιοδικά** όπως: Marine Technology, Journal of Ship Research, Journal of Ship Production, Journal of Sailboat Technology, πλήθος T/R Bulletins και υποστηρίζει την έκδοση βιβλίων και των Transactions σε ετήσια βάση για 115 έτη.

Η παρουσίαση εστιάσθηκε επίσης στις ειδικές παροχές και εκδόσεις της SNAME προς τους σπουδαστές μας, ενώ δόθηκαν και πληροφορίες για το Ελληνικό Τμήμα και το νεοσυσταθέν Φοιτητικό Τμήμα της SNAME στο ΕΜΠ.

Ακόμη, ενημερώθηκαν οι καθηγητές για τη δυνατότητα συμμετοχής τους στις τεχνικές και ερευνητικές (T/R) επιτροπές της SNAME και την αγορά, μέσω του Ευρωπαϊκού Γραφείου της SNAME στον Πειραιά, των πολύ χρήσιμων βιβλίων της SNAME σε τιμές ευκαιρίας και κόστους. ☐

Παρουσίαση του ROYAL INSTITUTION OF NAVAL ARCHITECTS (RINA)

Mετά από πρωτοβουλία των εκπαιδευτικών **K. Μπελιμπασάκη** (Προϊστάμενου του Τμήματος Ναυπηγικής) και **I. Μαυράκη** (αναπλ. καθηγητή) πραγματοποιήθηκε στα γραφεία του Τμήματος Ναυπηγικής του ΤΕΙ Αθήνας συνάντηση με τον **κ. Π. Λεοντή**, Ναυπηγό και Διευθυντή του Ελληνικού Γραφείου του RINA, που είναι η Βρετανική Ένωση των επαγγελματιών Ναυπηγών Μηχανικών η οποία μετά από αξιολόγηση της παρεχόμενης εκπαίδευσης και υπό τις κατάλληλες προϋποθέσεις καταγράφει στα μητρώα της, τους Ναυπηγούς Μηχανικούς ως Chartered Engineers (CEng), και Incorporated Engineers (IEng).

Πέραν της λειτουργίας του ως αναγνωρισμένος επαγγελματικός σύλλογος διεθνώς, το RINA (www.rina.org.uk) διατηρεί τμήμα επιστημονικών εκδόσεων και περιοδικών εξειδικευμένων σε θέματα Ναυπηγικής, Ναυτικής Μηχανολογίας, Θαλάσσιας Τεχνολογίας κλπ, όπως το Naval Architect, Ship and boat international, Ship repair and conversion technology και πολλά άλλα.

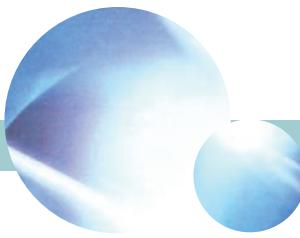
Σε ανταπόκριση της ανωτέρω συνάντησης το Τμήμα Ναυπηγικής έλαβε επιστολή από τον **κ. Trevor Blakeley**, Chief Executive του RINA, με την οποία προσεφέρθησαν τα ακόλουθα:

1. Χορήγηση Βραβείων σε ετήσια βάση στους σπουδαστές του τμήματος με την καλύτερη πτυχιακή εργασία.
2. Δωρεάν εγγραφή των σπουδαστών του Τμήματος των τελευταίων δύο ετών ως σπουδαστικά μέλη του RINA, που εκτός των άλλων προσφορών περιλαμβάνει και το περιοδικό Naval Architect.

3. Δωρεάν εγγραφή των μελών ΕΠ του Τμ. Ναυπηγικής ως μέλη του RINA για το 2009.

4. Τη συνδρομή του RINA στην πιθανή αίτηση του Τμήματος Ναυπηγικής ΤΕΙ Αθήνας για αξιολόγηση (accreditation) από το RINA με σκοπό την, υπό προϋποθέσεις, αναγνώριση των αποφοίτων του ως CEng/IEng και τη περαιτέρω δυνατότητα συνδιοργάνωσης με αναγνωρισμένα Τμήματα Ναυπηγικής Βρετανικών Πανεπιστημίων προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών.

Στα πλαίσια των ανωτέρω προσφορών προγραμματίζεται την ερχόμενη περίοδο, στο Τμήμα Ναυπηγικής του ΤΕΙ Αθήνας, ενημερωτική ομιλία - παρουσίαση από τον **κ. Π. Λεοντή**, Ναυπηγό και Διευθυντή του Ελληνικού Γραφείου του RINA, για τους σκοπούς, δραστηριότητες, παροχές και εκδόσεις του και ιδιαίτερα προς τους σπουδαστές των 2 τελευταίων ετών του Τμήματος μας, που περιλαμβάνουν: δωρεάν εγγραφή ως φοιτητικά μέλη της RINA, βράβευση σε ετήσια βάση της καλύτερης πτυχιακής εργασίας. Ακόμη θα δοθούν πληροφορίες για συμμετοχή καθηγητών κ.α. στις τεχνικές και ερευνητικές (T/R) δραστηριότητες και τις ευκολίες στην εγγραφή μελών. ☑

20 Νοεμβρίου 2008, 1^η Πανελλήνια Συνδιάσκεψη των Προϊσταμένων των Τμημάτων Τουριστικών Επιχειρήσεων των ΤΕΙ με θέμα:

“Δυνατότητες και Προοπτικές”

Επί τάπητος τα προβλήματα τουριστικής εκπαίδευσης

Mε πρωτοβουλία του καθηγητή **Περικλή Λύτρα** πραγματοποιήθηκε η 1^η Πανελλήνια Συνδιάσκεψη των Προϊσταμένων των Τμημάτων Τουριστικών Επιχειρήσεων στην οποία παρέστησαν από το ΤΕΙ Αθήνας ο κ. **Π. Λύτρας**, από το ΤΕΙ Θεσσαλονίκης ο κ. **I. Καραμανίδης**, από το ΤΕΙ Κρήτης ο κ. **Μ. Σωτηριάδης**, από το ΤΕΙ Λαμίας ο κ. **Καραγιάννης Στέφανος**, από το ΤΕΙ Λάρισας η κ. **Ε. Βελισσαρίου**, από το ΤΕΙ Πάτρας ο κ. **A. Παναγόπουλος** και από το ΤΕΙ Πειραιά η κ. **Μ. Πολυξένη**.

Διαπιστώσεις και συμπεράσματα

1 Υφίσταται σοβαρό πρόβλημα συνολικού σχεδιασμού της παρεχόμενης Ανώτατης Τουριστικής Εκπαίδευσης και συγκεκριμένα, ενώ λειτουργούν επτά προπτυχιακά Τμήματα ΤΕΙ, δημιουργήθηκαν άλλα δύο προπτυχιακά Τμήματα Πανεπιστημίων.

2 Η αναγνώριση των επαγγελματικών δικαιωμάτων των αποφοίτων των Κολλεγίων θα προκαλέσει σοβαρά προβλήματα, ιδιαίτερα στα περιφερειακά τουριστικά τμήματα των ΤΕΙ και των Πανεπιστημίων.

3 Υπάρχει επιτακτική ανάγκη επικαιροποίησης και αναβάθμισης των επαγγελματικών δικαιωμάτων των αποφοίτων των Τμημάτων Τουριστικών Επιχειρήσεων.

4 Τα Τμήματα Τουριστικών Επιχειρήσεων διαθέτουν πλέον ένα ιδιαίτερα αξιόλογο και έμπειρο μόνιμο ανθρώπινο δυναμικό, όπως έχει διαπιστωθεί και από την εσωτερική αξιολόγηση, που μπορεί να συνεισφέρει στη στελέχωση επιτροπών και ως Σύμβουλοι για τη διαμόρφωση της ελληνικής τουριστικής πολιτικής από τους αρμόδιους φορείς.

Προτάσεις

METONOMΑΣΙΑ των τμημάτων Τουριστικών Επιχειρήσεων σε τμήματα “**Διοίκησης Τουριστικών Επιχειρήσεων**”.

ΑΝΑΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ και επικαιροποίηση των

υφισταμένων προγραμμάτων σπουδών.

ΔΙΕΥΡΥΝΣΗ και ο εξορθολογισμός των επαγγελματικών δικαιωμάτων των αποφοίτων.

ΕΠΙΤΑΧΥΝΣΗ των διαδικασιών αξιολόγησης των Τμημάτων Τουριστικών Επιχειρήσεων έτσι ώστε να προχωρήσουν στη διοργάνωση αυτόνομων Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων Σπουδών.

ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ της εξέτασης ξένης γλώσσας ως ειδικού μαθήματος για την εισαγωγή στα Τμήματα Τουριστικών Επιχειρήσεων, ώστε να υπάρξει ίση αντιμετώπιση με τα αντίστοιχα προπτυχιακά τμήματα των Πανεπιστημίων.

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ενός σύγχρονου πλαισίου πρακτικής άσκησης το οποίο θα καλύπτει όλο το φάσμα και τις δραστηριότητες των τουριστικών επιχειρήσεων.

ΕΠΕΚΤΑΣΗ του συστήματος της ανάρτησης των πτυχιακών εργασιών (γκρίζας βιβλιογραφίας) από όλα τα Τμήματα Τουριστικών Επιχειρήσεων.

ΙΣΗ αντιμετώπιση των αποφοίτων των Τμημάτων Τουριστικών Επιχειρήσεων με των αποφοίτων των λοιπών Τμημάτων των Σχολών Διοίκησης και Οικονομίας αναφορικά με τις εξετάσεις του ΑΣΕΠ.

ΕΚΔΟΣΗ ερμηνευτικής εγκυκλίου από το ΥΠΕΠΘ σχετικά με τα θέματα των ιστομιών και των κατατάξεων, σύμφωνα με το νέο θεσμικό πλαίσιο.

Π. Λύτρας, καθηγητής

Διευρωπαϊκό - Μεσογειακό συνέδριο με θέμα

“Redesigning Public Administration. Training to deal with the Global Development Agenda”

Ρώμη, 13 και 14-10-2008

Ο καθηγητής του τμήματος Πολιτικών Έργων Υποδομής κ. **Γιάννης Χρυσουλάκης** συμμετείχε στο Διευρωπαϊκό - Μεσογειακό συνέδριο και παρουσίασε μέρος της εργασίας “Standards of Excellence in Public Administration” η οποία συντάχθηκε από ομάδα απαρτιζόμενη από εξέχοντα μέλη της Διεθνούς κοινότητας, καθώς και από εκπρόσωπο του Ο.Η.Ε.

Το συνέδριο ήταν υπό την αιγίδα του Ο.Η.Ε., της Ιταλικής Δημοκρατίας και της IASIA. Επίσης, ο κ. Χρυσουλάκης ως επικεφαλής των Διεθνών Σχέσεων του οργανισμού IASIA, προήρευσε στη συνάντηση ανωτάτων στελεχών με συμμετοχή του Ο.Η.Ε., του Πανευρωπαϊκού Οργανισμού Ινστιτούτων Δημόσιας Διοίκησης (EGRA), του Παναφρικανικού οργανισμού Δημόσιας Διοίκησης (CAFRAD), του Πιανασιατικού οργανισμού Δημόσιας Διοίκησης και του οργανισμού Λατινοαμερικανικων κρατών Δημόσιας Διοίκησης (GLAD).

H IASIA, “Παγκόσμιος Οργανισμός Σχολών, Ινστιτούτων και Οργανισμών Δημόσιας Διοίκησης», είναι οργανισμός με έδρα τις Βρυξέλλες, στον οποίο συμμετέχουν 200 φορείς, Υπουργεία, Πανεπιστήμια, μεταξύ των οποίων και το ΤΕΙ Αθήνας και Ινστιτούτα Δημοσίας Διοίκησης από 120 κράτη. Κάθε 3 χρόνια με καθολική ψηφοφορία εκλέγεται το Διοικητικό του συμβούλιο και ο Πρόεδρος της IASIA καθώς και οι 2 εκτελεστικοί Αντιπρόεδροι (Functional Vice Presidents), ενώ επίσης εκλέγεται και ένας Αντιπρόεδρος από κάθε μία από τις 5 ηπείρους (Regional vice President).

Τον Ιούλιο του 2007, ο κ. Χρυσουλάκης εκπροσωπώντας το ΤΕΙ Αθήνας, εκλέχτηκε για 3^η συνεχή φορά ως ο 1^{ος} εκτελεστικός Αντιπρόεδρος και μέλος του Δ. Σ. της IASIA με καθολική ψηφοφορία των μελών της και ανέλαβε τις Διεθνείς Σχέσεις του οργανισμού και τις σχέσεις με τους άλλους φορείς. ☐

Στις φωτογραφίες ο κ. **Ιωάννης Χρυσουλάκης** με τον Υπουργό Εσωτερικών και Δημόσιας Διοίκησης της Ιταλίας, με τον Υπουργό Δημόσιας Διοίκησης του Μαρόκου, με τον Υφυπουργό Δημόσιας Διοίκησης της Κορέας, καθώς επίσης και με τον πρόεδρο και την δεύτερη Αντιπρόεδρο της IASIA.

**Φεστιβάλ Υγείας αφιερωμένο
στο καρκίνο του μαστού
22 έως 24 Οκτωβρίου 2008
στην πλατεία Κλαυθμώνος**

Το Τμήμα Νοσηλευτικής Α' συμμετείχε στο 1° Φεστιβάλ Υγείας που διοργάνωσε ο Δήμος Αθηναίων και ήταν αφιερωμένο στον καρκίνο του μαστού. Στο φεστιβάλ συμμετείχαν εκπαιδευτικοί, κοινωνικοί φορείς, επαγγελματικές και εθελοντικές οργανώσεις. Το Τμήμα είχε περίπτερο όπου φοιτητές του Ζ' εξαμήνου με εκπαιδευτικούς ενημέρωναν τους πολίτες για τους παράγοντες κινδύνου και τους τρόπους πρόληψης του καρκίνου μαστού. Παράλληλα διένειμαν έντυπο υλικό που περιείχε πληροφορίες σχετικές με τον καρκίνο μαστού και ενημέρωναν το κοινό για τις σπουδές στη Νοσηλευτική και τις προοπτικές επαγγελματικής αποκατάστασης των νοσηλευτών. Η συμμετοχή στο φεστιβάλ υγείας αποτέλεσε σημαντική εκπαιδευτική εμπειρία για τους φοιτητές. ☑

Παναγιώτα Μπέλλου
καθηγήτρια

**Εκπαιδευτικό Σεμινάριο με θέμα:
“Εξυπηνη συσκευασία (RFID)
& τυπωμένα ηλεκτρονικά”
28 έως 29-11-2008
στο ΤΕΙ Αθήνας**

Το τμήμα Τεχνολογίας Γραφικών Τεχνών, με την υποστήριξη του Συνδέσμου Βιομηχανιών Υλικών και Συσκευασίας (ΣΥΒΙΠΥΣ) και του Ελληνικού Οργανισμού Εξωτερικού Εμπορίου / Ινστιτούτου Συσκευασίας (ΟΠΕ) πραγματοποίησε εκπαιδευτικό σεμινάριο στο ΤΕΙ Αθήνας στο οποίο συμμετείχαν βιομηχανίες τροφίμων, συσκευασίας, διαφήμισης και γραφικών τεχνών. Οι ομιλητές ήταν καθηγητές από το ΤΕΙ Αθήνας, το Οικονομικό Πανεπιστήμιο των Αθηνών & το Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο. Υπεύθυνος για την οργάνωση του Σεμιναρίου ήταν ο επίκουρος καθηγητής της Τεχνολογίας Γραφικών Τεχνών, Σπυρίδων Νομικός. ☑

**“Ημέρα Επαγγελματικής
Διασύνδεσης στην Υγεία”
1st Health Day Career, 14
Οκτωβρίου 2008 στην Αθήνα**

κ. Τσούρας, πρώην Υπουργός

Ζαμπία Βαρδάκη,
Προϊσταμένη Τμ. Νοσηλευτικής Β'

Τα τμήματα Νοσηλευτικής Α' και Β' του ΤΕΙ-Α συμμετείχαν στην Ημερίδα που διοργανώθηκε από την Ελληνική Ένωση Νοσηλευτών Αποφοίτων ΤΕΙ (Ε.Ε.Ν.Α.Τ.) στο Ξενοδοχείο Hilton. Ομιλία παρουσίασε η κ. I. Χριστοπούλου, καθηγήτρια του Τμήματος Νοσηλευτικής Α', με θέμα **“Προοπτικές στη Νοσηλευτική”**. Επίσης τα Τμήματα διέθεταν περίπτερο με υπεύθυνη την κ. **Καυγά Άννα** καθηγήτρια εφαρμογών του τμήματος Νοσηλευτικής Β'.

Στο περίπτερο αναρτήθηκαν posters με τις δραστηριότητες των Τμημάτων (Συμμετοχές σε Ευρωπαϊκά προγράμματα, Συνεργασίες με άλλα Πανεπιστήμια, Δραστηριότητες των σπουδαστών κ.ά.).

Άννα Καυγά, Ευαγγελία Πρωτόπαππα, Μαρία Νικολάου

**7^ο Συνέδριο της Βαλκανικής
Ένωσης Ογκολογίας
15-19 Οκτωβρίου,
στο Kusadasi της Τουρκίας**

Γκοβίνα Ουρανία
καθηγήτρια εφαρμογών Νοσηλευτικής Β'

Στο 7^ο Συνέδριο της Βαλκανικής Ένωσης Ογκολογίας συμμετείχαν ιατροί και νοσηλευτές από όλες τις Βαλκανικές χώρες ενώ από το ΤΕΙ Αθήνας συμμετείχε η κ. **Ουρανία Γκοβίνα**.

Τα θέματα που παρουσιάστηκαν από τους νοσηλευτές αφορούσαν τις ιδιαίτερες ανάγκες των ασθενών με καρκίνο, από το στάδιο της διάγνωσης μέχρι την αποθεραπεία ή την τελική νόσο. Τονίστηκε ιδιαίτερα η ανάγκη διαβαλκανικής προσέγγισης, δεδομένου ότι οι Βαλκανικοί πληθυσμοί έχουν εν πολλοίς κοινές πολιτισμικές ρίζες και συμπεριφορές.

Η ελληνική συμμετοχή απέσπασε το 1^ο βραβείο προφορικής παρουσίασης και το 2^ο βραβείο παρουσίασης σε poster. Το επόμενο Συνέδριο της BUON θα πραγματοποιηθεί το 2010 στη Ρουμανία.

Αντιπρόσωποι του ΤΕΙ Αθήνας σε διερευνητική επίσκεψη στην Αίγυπτο

Ομάδα εκπαιδευτικών του ΤΕΙ Αθήνας αποτελούμενη από τους κ.κ. **Μιχαήλ Μπρατάκο** και **Ιωάννη Χάλαρη**, Αντιπρόεδροι του ΤΕΙ, **Παναγιώτη Θεουλάκη**, Προϊστάμενος του Τμήματος Συντήρησης Αρχαιοτήτων & Έργων Τέχνης και **Ηλία Νομπιλάκη**, Ε.Π. Τμήματος Σ.Α.Ε.Τ., επισκέφθηκαν από 7 έως 13-12-2008 την Αίγυπτο προκειμένου να διερευνηθούν τομείς επέκτασης της συνεργασίας μεταξύ του ΤΕΙ-Α και των Φορέων Ελληνισμού της Αιγύπτου μετά από πρόσκληση της Α.Θ.Σ. Αρχιεπισκόπου Σινά κ.κ. Δαμιανού.

Η αποστολή επισκέφθηκε:

- Την Ι.Μ. Αγίας Αικατερίνης Σινά
- Την Ελληνική Κοινότητα Καΐρου
- Το Πατριαρχείο Αλεξανδρείας και Πάσης Αφρικής
- Την Ελληνική Κοινότητα Αλεξανδρείας

• Στην Ιερά Αγίας Αικατερίνης Σινά υπήρξε συνεδρίαση με μέλη της Ιεράς Σύναξης και τον Οικονομικό Διευθυντή της Μονής κ. Νικόλαο Βαδή και συναποφασίστηκε να γίνουν κοινές ενέργειες για την επίτευξη των παρακάτω στόχων:

1. Να επαναδραστηριοποιηθεί το πρόγραμμα πρακτικής άσκησης και να συμπεριληφθεί το Σινά στους Φορείς υποδοχής σπουδαστών των Τμημάτων Συντήρησης Αρχαιοτήτων & Έργων Τέχνης, Βιβλιοθηκονομίας, Φωτογραφίας και Πληροφορικής και να γίνει προσπάθεια για ένταξη στο ΕΣΠΑ / ΕΠΕΑΕΚ.
2. Να γίνουν οι μελέτες συντήρησης από Ε.Π. του Τμήματος Σ.Α.Ε.Τ., των βόρειου και ανατολικού τοίχων της Εκκλησίας της Αγίας Αικατερίνης, οι οποίοι έχουν υποστεί σοβαρές φθορές και απώλεια υλικού.

3. Να υλοποιηθεί η μελέτη από το Ε. Π. του ΤΕΙ, για την δημιουργία του Μουσείου Αντικειμένων Καθημερινής Χρήσης Σινά, σε χώρο που η Ι. Μονή θα διαθέσει.

4. Να υπάρξει βιόθεια στην ανάπτυξη βιολογικών καλλιεργειών με την μεταφορά νερού του Νείλου στην Χερσόνησο του Σινά που ήδη υλοποιείται σαν έργο και θα ολοκληρωθεί εντός του 2009.

• Με την Ελληνική Κοινότητα Καΐρου και τους εκπροσώπους της, κ.κ. Νικόλαο Πολίτη, Γ. Γ., Νικόλαο Βαδή, Αντιπρόεδρο Α', Βίλυ Πολίτη, Κείμη Φλεβοτομά, Ανδρέα Μαυρομμάτη, Κοινοτικούς Συμβούλους, συμφωνήθηκε να διερευνηθούν τα κάτωθι.

1. Η συντήρηση των συγκεντρωμένων αντικειμένων στο Ελληνικό Σχολείο (χάρτες, φωτογραφίες, λάβαρα, γραφομηχανές, όργανα φυσικής και χημείας, γύψινα προπλάσματα κλπ) και η δημιουργία ενός μικρού σχολικού μουσείου.

2. Η συντήρηση ζωγραφικών πινάκων ευεργετών - Προέδρων της Ε.Κ.Κ.

3. Σε κάθε επίσκεψη Ε.Π. του ΤΕΙ-Α. να γίνεται μια διάλεξη - συζήτηση με τους μαθητές της Γ' Λυκείου, ώστε να ενημερώνονται για την Ελληνική Πραγματικότητα των Α.Ε.Ι. - ΤΕΙ και για κάποιες ειδικότητες που οι μαθητές θα δείξουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον.

4. Η βιόθεια στην καταγραφή της πολιτιστικής κληρονομιάς που διαχειρίζεται η Ε.Κ.Κ.

5. Η ψηφιοποίηση του αρχείου της Ε.Κ.Κ.

• Με την Α.Θ.Μ. τον Πατριάρχη Αλεξανδρείας & Πάσης Αφρικής κ.κ. Θεόδωρο Β', υπήρξε μια ιδιαίτερα ζεστή - πατρική συζήτηση, όπου

ζητήθηκε το ΤΕΙ να συνδράμει στο έργο του Πατριαρχείου στην Αλεξάνδρεια, στο Κάιρο και στην Αφρική και ειδικότερα:

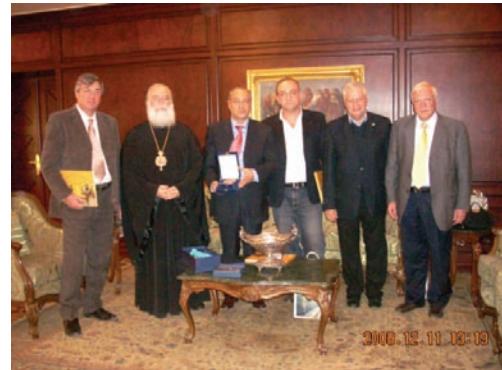
1. Στην συντήρηση φορητών εικόνων.
2. Στην ανάπτυξη Τμήματος Πληροφορικής στην υπάρχουσα Σχολή του Αγίου Αθανασίου, επιπέδου Ι.Ε.Κ., που εδρεύει στην Αλεξάνδρεια.
3. Στην υλοποίηση ταχύρυθμων σεμιναριακών κύκλων σε προσωπικό του Πατριαρχείου, σε διάφορα θέματα. Τα σεμινάρια θα μπορούν να υλοποιηθούν είτε στο ΤΕΙ εφόσον βρεθεί ο τρόπος να έλθουν οι ασκούμενοι στην Αθήνα ή Ε.Π. να μεταβεί στην Αίγυπτο να διδάξει εκεί. Αντικείμενα που ενδιαφέρουν το Πατριαρχείο είναι η συντήρηση άμφιων, κεραμικών, μεταλλικών αντικειμένων, διάφορα προγράμματα βιβλιοθηκονομίας και πληροφορικής.
4. Η ψηφιοποίηση του αρχείου.
5. Η συμμετοχή του Πατριαρχείου στο πρόγραμμα πρακτικής άσκησης του ΕΠΕΑΕΚ και ειδικότερα στις ειδικότερες βιβλιοθηκονομίας, πληροφορικής και συντήρησης.

● **Με την Ελληνική Κοινότητα Αλεξανδρείας και τους εκπροσώπους της κ.κ. Χαράλαμπο Κατσιμπρή, Πρόεδρο και Χαράλαμπο Χαραλαμπίδη, Γ. Γ., συμφωνήθηκε να διερευνηθούν τα κάτωθι:**

1. Η συντήρηση σημαντικών μνημείων που βρίσκονται στο Ελληνικό Κοιμητήριο.
2. Η εύρεση προγράμματος ποσού 50.000 € για να αγοραστεί μια συσκευή απεντόμωσης που είναι απαραίτητη για την σωτηρία των βιβλίων (αρκετά από τα οποία είναι σημαντικές εκδόσεις π.χ. η πρώτη έκδοση της εγκυκλοπαίδειας Λαρούς) και του αρχειακού υλικού.
3. Καταλογογράφηση αρχειακού υλικού.
4. Ψηφιοποίηση αρχειακού υλικού.
5. Συμμετοχή στο νέο πρόγραμμα πρακτικής άσκησης σπουδαστών ΤΕΙ. ☑

Η αποστολή του ΤΕΙ-Α στο Σινά

Με την Α.Θ.Μ. Πάπα και Πατριάρχη Αλεξανδρείας και Πάσης Αφρικής κ.κ. Θεόδωρο Β'

Με τον Βιβλιοθηκονόμο του Πατριαρχείου Αλεξανδρείας

Με τον Πρόεδρο της Ελληνικής Κοινότητας Αλεξανδρείας κ. Χαράλαμπο Κατσιμπρή και τον κ. Νικόλα Βαδή, Αντιπρόεδρο της Ελληνικής Κοινότητας Καΐρου

Με τον Πρόεδρο της Ελληνικής Κοινότητας Αλεξανδρείας κ. Χαράλαμπο Κατσιμπρή

Τα κινούμενα σχέδια του ΤΕΙ, ταξιδεύειν

**Το μάθημα του
κινουμένου σχεδίου,
το οποίο διδάσκεται
στο ΤΕΙ της Αθήνας
στην Σχολή Γραφικών και
Καλλιτεχνικών σπουδών,
στο τμήμα Γραφιστικής,
ταξιδεύει μέσα από
τις σπουδαστικές
εργασίες στην Ελλάδα,
στο διαδύκτιο και
στον κόσμο.**

Από το animated spot, στο workshop του ANIMASYROS

Οι σπουδαστές μας απέσπασαν διακρίσεις σε διεθνή φεστιβάλ.

- Η ταινία της **Χριστίνας Σηφιανού** με τίτλο "Η ΠΟΛΗ ΤΩΝ ΦΟΒΩΝ" βραβεύτηκε σαν καλλίτερη σπουδαστική ταινία, στο διεθνές φεστιβάλ animation BALKANIMA της Σερβίας το 2006.
- Οι ταινίες "ΑΓΕΛΑΔΙΤΣΑ", "ΕΚΠΑΖ, ΧΑΜΗΛΕΣ ΠΤΗΣΕΙΣ" και "BLUE DOGY" βραβεύτηκαν στο ψηφιακό φεστιβάλ BING BANG, 2008.
- Η ταινία της **Σοφίας Μηλιοπούλου** "A LITTLE BIT OF LOVE" πήρε το βραβείο καλλίτερου Ελληνικού animation στο φεστιβάλ ταινιών μικρού μήκους ΝΑΟΥΣΑ 2008.
- Η ταινία του **Άρη Τσαμάτου** "HAIRBOUND" βραβεύτηκε στο διεθνές φεστιβάλ σπουδαστικών και νεανικών ταινιών GRASHFEST 2008 στην Θεσσαλονίκη.

Παράλληλα τρεις από τις σπουδαστικές μας ταινίες, επελέγησαν από διεθνή εταιρία διανομής και προβλήθηκαν στις κινηματογραφικές αίθουσες μπροστά από ταινίες μεγάλου μήκους. Το γεγονός αυτό είχε να συμβεί στην Ελλάδα εδώ και πολλά - πολλά χρόνια. Η αναγέννησή του έγινε με τις σπουδαστικές ταινίες του ΤΕΙ Αθήνας.

Συγκεκριμένα έλαβαν διανομή στις αίθουσες και επομένως μεταγράφηκαν και σε film

- Η ταινία "ΑΓΕΛΑΔΙΤΣΑ" της **Δήμητρας Ξηράκη**, προβλήθηκε πριν από την ταινία μεγάλου μήκους "Εντουαρτ" που βραβεύτηκε με το πρώτο κρατικό βραβείο ποιότητας.
- Η ταινία "ΜΟΥΣΙΚΗ ΔΩΜΑΤΙΟΥ" του **Περικλή Καλαϊτζόπουλου**, προβλήθηκε πριν από την

ταινία μεγάλου μήκους "Μία φορά νονός"
 Η ταινία "SEX MANIA" της **Μαρίας Παρέντη** προβλήθηκε πριν από την ταινία μεγάλου μήκους "Μόλις Χώρισα".

Συνεργασίες του ΤΕΙ με διεθνείς

Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις

Η ταινία της **Δέσποινας Ρούση** επιλέχθηκε από την Διεθνή Αμνηστία σαν επίσημο spot της καμπάνιας για τα παιδιά στον πόλεμο.

Συνεργασίες με διεθνή φεστιβάλ

Για 4 συνεχόμενες χρονιές (2004-2007), τα διαφημιστικά spots του **Διεθνούς φεστιβάλ ταινιών μικρού μήκους της Δράμας** δημιουργήθηκαν από σπουδαστές του τμήματος Γραφιστικής στα πλαίσια του μαθήματος Γραφιστική Κινηματογράφου (σήμερα αυτό το μάθημα έχει καταργηθεί). Τα spots προβλήθηκαν τόσο στην ελληνική τηλεόραση (ET1, NET, ET3), όσο και πταγκόσμια, μέσω του Γαλλικού δορυφορικού δικτύου TV5.

Στα πλαίσια του **διεθνούς film and visual arts festival ECOFILMS 2008 της Ρόδου**, και σε συνεργασία με το διαδικτυακό περιοδικό για την ποίηση Poema, πραγματοποιήθηκε αφιέρωμα σε σπουδαστικές ταινίες από το ίδιο μάθημα (Γραφιστική Κινηματογράφου) με τίτλο "Η ΠΟΙΗΣΗ ΣΕ ΚΙΝΗΣΗ".

Στο πλαίσιο του μαθήματος οι σπουδαστές κλήθηκαν να οπτικοποιήσουν ένα στίχο ή ένα απόσπασμα από ποίημα με την μορφή μικρής διάρκειας ταινίας. Σκοπός της άσκησης ήταν να αναπτύξουν οι σπουδαστές ένα ισχυρό ερμηνευτικό κριτήριο μέσα από την επαφή με την ποίηση, αλλά συγχρόνως να ανακαλύψουν και ένα καινούργιο τρόπο έκφρασης, μέσω του συνδυασμού ποίησης, κινούμενης εικόνας και ψηφιακής τεχνολογίας.

Η παρουσίαση των δημιουργιών των σπουδαστών μας σε φεστιβάλ διεθνούς κύρους, αποδεικνύει ότι μια σπουδαστική

άσκηση μπορεί να ξεπεράσει τα όρια του εκπαιδευτικού ιδρύματος και να σταθεί σαν αυτόνομο καλλιτεχνικό έργο.

Οι σπουδαστικές εργασίες που προβλήθηκαν στο film and visual arts festival ECOFILMS 2008 της Ρόδου, δημιουργήθηκαν από τους: **Κώστα Σκανδάλη, Κατερίνα Κατσινέλου, Μαρία Δημητρίου, Δέσποινα Κορωνάκη, Αποστόλη Πολυμέρη, Γιώργο Ζήτη, Άρη Τσαμάτο, Μιχάλη Θεοφάνη, Μαρία Τσιροδημήτρη, Βασίλη Φωστείνο, Μαρία Καραπαναγιωτίδου, Δημήτρη Τσούνταρο, Θάλεια Ραυτοπούλου, Σταυρούλα Στασινού, Ειρήνη Σέρεσλη, Μαρία Σαραφάκη, Ιωάννα Ταϊγανίδου, Ειρήνη Ρούση, Σπύρο Πανταζή.**

Στα πλαίσια του **διεθνούς φεστιβάλ animation ANIMASYROS**, το ΤΕΙ Αθήνας και ειδικά το μάθημα Κινούμενο Σχέδιο, συνεργάσθηκαν με την μη κερδοσκοπική εταιρεία PLATFORMA, οργανώτρια του φεστιβάλ, σε πολλαπλά επίπεδα. Με σύμφωνη γνώμη του συμβουλίου και την οικονομική υποστήριξη του ΤΕΙ Αθήνας, πραγματοποίηθηκε σπουδαστική εκδρομή στο φεστιβάλ ANIMASYROS στην πόλη της Σύρου στις 19 - 21/9 /2008.

Με αυτή την δυνατότητα που δόθηκε από το συμβούλιο του ΤΕΙ στους σπουδαστές μας, εκείνοι μπόρεσαν να παρακολουθήσουν όλες τις προβολές του διεθνούς διαγωνιστικού τμήματος, επίσης να παρακολουθήσουν ειδικευμένα σεμινάρια, καθώς και ένα μεγάλο αριθμό από σπουδαστικές ταινίες.

Παράλληλα μία ομάδα σπουδαστών μας δημιούργησε κατά την διάρκεια του φεστιβάλ και με την βοήθεια των διαδασκόντων **Ελένης Μούρη** και **Κώστα Τηλιγάδη**, ένα animated spot με θέμα την μασκώτ του φεστιβάλ, χρησιμοποιώντας διαφορετικές μεταξύ τους τεχνικές animation (2D animation με σχέδιο, pixilation, clay animation, 3D computer animation). Η ομάδα αυτή αποτελείτο από τους σπουδαστές:

Κωνσταντίνα Βέζου, Στράτο Τζαναβάρη, Έφη

Παππά: 2D animation με σχέδιο.
Κατερίνα Κιντώνη, Σαβίνα Ακμανίδου, Μιχαέλα
Καπασκέλη: clay animation.
Σαβίνα Ακμανίδου: pixilation.
Παναγιώτη Αρβανιτάκη, Νίκο Κατσουλώτο: 3D
computer animation.
 Στο ίδιο φεστιβάλ, πραγματοποιήθηκαν **3 κύκλοι σεμιναρίων**. Ο πρώτος πραγματεύονταν την ιστορία και τις τεχνικές του animation, ο δεύτερος το Flash animation και ο τρίτος τα τρισδιάστατα γραφικά και την συνθετική κίνηση. Τα σεμινάρια τα παρακολούθησε πλήθος θεατών καθώς και οι σπουδαστές μας.

Την επιμέλεια των σεμιναρίων είχαν:
 “Η ιστορία και οι τεχνικές του animation”,
Ελένη Μούρη, επίκουρος καθηγήτρια του ΤΕΙ Αθήνας στο τμήμα Γραφιστικής.
 “To Flash animation”, **Ηλίας Σούνας**, εικονογράφος και σχεδιαστής 2D animation, καθώς και διευθυντής σύνταξης του περιοδικού “Γραφίστας + web design”
 Τα τρισδιάστατα γραφικά και η συνθετική κίνηση, **Κώστας Τηλιγάδης** εργαστηριακός συνεργάτης του ΤΕΙ Αθήνας στο τμήμα Γραφιστικής και στην ΑΣΚΤ καθώς και του Πλανηταρίου.

Κατά την διάρκεια του φεστιβάλ και σε ειδικό αφιέρωμα στο ΤΕΙ της Αθήνας, προβλήθηκαν επιλογές από σπουδαστικές ταινίες που έχουν δημιουργηθεί στο μάθημα Κινούμενο Σχέδιο του Ζ' εξαμήνου σπουδών.

Οι ταινίες αυτές, με χρονική διάρκεια και ονόματα δημιουργών είναι:

ΕΡΩΤΕΥΜΕΝΟΣ ΑΣΤΡΟΝΑΥΤΗΣ (4'44") ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΜΑΣΣΟΣ	PETER THE BUNNY (52") ΕΥΔΟΚΙΑ ΤΣΟΥΠΑ
DREALISM 7810 (2'08") ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ ΣΤΑΣΙΝΟΥ	THE FEEDBACK (46") ΠΑΥΛΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ
CAPO NATALE (3'14") ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΤΣΟΥΝΤΑΡΟΣ	A LITTLE BIT OF LOVE (2") ΣΟΦΙΑ ΜΙΛΙΟΠΟΥΛΟΥ
THE FLAME WITHIN (2'27") ΤΖΑΝΟΥΚΑΚΗΣ - ΘΑΛΑΣΣΙΝΟΣ	ΤΟ ΧΑΜΟΓΕΛΟ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ (1'29")
PACMAN (3') ΣΑΒΒΙΝΑ ΑΚΜΑΝΙΔΟΥ	ΑΝΤΡΙΑΝΝΑ ΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΥ
THE DREAM TO ONEIRO (1'39") ΓΕΩΡΓΙΑ ΒΛΑΧΟΥ	Η ΠΟΛΗ ΤΗΣ ΦΩΤΙΑΣ (1'08") ΒΙΚΤΩΡΙΑ ΓΙΑΝΝΙΓΙΩΡΓΗ
CRYSTAL BALLS (1'04") ΘΕΟΔΩΡΑ ΣΚΟΥΝΔΡΗ	THE HUNT (3'25") ΣΠΥΡΟΣ ΠΑΝΤΑΖΗΣ
Η ΚΟΤΟΥΛΑ (1'13") ΛΑΖΟΓΛΟΥ - ΚΑΙΣΑΚΗ	LIGHT ON THE...FLY (1'18") ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ
OUT SPACE INTRUDERS (2'13") ΧΡΙΣΤΟΣ ΠΑΠΑΧΡΗΣΤΟΣ	A CAT STORY (50") ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΤΣΙΜΠΑΛΙΔΗ
BYSCANDO L'AMOR (3'52") ΠΑΣΣΑΡΗ - ΧΑΤΖΗ	BLUE DOGGY (1'55") ΣΟΦΙΑ ΤΑΥΡΙΔΟΥ
VAMPIRE STORY (2'22") ΛΟΥΚΑΣ ΜΠΟΥΣΟΥΝΗΣ	HAIR BOUND SUBTITLES (3'49") ΑΡΗΣ ΤΣΑΜΑΤΟΣ
Ο ΔΕΙΝΟΣΑΥΡΟΣ (1'37") DANIEL NOGUERO (Erasmus)	ΜΟΥΣΙΚΗ ΔΩΜΑΤΙΟΥ (3'21") ΠΕΡΙΚΛΗΣ ΚΑΛΑΙΤΖΟΠΟΥΛΟΣ
ΤΟ ΚΟΡΙΤΣΙ ΣΤΑ ΦΩΤΑ (2'06") ΝΑΤΑΣΣΑ ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΑΚΗ	SQUARE LOGIC (1'15") ΕΥΤΥΧΙΑ ΚΑΡΑΜΟΛΕΓΚΟΥ
AUCH AN APPLE (1'10") ΝΕΦΕΛΗ ΓΙΑΝΟΥΛΟΠΟΥΛΟΥ	ΤΑ ΦΥΤΑ ΘΥΜΟΥΝΤΑΙ (2'40") ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΖΟΥΓΡΟΥ
GREEN ENERGY (46") ΣΟΦΙΑ ΣΚΙΑΔΑ	ΤΑ ΠΕΝΤΕ ΣΤΑΔΙΑ ΜΙΑΣ ΜΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΣ
UNPLUGGED (1'21") ΕΛΕΝΗ ΑΛΕΞΑΝΤΕΡ	ΗΜΕΡΑΣ (1'16") ΚΑΤΣΙΝΕΛΟΥ
COIL (5'39") ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΑΧΗΣ - ΓΙΩΡΓΟΣ ΓΟΥΣΗΣ	Ο ΑΣΤΕΡΟΠΛΑΝΗΤΗΣ (1'30") ΜΑΡΙΑ ΦΙΛΙΠΠΟΥ
LIGHT UP YOUR FUTURE (1'32") ΠΩΛΙΝΑ DISTANOVA	Η ΘΕΣΗ (1'08") ΕΙΡΗΝΗ ΜΙΡΜΙΡΙΔΟΥ
JUST A DREAM (2'44") ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΧΑΙΔΟΓΙΑΝΝΟΥ	Η ΣΚΕΨΗ (1') ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ ΝΙΚΗΤΑΚΗ
A CHILD SOLDIER'S STORY (1'31") ΕΙΡΗΝΗ ΡΟΥΣΗ	STRANGE BIRTH (1'56") ΣΠΥΡΟΣ ΠΑΝΤΑΖΗΣ
THE OTHER STORY (48") ΜΥΡΟΦΥΡΑ ΑΝΤΩΝΙΟΥ	Η ΠΟΛΗ ΤΩΝ ΦΟΒΩΝ (1'38") ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΣΙΦΙΑΝΟΥ
VS (1'03") ΣΟΥΛΗ - ΜΑΜΟΥΝΕΑ	KEEP OF MY BUBBLES (3'45") ΦΑΝΗΣ ΣΚΑΦΙΔΑΣ
A WORM DISCOVERS WIND POWER (1'35") ΣΤΟΥΡΑΙΤΗ - ΒΟΥΔΟΥΡΗ	THE TOXIC BOY (3'16") ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΠΟΛΥΜΕΡΗΣ
LITTLE POOR SHEEP (43") ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΤΣΙΜΠΟΥΚΛΗ	ΠΑΝΤΟΥ ΠΑΡΩΝ (4'38") ΔΩΡΑ ΚΟΥΡΤΕΣΑ
	ALICE IN BATHROOM (2'33") ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ ΒΕΖΟΥ

LAST TREE STANDING (3'55") **TZANAVARHS ΣΤΡΑΤΟΣ**
METAMORPHOSIS (3'37") **TZANAVARHS ΣΤΡΑΤΟΣ**

Παράλληλα στο διαγωνιστικό μέρος του φεστιβάλ, διαγωνίσθηκαν επάξια οι ταινίες των σπουδαστών μας:

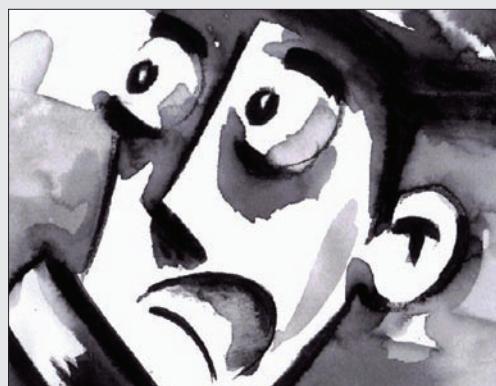
BYSCANDO L'AMOR (3'52") **ΠΑΣΣΑΡΗΣ - ΧΑΤΖΗΣ**
CAPO NATALE (3'14") **ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΤΣΟΥΝΤΑΡΟΣ**
DREALISM 7810, (2'08") **ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ ΣΤΑΣΙΝΟΥ**
METAMORPHOSIS (3'37") **ΣΤΡΑΤΟΣ ΤΖΑΝΑΒΑΡΗΣ**
PACMAN (3') **ΣΑΒΙΝΑ ΑΚΜΑΝΙΔΟΥ**
THAUMATOTROPE, THE TWO SIDES
OF LIFE (1',19") **ΕΦΗ ΠΑΠΠΑ**

Μεγάλη επιτυχία γνωρίζει και το **διαδικτυακό «κανάλι» TEIanimata tou Τμήματος Γραφιστικής στο YouTube**, όπου ο καθένας μπορεί να απολαύσει μια μεγάλη επιλογή ταινιών από το μάθημα. Οι ταινίες των σπουδαστών μας έχουν ήδη συγκεντρώσει χιλιάδες θεάσεις και επαινετικά σχόλια από ένα όλο και αυξανόμενο διεθνές κοινό.

Από το τμήμα Γραφιστικής του ΤΕΙ-Α
Ελένη Μούρη, επικ. καθηγήτρια
Στέλιος Πολυχρονάκης, εργαστηριακός συνεργάτης
Σπύρος Σιάκας, εργαστηριακός συνεργάτης
Κώστας Τηλιγάδης, εργαστηριακός συνεργάτης

Από το animated spot, στο workshop του ANIMASYROS

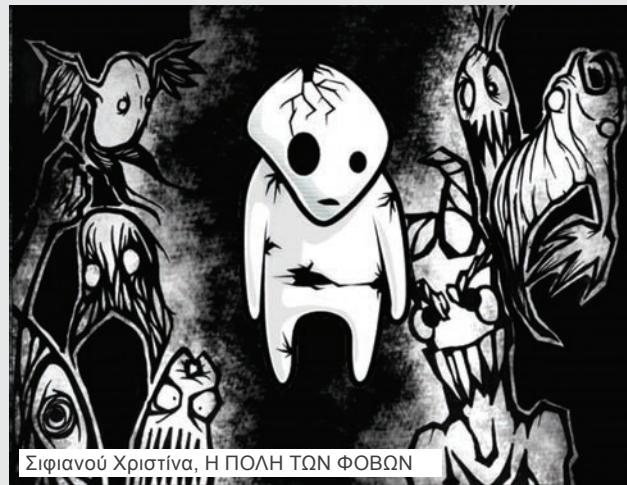
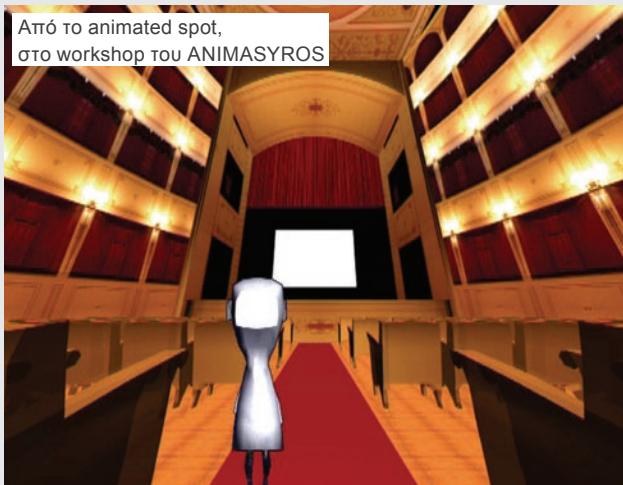
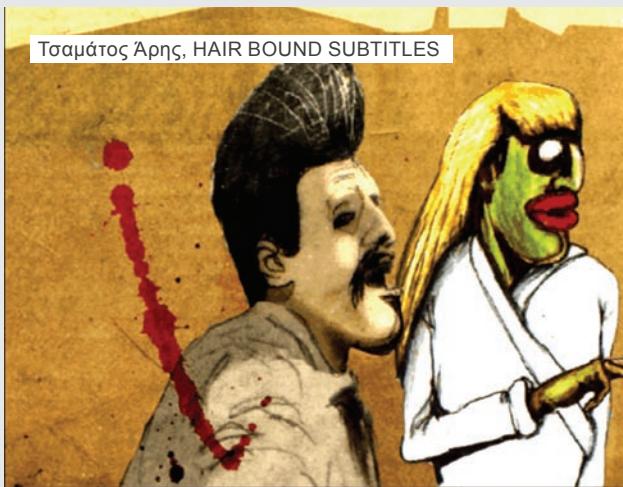
Σκαφίδας Φάνης, KEEP OF MY BUBBLES

Παντζής Σπύρος, THE HUNT

Παντζής Σπύρος, STRANGE BIRTH

**Ημερίδα με θέμα:
“Παρηγορητική Φροντίδα
στο Νοσοκομείο και την Κοινότητα”**

Αθήνα, 7 Οκτωβρίου 2008
Πνευματικό Κέντρο του Δήμου Αθηναίων

Την Ημερίδα του τμήματος Νοσηλευτικής Β' παρακολούθησαν περισσότεροι από 270 νοσηλευτές και άλλοι επαγγελματίες υγείας καθώς και πολλοί σπουδαστές.

Η παρηγορητική - ανακουφιστική φροντίδα είναι μια προσέγγιση που στοχεύει στη βελτίωση της ποιότητας της ζωής των ασθενών με προχωρημένη νόσο ικανοποιώντας τις σωματικές, ψυχο-κοινωνικές και πνευματικές τους ανάγκες. Παράλληλα η παρηγορητική φροντίδα προσφέρει ένα υποστηρικτικό σύστημα για να βοηθήσει την οικογένεια κατά τη διάρκεια της αρρώστιας και μετά την απώλεια.

Στην ημερίδα παρουσιάστηκε η ολιστική και διεπιστημονική φύση της παρηγορητικής φροντίδας και εξετάσθηκαν οι πνευματικές, σωματικές και ψυχολογικές ανάγκες των αρρώστων και των οικογενειών τους. Διερευνήθηκε η ανάγκη ύπαρξης στην Ελλάδα δομών παρηγορητικής φροντίδας και αναφέρθηκαν τα ηθικά διλήμματα που αναδεικνύονται στο τέλος της ζωής.

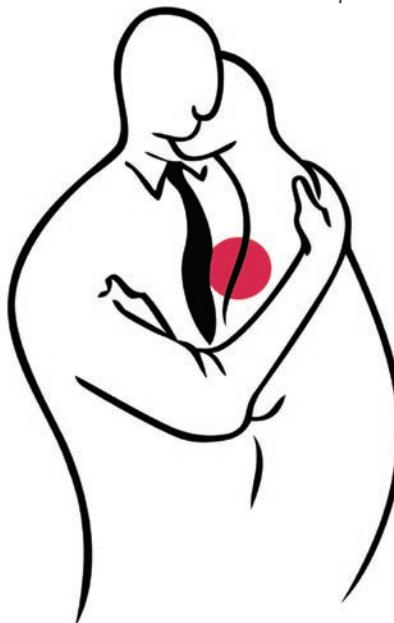
Ο σύλλογος εθελοντών “ΑΓΑΠΑΝ” παρουσίασε τους στόχους του και ανέπτυξε τους προβληματισμούς του για το μέλλον της παρηγορητικής φροντίδας στη χώρα μας. Με ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρακολούθησαν οι συμμετέχοντες το θέμα των συμπληρωματικών μορφών φροντίδας (μουσικοθεραπεία, τεχνικές χαλάρωσης κ.ά.) που χρησιμοποιούνται όλοι και περισσότερο για την ανακούφιση των συμπτωμάτων που παρουσιάστηκαν με βιωματικό τρόπο.

Τέλος παρουσιάστηκε το Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα για την Ανακουφιστική Φροντίδα

(Interdisciplinary Programme on Palliative and End-of-life care) στο οποίο συμμετέχει το Τμήμα Νοσηλευτικής Β'.

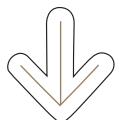
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΙΚΑ, ο ρόλος των νοσηλευτών στην παρηγορητική φροντίδα στο νοσοκομείο αλλά πολύ περισσότερο στην κοινότητα, στο επίπεδο της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας, είναι ηγετικός. Οι ξενώνες που δεν υπάρχουν στη χώρα μας, τα κέντρα ειδικής φροντίδας που άρχισαν να οργανώνονται, το γηροκομείο αλλά κυρίως το σπίτι του ασθενή είναι οι χώροι που παρέχεται σήμερα η ανακουφιστική φροντίδα. Οι νοσηλευτές συμμετέχουν ενεργά στην παρηγορητική φροντίδα με παρεμβάσεις που βοηθούν να μειωθεί η ένταση, να αυξηθεί η αίσθηση του ελέγχου και να βελτιωθεί η ποιότητα ζωής των ασθενών και των οικογενειών τους. Κάθε χρόνο περισσότερες από 70 χώρες σε όλο τον κόσμο συμμετέχουν στις εκδηλώσεις που διοργανώνονται με σκοπό την ευαισθητοποίηση του κοινού και την κινητοποίηση της πολιτείας στο θέμα της παρηγορητικής φροντίδας γιατί το δικαίωμα στην ποιότητα του τέλους της είναι ένα ανθρώπινο δικαίωμα.

Άννα Καυγά
καθηγήτρια εφαρμογών
Νοσηλευτική Β'

καλή χρονιά!

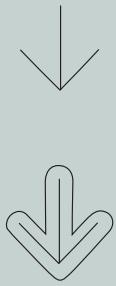

Δημοσίευση άρθρων

Γίνονται δεκτά άρθρα που πραγματεύονται **επίκαιρα ζητήματα στο χώρο της εκπαίδευσης ή και θέματα γενικότερου ενδιαφέροντος**. Τα κείμενα πρέπει να αποστέλλονται με e-mail, σε μορφή Word, ενώ οι φωτογραφίες που τα συνοδεύουν πρέπει να είναι σε ηλεκτρονική μορφή σε υψηλή ανάλυση. Η βιβλιογραφία, αν υπάρχει, παρατίθεται μόνο με τη μορφή υποσημειώσεων. Τα άρθρα, τα οποία μπορεί να είναι πρωτότυπα ή αναδημοσιεύσεις, δεν επιτρέπεται κατά κανόνα να υπερβαίνουν τις 2.000 λέξεις.

Για να δημοσιευτεί ένα κείμενο, πρέπει να εγκριθεί από την Συντακτική Επιτροπή. Η μερική ή ολική αναπαραγωγή κειμένων του περιοδικού επιτρέπεται μόνο με την άδεια του Εκδότη.

Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να επικοινωνούν με την κα I. Αναστασάκου, τηλ.: 210 5385174, Fax: 210 5385852, e-mail: eee@teiath.gr

www.teiath.gr

ISBN 1791-7247

Αγ. Σπυρίδωνος, 122 10 Αιγάλεω
Τηλ.: 210 538 5100, fax: 210 591 1590
e-mail: info@teiath.gr, webmaster@teiath.gr

ΠΑΝΔΟΜΕΝΟ
ΤΕΙΑΖ
Tax. Postnet
Apofisis & Services